

وزارت تحصیلات عالی
علمی معینیت
د علمی برنامو د پراختیا ریاست

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب تحصیلی پوهنتون های کشور

پوهنځی شرعیات

نصاب تحصیلی رشته فقه و قانون

تابستان 1398 هـ - ش، کابل

پیام مقام وزارت تحصیلات عالی

نیروی بشری آموزش دیده و متخصص یکی از عناصر اصلی توسعه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها شمرده میشود. بدون تردید انکشاف همه جانبه افغانستان عزیز بدون حضور منابع بشری متخصص و متعهد امکان پذیر نخواهد بود. وزارت تحصیلات عالی افغانستان و نهاد های تابع آن مسئولیت آموزش و تربیه متخصصین را در رشته ها و عرصه های مختلف عهده دار می باشند. وزارت تحصیلات عالی به منظور تحقق این امر مهم با وجود چالش های فراوان متاثر از جنگ و بحران ها گام های مؤثر و مفیدی را در جهت دسترسی همه افغانهای واجد شرایط به تحصیلات عالی، برداشته است. طوریکه امروز اغلب کارشناسان متصدیان ادارات دولتی و دست اندرکاران سکتور خصوصی و تحصیل یافتگان از نهاد های تحصیلی افغانستان می باشند. رهبری، منسوبان و اعضای کادر علمی تحصیلات عالی افغانستان با درک مسئولیت و رسالت عظیم خویش باور دارند که اقدامات خوب صورت گرفته، ولی تا هنوز کافی نبوده، نیازهای سکتور های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و دولت داری را به وجه احسن مرفوع نساخته است. با درک این واقعیت ما باورمند هستیم که به منظور تکمیل آرزوها و خواسته های مردم عزیز افغانستان، لازم است که تلاش های بیشتری در زمینه صورت گیرد. مردم افغانستان شایسته تحصیلات عالی با کیفیت میباشد که از اعتبار جهانی برخوردار بوده پاسخگوی نیاز های اساسی بازار کار افغانستان از حیث تربیه نیروی انسانی باشد. در زمینه رسیدن به معیارهای لازم در حوزه ارائه خدمات علمی با کیفیت؛ داشتن نصاب درسی هماهنگ با معیارهای جهانی، افغانستان شمول و کاربردی امر حتمی و الزامی است.

در پلان استراتژیک ملی وزارت تحصیلات عالی، تدوین نصاب تحصیلی معیاری به عنوان یکی از اهداف اصلی مطرح نظر قرار گرفت و به کمیسیون ملی نصاب وظیفه سپرده شد تا رهنمود انکشاف و بازنگری نصاب تحصیلی را ترتیب نموده، به منظور آغاز روند بازنگری اساسی و توحید نصاب ملی در اختیار تمامی پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی قرار دهد. پروسه بازنگری نصاب از یک سال قبل در تمام رشته ها از مرحله نیاز سنجی از سطح دیپارتمنت ها، پوهنچی ها و پوهنتون ها، مستفیدان از نهاد های دولتی و خصوصی آغاز و همچنان مدل های متعددی سایر کشورها نیز مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت.

مسرت داریم که پروسه بازنگری نصاب های درسی در رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی؛ مبتنی بر رهنمود بازنگری نصاب، همت و همکاری همه جانبه ریاست انکشاف برنامه های علمی، کمیسیون ملی نصاب تحصیلی و اعضای کادر علمی پوهنچی های حقوق و علوم سیاسی و شرعیات و علوم اسلامی پوهنتون های دولتی و خصوصی کشور و به همکاری مالی و تخنکی بنیاد محترم آسیا (The Asia Foundation) و اداره بین المللی مبارزه علیه مواد مخدر و تنفیذ قانون (INL) اینک به ثمر نشست. ما شاهد تلاش های مستمر، صادقانه و تخصصی همکاران خویش در نهادهای فوق الذکر در تمامی مراحل از جمله نیاز سنجی، بررسی های مسلکی کمیته های تخصصی و برگزاری سه کلستر ملی (سه مرحله تدوین جدول نصاب و مفردات، مرحله تدقیق و مرحله نهایی سازی در هر یک از رشته های فوق الذکر) بودیم و اقدامات صورت گرفته را که با کیفیت و معیارهای عالی به انجام رسیده است، تحسن و تقدیر می کنیم.

اکنون با افتخار نصاب های بازنگری شده ی رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی را منحیث اولین نصاب های نهایی شده در وزارت تحصیلات عالی افغانستان، جهت تطبیق در تمام پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی تقدیم جامعه علمی خویش می نماییم. امید داریم با تطبیق نصاب های جدید بسا از خلاها و کاستی های قبلی رفع گردیده، ارائه خدمات تحصیلات با کیفیت بهتر و بازدهی مؤثر تر صورت گیرد.

در پایان از تمام تهیه کنندگان نصاب های تحصیلی تمامی رشته ها به خصوص رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و دیپارتمنت ثقافت اسلامی به ویژه از همکاران گرامی در وزارت تحصیلات عالی، بنیاد محترم آسیا (The Asia Foundation-Afghanistan)، استادان پر تلاش شامل در این پروسه، رؤسای پوهنچی ها و آمرین دیپارتمنت های مربوطه، کمال قدردانی و سپاس گزاری می نمایم.

پوهنمل عبدالنواب بالاکرزی

معین علمی و سرپرست وزارت تحصیلات عالی

برنامه ملی بازنگري و انكشاف نصاب های تحصيلی

نصاب تحصيلی از عناصر مهم و کلیدی برنامه های علمی در وزارت تحصيلات عالی است. تطبيق نصاب تحصيلی معیاری منحيث نقشه راه برای محصلان و تربیه نیروی بشری کشور، از یک سو باعث بهبود کیفیت تدریس و آموزش در نهاد های تحصيلی گردیده و از سوی دیگر فارغان با دانش و شایسته طبق نیاز بازار کار را به جامعه تقدیم میکند. از همین رو، وزارت تحصيلات عالی به عنوان اساسی ترین نهاد تنظیم کننده امور تحصيلات عالی در کشور، روند بازنگري و انكشاف نصاب های تحصيلی پوهنتون های کشور با اهداف تنظیم آن مطابق به نیاز بازار کار، ضرورت استخدام کنندگان با رعایت معیار های پذیرفته شده جهانی در هر رشته تحصيلی را با شعار "ملت واحد- نصاب تحصيلی واحد" در تمامی پوهنتون ها و موسسات تحصيلات عالی از سطح دیپارتمنت، پوهنځی، پوهنتون تا وزارت تحصيلات عالی، آغاز نموده و قرار است یکصد و شصت و پنج رشته مختلف فارغ ده دوره لیسانس موجود در کشور تحت پوشش این برنامه قرار گیرند.

روند انكشاف نصاب با مرحله نیاز سنجی آغاز گردید که در آن به منظور تشخیص نیاز بازار کار، اعضای کادر علمی موسسات تحصيلات عالی اعم از دولتی و خصوصی با ادارات ذیدخل، نخبه ها و مراجع استخدام کننده نشست های مشورتی را دایر نموده و بعد از جمع آوری نظریات آنها، آنها به عنوان مواد کار در کليسترهای تخصصی رشته توسط متخصصین نصاب سازمان مورد تحلیل و تجزیه قرار داده و در تنظیم نصاب های تحصيلی جدید از آن استفاده صورت گرفته است.

کليستر بازنگري نصاب های تحصيلی عبارت از گروهی از افراد متخصص، مجرب و ذیدخل در رشته مربوطه اعم از استادان صاحب نظر پوهنتونهای دولتی و خصوصی، نمایندگان استخدام کنندگان (دولتی و خصوصی) ، متخصصین ورزیده از پوهنتونهای خارجی، نماینده فارغ التحصيلان سالهای اخیر و نماینده کمیسیون ملی نصاب وزارت تحصيلات عالی اند که بعد از مرور سایر نصاب های موجود و ريفرنس های بین المللی نیازسنجی ها را کار شناسی نموده و در چندین مرحله نصاب ها را انكشاف میدهند.

در بازنگري نصاب های تحصيلی که براساس اهداف آموزشی هر رشته نصاب ترتیب شده و برای هر مضمون و درس اهداف آموزشی تعريف شده که با اهداف آموزشی رشته مطابقت دارد، بر علاوه سایر نصاب های رایج در کشور، ريفرنس های معتبر رشته های مشابه در دیگر کشور ها نیز مورد مطالعه قرار گرفته و از آن ها استفاده شده است. توجه به مهارت ها و توانایی های محصلان مانند، مهارت استفاده از تکنالوژی معلوماتی، طرز تفکر انتقادی یا (Critical thinking) ، توجه به کار عملی (Internship)، مهارت محاوره و ارتباطات، بلديت با کار گروهی و روحیه همکاری ، تقويه خلاقیت و نو آوری ، مهارت های حل مشکل، مهارت های آموزش مادام العمر (Life Time Learner)، آگاهی از کلتور های متفاوت جهانی ، تقويه حس وطن دوستی و روحیه اسلامی و علاوه بر آن به معیارهای که توسط سازمان یونسکو به عنوان مهارت های قرن بیست و یکم تعريف گردیده نیز پرداخته شده و رعایت گردیده است.

برنامه ملی بازنگري و انكشاف نصاب تحصيلی به همکاری کمیسیون ملی نصاب تحصيلی توسط ریاست انكشاف برنامه های علمی وزارت تحصيلات عالی تطبيق میگردد. جا دارد که از همکاری اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب و سایر اعضای ذیدخل برنامه که با زحمات خستگی نا پذیر خویش در اکمال این برنامه ملی سهم داشته اند، اظهار سپاس و قدر دانی نمایم.

پوهنمل خواجه زبیر صديقي
رئيس انكشاف برنامه های علمی

پیشگفتار

ارائه آموزش های معیاری در حوزه حقوق و علوم سیاسی و تربیه نیروهای متخصص در بخش های مختلف رسالت مهمی است که پوهنحی های حقوق و علوم سیاسی به عنوان نهاد های تحصیلات عالی حقوقی عهده دار هستند. باورمند هستیم زمانی نهادهای علمی میتوانند در اجرای رسالت خویش موفق باشند که علاوه بر ارائه آموزش های نظری به ارتقاء مهارت های عملی محصلان و اصلاح نصاب درسی به منظور فراهم آوردن فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان بیش از پیش عطف توجه نمایند. نصاب تحصیلی (Curriculum) یک رکن اساسی در تحصیلات عالی هر کشور است. زیرا نصاب تحصیلی در واقع بیوگرافی (شناسنامه) مشخصات و خصوصیات هر مضمون (کورس) بوده که به منزله رهنمود فشرده و جامع برای موضوعاتی که قرار است تغییر در فهم، سلوک و مهارت مسلکی محصلان به شکل مطلوب مطابق به اهداف مطروحه فراهم سازد می باشد. در سطح هر یک از پوهنتون ها، پوهنحی ها و دیپارتمنت ها، کمیته های نصاب تحصیلی وظیفه دارند تا نصاب تحصیلی را که در سال های گذشته تدریس می گردید مورد ارزیابی، بازنگری و انکشاف قرار داده، مطابق نیاز جامعه، بازار کار، پیشرفت تکنالوجی، آخرین دستاوردهای علمی و بلاخره مطابق به استندرد ها و معیار های محلی، ملی و جهانی عیار سازند. تاکید اجماع ملی که در ماه حوت سال 1396 در کابل در خصوص معیاری سازی نصاب های تحصیلی افغانستان برگذار گردیده بود؛ نیز بر همین موارد بود.

کمیته های بازنگری نصاب در سطح پوهنحی ها و پوهنتون ها با تدوین و توزیع پرسشنامه از اعضای کادر علمی، فارغ التحصیلان، محصلین بر حال و استخدام کننده های دولتی و خصوصی در زمینه نقاط ضعف، قوت، فرصت ها و چالش های موجود در نصاب های درسی رشته های مختلف خواهان معلومات گردیدند. نتیجه تجزیه و تحلیل این پرسشنامه ها و مصاحبه ها در هر رشته نقاط ضعف و قوت را مشخص و فرصت ها و چالش های موجود را انعکاس داد. بر همین مبنی برای اصلاح و بازنگری نصاب تحصیلی پلان های عملیاتی طرح و اولویت ها مشخص گردید.

در فاکولته های حقوق و علوم سیاسی کار بازنگری، توحید و معیاری سازی نصاب درسی بالای هر دو رشته حقوق و رشته علوم سیاسی و روابط بین الملل آغاز گردید. در این روند نصاب های تحصیلی حدود هشتاد فاکولته حقوق دولتی و خصوصی در سطح وزارت تحصیلات عالی مورد بازنگری و انکشاف قرار گرفت. بعد از بیش از یک سال کار تخصصی و تدویر چندین مرحله کلستر در سطح ملی، مطالعه نیاز های بازار کار و بررسی الگوهای مختلف از سایر کشور ها؛ تدوین نصاب واحد معیاری در سطح ملی به انجام رسید.

انتظار می رود با تطبیق نصاب های جدید، دانش آموخته های رشته های مورد نظر با دانش عمیق تر، مهارت های بیشتر، نگرش مسئولیت پذیری و تعهد مسلط شوندف طوریکه بتوانند با سهولت های بهتری وارد عرصه کار گردیده، خدمات با کیفیت و تخصصی را به جامعه انجام دهند. یقین داریم این دانش آموخته ها دارای مهارت مسلکی بالا، آشنا با کمپیوتر و انترنت مسلط به زبان های بین المللی، اعتماد به نفس، صداقت، توانمند به انجام تحلیل و تجزیه علمی مسایل اجتماعی می باشند.

فهرست

صفحه	عنوان
1.....	مقدمه
1.....	معرفی مختصر پوهنخی شرعیات
2.....	ارزش های پوهنخی شرعیات
2.....	اهداف آموزشی پوهنخی
2.....	دیدگاه رشته فقه و قانون
2.....	رسالت رشته فقه و قانون
2.....	اهداف آموزشی رشته فقه و قانون
2.....	نتایج متوقعه رشته فقه و قانون
3.....	نیاز سنجی
4.....	معرفی محتوی
6.....	اشتراک کنندگان کلستر ها:
7.....	جدول سمستر وار مضامین
16.....	مضامین اساسی رشته فقه و قانون
17.....	مضامین تخصصی رشته فقه و قانون
18.....	مضامین پوهنتون شمول و اختیاری رشته فقه و قانون
19.....	مضامین پوهنتون شمول و اختیاری رشته فقه و قانون
20.....	صنف اول - سمستر اول
21.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقاید (الهیات)
27.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قرآن شناسی (علوم قرآن)
33.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون سیرت النبی (فقه السیره)
39.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی فقه
44.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه احوال شخصی 1 (نکاح)
49.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی حقوق
55.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 1 (قواعد صرف)
61.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون منطق قدیم
65.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون صلح و حل منازعه
70.....	صنف اول - سمستر دوم
71.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقاید 2 (نبوات)
77.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام (1)
84.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام 1 (عبادات)
90.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه احوال شخصی 2 (انحلال نکاح)
97.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون علوم حدیث
103.....	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تجوید

107	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 2 (قواعد نحو)
113	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون منطق جدید
118	صنف دوم - سمستر سوم
119	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقاید (سمعيات)
123	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام 2
129	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 3 (معاملات)
135	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (1)
140	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فرق کلامی اسلامی
145	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی عمومی
150	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق کار و تأمینات اجتماعی
157	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 3 (قواعد نحو)
163	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون بلاغت (1)
168	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بشر مقایسوی
173	صنف دوم - سمستر چهارم
174	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام 2
180	برنامه درسی و کورس پالیسی مضمون فقه 4 (معاملات) (عقود توثیقات)
184	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (2)
189	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام قضایی اسلام
194	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظریه التزام در فقه و قانون
198	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی در فقه و قانون
202	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون
208	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 4 (قواعد نحو)
214	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اخلاق و سلوک مسلکی (منسویین نظام عدلی و قضائی)
220	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تمدن اسلام
225	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون بلاغت (2)
229	صنف سوم - سمستر پنجم
230	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام (3)
235	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 5 (دعوی)
238	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه 3
244	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مقارنه ادیان
249	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون میراث (1)
253	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد کلیه فقهی
257	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی در فقه و قانون
262	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تحلیل فقهی قانون مدنی افغانستان
268	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون
273	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی اقتصاد

278	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمنولوژی
283	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (1)
289	صنف سوم - سمستر ششم
290	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام رشته فقه و قانون
296	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 6 (وسائل اثبات)
300	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (4)
304	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون علم میراث (2)
308	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت در فقه و قانون 1 (کلیات)
312	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی
316	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری
321	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمنالستیک
328	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (2)
333	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش تحقیق
339	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جهان اسلام
344	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول دعوت و فن خطابه
349	صنف چهارم - سمستر هفتم
350	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام 4 (جنایات و حدود)
355	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 7 (احکام جنایات 1)
359	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (5)
364	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد افتاء
368	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام سیاسی اسلام
373	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات جزایی در فقه و قانون
377	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام مالی و بانکداری اسلامی
389	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش قانونگذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین
394	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق فامیل)
401	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق عمومی)
406	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی جزایی
411	صنف چهارم - سمستر هشتم
412	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام (4)
418	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 8 (احکام جنایات 2)
421	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قضایای فقهی معاصر
426	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (6)
431	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه مقارن بین مذهب
435	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظریه ملکیت در فقه و قانون
439	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای بین المللی

444 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مقاصد شریعت

449 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مذاهب فکری معاصر

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين. نقش آموزه های دین مقدس اسلامی در کشور عزیز ما افغانستان و تاثیر ارزش های و اعتقادات دینی بر افکار عمومی مردم متدین ما بر کسی پوشیده نیست. بر همین مبنا در صفحات تاریخ این سرزمین نام های دانشمندان و علمای زیادی خودنمایی میکند که هر کدام شان از ابوحنیفه نعمان بن ثابت تا سید جمال الدین افغانی و ملا علی قاری هروی در زمان خویش سرآمد و مقتدا بودند. با به میان آمدن ساختار مدرن تحصیلات عالی پوهنخی شرعیات پوهنتون کابل جز اولین نهاد های تحصیلات عالی بود که در سال 1330 ه.ش. به هدف ارائه خدمات تحصیلی دینی در حوزه های عقیده، فقه، تفسیر، حدیث، دعوت و ارشاد تأسیس گردید. با شکل گیری نظام حقوقی مدرن و ساختار جدید علم حقوق در کشور این نهاد تحصیلی نیز با درک ضرورت، رویکرد نزدیکی دانش جدید حقوق و دانش مقدس شرعیات را روی دست گرفت. تا در پرتو آن بتواند علما، قضات، خانونالان، وکلای مدافع، دعوت گران، معلمان و کارشناسان علوم شرعی ی را به جامعه تقدیم نماید که مسلط به دانش شرعی و حقوقی و ملتزم به اخلاق و دیانت اسلامی در خدمت مردم و کشور خویش قرار گیرند.

اگرچه در پوهنخی شرعیات از بدو تأسیس نصاب درسی واحد برای تمام محصلان وجود داشت، اما در بین سالهای تحصیلی 1349-1350 بخش اختصاصی پسران به رشته های تحصیلی جداگانه «فقه و قانون» و «تعلیمات اسلامی» جدا گردید. در سال 1345 ه.ش. بنا به ضرورت میرم رشته «تعلیمات اسلامی دختران» بمنظور بهره مندی دختران فارغ لیسه های عمومی از تعالیم شرعی و عدلی - قضایی به سویه لیسانس، تأسیس گردید.

پوهنخی شرعیات از سالهای مدیدی به این طرف برنامه های انکشاف نصاب درسی را بطور مستمر طرح و اجرا نموده است تا فارغان خویش را هرچه بهتر و بیشتر به دانش و مهارت مورد نیاز در عرصه های کاری مسلط سازد، از جمله در آخرین اصلاحات کمیته نصاب درسی پوهنخی در زمستان سال 1396 با نظر داشت اقتضاء و نیازمندی نظام عدلی و قضایی کشور و ضرورت سایر نهادهای دینی جامعه کریکولم و نصاب درسی جامع و متوازن را برای رشته های تحصیلی خویش طرح و تصویب نمود. برای تکمیل کار این نصاب از نتایج نیاز سنجی، مصاحبه با متخصصین، نظریات محصلین و از پروگرامهای درسی پوهنخی های شرعیات پوهنتونهای معتبر کشورهای اسلامی و کشورهای عربی استفاده بعمل آمده است.

به توجه به ازدیاد پوهنخی های شرعیات در قالب پوهنتون های دولتی و خصوصی و تعدد و غیر معیاری بودن اکثریت این نصاب های ایجاب مینمود که در زمینه معیاری سازی و توحید نصاب درسی در سطح ملی اجراءات لازم صورت گیرد. خوشبختانه و چنانچه تجدید و بازنگری نصاب از رسالت های اساسی نهاد های تحصیلی و وزارت محترم تحصیلات عالی است همینگونه توحید نصاب در نهاد های شبیه تحصیلی نیز از اولیت های کاری مراجع مسؤول به شمار میرود. روی همین ملحوظ وزارت محترم تحصیلات عالی، پروسه بازنگری نصاب تحصیلی تمامی برنامه های علمی و تحصیلی موجود در نهاد ها و موسسات تحصیلات عالی کشور را به کمک کادرهای متخصص آغاز نموده است. نصاب تحصیلی پوهنخی های شرعیات پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی کشور تحت نظر ریاست انکشاف برنامه های علمی وزرات تحصیلات عالی، با همکاری بنیاد محترم آسیا و با حضور و اشتراک اساتید محترم با صلاحیت و متخصصین رشته مربوطه از اول سال 2018 میلادی در مراحل مختلف از سطح دیپارتمنت ها و پوهنخی ها مورد بررسی همه جانبه از جمله نیاز سنجی، مراجعه به ذینفع ها و چالش شناسی قرار گرفت. نظریات و اصلاحات مورد نظر پوهنخی های مختلف اعم از دولتی و خصوصی از سطح کشور جمع آوری و در کلاستر اول به مجموعاً 14 تن از متخصصین بازنگری کریکلم و استادان محترم پوهنخی شرعیات کابل و پوهنتون های خصوصی مرکز مورد بررسی قرار گرفت. اعضای کمیته با همکاری تکنیکی دو تن اعضای کمیته ملی انکشاف و بازنگری نصاب تحصیلی وزرات تحصیلات عالی، مسوده نصاب تحصیلی ارسالی تعدادی از پوهنخی های شرعیات پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی کشور را مورد بحث، ارزیابی و بررسی همه جانبه قرار دادند. کمیته فوق بعد از تنظیم و توحید تمامی نظریات و پیشنهادات، مسوده واحد نصاب تحصیلی معیاری را نهایی ساخته اند.

در کلاستر دوم مجموعاً 72 تن استادان و متخصصین دعوت گردیدند که مشتمل اند بر رؤسا و آمرین دیپارتمنت های پوهنځی های شرعیات، نمایندگان ستره محکمه، لوی څارنوالی، وزارت معارف، وزارت حج و اوقاف، کمیسیون مستقل نظارت بر قانون اساسی، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، شورای محترم علما و وزارت محترم داخله. اشتراک کننده گان در روز اول کلاستر در جلسه عمومی خویش مسوده آماده شده در کلاستر اول از نصاب یا کریکلم درسی رشته های فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی را مورد ارزیابی مجدد قرار داده بعد از وارد ساختن تغییرات لازم به اتفاق آراء به توحید کریکلم هذا توافق نمودند. همچنان در جریان سه روز بعدی کلاستر، ذوات اشتراک کننده گان حسب تخصص و حوزه تدریس خویش به گروه های کاری تقسیم گردیده به توحید و معیاری سازی مفردات درسی هر مضمون اشتغال ورزیدند. نتیجه کار انجام شده بعد از مطابقت به فرمت کمیته محترم نصاب وزارت تحصیلات عالی در قالب جدول تنظیم مضامین و پالیسی کورس ها تدوین گردد.

قبل از شروع کار کلاستر سوم؛ اجراءات مدون شده ی کلاستر دوم اعم از نصاب نهایی شده و مفردات درسی جهت بررسی و بازنگری مجدد به تمام پوهنځی های شرعیات پوهنتون های خصوصی و دولتی فرستاده شد. در زمینه از مسئولین فاکولته ها و استادان محترم تقاضا گردید تا مسوده های فرستاده شده را بررسی نموده نظریات خویش را جهت نهایی سازی و شامل شدن در اجندای کلاستر سوم، بطور کتبی ارسال فرمایند. نظریات واصله از پوهنتون های مختلف توحید و جهت بررسی نهایی شامل اجندای کلاستر سوم گردید.

کلاستر سوم رشته های سه گانه مربوط به پوهنځی شرعیات به تاریخ 6 جوزای ۱۳۹۷ برای مدت 3 روز در سالون کنفرانس های وزارت تحصیلات عالی به همکاری مالی و تخنیکي دفتر بنیاد آسیا به اشتراک بیشتر از 100 تن اساتید و نمایندگان 24 پوهنتون دولتی و خصوصی، نهاد های ذینفع به شمول ستره محکمه، لوی څارنوالی، وزارت خانه های عدلیه، حج، ارشاد و اوقاف، کار و امور اجتماعی، اطلاعات و فرهنگ، معارف، داخله، کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی افغانستان، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، شورای سرتاسری علمی افغانستان، شورای علمای اهل تشیع افغانستان، اداره MEC، موسسات بین المللی مانند USIP، GIZ، UNDP، LESPA، فارغ تحصیلان پوهنځی شرعیات و اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب تحصیلی وزارت تحصیلات عالی، تدویر یافت. اشتراک کنندگان در این کلاستر ضمن بررسی پیشنهادات واصله از جانب پوهنځی های شرعیات، نهادهای دولتی و خصوصی و ذینفع ها، نصاب های تحصیلی برخی از پوهنتون های کشور های اسلامی از جمله پوهنتون بین المللی اسلامی اسلام آباد، پوهنتون ازهر شریف مصر، نصاب تحصیلی رشته الهیات و فقه و حقوق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران، پوهنتون اسلامی مالیزیا، پوهنتون الجوف، پوهنتون ام القراء و پوهنتون مدینه شریف کشور عربستان سعودی نیز مورد بررسی و الگو برداری قرار گرفت و نیز نظریات متخصصین عرصه حقوق با تجارب بین المللی منجمله پروفیسور مهدی جمال الدین حکیمی، رئیس حقوق پوهنتون Stanford ایالت متحده امریکا، پروفیسور ریچارد گرایمز، استاد حقوق پوهنتون انگلستان و پروفیسور سیاوش رهبری، استاد پوهنتون امریکایی ها در خصوص انکشاف کریکولوم جمع آوری گردید. طی این برنامه سه روزه، کریکولوم و مفردات درسی رشته های فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی پوهنځی های شرعیات کشور توحید و نهایی گردید.

نقل نسخه نهایی کریکولوم و مفردات با در نظر داشت اصلاحات بعمل آمده بعد از انجام امور ویراستاری ادبی و مسلکی و تائید وزارت تحصیلات عالی، به دسترس تمام نهاد های تحصیلات عالی کشور قرار می گیرد. نوت: شایان تذکر است که تقسیم مسئولیت تدریس مضامین به دبیرانتمت ها بر اساس دبیرانتمت های موجود پوهنتون کابل صورت گرفته است. پوهنځی های محترم در ولایات و پوهنتون های خصوصی میتوانند به اساس موجودیت دبیرانتمت های موجود و تخصص با در نظر داشت قواعد حاکم بر تحصیلات عالی در نهاد تحصیلی خویش به تقسیم مضامین به پردازند.

معرفی مختصر پوهنځی شرعیات

پوهنځی شرعیات عبارت از یک واحد تحصیلی و تحقیقی در چوکات پوهنتون ها میباشد که هدف آن تربیه و آموزش آگاهان امور دینی، متخصصین و تقدیم کارشناسان و کادرهای متخصص در بخش های مختلف از جمله نهاد های عدلی و قضایی، حوزه تعلیم و تربیه ارشاد و دعوت به جامعه در مقطع لیسانس، ماستری و دکتورا در رشته های فقه و قانون، تعلیمات اسلامی، و... میباشد. این پوهنځی در شروع سال 1330 هـ.ش. به حیث اولین مرکز اکادمیک علوم شرعی و حقوقی و پنجمین پوهنځی پوهنتون کابل بعد از فاکولته های طب (سال 1311)، حقوق (1317)، ادبیات (1320) و علوم طبیعی (1321) به همت و فعالیت علمی (14) تن استاد به ریاست مرحوم پوهاند محمد اصغر خان افتتاح و در عمارتی واقع جوار زیارت شاه دو شمشیره رح، به فعالیت آغاز نمود، بعد در پروگرام درسی آن زمان پوهنځی شرعیات در کنار مضامین شرعی مضامین حقوقی نیز تدریس میگردد. اینکه پوهنځی شرعیات پوهنتون کابل و تعداد زیادی پوهنځی های شرعیات پوهنتون های کشور در خانواده تحصیلات عالی به تربیه کادر های متخصص در رشته های فقه و قانون و تعلیمات اسلامی می پردازند. همزمان دبیرانتمت ثقافت اسلامی پوهنځی های شرعیات به عرضه دانش اساسی دینی که نیاز همه ی رشته های تحصیلات عالی افغانستان میباشد؛ اشتغال دارد.

ارزش های پوهنخی شرعیات

با توجه به آموزه های دین مقدس اسلام، اصول پسندیده حاکم بر جامعه، حفظ منافع علیای کشور، تحکیم وحدت ملی، تعهد به ارتقای کمی و کیفی علمی و کاربردی دانش شرعیات، به کارگیری استندردهای پذیرفته شده بین المللی در محیط اکادمیک، تعمیم مسئولیت پذیری، ترویج ارزش های اساسی ذیل مطرح نظر قرار گرفته است:

- باور و احترام به ارزش های مقدس اسلامی و ارزش های ملی؛
- ترویج هرچه بیشتر و بهتر دانش مسلکی شرعی، اعتدالگرایی مذهبی، احترام به کرامت انسانی، تعمیم عدالت، برابری و قانونیت؛
- تقویت و ترویج روحیه دین مداری، وحدت ملی، همگرایی و تحکیم ثبات اجتماعی و سیاسی؛
- تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه و بازار کار؛
- اصل مسئولیت پذیری و قانونگرایی، اداره سالم، مؤثر و کارآمد.

اهداف آموزشی پوهنخی

پوهنخی های شرعیات در سطح کشور دارای مرام و هدف والای تربیه کادر آگاه، ماهر و خدمت گذار برای مردم و جامعه، ترویج فرهنگ تحقیقات در حوزه علوم دینی و تحکیم علمی رابطه علوم شرعی با سایر رشته ها میباشد. مشخصا در رشته اهداف فقه و قانون خدمات علمی به منظور تحقق اهداف ذیل صورت میگیرد:

دیدگاه رشته فقه و قانون

رشته فقه و قانون یک واحد فعال تحصیلی در چهارچوب پوهنخی شرعیات میباشد که هدف آن تربیه و آموزش آگاهان و کادر های متخصص در بخش قضا، خرنوالی، وکالت دفاع و افتاء در قالب نصاب درسی معیاری و تأیید شده از جانب وزارت تحصیلات عالی بوسیله کادر متخصص میباشد.

رسالت رشته فقه و قانون

هر جامعه به قانونیت، عدالت، نظم و اداره سالم نیاز دارد و این نیازمندیها وقتی مرفوع میگرددند که فهم و دانش درست و دقیق در عرصه شریعت اسلامی (بخصوص فقه اسلامی) و نظام حقوقی وجود داشته باشد تا از این طریق قضات، خرنوالان، وکلای مدافع، مشاورین حقوقی و دینی را مطابق نورم و استندردهای ملی و بین المللی تربیه و به جامعه تقدیم نماید، کارشناسان فرهیخته ی که مسلط به علم و مهارت و ملتزم به اخلاق دینی منحنیت الگوهای جامعه در حوزه مربوطه اشتغال یابند.

اهداف آموزشی رشته فقه و قانون

هدف این رشته تربیه کادر آگاه و ماهر:

- به منظور کار در دستگاه عدلی- قضایی و پیشبرد دوسیه های مختلف جزائی، مدنی، فامیلی و تجارتي؛
- به منظور فراهم آوری زمینه پا سخ به نیاز های فقهی مردم و دولت و اظهار نظر علمی فقهی در زمینه های مورد تقاضای جامعه؛
- جهت مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب؛
- و به منظور ترویج اعتدالگرایی و تعامل سازنده اجتماعی، میباشد.

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون

- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.
- کسب مهارتهای عملی مسلک قضاء، خرنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارتهای مورد ضرورت در وزارت عدلیه.
- کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.
- کسب مهارتهای مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزآیی، مدنی، فامیلی و تجارتي.

- کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.
- کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائی.

نیازسنجی

پروژه نیازسنجی و مطالعه بازار کار به منظور بازنگری و انکشاف نصاب رشته‌های سه گانه (فقه و قانون، تعلیمات اسلامی، ثقافت اسلامی) پوهنخّی شرعیات، توسط هیئت رهبری و کمیته کاری نصاب پوهنخّی‌های شرعیات پوهنتون‌های دولتی به همکاری مؤسسه محترم بنیاد آسیا در اوایل سال 1397 در ولایات مختلف صورت گرفت. برنامه بازنگری و انکشاف کریکولم پوهنخّی‌های شرعیات طی دو فعالیت عمده و اساسی انجام داده شد: 1- راه اندازی برنامه نیازسنجی با تدوین و توزیع پرسشنامه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها 2- و برگزاری فعالیت‌های گروهی در قالب ورکشاپ‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها.

برنامه نیازسنجی به هدف بررسی میزان مطابقت کریکولم موجود پوهنخّی‌های شرعیات با انتظارات و نیازمندی‌های ذینفعان اعم از مفید بودن و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی بودن و معیاری بودن منابع درسی، شناسایی نکات ضعف و قوت کریکولم درسی پوهنخّی‌های شرعیات و همخوانی نصاب‌ها با معیارهای بین‌المللی، راه اندازی گردیده بود. فعالیت‌های گروهی و تجزیه و تحلیل داده‌های آن به هدف سنجش نیازهای اساسی بازار کار و فراهم آوری فرصت‌های شغلی بیشتر برای فارغ‌التحصیلان رشته‌های سه گانه پوهنخّی‌های شرعیات با توجه به اشباع شدن بازار کار تدویر گردید. در بخش نخست داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها و در بخش دوم داده‌های حاصل از فعالیت‌های گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

اجراءات زیر به منظور تجزیه و تحلیل پرسشنامه‌ها صورت گرفته است:

1- ترتیب تیم کاری در قالب کمیته نصاب هر پوهنخّی: به اساس جلسه کمیته نصاب پوهنخّی‌های شرعیات این تیم کاری با معرفی یک نماینده از سوی دیپارتمنت‌های چهارگانه و آمریت کمیته نصاب پوهنخّی‌های شرعیات تشکیل گردید.

2- شناسایی ذینفعان: پوهنخّی‌های شرعیات با ذینفعان متعددی چه در داخل و چه در خارج در تعامل میباشد که هر یک میتوانند بر پوهنخّی اثر گذاشته و یا از پوهنخّی اثر پذیر باشند. هر یک از ذینفعان نیازها و انتظارهای قابل توجهی دارند که پوهنخّی‌های شرعیات در راستای بازنگری کریکولم آن‌ها را مبیابست در نظر گیرد. ذینفعان پوهنخّی‌های شرعیات قرار ذیل اند:

- دیپارتمنت‌ها: دیپارتمنت‌های مختلف پوهنتون‌های دولتی و خصوصی از ذینفعان اثر گذار اند. پیشنهاد بازنگری کریکولم، تنظیم مفردات و تعیین روش تدریس از صلاحیت‌های دیپارتمنت‌ها است که در چگونگی ارائه خدمات آموزشی بسیار تاثیر دارد.

- ارگان‌های عدلی و قضایی: از آنجا که یکی از رسالت‌های پوهنخّی‌های شرعیات تربیه کادرهای تخصصی در عرصه‌های مختلف عدلی و قضایی اعم از قضاء، خارنوالی و کالت دفاع است این گروه بازار کار مستقیم برای محصلان رشته قضایی- خارنوالی را تشکیل میدهد، پوهنخّی‌های شرعیات در راستای تدوین کریکولم پیشنهادات این نهادها که شامل ستره محکمه، لوی سارنوالی و وزارت عدلیه و نیز انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان را در نظر گرفته تا محصلان علاوه بر فراگیری آموزش‌های اساسی حقوق، آموزش‌های کاربردی و مهارت‌های عملی مورد نیاز را فرا گیرند.

- سکتور خصوصی اعم از تجار، سرمایه‌گذاران، بانک‌های خصوصی، اتحادیه‌ها و اصناف: این گروه حوزه کاری مساعد و نسبتاً بکر برای فارغان رشته قضایی - خارنوالی به حساب می‌آید. با توجه به تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان حقوق و علوم سیاسی و اشباع شدن بازار کار، نیازهای این سکتور شناسایی و در کریکولم تعداد از مضامین بر اساس آن درج گردید تا زمینه فراهم ساختن کارآموزی و فرصت‌های شغلی در آینده برای فارغ‌التحصیلان بیشتر میسر گردد.

- سیستم عدالت غیر رسمی: نظام حقوقی افغانستان تکثر گرا است، علاوه بر وجود سیستم عدالت رسمی، ساز و کار های سیستم عدالت غیر رسمی نیز در این نظام پیش بینی شده است. تعداد زیادی از مردم برای حل و فصل منازعات خویش از روش های غیر رسمی در قالب جرگه ها و شورا ها استفاده مینمایند. بدون شک ارائه مشوره حقوقی میتواند در تامین عدالت و آشتی دادن عدالت رسمی با غیر رسمی موثر باشد. بر همین منظور نیاز های سیستم عدالت غیر رسمی نیز در بازنگری کریکولم مد نظر قرار گرفت.
 - محصلان: این گروه از ذینفعان اثر پذیر اند و به صورت مستقیم خدمات آموزشی به آنها ارائه میشود.
 - فارغ التحصیلان: این گروه نیز از ذینفعان پوهنخی شرعیات اند، که در راستای تدوین کریکولم نیاز های ایشان در زمینه فراهم آوری فرصت های شغلی مساعد در نظر گرفته شد.
- 3- تدوین و توزیع پرسشنامه ها، برگزاری کارهای گروهی در قالب ورکشاپ ها با اشتراک ذینفع های دولتی، خصوصی و موسسات همکار در سطح ولایات و مرکز و تجزیه و تحلیل داده های واصله. هدف از تدوین و توزیع پرسشنامه ها بررسی میزان مطابقت کریکولم فعلی پوهنخی شرعیات با انتظارات و نیازمندی های بازار کار و ذینفعان بوده است. مباحثی همچون مفید و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی و آکادمیک بودن منابع درسی و شناسایی نکات ضعف و قوت نصاب درسی پوهنخی های شرعیات تمرکز بیشتر گردیده است.
- 4- تدوین ورکشاپ ها به اشتراک ذینفع ها و نهاد های همکار در سطح مرکز و زون ها که هدف از برگزاری فعالیت های گروهی و تجزیه و تحلیل داده های آن سنجش نیاز های اساسی بازار کار در رشته های شرعیات و فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان پوهنخی شرعیات و با توجه به اشباع شدن بازار کار فعلی بوده است. اشتراک کنندگان درین ورکشاپ ها خلا های موجود در نصاب درسی بخصوص در حوزه عملی را انعکاس داده، پیشنهادات خویش را ارائه نمودند. این پیشنهادات توحید در پروسه بازنگری نصاب به آنها ترتیب اثر داده شد.
- 5- بررسی و توحید پیشنهادات واصله از نهاد های عدلی و قضایی، موسسات و انجوهای حقوقی و سایر نهاد های ذی علاقه در سطح ولایات مختلف. این پیشنهادات به طور کلی بخشی از رهنمود اصلاح کریکولم درسی در مراحل بعدی گردید.
- 6- تحلیل پرسشنامه ها: بعد از جمع آوری پرسشنامه ها تیم کاری هر هفت نوع پرسشنامه را با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل و داده های حاصل از این پرسشنامه ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

معرفی محتوی

- أ. مدت دوره تحصیل: دوره لیسانس رشته فقه و قانون به طور عادی چهار سال تحصیلی را در بر می گیرد.
- ب. کریدیت ها و کود نمبر مضامین: در این کریکولم مجموع تعداد کریدیت ها در کنگوری های چهار گانه 167 کریدیت تثبیت گردیده است. کود نمبر مضامین این رشته به حروف انگلیسی SL_IL (SL به معنی Sharia Law یعنی پوهنخی شرعیات و IL به معنی Islamic Law یعنی فقه و قانون) تنظیم گردیده است.
- ج. مضامین درسی و کنگوری ها: مضامین موجود در نصاب تحصیلی رشته فقه و قانون مطابق لایحه کریدیت به چهار دسته تقسیم می شوند:
- مضامین اساسی که حد اکثر 30 فیصد پیش بینی گردیده؛ در این کریکولم مجموعا 50 کریدیت به آن اختصاص داده شده است.
 - مضامین تخصصی که حد اقل 50 فیصد پیش بینی گردیده؛ در این کریکولم مجموعا 92 کریدیت به آن اختصاص داده شده است.
 - مضامین اختیاری و پوهنتون شمول که 12 فیصد پیش بینی گردیده؛ در این کریکولم مجموعا 14 کریدیت به آن اختصاص داده شده است.

- مضامین عملی و منوگراف که 8 فیصد پیشی بینی گردیده؛ مجموعاً در این کریکلم 11 کردیت به آن اختصاص داده شده است.

مضامین اساسی		مضامین تخصصی		مضامین اختیاری و پوهنتون شمول		مضامین کار عملی و منوگراف		مجموع	
تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت
23	50	44	92	13	14	6	11	86	167

نوٹ: شایان تذکر است که از جمع (24) مضامین اختیاری رشته حقوق؛ محصل مکلف است به تعداد (7) کردیت را در جریان تحصیل تکمیل نماید.

د. موجودیت انترنشیپ، ستاژ و سیر علمی: مجموعاً در این نصاب حدود هفت فیصد مجموع کردیت ها به کار های عملی که شامل فعالیت های مختلف منجمله، انترنشیپ، ستاژ و سیر عملی میا شد، اختصاص داده شده.

ه. روش های آموزش و تدریس: تدریس به روش های متفاوت ذیل با در نظر داشت نوعیت مضمون پیش بینی شده است:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
 - بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - تدریس متقابل و تدریس توسط خود محصل
 - محاکم تمثیلی و ارایه خدمات حقوقی تحت نظر اساتید و وکلای مدافع
 - کارهای گروهی و ارائه آن.
 - تحقیقات حقوقی گروهی
 - ارائه سمینار توسط محصلین در بعضی از ساعات درسی
 - ایفای نقش (رول پلی)
 - استفاده از مهارت های کلینیکی حقوقی
- و. تناسب کار عملی و نظری: در پروسه بازنگری نصاب درسی افزایش قابل توجه در فعالیت های عملی محصلین بمیان آمد از جمله در تعداد زیاد از مضامین اساسی و تخصصی برنامه درسی به نحوه ترتیب گردیده است که شامل هر دو بخش عملی و نظری باشد. همچنان مضامین مستقل در جهت افزایش مهارت های عملی محصلین شامل نصاب گردید از جمله نگارش حقوقی، اخلاق حقوقی در عمل، روش تحقیق و کلینیک حقوقی که مجموعاً در حدود هفت فیصد مجموع کردیت های رشته حقوق را احتوا میکند.
- ز. نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی محصلان:
- پالیسی حاضری
 - حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
 - محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
 - بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قابل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می دهد.
- اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

اشتراک کنندگان کلستر ها:

الف: اعضای کلسترهای فرعی رشته فقه و قانون: 72 تن استادان و متخصصین رشته به شمول رؤسای پوهنخی و آمرین دیپارنمنت، نمایندگان ستره محکمه، لوی خانونالی، وزارت عدلیه، نمایندگان احزاب و جامعه مدنی، کمیسیون مستقل نظارت بر قانون اساسی، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، و زارت داخله و وزرات حج، ارشاد و اوقاف.

ب: اعضای کلستر نهایی رشته فقه و قانون: 100 تن از استادان پوهنتون های دولتی و خصوصی از ولایات مختلف، نمایندگان با صلاحیت نهاد های چون ستره محکمه؛ لوی خانونالی؛ وزارت عدلیه؛ شورای علمای افغانستان، شورای علمای اهل تشیعه افغانستان، کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی افغانستان،

کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت داخله، وزارت خارجه، وزارت حج و اوقاف، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت معارف، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، اداره MEC، نهاد های بین المللی بشمول UNDP، USIP، GIZ، LESPA و سایر موسسات و نهاد های همکار.

جدول سمستروار مضامین

دوره لیسانس رشته فقه و قانون در زیر مجموعه پوهنځی شرعیات در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته ای درسی ارایه میگردد. در این رشته مجموعاً ۸۶ مضمون که شامل ۲۳ مضمون اساسی، ۴۴ مضمون تخصصی، ۱۳ مضمون اختیاری و پوهنتون شمول و ۶ مضمون کار عملی میباشد، طی ۱۶۷ کریدیت تدریس میگردد.

صنف اول - سمستر اول - رشته فقه و قانون										
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد گزینت‌ها	دیپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیشنیازها	
						نظری	عملی	مجموع		
1	عقاید (1) (الهیات)	SL_I 010L 6	اساسی	3	عقیده و فلسفه	3		3	ندارد	48
2	قرآن شناسی (علوم قرآن)	SL_I 010L 7	اساسی	2	تفسیر	2		2	ندارد	32
3	سیرت النبی ص	SL_I 010L 8	اساسی	2	تعلیمات اسلامی	2		2	ندارد	32
4	مبادی فقه	SL_I 010L 9	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	ندارد	32
5	فقه 1 (احوال شخصیه) (نکاح)	SL_I 011L 0	تخصصی	3	فقه و قانون	3		3	SL_IL 0109	48
6	مبادی حقوق	SL_I 011L 1	اساسی	2	فقه و قانون /حقوق	2		2	ندارد	32
7	عربی 1(قواعد صرف)	SL_I 011L 2	اساسی	3	تعلیمات اسلامی/ ادبیات عربی	2	2	4	ندارد	64
8	انگلیسی	Cs_I s 0103	پوهنتون شمول	2	ادبیات انگلیسی	2		2	ندارد	32
9	اختیاری	---	اختیاری	2	دیپارتمنت‌ها	--	--	--	ندارد	--
مجموعه کردیت‌ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---			352	--	--

لیست مضامین اختیاری سمستر اول رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کردیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1	منطق 1 (قدیم)	SL_IL 0113	2	عقیده و فلسفه	2		2
2	صلح و حل منازعه	SL_IL 0114	2	تعلیمات اسلامی	1	2	3

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	فیصدی بر اساس کردیت
1	اساسی	12	7.18%
2	تخصصی	5	2.99%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	4	2.39%
4	کار عملی و منوگراف	0	0%

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
دو رقم اول: کود سمستر - دو رقم دوم: کود مضمون

بخش اول: عمومیات و جدول سمستروا مضامین | 9

صنف اول - سمستر دوم - رشته فقه و قانون										
شماره	مضامین	کودم بر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کزیدیت	دیارتمت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشترها
						مجموع	عملی	نظری		
1	عقاید 2 (نبوات)	SL_I020L6	اساسی	2	عقیده و فلسفه	2		2	32	SL_I0106
2	تفسیر آیات احکام (1)	SL_I021L5	تخصصی	3	تفسیر	3		3	48	SL_I0107
3	حدیث احکام (1) (عبادات)	SL_I021L6	تخصصی	3	تعلیمات اسلامی	3		3	48	ندارد
4	فقه (2) احوال شخصیه (انحلال نکاح)	SL_I021L0	تخصصی	3	فقه و قانون	3		3	48	SL_I0109
5	علوم حدیث	SL_I021L7	اساسی	2	تعلیمات اسلامی	2		2	32	ندارد
6	تجوید	SL_I021L8	اساسی	2	تفسیر	1	2	1	48	ندارد
7	عربی (2) (قواعد نحو)	SL_I021L2	اساسی	3	تعلیمات اسلامی / ادبیات عربی	2	2	2	64	SL_I0112
8	منطق (2) جدید	SL_I021L3	اساسی	1	عقیده و فلسفه	1		1	16	SL_I0113
9	تاریخ معاصر افغانستان	Ss_Hi0205	پوهنتون شمول	1	علوم اجتماعی	1		1	16	ندارد
10	محیط زیست	Ns_Em02o4	پوهنتون شمول	1	-----	1		1	16	ندارد
--	مجموعه کزیدیت ها و ساعات درسی در یک سمستر			21	---				368	--

لیست مضامین اختیاری سمستر اول رشته فقه و قانون								
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کزیدیت	دیارتمت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					مجموع	عملی	نظری	

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کزیدیت	فیصدی بر اساس کزیدیت
1	اساسی	10	5.98%
2	تخصصی	9	5.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و متوگراف	0	0%

قرار شرح فوق نصاب درسی رشته فقه و قانون پوهنځی شرعیات مورد تائید قرار گرفت. دیارتمت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری ارایه شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
 دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
 دو رقم اول: کد سمستر - دو رقم دوم: کد مضمون

10 | بخش اول: عمومیات و جدول سمستر وار مضامین

صنف دوم - سمستر سوم - رشته فقه و قانون										
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت ها	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشکارها
						نظری	عملی	مجموع		
1	عقاید (3) (سمعیات)	SL_IL 0306	اساسی	3	عقیده و فلسفه	3		3	48	SL_IL 0206
2	تفسیر آیات احکام (2)	SL_IL 0315	تخصصی	2	تفسیر	2		2	32	SL_IL 0107
3	فقه (3) معاملات (بیوع)	SL_IL 0310	تخصصی	3	فقه و قانون	3		3	48	SL_IL 0109
5	اصول فقه (1)	SL_IL 0319	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
6	فرق کلامی اسلامی	SL_IL 0320	اساسی	2	عقیده و فلسفه	2		2	32	ندارد
7	حقوق اساسی عمومی	SL_IL 0321	تخصصی	2	حقوق	2		2	32	SL_IL 0111
8	حقوق کار و تأمینات اجتماعی	SL_IL 0322	تخصصی	2	فقه و قانون / حقوق	2		2	32	SL_IL 0111
9	عربی (3) (قواعد نحو)	SL_IL 0312	اساسی	3	تعلیمات اسلامی / ادبیات عربی	2	2	4	64	SL_IL 0212
10	اختیاری	---	اختیاری	2	دیپارتمنت ها	--	--	--	32	ندارد
مجموعه کریڈیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---			352	--	--

لیست مضامین اختیاری سمستر سوم رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریڈیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1	بلاغت (1)	SL_IL0323	2	تعلیمات اسلامی	2		2
2	حقوق بشر مقایسوی	SL_IL0324	2	فقه و قانون	2		2

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	فیصدی بر اساس کریڈیت
1	اساسی	10	5.98%
2	تخصصی	9	5.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	0	0%

صنف دوم - سمستر چهارم - رشته فقه و قانون							
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت ها	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته	مجموع ساعات درسی در سمستر

مضامین اختیاری رایج شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
دو رقم اول: کد سمستر - دو رقم دوم: کد مضمون

بخش اول: عمومیات و جدول سمستروار مضامین | 11

		مجموع	عملی	نظری						
SL_IL 0217	32	2		2	تعلیمات اسلامی	2	تخصیص ی	SL_IL 0416	حدیث احکام (2) (مناکحات)	1
SL_IL 0109	32	2		2	فقه و قانون	2	تخصیص ی	SL_IL 0410	فقه (4) معاملات (توثیقات)	2
SL_IL 0319	32	2		2	فقه و قانون	2	اساسی	SL_IL 0419	اصول فقه (2)	3
ندارد	32	2		2	فقه و قانون	2	تخصیص ی	SL_IL 0425	نظام قضایی اسلام	4
ندارد	32	2		2	فقه و قانون	2	تخصیص ی	SL_IL 0426	نظریه التزام در فقه و قانون	5
ندارد	32	2		2	فقه و قانون	2	تخصیص ی	SL_IL 0427	حقوق جزای عمومی در فقه و قانون	6
SL_IL 0109 0111	32	2		2	فقه و قانون	2	تخصیص ی	SL_IL 0428	حقوق بین المللی عمومی در فقه و قانون	7
SL_IL 0312	64	4	2	2	تعلیمات اسلامی/ ادبیات عربی	3	اساسی	SL_IL 0412	عربی 4 (فواحد نحو)	8
ندارد	48	3	2	1	فقه و قانون	2	کار عملی و منوگرافی	SL_IL 0429	اخلاق و سلوک مسلکی (منسویین نظام عدلی و قضایی)	9
ندارد	32	--	--	--	دیارتمنت ها	2	اختیاری	---	اختیاری	10
--	368		---		---	21			مجموعه کردیت ها و ساعات درسی در یک سمستر	

لیست مضامین اختیاری سمستر چهارم رشته فقه و قانون

شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کردیت	دیارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	تمدن اسلام	SL_IL0430	2	عقیده و فلسفه	2		2	32
2	بلاغت (2)	SL_IL0425	2	تعلیمات اسلامی	2		2	32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	فیصدی بر اساس کردیت
1	اساسی	5	2.99%
2	تخصصی	12	7.18%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

قرار شرح فوق نصاب درسی رشته فقه و قانون پوهنځی شرعیات مورد تائید قرار گرفت. دیارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری ارایه شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
 دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
 دو رقم اول: کود سمستر - دو رقم دوم: کود مضمون

صنف سوم - سمستر پنجم - رشته فقه و قانون										
شماره	مضامین	کود مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	دبپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	حدیث احکام (3) (معاملات)	SL_IL 0517	تخصصی	2	تعلیمات اسلامی	2		2	32	SL_IL 0217
2	فقه (5) (دعوی)	SL_IL 0510	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0109
3	اصول فقه (3)	SL_IL 0519	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0419
4	مقارنه ادیان	SL_IL 0531	اساسی	2	عقیده و فلسفه	2		2	32	ندارد
5	علم میراث (1)	SL_IL 0532	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
6	قواعد کلیه فقهی	SL_IL 0533	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
7	حقوق جزای خصوصی در فقه و قانون	SL_IL 0534	تخصصی	1	فقه و قانون	1		1	16	SL_IL 0427
8	تحلیل فقهی قانون مدنی	SL_IL 0535	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0426
9	حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون	SL_IL 0536	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0428
10	مبایع اقتصاد	SL_IL 0537	اساسی	1	فقه و قانون / اقتصاد	1		1	16	ندارد
11	کریمنولوژی	SL_IL 0538	تخصصی	1	پوهنځی حقوق	1		1	16	ندارد
12	نگارش حقوقی 1	SL_IL 0539	کار عملی	2	کلینیک حقوقی	1	2	3	48	ندارد
مجموعه کریڈیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---			352	--	

لیست مضامین اختیاری سمستر پنجم رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریڈیت	دبپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته		
					نظری	عملی	مجموع

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	فیصدی بر اساس کریڈیت
1	اساسی	5	2.99%
2	تخصصی	14	8.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	0	0%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

قرار شرح فوق نصاب درسی رشته فقه و قانون پوهنځی شرعیات مورد تائید قرار گرفت. دبپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری ارایه شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
دو رقم اول: کود سمستر - دو رقم دوم: کود مضمون

بخش اول: عمومیات و جدول سمستروار مضامین | 13

صنف سوم - سمستر ششم - رشته فقه و قانون										
بشماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات در سمستر	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	تفسیر آیات احکام(3)	SL_IL_0616	تخصصی	3	تفسیر	3		3	48	SL_IL_0107
2	فقه (6) (وسایل اثبات)	SL_IL_0610	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL_0510
3	اصول فقه (4)	SL_IL_0619	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL_0519
4	علم میراث(2)	SL_IL_0632	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL_0532
5	حقوق تجارت در فقه و قانون (1)(کلیات)	SL_IL_0640	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
6	اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی	SL_IL_0641	تخصصی	2	فقه و قانون	1	2	3	48	ندارد
7	حقوق اداره	SL_IL_0642	تخصصی	2	قانون/حقوق فقه و	2		2	32	ندارد
8	کریمنالستیک	SL_IL_0643	تخصصی	1	پوهنځی حقوق		2	2	32	SL_IL_0538
9	نگارش حقوقی 2	SL_IL_0639	کار عملی	1	کلینک حقوقی		2		32	SL_IL_0539
10	روش تحقیق	SL_IL_0644	کار عملی و منوگراف	2	عقیده و فلسفه	1	2	3	48	ندارد
11	اختیاری	---	اختیاری	2	دیپارتمنت ها	--	--	--	--	ندارد
مجموعه کریڈیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				21	---	--	--	--	368	--

لیست مضامین اختیاری سمستر ششم رشته فقه و قانون								
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریڈیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	جهان اسلام	0645SL_IL	2	عقیده و فلسفه	2		2	32
2	اصول دعوت و فن خطابت	0646SL_IL	2	عقیده و فلسفه	1	2	3	48

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	فیصدی بر اساس کریڈیت
1	اساسی	2	1.2%
2	تخصصی	14	8.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	3	1.79%

قرار شرح فوق نصاب درسی رشته فقه و قانون پوهنځی شرعیات مورد تأیید قرار گرفت. دیپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری ارائه شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
 دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
 دو رقم اول: کد سمستر - دو رقم دوم: کد مضمون

صنف چهارم - سمستر هفتم - رشته فقه و قانون									
شماره	مضمین	کود مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	دیپارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			پیش‌نماها
						نظری	عملی	مجموع	
1	حدیث احکام (4) جنایات و حدود	SL_IL 0717	تخصصی	2	تعلیمات اسلامی	2		2	32
2	فقه (7) (احکام جنایات)	0710SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32
3	اصول فقه (5)	0719SL_IL	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32
4	قواعد افتاء	0747SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32
5	نظام سیاسی اسلام	0748SL_IL	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	ندارد
6	حقوق تجارت در فقه قانون (2) (شرکتها)	0740SL_IL	تخصصی	1	فقه و قانون	1		1	16
7	اصول محاکمات جزایی در فقه اسلامی	0749SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	1	2	1	48
8	نظام مالی و بانکداری اسلامی	0750SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32
9	طب عدلی	0751SL_IL	تخصصی	2	پوهنتون طبی	1	2	1	48
10	روش قانونگذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	0752SL_IL	تخصصی	2	فقه و قانون	1	2	1	48
11	کلینیک حقوقی	0753SL_IL	کار عملی و منوگراف	2	کلینیک حقوقی		2		64
--				21				---	416

لیست مضمین اختیاری سمستر هفتم رشته فقه و قانون							
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریڈیت	دیپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته		
					نظری	عملی	مجموع

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	فیصدی بر اساس کریڈیت
1	اساسی	4	2.39%
2	تخصصی	15	8.98%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	0	0%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

قرار شرح فوق نصاب درسی رشته فقه و قانون پوهنځی شرعیات مورد تائید قرار گرفت. دیپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضمین اختیاری رایج شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

دو حرف اول (SL): Sharia Law (پوهنځی شرعیات)
 دو حرف دوم (IL): Islamic Law (رشته فقه و قانون)
 دو رقم اول: کود سمستر - دو رقم دوم: کود مضمون

بخش اول: عمومیات و جدول سمستروار مضامین | 15

صنف چهارم - سمستر هشتم - رشته فقه و قانون										
شماره	مضامین	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	دیارتمنت مربوطه	مجموع ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشنها
						نظری	عملی	مجموع		
1	تفسیر آیات احکام (4)	SL_IL 0816	تخصصی	3	تفسیر	3		3	48	SL_IL 0107
2	فقه (8) احکام جنایات	SL_IL 0810	تخصصی	3	فقه و قانون	3		3	48	SL_IL 0109
3	قضایای فقهی معاصر	SL_IL 0854	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0747
4	اصول فقه (6)	SL_IL 0819	اساسی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0719
5	فقه مقارن بین مذاهب	SL_IL 0855	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	SL_IL 0109 0533
6	نظریه ملکیت در فقه و قانون	SL_IL 0856	تخصصی	2	فقه و قانون	2		2	32	ندارد
7	حقوق جزای بین المللی	SL_IL 0857	تخصصی	2	فقه و قانون / حقوق	2		2	32	SL_IL 0428
8	منوگراف	SL_IL 0858	کار عملی	2	دیارتمنت مربوطه		4		64	SL_IL 0644
9	اختیاری	---	اختیاری	2	دیارتمنت ها		--	--	32	ندارد
--	مجموعه کریڈیت ها و ساعات درسی در یک سمستر			20			--		352	--

لیست مضامین اختیاری سمستر هشتم رشته فقه و قانون								
شماره	نام مضمون اختیاری	کود مضمون	تعداد کریڈیت	دیارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در یک هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	مقاصد شریعت	SL_IL0859	2	فقه و قانون	2		2	32
2	مذاهب فکری معاصر	SL_IL0860	2	عقیده و فلسفه	2		2	32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کریڈیت	فیصدی بر اساس کریڈیت
1	اساسی	2	1.2%
2	تخصصی	14	8.38%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.2%

قرار شرح فوق نصاب درسی رشته فقه و قانون پوهنځی شرعیات مورد تأیید قرار گرفت. دیارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری ارایه شده در جدول فوق برای محصلین در این سمستر ارائه نمایند.

مضامین اساسی رشته فقه و قانون

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کردیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	عقاید (1) (الهیات)	اساسی	SL_IL0106	3	عقیده و فلسفه
۲	قرآن شناسی (علوم قرآن)	اساسی	SL_IL0107	2	تفسیر
۳	سیرت النبی ص	اساسی	SL_IL0108	2	تعلیمات اسلامی
۴	مبادی حقوق	اساسی	SL_IL0111	2	فقه و قانون/حقوق
۵	عربی 1(قواعد صرف)	اساسی	SL_IL0112	3	تعلیمات اسلامی/ادبیات عربی
۶	عقاید 2 (نبوت)	اساسی	SL_IL0206	2	عقیده و فلسفه
۷	علوم حدیث	اساسی	SL_IL0217	2	تعلیمات اسلامی
۸	تجوید	اساسی	SL_IL0218	2	تفسیر
۹	عربی 2(قواعد نحو)	اساسی	SL_IL0212	3	تعلیمات اسلامی/ادبیات عربی
۱۰	منطق (2) جدید	اساسی	SL_IL0213	1	عقیده و فلسفه
۱۱	عقاید (3)(سمعیات)	اساسی	SL_IL0306	3	عقیده و فلسفه
۱۲	اصول فقه (1)	اساسی	SL_IL0319	2	فقه و قانون
۱۳	فرق کلامی اسلامی	اساسی	SL_IL0320	2	عقیده و فلسفه
۱۴	عربی (3) (قواعد نحو)	اساسی	SL_IL0312	3	تعلیمات اسلامی/ادبیات عربی
۱۵	اصول فقه (2)	اساسی	SL_IL0419	2	فقه و قانون
۱۶	عربی 4 (قواعد نحو)	اساسی	SL_IL0412	3	تعلیمات اسلامی/
۱۷	اصول فقه (3)	اساسی	SL_IL0519	2	فقه و قانون
۱۸	مقارنه ادیان	اساسی	SL_IL0531	2	عقیده و فلسفه
۱۹	مبادی اقتصاد	اساسی	SL_IL0537	1	فقه و قانون/ اقتصاد
۲۰	اصول فقه (4)	اساسی	SL_IL0619	2	فقه و قانون
۲۱	اصول فقه (5)	اساسی	SL_IL0719	2	فقه و قانون
۲۲	نظام سیاسی اسلام	اساسی	SL_IL0748	2	فقه و قانون
۲۳	اصول فقه (6)	اساسی	SL_IL0819	2	فقه و قانون

مضامین تخصصی رشته فقه و قانون

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کردیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	فقه 1 (احوال شخصیه) (نکاح)	تخصصی	SL_IL0110	3	فقه و قانون
۲	فقه (2) احوال شخصیه (انحلال نکاح)	تخصصی	SL_IL0210	3	فقه و قانون
۳	تفسیر آیات احکام (2)	تخصصی	SL_IL0315	2	تفسیر
۴	فقه (3) معاملات (بیوع)	تخصصی	SL_IL0310	3	فقه و قانون
۵	حقوق اساسی عمومی	تخصصی	SL_IL0321	2	حقوق
۶	حقوق کار و تامينات اجتماعي	تخصصی	SL_IL0322	2	فقه و قانون/ حقوق
۷	حدیث احکام (2) (مناکحات)	تخصصی	SL_IL0416	2	تعلیمات اسلامی
۸	فقه (4) معاملات (نوئیقات)	تخصصی	SL_IL0410	2	فقه و قانون
۹	نظام قضایی اسلام	تخصصی	SL_IL0425	2	فقه و قانون
۱۰	نظریه التزام در فقه و قانون	تخصصی	SL_IL0426	2	فقه و قانون
۱۱	حقوق جزای عمومی در فقه و قانون	تخصصی	SL_IL0427	2	فقه و قانون
۱۲	حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون	تخصصی	SL_IL0428	2	فقه و قانون
۱۳	حدیث احکام (3) (معاملات)	تخصصی	SL_IL0517	2	تعلیمات اسلامی
۱۴	فقه (5) (دعوی)	تخصصی	SL_IL0510	2	فقه و قانون
۱۵	علم میراث (1)	تخصصی	SL_IL0532	2	فقه و قانون
۱۶	قواعد کلیه فقهی	تخصصی	SL_IL0533	2	فقه و قانون
۱۷	حقوق جزای خصوصی در فقه و قانون	تخصصی	SL_IL0534	1	فقه و قانون
۱۸	تحلیل فقهی قانون مدنی	تخصصی	SL_IL0535	2	فقه و قانون
۱۹	حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون	تخصصی	SL_IL0536	2	فقه و قانون
۲۰	کریمولوژی	تخصصی	SL_IL0538	1	پوهنخی حقوق
۲۱	تفسیر آیات احکام (3)	تخصصی	SL_IL0616	3	تفسیر
۲۲	فقه (6) (وسایل اثبات)	تخصصی	SL_IL0610	2	فقه و قانون
۲۳	علم میراث (2)	تخصصی	SL_IL0632	2	فقه و قانون
۲۴	حقوق تجارت در فقه و قانون (1) (کلیات)	تخصصی	SL_IL0640	2	فقه و قانون
۲۵	اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی	تخصصی	SL_IL0641	2	فقه و قانون
۲۶	حقوق اداره	تخصصی	SL_IL0642	2	فقه و قانون/ حقوق
۲۷	کریمالستیک	تخصصی	SL_IL0643	1	پوهنخی حقوق

تعلیمات اسلامی	2	تخصصی	SL_IL0717	حدیث احکام(4) (جنایات و حدود)	۲۸
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0710	فقه (7) (احکام جنایات)	۲۹
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0747	قواعد افتاء	۳۰
فقه و قانون	1	تخصصی	SL_IL0740	حقوق تجارت در فقه قانون (2)(شرکتها)	۳۱
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0749	اصول محاکمات جزایی در فقه اسلامی	۳۲
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0750	نظام مالی و بانکداری اسلامی	۳۳
پوهنتون طبی	2	تخصصی	SL_IL0751	طب عدلی	۳۴
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0752	روش قانونگذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	۳۵
تفسیر	3	تخصصی	SL_IL0816	تفسیر آیات احکام (4)	۳۶
فقه و قانون	3	تخصصی	SL_IL0810	فقه (8) (احکام جنایات)	۳۷
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0854	قضایای فقهی معاصر	۳۸
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0855	فقه مقارن بین مذاهب	۳۹
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0854	نظریه ملکیت در فقه و قانون	۴۰
فقه و قانون / حقوق	2	تخصصی	SL_IL0857	حقوق جزای بین المللی	۴۱
فقه و قانون	2	تخصصی	SL_IL0109	مبادی فقه	۴۲
تفسیر	3	تخصصی	SL_IL0215	تفسیر آیات احکام (1)	۴۳
تعلیمات اسلامی	3	تخصصی	SL_IL0216	حدیث احکام (1) (عبادات)	۴۴

مضامین پوهنتون شمول و اختیاری رشته فقه و قانون

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کردیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	لسان خارجی	پوهنتون شمول	Li-En0102	۲	ادبیات انگلیسی
۲	کمپیوتر	پوهنتون شمول	Cs-Is0303	1	کمپیوتر ساینس
۳	محیط زیست	پوهنتون شمول	Ns-Em0104	2	حفاظت از محیط زیست
۴	تاریخ معاصر افغانستان	پوهنتون شمول	Ss-Hi0105	2	علوم اجتماعی
۵	مقاصد شریعت	اختیاری	SL_IL0859	2	فقه و قانون
۶	مذاهب فکری معاصر	اختیاری	SL_IL0860	2	عقیده و فلسفه
۷	جهان اسلام	اختیاری	SL_IL0645	2	عقیده و فلسفه
۸	اصول دعوت و فن خطابت	اختیاری	SL_IL0646	2	عقیده و فلسفه

۹	تمدن اسلام	اختیاری	SL_IL0430	2	عقیده و فلسفه
۱۰	بلاغت (2)	اختیاری	SL_IL0425	2	تعلیمات اسلامی
۱۱	بلاغت (1)	اختیاری	SL_IL0323	2	تعلیمات اسلامی
۱۲	حقوق بشر مقایسوی	اختیاری	SL_IL0324	2	فقه و قانون
۱۳	منطق 1 (قدیم)	اختیاری	SL_IL0113	2	عقیده و فلسفه
۱۴	صلح و حل منازعه	اختیاری	SL_IL0114	2	تعلیمات اسلامی

مضامین کار عملی و مونوگراف رشته فقه و قانون

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کربدیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	نگارش حقوقی 1	کار عملی	SL_IL0539	2	کلینیک حقوقی
۲	نگارش حقوقی 2	کار عملی	SL_IL0639	1	کلینیک حقوقی
۳	اخلاق و سلوک مسلکی (منسویین نظام عدلی و قضایی)	کار عملیو مونوگراف	SL_IL0429	2	فقه و قانون
۴	کلینیک حقوقی	کار عملی و مونوگراف	SL_IL0753	2	کلینیک حقوقی
۵	روش تحقیق	کار عملی و مونوگراف	SL_IL0644	2	عقیده و فلسفه
۶	مونوگراف	کار عملی	SL_IL0858	2	دیپارتمنت مربوطه

نوت: مفردات و پلان های درسی کنگوری های مختلف مضامین شامل نصاب درسی رشته فقه و قانون از جانب کلستر های سه گانه این رشته؛ به حمایت و ابتکار وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان و همکاری تخنیکي دفتر بنیاد آسیا در افغانستان، تکمیل و مورد تائید قرار گرفت. اینک قرار ضمیمه هذا به تمام پوهنتون ها و مراکز تحصیلات عالی دولتی و خصوصی سراسر کشور اخبار می گردد تا با اجراءات همسان و واحد؛ از چندگانگی و غیر معیاری بودن اجراءات اکادمیک در رشته علوم سیاسی و روابط بین الملل جلوگیری به عمل آید.

دیپارتمنت ها از افزایش یا کاهش تعداد کربدیت ها، تغییر کود نمبر ها و نوع مضامین بصورت جدی خودداری می نمایند.

در مجموعه هذا مفردات و پالیسی کورس های مضامین ثقافت اسلامی و زبان خارجی، شامل نمی باشد. مفردات و پالیسی کورس های مضامین مذکور از جانب دیپارتمنت های مربوطه تدوین و در اختیار پوهنځی شرعیات قرار خواهد گرفت.

تکمیل مونوگراف نیز تابع طرز العمل ها و لوابج وزارت محترم تحصیلات عالی و طرز العمل های داخلی دیپارتمنت ها حسب ایجابات علمی و مسلکی شان می باشد.

پوهنځی شرعیات

رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف اول - سمستر اول

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقاید (الهیات)

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
عقیده و فلسفه	اسم دیپارتمنت:
عقاید (الهیات)	اسم مضمون:
SL_IL 0106	کود مضمون:
3 کریدیت (نظری)	تعداد کریدیت:
اساسی	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
اول	صنف:
اول	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

این مضمون از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث آن عقیده حق و به دور از عیب و آلودگی است؛ پس شایسته است که عقیده اسلامی به طریقه واضح و روشن به دور از هر گونه پیچیدگی بر اندیشه انسانی عرضه شود و بر هر محصل شرعیات لازم است که اساسات و اصول علم عقاید اسلامی را با تفصیلات آن بداند.

اهداف آموزشی مضمون:

- تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام.
- توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
- بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی.
- وارد کردن تغییر بارز در سلوک و اخلاق هر محصل مطابق به عقیده اسلامی.
- تقویه اعتقاد و اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت می گیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

مقدمه

فصل اول

موضوعات مقدماتی

- علم عقاید اسلامی
- تعریف علم عقاید اسلامی
- اهل سنت و جماعت

فصل دوم

- الله (ج)، عالم هستی و وجود انسان

فصل سوم

- ایمان بوجود ذات الله (ج) واصطلاحات معروف عقاید اسلامی درزمینه

فصل چهارم

- صفات ثبوتیه الله (ج)

فصل پنجم

- برخی صفات دیگر الله (ج)

فصل ششم

- هدف خلقت وعبادت الله جل جلاله

فصل هفتم

- اشکال، انواع و اضرار شرک

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مطابقت
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	1	1	1	1	1	تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام.	۱
2	2	3	2	2	2	توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.	۲
1	1	3	1	3	1	بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی.	۳
2	2	3	1	1	2	وارد کردن تغییر بارز در سلوک و اخلاق هر محصل مطابق به عقیده اسلامی.	۴
2	3	2	1	1	2	تقویه اعتقاد و اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.	۵
						مجموع	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	عقاید (الهیات)	عقیده و فلسفه	اول	اول	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	موضوعات مقدماتی	استحکام عقیده اسلامی و مبارزه با اندیشه های انحرافی	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	توسط پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها
	2	تعریف، موضوع علم عقاید اسلامی					
	3	موضوعات بحث انگیز علم عقاید اسلامی					
دوم	4	مکان و جایگاه علم عقاید اسلامی					
	5	اهل سنت و جماعت					
	6	اصول اعتقادی اهل سنت و جماعت					
سوم	7	الخصائص والصفات العامة لأهل السنة والجماعة					
	8	الله (ج) و عالم هستی					
	9	نکات بحث انگیز برای مناقشه محصلان					
چهارم	10	ایمان بوجود ذات الله (ج)					
	11	اصطلاحات معروف عقاید اسلامی در رابطه با الله (ج)					
	12	نکات بحث انگیز برای مناقشه محصلان					
پنجم	13	صفات ثبوتیه الله (ج)					
	14	صفت نفسی الله (ج) و براهین متعدد					
	15	ادامه بحث در براهین متعدد					
ششم	16	صفت قدرت					
	17	صفت اراده					
	18	صفت علم					

//	//	//	//	//	19	صفت کلام	هفتم
					20	صفت حیات	
					21	صفت سمع و بصر	
//	//	//	//	//	22	متعلقات صفات	هشتم
					23	زیادت و نقصان ایمان	
					24	ارکان ایمان	
//	//	//	//	//	25	صفات فعلی الله متعال	نهم
					26	نکات بحث انگیز برای مناقشه محصلان	
					27	صفات متشابه	
//	//	//	//	//	28	برخی صفات دیگر الله (ج)	دهم
					29	صفات سلبی	
					30	توحید	
//	//	//	//	//	31	قدم	یازدهم
					32	بقاء	
					33	مخالفت با حوادث و قیام بنفس	
//	//	//	//	//	34	صفت عدل الله متعال	دوازدهم
					35	مشکل وجود شر و آفت	
					36	ادامه بحث قبلی	
//	//	//	//	//	37	هدف خلقت جهان وانسان	سیزدهم
					38	ادامه	
					39	عبادت الله جل جلاله، خصائص و ثمرات عقیده اسلامی	
//	//	//	//	//	40	شرك و اشكال آن	چهاردهم
					41	انواع واقسام شرك	
					42	ادامه بحث قبلی	
//	//	//	//	//	43	اضرار و مفاسد شرك	پانزدهم
					44	ادامه بحث قبلی	
					45	ادامه بحث قبلی	
//	//	//	//	//	46	مرور و تحلیل نکات بحث انگیز این کتاب	شانزدهم

					ادامه تحلیل	47	
					نوت: بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی در ضمن دروس صورت میگردد.	48	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. ابراهیمی، محمد ابراهیم. (1396 ش). الهیات در علم عقاید اسلامی. کابل: انتشارات سعید.</p> <p>2. الخمیس، محمد بن عبد الرحمن. (1419 ق). شرح العقيدة الطحاوية الميسر. الرياض، مكتبة الملك فهد الوطنية.</p>	1. مأخذ اساسی
<p>1. البغدادی، عبدالمحی الشیخی. (ب، ت). شرح العقيدة الطحاوية، بیروت: دارالفکر العربی.</p> <p>2. التفتا زانی، سعد الدین. (1323 هـ ق). شرح العقاید النسفیة، بیروت: دارالفکر العربی.</p> <p>3. التفتا زانی، سعدالدین. (1989). شرح المقاصد. ایران: قم.</p> <p>4. تونجی، عبدالسلام. (ب، ت). العقيدة فی القرآن، طرابلس: منشورات جمعية الدعوة الإسلامية العالمية.</p> <p>5. زمرمان، لستر جون. (1968). الله يتجلى فی عصر العلم، ترجمه الدمرداش عبدالمجید سرحان، القاهرة.</p> <p>6. شهرستانی، ابوالفتح محمد بن عبدالکریم. (1335 هـ ش). الملل والنحل. ترجمه افضل الدین صدر ترکه اصفهانی، تهران: چاپخانه تهران.</p> <p>7. محسنی، محمد آصف. (1373 هـ ش). متافزیک از نظر ریالیزم، ایران: انتشارات ولایت.</p>	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قرآن شناسی (علوم قرآن)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تفسیر
اسم مضمون:	قرآن شناسی (علوم قرآن)
کود مضمون:	SL_IL 0107
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون :

علوم القرآن بنابر اهمیت و جایگاه ویژه ای که در فهم تفسیر قرآن دارد به عنوان یکی از مضامین اساسی در سمستر اول خوانده میشود. علوم القرآن یکی از مهمترین علوم اسلامی است که ضابطه دقیقی را در اختیار ما می گذارد که بر مبنای آن میتوان تفسیر صحیح و معیاری را از روشهای غلط و ناسالم در تفسیر تشخیص داد. علوم القرآن نسبت به علم تفسیر حیثیت اصول و ضوابط آنرا دارد. یکی از اسباب عمده اشتباه بسیاری از مفسران و انتشار اوهام و خرافات در کتابهای تفسیر، عدم توجه به اصول و قواعد این علم است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی محصلان با تمام مباحث و مسایلی که در فهم و توضیح آیات قرآنی نقش مباشر و مهم دارد.
- شناخت اصول و ضوابط تفسیری که بدون دسترسی به آن، دست به تفسیر قرآن زدن اشتباه بزرگ تلقی می شود.
- آگاهی و اطلاع به خدمات ارزنده ای که علما و دانشمندان اسلامی در طول تاریخ در راه قرآن و علوم قرآنی انجام داده اند.
- کسب بصیرت و ثقافت عالی نسبت به قرآن و علوم قرآنی.
- کسب مهارت برای رد ایرادهای منکران قرآن و پاسخ قوی به شبهات آنها.

شیوه های تدریس و آموزش:

- از شیوه و منهج فعال محصل محوری ذیل در تدریس این مضمون استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظری.
 - مناقشه و جروبحث بین محصلان و پاسخ به پرسشهای مطرح از جانب محصلان.
 - کارهای انفرادی، کارهای خانگی، گروهی، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

مفردات درسی مضمون : (فصلها و زیر فصلها)

- شناخت قرآن و علوم القرآن
- محتوی وحی پیامبران

- نزول قرآن
- مکی و مدنی در قرآن کریم
- شناخت نخستین و آخرین آیه
- اسباب نزول
- شیوه نزول قرآن
- جمع و ترتیب قرآن
- ترتیب آیات و سوره های قرآن
- نسخ، محکم و منشا به در قرآن
- تفسیر و مفسران
- تفسیر، تأویل و ترجمه
- نشأت و مراحل تکامل علم تفسیر
- اعجاز قرآن
- امثال و قصص در قرآن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته:

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمت در دوسه های مختلف جزایه، مندی، فایله و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعویب و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.				
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
1	1	3	3	1	1	آشنایی محصلان با تمام مباحث و مسایلی که در فهم و توضیح آیات قرآنی نقش مباشر و مهم دارد.	۱		
1	1	3	3	2	1	شناخت اصول و ضوابط تفسیری که بدون دسترسی به آن، دست به تفسیر قرآن زدن اشتباه بزرگ تلقی می شود.	۲		
1	1	3	3	1	2	آگاهی و اطلاع به خدمات ارزنده ای که علما و دانشمندان اسلامی در طول تاریخ در راه قرآن و علوم قرآنی انجام داده اند.	۳		
3	1	3	3	1	1	کسب بصیرت و ثقافت عالی نسبت به قرآن و علوم قرآنی.	۴		
2	1	3	3	1	1	کسب مهارت برای رد ایرادهای منکران قرآن و پاسخ قوی به شبهات آنها.	۵		
۵	۵	۱۵	۱۵	۶	۶	مجموع			
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی		=۳ مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیبارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	قرآن شناسی (علوم قرآن)	تفسیر	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسي	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	بیان و معرفی مضمون و مفردات سمستر ظهور و مراحل تکاملی علوم القرآن در عصر صحابه و عصر تدوین	آشنایی محصلان با تمام مباحث و مسایلی که در فهم و توضیح آیات قرآنی نقش مباشر و مهم دارد و کسب بصیرت و ثقافت عالی نسبت به قرآن و علوم قرآنی.	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	توسط پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها
	2	تالیفات مستقل در علوم القرآن					
دوم	3	تعریف قرآن و نامهای آن . وحی و اقسام آن					
	4	رد شبهات وارده بر وحی					
سوم	5	مکی و مدنی در قرآن کریم ویژگی های سوره های مکی و مدنی					
	6	علایم غالبه					
چهارم	7	شناخت نخستین آیه شناخت آخرین آیه					
	8	نخستین و آخرین آیه در چند موضوع					
پنجم	9	شناخت اسباب نزول صیغه های سبب نزول					
	10	تعدد روایات در اسباب نزول و نوجیه آن					
ششم	11	شیوه نزول قرآن و حکمت نزول تدریجی					
	12	جمع آوری قرآن در عهد رسالت					
هفتم	13	مشهورترین قاریان قرآن در عصر نبوت					

					گردآوری قرآن در عصر ابوبکر صدیق (رض) و عصر عثمان (رض)		
					ترتیب آیات و سوره ها و نیز محکم و متشابه در قرآن	14	
					امتحان میان سمستر	15	هشتم
//	//	//	//	//	امتحان میان سمستر	16	
					ادامه محکم و متشابه در قرآن . نسخ در قرآن	17	نهم
//	//	//	//	//	نسخ در قرآن از نظر سلف و علمای اصول	18	
					حقیقت اعجاز و معجزه . اعجاز لغوی قرآن	19	دهم
//	//	//	//	//	اعجاز تشریحی قرآن	20	
					اعجاز علمی قرآن اخبار قرآن از حوادث گذشته	21	یازدهم
//	//	//	//	//	حقائق غیبی مربوط به حال و مستقبل	22	
					تفسیر وتاویل و فرق بین آن دو	23	دوازدهم
//	//	//	//	//	اقسام تفسیر	24	
					تفسیر قرآن به قرآن و شیوه های آن	25	سیزدهم
//	//	//	//	//	تفسیر قرآن به سنت و روش آن و تفسیر صحابه	26	
					تفسیر تابعین تفسیر بالرای، حکم و انواع آن	27	چهاردهم
//	//	//	//	//	نشأت وتکامل علم تفسیر	28	
					شرایط وآداب مفسر	29	پانزدهم
//	//	//	//	//	مصادر مهم تفسیر امثال در قرآن و انواع آن. قصص قرآن و انواع آن و حکمت تکرار داستان	30	
					پاسخ به سوالات محصلان و امتحان	31	شانزدهم
//	//	//	//	//	امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
راجي، عبد القدوس(1396). علوم القرآن. كابل: انتشارات خراسان.	1- مأخذ اساسي
<p>1- ابوشهبه، محمد محمد(1987م). المدخل لدراسة القرآن الكريم. الرياض: دار اللواء. زرقاني، محمد عبد العظيم. مناهل العرفان في علوم القرآن. ج 1، بيروت: دار الفكر، (ب ت). 2- زركشي، بدر الدين محمد بن عبد الله. البرهان في علوم القرآن. ج1، تحقيق محمد ابو الفضل ابراهيم، بيروت: دار المعرفة، (ب ت). 3- سيوطي، جلال الدين عبد الرحمن بن أبي بكر. الاتقان في علوم القرآن. ج1، بيروت: دار المعرفة، 1997م. 4- المدخل لدراسه علوم القرآن 5- معرفت، محمدهادي، (1383ش). علوم قرآني، ايران. 6- قطان، مناع خليل. مباحث في علوم القرآن. المدينة المنورة: طبع سوم، 2000م.</p>	2- مأخذ كمكي

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون سیرت النبی (فقه السیرة)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	سیرت النبی (فقه السیرة)
کود مضمون:	SL_IL 0108
تعداد کریدیت:	2 کریدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون:

مضمون فقه السیرة از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث آن شرح و تحلیل زندگی حضرت پیامبر اسلام (ص) از جهات مختلف درروشنایی روایات صحیح، وبالاخره حل معضلات اجتماعی و رفع نیازمندی های جامعه توسط سیرت نبوی؛ پس ضرور است که یک نوع آشنایی محصلین با مهمترین موضوعات سیرت نبوی، وهمچنان آگاه نمودن ایشان از کتاب های که پیرامون این موضوع تألیف شده است.

اهداف آموزشی:

- آموختن شیوه های زندگی رسول الله صلی الله علیه و سلم در عرصه های مختلف.
- فراهم نمودن زمینه آشنائی محصلین با تالیفات مختلف وبه زبان های متفاوت در عرصه سیرت نبوی.
- آشنائی محصلین درعرصه های دعوت صلح وجنگ وابواب مختلف دین
- همچنین ایجاد انگیزه اقتداء به رسول الله از طریق فهم درست سیرت نبوی.
- وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق زندگی رسول الله.

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف علم سیرت
- اهمیت و اهداف و منابع عمده علم سیرت نبوی
- فصل اول
- نگاهی به اوضاع دینی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی عرب ها قبل از بعثت
- فصل دوم : از ولادت تا بعثت پیامبر اکرم
- حوادث بزرگ قبل از ولادت پیامبر اکرم
- حادثه شق الصدر
- سفر پیامبر اکرم (ص) با ابو طالب به شام و ملاقات با بحیرا راهب نصرانی
- ازدواج پیامبر اکرم (ص) با خدیجه
- فصل سوم : بعثت پیامبر اکرم (ص) تا هجرت به سوی مدینه
- آغاز دعوت پنهانی و نخستین کسانی که مشرف به دین اسلام شدند
- موضعگیری قریش در برابر دعوت و رسالت پیامبر اکرم
- هجرت مسلمانان به حبشه
- محاصره اقتصادی و اجتماعی مسلمانان در اواخر سال هفتم بعثت (محررم سال هفتم بعثت)
- اسراء و معراج
- فصل چهارم : از هجرت تا رحلت
- بیعت عقبه اولی و بیعت عقبه دوم - کبری -
- هجرت رسول الله و مسلمانان به مدینه و استقبال انصار از مهاجران
- مشروعیت مقاومت و نبرد
- آغاز فعالیت های نظامی
- غزوات و سریه ها
- صلح حدیبیه (فتح مبین)
- فتح مکه (رمضان سال هشتم هجری)
- حجه الوداع در سال دهم هجری
- رحلت سید الکونین پیامبر اکرم

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فقهی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعبیل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعیین حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن		
3	3	3	2	3	3	1	آموختن شیوه های زندگی رسول الله صلی الله علیه و سلم در عرصه های مختلف.
2	2	2	3	1	2	2	فراهم نمودن زمینه آشنائی محصلین با تالیفات مختلف وبه زبان های متفاوت در عرصه سیرت نبوی.
3	3	3	3	3	3	3	آشنائی محصلین در عرصه های دعوت صلح و جنگ و ابواب مختلف دین
3	2	3	3	3	3	3	همچنین ایجاد انگیزه اقتداء به رسول الله از طریق فهم درست سیرت نبوی.
3	2	3	3	3	3	3	وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق زندگی رسول الله.
							مجموع
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	سیره النبی (ص)	تعلیمات اسلامی	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی سمستر تعریف علم سیرت، اهمیت سیرت رسول اکرم					
	2	اهداف علم سیرت نبوی، منابع عمده سیرت رسول اکرم					
دوم	3	نگاهی به اوضاع دینی سیاسی، اقتصادی، عرب ها قبل از بعثت					
	4	نگاهی به اوضاع اجتماعی و اخلاقی عرب ها قبل از بعثت					
سوم	5	تحلیل برخی حوادث بزرگ قبل از ولادت پیامبر اکرم، نسب پیامبر اکرم، ولادت پیامبر اکرم					
	6	دوران شیرخوارگی پیامبر اکرم و دایگان آن حضرت، وحادثه شق الصدر					
چهارم	7	وفات آمنه مادر پیامبر اکرم، سفر پیامبر اکرم با ابو طالب به شام					
	8	حلف الفضول از دواج پیامبر اکرم با خدیجه، مشارکت در بازسازی کعبه					
پنجم	9	آغاز بعثت پیامبر اکرم، انواع وحی، آغاز دعوت پنهانی و نخستین کسانی که مشرف به دین اسلام شدند					
	10	آشکار ساختن دعوت، موضعگیری قریش در برابر دعوت و رسالت پیامبر اکرم					
ششم	11	هجرت مسلمانان به حبشه، تحلیل و بررسی داستان غرانیق و ابطال این افسانه					
	12	محاصره اقتصادی و اجتماعی مسلمانان در محرم سال هفتم بعثت					
هفتم	13	وفات خدیجه و ابوطالب، سفر رسول خدا به طائف					
	14	تحلیل واقعه اسراء و معراج، گشت و گذار در میان قبایل و نخستین ملاقات انصار با رسول خدا در موسم حج و عمره					
هشتم	15	بیعت عقبه اولی و دوم، و هجرت رسول الله و مسلمانان به مدینه					

					تحلیل پایه‌های دولت اسلام در مدینه : 1- بناى مسجد نبوی. 2- پیمان برادری میان مهاجران و انصار، 3- تحلیل میثاق مدینه	16	
					پاسخ به پرسش های محصلین	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
					آغاز فعالیت نظامی. جنگ بدر تحلیل غزوه بدر	19	دهم
					درسها و فواید غزوه بدر	20	
					تحلیل غزوه احد	21	یازدهم
					درسها و فواید غزوه احد	22	
					حادثه المناک رجیع و بترمعونه، اخراج یهود بنو نضیر از مدینه	23	دوازدهم
					غزوة ذات الرقاع، غزوة بنی مصطلق، وتحلیل واقعه افک	24	
					تحلیل غزوه احزاب	25	سیزدهم
					درسها و فواید غزوه احزاب	26	
					تحلیل صلح حدیبیه	27	چهاردهم
					درسها و فواید صلح حدیبیه	28	
					تحلیل فتح مکه	29	پانزدهم
					اندرزها از فتح مکه	30	
					تحلیل غزوة تبوک واقعات بعد از تبوک تا وفات رسول الله.	31	شانزدهم
					پاسخ به سوالات محصلین و جمع بندی کل مضامین این سمستر	32	
منابع یا مأخذ:							
1. حنیف، دکتور محمد معروف. درس های از سیرت نبوی. کابل: انتشارات تمدن شرق. 2. الغضبان، منیر محمد. (1992 م) فقه السیرة النبویه، معهد البحوث العلمیه و احیاء التراث مکه المکرمة							ماخذ اساسی
کتاب ممد درسی مضمون که محصلان در اجرای کار خانگی و از دیداد معلومات از آنها استفاده کرده میتوانند: 1- ابن حزم. أبو محمد علي بن أحمد. (1900 م) جوامع السیرة النبویه، دار الکتب العلمیه - بیروت . 2- ابن قیم الجوزیه، محمد بن ابی بکر. (1994م) زاد المعاد فی هدی خیر العباد، مؤسسة الرسالة، بیروت. 3- ابن کثیر، أبو الفداء إسماعیل بن عمر. (2004م) السیرة النبویه، الحافظ، دار الفکر بیروت - لبنان. 4- ابوزهره، محمد. (2009م) خاتم پیامبران، ترجمه کتاب (خاتم النبیین). کتابخانه قلم.							ماخذ کمکی /

- 5- ابوشهبه، محمد. (1427 هـ) السيرة النبوية، على ضوء القرآن و السنة، دار القلم، دمشق.
- 6- ابوفارس، محمد. (1012م) السيرة النبوية، دراسة وتحليل، دار الفرقان عمان. الطبعة الاولى.
- 7- البوطي، محمد سعيد رمضان. (2009م) فقه السيرة، بيروت: دار الفكر.
- 8- الذهبي أبو عبد الله محمد بن أحمد. (2002م) السيرة النبوية، مكتبة هلال بيروت.
- 9- رزق الله، دكتور مهدي. (2013م) السيرة النبوية في ضوء المصادر الاصلية، مركز الملك فيصل للبحوث و الدراسات الاسلاميه، الرياض.
- 10- سباعي، دكتور مصطفى. (1985 م) السيرة النبوية، دروس و عبر، المكتب الاسلامي بيروت.
- 11- السهيلي. أبو القاسم عبد الرحمن بن عبد الله، (2000م) الروض الانف في شرح السيرة النبوية لابن هشام. دار إحياء التراث العربي، بيروت.
- 12- الشامى، صالح احمد. من معين السيرة، المكتب الاسلامي، الطبعة الثانية .
- 13- العلى، ابراهيم. صحيح السيرة النبوية، دار النقايس.
- 14- العمري، بريك بن محمد. (1996 م) السرايا والبعوث النبوية حول المدينة ومكة، دار ابن الجوزي، الطبعة الاولى.
- 15- العمري، دكتور اكرم ضياء. (1994 م) السيرة النبوية الصحيحة. مكتبة العلوم والحكم، المدينة المنورة، الطبعة الاولى.
- 16- الغزالي، محمد. (1427 هـ) فقه السيرة، دار القلم - دمشق..
- 18- منصور فوري، محمد سليمان. (1348هـ) رحمة للعالمين، دار السلام للنشر والتوزيع - الرياض.
- 19- ندوي، ابوالحسن. (2009 م) زندگانى پيغمبر اسلام (السيرة النبوية). مترجم محمد بهاء الدين حسيني. كتابخانه عقیده.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی فقه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه قانون
اسم مضمون:	مبادی فقه (تاریخ تشریح اسلامی)
کود مضمون:	SL_IL 0109
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

این مضمون مبادی فقه اسلامی و سیر تاریخی تشریح اسلامی را روشن میسازد. هدف از این مضمون شناساندن فلسفه و هدف فقه، اهمیت و جایگاه آن برای محصل و معرفی ساحه و قلمرو فقه می باشد. محصل می تواند از طریق این مضمون بفهمد که چگونه در آینده از ظرفیت بزرگ فقه اسلامی برای حل مشکلات و مسائل فقهی و حقوقی خود استفاده نماید. علاوه بر آن، اصطلاحات کلیدی و مهم فقه و تشریح اسلامی را نیز مشتمل می باشد، علاوه بر اینکه فقهای مشهور جهان اسلام و تحولات علمی و سیاسی را در هر دور را بگونه واضح و مختصر بیان میکند.

شیوه های تدریس و آموزش

اهداف آموزشی:

- آشنایی با اصطلاحات و مباحث اساسی فقه اسلامی
- شناخت و معرفت با سیر تاریخی فقه و تشریح اسلامی
- حصول معرفت با فقهای مشهور و تحولات علمی تاریخی
- توانمندی تجزیه و تحلیل ادوار مختلفه تشریح اسلامی
- کسب مهارت مقایسه نمودن میان تشریح اسلامی و تقنین

شیوه های تدریس و آموزش

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. معرفی اصطلاحات

2. تقسیم بندی ادوار تاریخی تشریح اسلامی

3. معرفی دور اول

4. مشخصات دور دوم

5. دور سوم ومسائل مربوطه آن
6. معرفی دور چهارم
7. دور پنجم ومشخصات آن
8. دور ششم ومسائل مربوطه آن
9. دور تطور وتجدد گرانی

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20) %
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
 - مجموع ۱۰۰%

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مطابقت
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فقهی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایجاد تعین و حذف در برخی مواد اسناد معتقدات طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۲	ن.م.ر ۱		
2	2	2	3	2	3	۱	آشنایی با اصطلاحات و مباحث اساسی فقه اسلامی
2	3	3	3	2	3	۲	شناخت و معرفت با سیر تاریخی فقه و تشریح اسلامی
2	2	3	1	3	2	۳	حصول معرفت با فقهای مشهور و تحولات علمی تاریخی
2	3	2	2	2	3	۴	توانمندی تجزیه و تحلیل ادوار مختلفه تشریح اسلامی
2	2	2	3	2	3	۵	کسب مهارت مقایسه نمودن میان تشریح اسلامی و تقنین
							مجموع
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی
						۱ = کمترین مطابقت	

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	مبادی فقه (تاریخ تشریح اسلامی)	فقه و قانون	اول	اول	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف فقه، شریعت اسلام، و جایگاه آن ها بین علوم اسلامی، نزد اصولیین و فقهاء					
	2	مفاهیم مشابه و مرتبط به فقه (فقیه، مفتی، دین، شرع و...)					
دوم	3	اقسام فقه اسلامی و ویژگی های آن					
	4	اساسات فقه اسلامی (رفع حرج، قلت تکالیف، تدرج در تشریح...)					
سوم	5	اصطلاحات فقهی عام (فرض، واجب، مندوب، حرام و...)					
	6	اصطلاحات فقهی عام (سبب، شرط، رکن، مانع و...)					
چهارم	7	ادوار فقه اسلامی (وضعیت اجتماعی، اقتصادی و قانونی پیش از اسلام)					
	8	تشریح در عصر نبوت (در عهد مکی)					
پنجم	9	تشریح در عصر نبوت (در عهد مدنی، منبج و مصادر تشریح و...)					
	10	اجتهاد و ویژگی های تشریح در عصر نبوت					
ششم	11	فقه در عصر خلفای راشدین					
	12	اختلافات و ویژگی های عملکرد فقهی صحابه					
هفتم	13	فقه در عصر صفار صحابه و تابعین (عصر اموی)					
	14	ویژگی های این عصر و تأثیر آن بر فقه اسلامی					
هشتم	15	امتحان وسط سمستر					
	16	// // //					
نهم	17	اسباب شیوع روایت، حدیث، ظهور موالی در عرصه فقه و دیگر علوم اسلامی و مدارس فقهی عصر صفار صحابه					
	18	فقه در عصر تدوین و ظهور مذاهب فقهی جمعی و فقه در عصر تقلید همراه اجتهاد در مذاهب					
دهم	19	فقه در عصر تقلید محض و جمود فقهی					
	20	فقه در عصر نهضت فقهی معاصر (اهداف، حرکت اصلاحی، مظاهر نهضت فقهی و...)					
یازدهم	21	معرفی مذاهب فقهی (حنفی، مالکی)					
	22	معرفی مذاهب فقهی (شافعی، حنبلی)					

					معرفی مذاهب فقهی (جعفری، زیدی، اسماعیلی)	23	دوازدهم
					مذاهب فقهی منقرضه	24	
					طبقات فقهای حنفی	25	سیزدهم
					مسائل فقه حنفی	26	
					اسباب اختلاف فقهاء	27	چهاردهم
					اسباب کثرت اقوال و نظریات در مذهب احناف	28	
					مصادر فقه متفق علیها بین تمام فقهاء	29	پانزدهم
					مصادر نقلی و عقلی اختلافی	30	
					مرور بر دروس گذشته و جمع بندی کل سمستر	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان نهایی سمستر و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • خضری یک، شیخ محمد. (1387هـ) تاریخ التشريع الاسلامی. سیرت، پیشاور پاکستان. • زیدان، عبدالکریم، (1388ق). المدخل لدراسة الشريعة الاسلامیة. بغداد: مكتبة القدس. • فائق، عبداللطیف. (1394ش). مبادئ فقه. هرات نشر قلم. 	مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • ابن خلدون، عبدالرحمان ابن خلدون. (1375هـ) مقدمه ابن خلدون. انتشارات علمی و فرهنگی: تهران - ایران. • اشقر، عمر سلیمان عبدالله، (1433ق) المدخل الى الشريعة و الفقه الاسلامی. عمان. دار النفائس. • زرقاء، مصطفى احمد (1425ق). المدخل الفقهي العام. بیروت: دار القلم. • سانس، محمد علی (1433ق). تاریخ الفقه الاسلامی. بیروت: دارالکتب العلمیة. • صلابی، دکتور علی. (1388هـ.ش) بررسی و تجزیه و تحلیل زندگی خلفای راشدین. دارالکتب اسلامی: بیروت لبنان. • عبدالمنعم، محمود عبدالرحمن. (1419ق). معجم المصطلحات و الالفاظ الفقهیة. قاهره: دارالمعرفة. • علی جمعه، محمد. (1433ق). المدخل الى دراسة المذاهب الفقهیة. قاهره . • مطلوب، عبدالمجید محمود. (1424ق) المدخل الى الفقه الاسلامی. مصر. مؤسسة المختار. • نذیر، دادمحمد، (1390ش). اساسات حقوق اسلام. کابل: نشر نعمانی. • وهبی، سلیمان (1382ق) ابوحنیفة النعمان امام الائمة الفقهاء. ترجمه امین الله کریمی، تهران: نشر احسان 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه احوال شخصی 1 (نکاح)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه احوال شخصی 1
کود مضمون:	SL_IL 0110
تعداد کریدیت:	3 کریدیت (نظری)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL 0109
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون:

این مضمون مسائل مربوط به حقوق فامیل و نظام خانواده را بگونه مقایسوی (میان احکام فقه اسلامی وقانون مدنی کشور) بیان می کند و بر موضوعات مهمی چون: نکاح و مقدمات آن، شروط و ارکان عقد ازدواج، ولایت، وکالت درین عقد و مسایل مهر و نفقه زوجیت مشتمل می باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مسائل مربوطه نظام خانواده
- کسب مهارت‌های مقارنه بی میان نصوص شرعی و مواد قانون
- آگاهی از نظریات فقهی در قسمت عقد ازدواج و مسائل مربوطه آن
- توانمندی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در رابطه به حقوق فامیل
- توانمندی تحلیل مواد مربوطه قانون مدنی و دریافت اصول و مبانی فقهی برای احکام مندرج در آن

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی نکاح
- خطبه یا خواستگاری، احکام و مسایل مربوط به آن.
- حکم عقد نکاح
- ارکان عقد ازدواج
- شروط عقد نکاح
- محرمات نکاحی
- ولایت در ازدواج
- نیابت یا وکالت در عقد نکاح
- کفالت در نکاح
- حقوق و تکالیف معنوی زوجین

• حقوق و تکالیف مادی زوجین

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	ساعات
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسپه های مختلف جزاءیه، مدنی، فامیلی و تجارتی.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعیین حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	3	2	2	۲	شناخت مسائل مربوطه نظام خانواده	۱
2	2	2	۲	3	3	کسب مهارت‌های مقارنه پی میان نصوص شرعی و مواد قانون	۲
2	2	۲	۱	2	3	آگاهی از نظریات فقهی در قسمت عقد ازدواج و مسائل مربوطه آن	۳
3	۲	3	2	2	3	توانمندی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در رابطه به حقوق فامیل	۴
2	3	3	2	3	3	توانمندی تحلیل مواد مربوطه قانون مدنی و دریافت اصول و مبانی فقهی برای احکام مندرج در آن	۵
						مجموع	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه احوال شخصی 1 (نکاح)	فقه و قانون	اول	اول	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف با محصلان و مطالب مقدماتی با آنان (در مورد رعایت نظم و نظافت در صنف و رعایت وقت...)					

				معرفی اجمالی مضمون، بیان اهمیت مضمون و معرفی مواد درسی. بیان مفهوم زواج، نکاح و بیان اهمیت عقد ازدواج	2	
				مشروعیت عقد ازدواج و حکمت تشریح آن، قرابت و جایگاه آن در عقد ازدواج و محاسبه درجات قرابت	3	
				خطبه یا خواستگاری: تعریف و جایگاه آن در فقه و قانون مدنی	4	دوم
				نامزدی، تعریف و جایگاه آن، هدف از نامزدی، تحایف و هدایا و مخارج نامزدی	5	
				احکام و آثار مرتب بر خواستگاری و نامزدی و مسئله جبران خساره ناشی از انصراف از نامزدی	6	
				ارکان عقد و مباحث مربوط به رکن بطور عام	7	سوم
				ارکان عقد ازدواج بطور خاص و مباحث آن	8	
				ادامه مباحث ارکان عقد ازدواج	9	
				شروط عقد ازدواج: معرفی انواع شروط مطرح در فقه اسلامی برای عقد ازدواج و تاثیر آنها بر عقد	10	چهارم
				شروط قانونی مطرح برای عقد ازدواج در قانون مدنی و اصل فقهی آن ها	11	
				شروط ضمن عقد ازدواج در فقه و قانون مدنی	12	
				اقتران و تعلیق عقد ازدواج به شرط و حکم آن	13	پنجم
				حکم تکلیفی عقد ازدواج با دلیل آن	14	
				حکم وضعی عقد ازدواج احکام و آثار مرتب بر عقد ازدواج	15	
				محرمات نکاحی: تقسیمات کلی محرمات نکاحی: - محرمات نسبی	16	ششم
				- محرمات به سبب مصاهره	17	
				- محرمات به سبب رضاعت	18	
				ادامه بحث محرمات نکاحی (انواع سه گانه) و تکمیل مباحث باقیمانده آن.	19	هفتم
				معرفی محرمات نکاحی موقتی در فقه و قانون مدنی	20	

				ادامه بحث محرمات نکاحی موقتی در فقه و قانون.	21	
				امتحان وسط سمسٹر (در چند گروپ)	22	هشتم
				// //	23	
				// // //	24	
				ولایت در ازدواج، تعریف، اقسام، بیان من علیه الولاية و من له الولاية در فقه و قانون	25	نهم
				شروط ولی، غیابت ولی و ممانعت ولی قریب از ازدواج مولی علیها اش	26	
				بحث پیرامون احکام و آثار تزویج اولیاء در اشکال مختلف آن	27	
				وکالت در عقد ازدواج: تعریف، قاعده، حکم توکیل در فقه و قانون	28	دهم
				انواع توکیل در عقد ازدواج و حکم آنها و صلاحیت وکیل	29	
				بحث پیرامون تفاوت توکیل و تفویض در نکاح.	30	
				کفانت در عقد ازدواج: تعریف، دیدگاه فقهاء در اعتبار و عدم اعتبار کفانت و دلایل آنها	31	یازدهم
				امور معتبر در کفانت از نظر مذاهب فقهی	32	
				کفانت حق کیست؟ زمان اعتبار کفانت؟	33	
				حقوق و تکالیف زوجیت در فقه و قانون: - حقوق زوجه بالای زوج	34	دوازدهم
				- حقوق زوج بالای زوجه	35	
				- حقوق و تکالیف مشترک بین زوجین	36	
				مباحث مهر: تعریف مهر، حکم، سبب وجوب، و انواع مهر	37	سیزدهم
				مقدار مهر، آنچه مهر شده می تواند، مهر حق کیست؟ تزیید و تنقیص مهر تعیین شده.	38	
				مهر قابل پرداخت: مهر مسمی، مهر مثل، نصف مهر مسمی، و اقل از نصف و مسمی	39	

					نحوه پرداخت مهریه و حالت کاهش ارزش پول بعد از تعیین	40	چهاردهم
					اختلافات ناشی از تعیین و قبض مهر و دیگر موارد مورد منازعه	41	
					ولیمه و احکام آن	42	
					نقعه زوجیت: تعریف، حکم، سبب وجوب آن، و شروط وجوب نقعه	43	پانزدهم
					معیار تعیین نقعه زوجه در فقه و قانون مدنی	44	
					کوتاهی در پرداخت نقعه و اسباب سقوط نقعه زوجه	45	
					اختلاف در پرداخت نقعه زوجه و موارد دیگر مرتبط به نقعه	46	شانزدهم
					مرور به دروس گذشته	47	
					پاسخ به سوالات محصلین	48	
منابع یا مأخذ:							
<p>1. خلاف، عبد الوهاب خلاف. (1357هـ - 1938م). احکام الأحوال الشخصية في الشريعة الإسلامية. مطبعة دارالکتب المصرية بالقاهرة.</p> <p>2. عمر، عبدالله (ب.ت). احکام الشريعة الإسلامية في الأحوال الشخصية. مطبعة دارالکتب المصرية بالقاهرة.</p> <p>3. قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل.</p>						1. ماخذ اساسی	
<p>1. نائل، عبدالقادر. (1396)، حقوق فامیل (فقه احوال شخصیه). انتشارات تمدن شرق، کابل.</p> <p>2. نذیر، داد محمد. (1385ه). حقوق فامیل. انتشارات سعید، کابل افغانستان.</p> <p>3. وزارت عدلیه، جریده رسمی، قانون احوال شخصیه اهل تشیع، 1387 هـ ش.</p> <p>4. قانون اساسی افغانستان (مواد مربوط به خانواده، طفل و مادر).</p> <p>5. زحیلی، دکوروهبة. (ب.ت). الفقه الاسلامی وادلتہ. دارالفکر: سوریه- دمشق.</p> <p>1- مغنیه، محمد جواد، (ب-ت)، الفقه علی المذاهب الخمسة ج 2، (احوال شخصیه)، بیروت.</p>						2. ماخذ کمکی	

مبادی حقوق مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون/ پوهنځی حقوق
اسم مضمون:	مبادی حقوق
کود مضمون:	SL_IL 0111
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (2 کريدیت تیوری و 0 کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

مبادی علم حقوق، از مضامین اساسی در پوهنځی های شرعیات و پوهنځی شرعیات می باشد که در دو سمستر تدریس می گردد (در شرعیات فقط در یک سمستر تدریس می شود) و محصلان را با مفاهیم و اساسات علم حقوق آشنا می سازد. این مضمون در واقعیت مدخلی برای سایر رشته های حقوقی شناخته میشود و محصلان در ختم سمستر با مطالعه این مضمون قادر خواهند بود که در رابطه به مفهوم و محتوی علم حقوق، رابطه قاعده حقوقی با سایر قواعد تنظیم کننده جامعه، خصوصیات و مبنای قواعد حقوقی و همچنان تقسیمات رایج در آن شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم حق، قاعده حقوقی، حقوق و سایر اصطلاحات حقوقی
- شناخت مفهوم، مبنای، ساختار، منابع و چگونگی تصنیف حقوق
- آشنایی با منابع و مبنای حقوق در افغانستان
- کسب مهارت به ارتباط تشخیص متون عادی از متون حقوقی
- کسب مهارت به ارتباط کاربرد واژه های حقوقی در حین بیان و نگارش

شیوه های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
 - بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
 - کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم لغوی و اصطلاحی حقوق
- تقسیم حقوق به حقوق آفاقی و حقوق عندی
- رابطه حقوق با قواعد تنظیم کننده اجتماع

- رابطه حقوق با علوم اجتماعی و علوم طبیعی
- بخش اول: حقوق آفاقی (صفات قاعده حقوقی)
- مبنای قاعده حقوقی
- عناصر سازنده قاعده حقوقی
- هدف قاعده حقوقی
- تقسیم حقوق بر اساس منبع
- تقسیم حقوق بر اساس قلمرو
- تقسیم حقوق بر اساس موضوع
- تقسیم حقوق از حیث نوع
- معرفی مختصر نظام های حقوقی بزرگ
- رومن ژرمن و نظام کامن لا
- اسلام و نظام حقوقی افغانستان.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاییه، مندی، فایله و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مساک قضاء، کار نواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی، برای اجرا از کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعلیل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی با مفاهیم حق، قاعده حقوقی، حقوق و سایر اصطلاحات حقوقی	۱
1	1	3	2	1	3	شناخت مفهوم، مبانی، ساختار، منابع و چگونگی تصنیف حقوق	۲
2	1	2	3	1	3	آشنایی با منابع و مبانی حقوق در افغانستان	۳
2	1	2	1	1	3	کسب مهارت به ارتباط تشخیص متون عادی از متون حقوقی	۴
2	1	1	1	1	۲	کسب مهارت به ارتباط کاربرد واژه های حقوقی در حین بیان و نگارش	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.7/3						اوسط عمومی	
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی	=۳ مطابقت کامل

برنامه درسی هفته واری مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کردیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	مبادی حقوق	فقه و قانون/پوهنخی حقوق	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و کورس پالیسی					//
	2	تعریف، بیان اهمیت، موضوع و قلمرو					
دوم	3	مفهوم لغوی و اصطلاحی حقوق					//
	4	تقسیم حقوق به آفاقی و عندی رابطه حقوق با قواعد تنظیم کننده اجتماع رابطه حقوق با اخلاق و عرف					
سوم	5	رابطه حقوق و مذهب و نکات افتراق آن ها					//
	6	رابطه حقوق با علوم اجتماعی رابطه حقوق با سیاست و اقتصاد					
چهارم	7	رابطه علم حقوق با روانشناسی و جامعه شناسی					//
	8	رابطه حقوق با علوم طبیعی رابطه علم حقوق با طب و ریاضی					
پنجم	9	رابطه علم حقوق با تخنیک و کیمیا					//
	10	بخش اول: حقوق آفاقی صفات قاعده حقوقی صفت عمومی بودن و مجرد بودن و الزامی قاعده حقوقی					
ششم	11	صفت کتبی بودن و صفت مؤیده ای بودن قاعده حقوقی					//
	12	صفت هدفمند بودن قاعده حقوقی					
هفتم	13	مبنای قاعده حقوقی مکتب حقوق فطری و دوره های آن، عصر مذهبی، عصر خرد گرایی، عصر تجربی					//
	14	حقوق فطری در شریعت اسلام					
هشتم	15	مکتب حقوق تحقیقی (پوزیتیویست ها) مکتب تحقیقی دولتی					//
	16	مکتب تحقیقی اجتماعی مکتب تاریخی					
نهم	17	امتحان 20 %					//
	18	امتحان 20 %					
دهم	19	عناصر سازنده قاعده حقوقی، عنصر دینی، عنصر اخلاقی عنصر سیاسی و عنصر اقتصادی					//

					عنصر اجتماعی و عنصر جغرافیایی و هدف قاعده حقوقی	20	
//					مکتب اصالت فرد و مکتب اصالت جمع	21	یازدهم
					مکتب اعتدالیون یا آشتی گرایان، مکتب حقوق اسلامی	22	
//					تقسیم حقوق بر اساس منبع تقسیم حقوق بر اساس قلمرو حقوق ملی ، حقوق بین المللی	23	دوازدهم
					تقسیم حقوق بر اساس موضوع: حقوق عمومی و حقوق خصوصی . معرفی رشته های حقوق عمومی: اساسی، اداری، کار، مالی، و جزاء	24	
//					معرفی رشته های حقوق خصوصی حقوق و جایب و حقوق عینی	25	سیزدهم
					حقوق فامیل، حقوق تجارت و حقوق میراث	26	
//					معرفی حقوق بین الملل و رشته های آن حقوق بین الملل عمومی	27	چهاردهم
					حقوق بین الملل خصوصی و جزای بین الملل	28	
//					تقسیم حقوق از حیث نوع حقوق تعیین کننده و حقوق تضمین کننده(قواعد ماهوی و قواعد شکلی) اصول محاکمات مدنی، جزایی، تجارتی و اداری	29	پانزدهم
					معرفی مختصر نظام های حقوقی بزرگ رومن ژرمن و کامن لا و اسلام	30	
جمع بندی					جمع بندی کلی دروس سمستر	46	شانزدهم
					پاسخ به سوالات راهنمایی امتحان نهایی	48	

منابع یا مأخذ:	
• ستانکزی، نصرالله. 1387. مبادی حقوق. انتشارات میوند.	1. ماخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • کاتوزیان، ناصر. 1383. مقدمه علم حقوق. تهران: شرکت سهامی انتشار. • کاتوزیان، ناصر. 1387. کلیات حقوق. تهران: گنج دانش. • مدنی، سید جلال الدین. 1386. مبانی و کلیات علم حقوق. تهران: انتشارات پایدار. • واحدی، قدرت الله. 1395. مقدمه علم حقوق. تهران: نشر میزان. 	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 1 (قواعد صرف)	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تعلیمات اسلامی / ادبیات عربی
اسم مضمون:	عربی 1 (قواعد صرف)
کود مضمون:	SL IL 0112
تعداد کرایدیت:	3 کرایدیت (تئوری و عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون:

این مضمون در حقیقت اساس و پیش نیاز همه علوم اسلامی به حساب می آید، برای عموم و به خصوص کسانی که زبان قرآن را می آموزند و بالخصوص محصلان پوهنځی شرعیات، مضمون بسیار ضروری بوده که بدون معلومات کافی در این بخش، ورود به علوم اسلامی دور از امکان می باشد، کسانی که در این علم معلومات ندارند حتماً به خطاهای می رسند و نمیتوانند که به طور کامل به تعریف و یا تشریح هیچ علمی موفقیت کامل پیدا کنند بناءً هر محصل باید به مضمون عربی اول آشنایی حاصل نمایند تا سبب موفقیت ایشان در باقی علوم اسلامی گردد.

اهداف آموزشی:

- آموزش نظام صوتی و ممیزات زبان عربی
- توانمند سازی محصلان به نطق اصوات عربی بشکل سلیم و از مخارج اصلی آن
- معرفت با قواعد زبان عربی و تفاوت آن با زبانهای دیگر
- تقویه و پرورش مهارت خواندن خفیه و جهری و ترکیب جملات ساده به زبان عربی
- شناخت مفاهیم عمده در زبان عربی و تاثیر آن در استنباطات علماء

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت مضمون و مفردات درسی
- تعریفات، موضوع، غرض،
- واضعین علم صرف و نحو و شناخت آنان
- تقسیم الکلمة و المیزان.
- شناخت کلمه و اقسام فعل

- الفعل و تقسیماته.
- تقسیم الفعل من حيث صحة و الإعال
- الفعل بحسب التجرد و الزیادة
- أبواب الثلاثی المجرّد و المزیّد
- أوزان الرباعی المزیّد و ملحقاته

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی ختمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی (20) %
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20) %
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
 - مجموع ۱۰۰ %

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمت در دوسه های مختلف جزایبه، مدنی، فقهی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعیین حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱			
3	2	3	2	2	۲	آموزش نظام صوتی و ممیزات زبان عربی	۱	
1	2	2	3	2	2	توانمند سازی محصلان به نطق اصوات عربی بشکل سلیم و از مخارج اصلی آن	۲	
2	1	3	۱	3	2	معرفت با قواعد زبان عربی و تفاوت آن با زبانهای دیگر	۳	
1	1	2	2	2	3	تقویه و پرورش مهارت خواندن خفیه و جهری و ترکیب جملات ساده به زبان عربی	۴	
1	1	1	2	2	۲	شناخت مفاهیم عمده در زبان عربی و تاثیر آن در استنباطات علماء	۵	
9	7	11	10	11	12	مجموع		
						۳= مطابقت کامل	۳= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	عربی 1 (قواعد صرف)	تعليمات اسلامي / ادبيات عربي	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	اهمیت مضمون و مفردات درسی و تعارف با محصلین	معرفت و شناخت محصلان با مضمون.	ارائه مضمون با توجه به منابع اولیه آن.	آشنایی آنان با کتاب های مرجع.	استفاده از روش تلفیقی محصل محوری و استاد محوری	به صورت دوامدار.
	2	تعريفات، موضوع، غرض،					
	3	واضعین علم صرف و نحو و شناخت آنان					
دوم	4	تقسیم اللمة و المیزان الصرفی.	شناخت کلمه و اقسام فعل	تقديم و شرح موضوع.	مناقشه و حل تمرین.	//	//
	5	الفعل و تقسیماته.					
	6	التمرین.					
سوم	7	تقسیم الفعل من حيث الصحة و الإعلال	شناخت فعل از حيث صحت و اعلال و ...	//	//	//	//
	8	الفعل بحسب التجرد و الزیادة					
	9	التمرین					
چهارم	10	أبواب الثلاثی المجرد و المزيد	شناخت ابواب الفعل	//	//	//	//
	11	// // //					
	12	التمرین					
پنجم	13	أوزان الرباعی المزيد و ملحقاته	شناخت أوزان رباعی	//	//	//	//
	14	//					
	15	التمرین					
ششم	16	الجملة المفيدة و أجزائها	شناخت کلمه	//	//	//	//
	17	الإسم و الفعل و الحرف					

					التمارين	18	
				شناخت فعل و فاعل انواع آن	تقسم الفعل بإعتبار زمنه الى ماض و مضارع و امر .	19	هفتم
// //	// //	// //	// //		اسم الفاعل	20	
					التمارين.	21	
				شناخت مفاعيل	المفاعيل الخمسة	22	هشتم
// //	// //	// //	// //		// //	23	
					التمارين	24	
				شناخت مبتدا	جر الاسم	25	نهم
// //	// //	// //	// //		التمارين	26	
					امتحان 20%	27	
				شناخت خبر	تقسيم الفعل إلى صحيح الآخر	28	دهم
// //	// //	// //	// //		ومعتل الآخر	29	
					التمارين	30	
				شناخت جملة	المبنى والمعرب	31	يازدهم
// //	// //	// //	// //		أنواع البناء	32	
					التمارين	33	
				شناخت نواصب فعل المضارع	أنواع الإعراب	34	دوازدهم
// //	// //	// //	// //		نواصب فعل المضارع	35	
					التمارين	36	
				شناخت جوازم فعل المضارع	جوازم الفعل المضارع	37	سیزدهم
// //	// //	// //	// //		// //	38	
					التمارين	39	

// //	// //	// //	// //	شناخت إنّ و أخواتها	المقصود وأحوال إعرابه	40	چهاردهم
					المنقوص وأحوال إعرابه	41	
					التمارين	42	
// //	// //	// //	// //		الأفعال الخمسة وإعرابها	43	پانزدهم
					// //	44	
					التمارين	45	
// //	// //	// //	// //	شناخت لا نافی للجنس	المعتل الآخر وأحوال إعرابه	46	شانزدهم
					تقسيم الاسم إلى مفرد ومثنى وجمع	47	
					التمارين	48	

منابع و مأخذ:	
1- ابن عقيل، بهاء الدين عبد الله بن عقيل العقيلي المصري الهمداني (1985م) شرح ابن عقيل. دمشق: دار الفكر. 2. الحربي، عبدالعزيز بن علي (1396هـ) شرح الميسر على ألفية ابن مالك. بيروت - لبنان: دار ابن الحزم. 3. حسن، عباس حسن (1398هـ)، النحو الوافي. القاهرة: دار المعارف.	1- مأخذ اساسی
1. الجازم، علي الجازم و مصطفى أمين (1395م). النحو الواضح. الدار المصرية السعودية للنشر والتوزيع. 2. حميد محمدی، (1397هـ ش) زبان قرآن. قم، خیابان معلم، انتشارات: دار العلم. 3. الحملاوی، احمد بن محمد بن احمد الحملاوی (2015م). شذالعرف فی فن الصرف. الجزائر: المكتبة الكتب التعليمية. 4. النادری، محمد اسعد النادری (1392هـ) نحو اللغة العربية. القاهرة: مكتبة المنارة الازهرية.	2- مأخذ كمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون منطق قدیم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
عقیده و فلسفه	اسم دیپارتمنت:
منطق قدیم	اسم مضمون:
SL_IL	کود مضمون:
0113	
2 کرډیت	تعداد کرډیت:
اختیاری	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
اول	صنف:
اول	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث این مضمون بیان یک سلسله قواعدی است که ذهن انسان را از وقوع خطاء در تفکر، مصون نگاه می دارد. علم منطق برای بهتر اندیشیدن و فکر کردن کمک می کند و استعداد انسان را بالا می برد. بنابراین هر انسان به ویژه اهل علم به آن نیازمند اند. و هدف آن صیانت ذهن از خطاء در اندیشیدن و تفکر بنا بر رعایت قواعد منطقی، انتقال ذهن به جمیع ساحات علوم به افکار و اندیشه های سالم. ارائه دلایل، براهین و حجج منطقی جهت قناعت دادن به طرف گفتگو.

اهداف آموزشی:

1. صیانت ذهن از خطاء در اندیشیدن و تفکر بنا بر رعایت قواعد منطقی.
2. تقویه ارائه دلایل، براهین و حجج منطقی جهت قناعت دادن به طرف گفتگو.
3. تقویه استدلال حقوقی جهت پیشبرد فن قضاء، سارنوالی و وکالت دفاع.
4. بررسی نفوذ مباحث منطقی در تمام علوم شرعی و قانونی.
5. آماده ساختن محصلان در امر تهیه متن اسناد تقنینی، تحلیل و تفسیر منطقی مبهمات قوانین.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سائر روش های مفید صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول: تعریف، موضوع و غرض و اهمیت منطق

تاریخچه علم منطق

اقسام علم منطق

منطق و علوم انسانی

فصل دوم: علم و اقسام دلالت

تقسیمات الفاظ

فصل سوم: تعریف و اجزای قضیه حملیه

تقسیمات قضیه

فصل چهارم: حجت و اقسام آن

قیاس و اقسام آن
فصل چهارم: مبادی اولی
برهان
خطابه و شعر
جدل و مغالطه

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
 - محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
 - بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.
- پالیسی نمره دهی:** نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی (20) %
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20) %
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
 - مجموع ۱۰۰ %

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزایر، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانه برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کمپور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	3	1	1	1	2	۱	صیانت ذهن از خطاء در اندیشیدن و تفکر بنا بر رعایت قواعد منطقی.
3	3	1	1	1	2	۲	تقویه اراده دلایل، براهین و حجج منطقی جهت قناعت دادن به طرف گفتگو.
3	3	1	1	1	2	۳	تقویه استدلال حقوقی جهت پیشبرد فن قضاء، سارنوالی و وکالت دفاع.
3	3	2	2	1	2	۴	بررسی نفوذ مباحث منطقی در تمام علوم شرعی و قانونی.
3	3	2	2	2	2	۵	آماده ساختن محصلان در امر تهیه متن اسناد تقنینیه، تحلیل و تفسیر منطقی مبهمات قوانین.
3	3	1.4	1.4	1	2		مجموع
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
---------------	------	-------	-----------	-----	-------	---------------	-----------

اختیاری	2	اول	اول	عقیده و فلسفه	منطق قدیم	عقیده و فلسفه	
ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
دوامدار	محصل محور	کارخانگی، کارگروپی، سوال و جواب	ارانه لکچر و نظارت از محصلین	انتقال دانش در مورد منطق قدیم	معرفی مضمون و مفردات آن. تعریف، موضوع و غرض علم منطق.	1	اول
					هدف و غرض علم منطق	2	
//	//	//	//	//	اهمیت و تاریخچه علم منطق	3	دوم
					اقسام علم منطق	4	
//	//	//	//	//	رابطه علم منطق با سایر علوم	5	سوم
					علم و اقسام آن	6	
//	//	//	//	//	دلالت و اقسام آن	7	چهارم
					تقسیمات الفاظ	8	
//	//	//	//	//	اقسام کلی	9	پنجم
					نسبت های چهارگانه بین دو کلی	10	
//	//	//	//	//	کلیات پنجگانه جنس و نوع	11	ششم
					فصل و عرض عام و خاص	12	
//	//	//	//	//	تعریف (حد تام، حدناقص، رسم تام و رسم ناقص)	13	هفتم
					(تقسیم) شرایط و خصوصیات تقسیم منطقی	14	
//	//	//	//	//	قضایا	15	هشتم
					تعریف قضیه، قضیه حملیه و اجزای آن	16	
//	//	//	//	//	امتحان 20 فیصد	17	نهم
					تقسیمات قضیه حملیه	18	
//	//	//	//	//	سور و اقسام آن در قضایای حملیه	19	دهم
					قضیه شرطیه	20	
//	//	//	//	//	اقسام قضیه شرطیه	21	یازدهم
					سور و اقسام آن در قضایای شرطیه	22	
//	//	//	//	//	حجت و اقسام آن	23	دوازدهم
					تقابل، تناقض و تضاد	24	
//	//	//	//	//	عکس، عکس مستوی و عکس قضایای شرطیه	24	

//	//	//	//	//	25	قیاس و شروط آن	سبزدهم
					26	ادامه	
//	//	//	//	//	27	قیاس اقترانی	چهاردهم
					28	اشکال منتج قیاس اقترانی	
//	//	//	//	//	29	قیاس استثنایی	پانزدهم
					30	ادامه	
//	//	//	//	//	31	قیاس خلف و قیاس مرکب	شانزدهم
					32	نوت: تقویه استدلال حقوقی جهت پیشبرد فن قضاء، سارنوالی و وکالت دفاع در ضمن دروس صورت می گیرد.	

منابع یا مأخذ:	
1. ابن سینا، حسین بن عبدالله. (1315 ش). دانشنامه علانی، تهران: شرکت مطبوعات.	مأخذ اساسی
2. ارسطو. کتاب التحلیلات الثانية. (1949). تحقیق. عبدالرحمن بدوی (منطق ارسطو)، القاهرة: مكتبة النهضة المصرية.	
3. بلیاوی، محمد ابراهیم. (ب، ت). ضیاء النجوم فی توضیح سلم العلوم، ملتان: مکتبه امدادیه.	
1. حسین، طه. (1335 ش). مبادئ علم منطق، ترجمه، عبدالحق بیتاب، کابل: مطبعة دولتی.	مأخذ کمکی
2. حنبل، حسن حسن. (1966). المنطق الوافی، القاهرة: مطبعة الرسالة.	
3. خاوری، خراسانی عبدالرسول. (1336 ش). منطق، تهران: اندیشه.	
4. خرائلی، محمد. (1340 ش). منطق نظری و خلاصة منطق عملي و فلسفة اولی، تهران: امیر کبیر.	
5. خوانساری، محمد. (1360 ش). منطق صوری، تهران: دانشگاه تهران.	
6. الرازی، محمد قطب الدین. (ب، ت). القطبی، ملتان: مکتبه امدادیه.	
7. الشامی، محمد السید. (1960). دراسات فی علم المنطق، مصر.	
8. الشیطی، فتحی محمد. (ب، ت). اسس المنطق و منهج البحث العلم.	
9. عبدالفتاح وحسن الغزالی. (1981). المنطق و منهج البحث العلمی، جمهورية العربية اللیبیة، امانة التعليم.	
10. عقیفی، ابوالعلا. (1944). المنطق التوجیهی، القاهرة: المکتبه الامیریة.	
11. کاوش، سید نورالحق. (1369 ش). منطق ارسطو، کابل: مطبعة وزارت تحصیلات عالی و مسلکی.	
12. ملاحسن. (ب، ت). شرح سلم العلوم، پشاور: مکتبه حقانیه.	
13. ناصرالدین، صاحب الزمانی. (1337 ش). منطق برای همه، تهران: بنگاه مطبوعاتی عطانی.	
14. یوجل، حسن عالی. (1328 ش). کتاب منطق، ترجمه غلام حسن مجددی، کابل: مطبعة عمومی.	

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون صلح و حل منازعه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	صلح و حل منازعه
1 کود مضمون:	SL_IL 0114
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تيوری)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پيشنيز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

منازعه و صلح یکی از موضوعات و پدیده های بوده است که بیش از همه زندگی و فکر انسان را مشغول کرده است. به طور کل صلح موضوعی است که از ابعاد مختلف فردی و بین المللی قابل بررسی است. در نظام تعلیمی و تحصیلی کشور در حال حاضر برنامه ای مشخصی در ارتباط به آموزش افراد برای برخوردی منطقی در هنگام مواجهه با منازعات وجود ندارد و این در حالی است که ریشه تمامی منازعات چالش های درون کشور از عدم توانایی افراد در مواجهه و کنترل این شرایط است. بر علاوه آموزش های صلح در کشورهای جنگ زده میتوانند آثار جنگ را کاهش داده و سبب گسترش خشونت پرهیزی گردد. از همین این مضمون در نصاب درسی رشته حقوق قرار گرفته و موضوعاتی همچون: مفاهیم کلیدی و پیشینه مطالعات صلح و حل منازعه، جنبش ها، سازمان ها و کارگزاران صلح، روشهای آموزش صلح، گونه شناسی و تیوریهای صلح، عوامل تهدید کننده صلح، منازعه شناسی و خشونت، استراتژی برخورد با منازعه، شیوه های و استراتژی های گذار منازعه و غیره بررسی خواهد شد.

اهداف آموزشی

- آشنایی با مفاهیم صلح و حل منازعه و پیشینه ی تاریخی آن
- آشنایی با تئوری های صلح در افغانستان و جهانی
- شناخت استراتژی های برخورد با منازعه و تحکیم صلح
- بالا رفتن توان تحلیل در شناخت عوامل تهدید کننده صلح و آشنایی با شورای عالی صلح و نهادهای همکار
- شناخت عوامل (اجتماعی ، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی) تهدید کننده صلح در افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف و مطالعه قضایای مربوط به منازعات

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفاهیم کلیدی و پیشینه مطالعات صلح و حل منازعه
- جنبش ها، سازمان ها و کارگزاران صلح
- روشهای آموزش صلح
- گونه شناسی و تیوریهای صلح
- عوامل تهدید کننده صلح
- منازعه شناسی و خشونت
- استراتژی برخورد با منازعه
- شیوه های و استراتژی های گذار منازعه
- التیام روان زخم ها
- خشونت پرهیزی

نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزءایی، مندی، فاهیلی و تجارتهی.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوطه به سسقه عدلیه و قضااء.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
1	1	1	2	1	1	۱	آشنایی با مفاهیم صلح و حل منازعه و پیشینه آن تاریخی آن
2	1	1	1	2	1	2	آشنایی با تئوری های صلح در افغانستان و جهانی
3	3	1	1	2	1	3	شناخت استراتژی های برخورد با منازعه و تحکیم صلح
2	3	1	1	2	3	4	بالا رفتن توان تحلیل در شناخت عوامل تهدید کننده صلح و آشنایی با شورای عالی صلح و نهادهای همکار
3	2	1	2	3	1	5	شناخت عوامل (اجتماعی ، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی) تهدید کننده صلح در افغانستان
2.2	2	1	1.4	2	1.4		مجموع
2						اوسط عمومی	
						۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	صلح و حل منازعه	تعليمات اسلامی	اول	اول	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول		مفاهیم کلیدی و پیشینه مطالعات صلح و حل منازعه					پرسش و پاسخ
دوم		روشهای آموزش صلح یادگیری نمونه ای هم سنجی - مقایسه و دقت تغییر دیدگاه					//
سوم		تیین و فهم پیوندها آموزش معطوف به عمل توانمندسازی					//
چهارم		گونه شناسی و تیورهای صلح					//
پنجم		عوامل تهدید کننده صلح					//
ششم		منازعه شناسی					//
هفتم		تحلیل منازعه تعریف خشونت انواع خشونت و اشکال منازعه					//
هشتم		امتحان وسط سمستر					//
نهم		پنج استراتژی برخورد با منازعه جهات منازعه					//
دهم		نظریه های منازعه نظریه مثلث منازعه نظریه نیازهای نخستین آدمی نظریه طبیعیت - ساختار فرهنگ ژرف نظریه نارضایتی نظریه جندر					//
یازدهم		سطوح و ریشه های منازعه شیوه های و استراتژی های گذار منازعه					//
دوازدهم		آشتی و مصالحه مذاکره					//

//					میانجیگری		سیزدهم
//					حکمیت		چهاردهم
//					عدالت انتقالی		پانزدهم
//					التیام روان زخم ها خشونت پرهیزی		شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
1. روش های بدیل حل منازعه (1393ش). هرات: مرکز حاکمیت قانون و حقوق بشر پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون هرات.	مأخذ اساسی
1. مطالعات صلح و حل منازعه (1394ش)، کابل: نشر موسسه تحصیلات عالی گوهرشاد.	مأخذ کمکی

پوهنځی شرعیات
رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف اول - سمستر دوم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقاید 2 (نبوات)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	عقاید 2 (نبوات)
کود مضمون:	SL_IL 0215
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL 0106
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

عقاید اسلامی از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث این مضمون، بعثت انبیاء علیهم السلام جهت تبشیر و انذار بشر، مطالعه حیات، صفات، ویژگی های دعوت آنها و دیگر موضوعات مهم است که بر هر فرد مؤمن بخصوص فارغ پوهنځی شرعیات لازم است که با مسائل بنیادی و اساسی در این زمینه آشنایی پیدا کند.

اهداف آموزشی مضمون:

6. تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام.
7. توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
8. بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی.
9. تقویه امتثال و پیروی از ارشادات و رهنمایی های پیامبران علیهم السلام.
10. تقویه اعتقاد و اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مضمون مربوط مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سائر روش های مفید تدریس. و با استفاده از وسایل و مواد جدید درسی، انتقال تجارب کارهای عملی، تدویر کنفرانس های علمی، آشنا ساختن محصلین با مصادر و مراجع قدیم و جدید، رهنمایی محصلان در ترتیب نمودن مقاله های علمی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها).

بخش اول

نبوت عامه

- بعثت پیامبران
- سایر مسائل مربوط به ارسال پیامبران
- صفات پیامبران :
- آیا زن پیامبر شده می تواند
- برتری برخی پیامبران بر برخی دیگر
- وحی و انواع آن

عصمت پیامبران ورد شبهات وارده برآن
معجزات پیامبران

بخش دوم

نبوت خاصه

- حضرت محمد صلی الله علیه و سلم و دلایل اثبات نبوت وی.
- ظهور حضرت محمد صلی الله علیه و سلم .
- شخصیت و اخلاق حضرت محمد صلی الله علیه و سلم
- معجزات حضرت محمد صلی الله علیه و سلم .
- قرآن کریم
- معجزات حسنی حضرت محمد صلی الله علیه و سلم
- ختم نبوت و مسأله خلافت .
- حضرت محمد صلی الله علیه و سلم و ختم نبوت .

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	نمونه	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارتهای مرتبط به حکمیت در دوسپه های مختلف جزایبی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارتهای عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارتهای مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای اجراء کرسیهای مربوط به سیستم عدلی و قضائیبی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱			
3	1	1	1	1	1	۱	تقویه ایمان و باور به اصول اعتقادی اسلام به خصوص نبوت.	
2	2	3	2	2	2	۲	توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.	
1	1	3	1	3	1	۳	بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی.	
3	2	2	1	1	1	۴	تقویه امثال و پیروی از ارشادات و رهنماییهای پیامبران علیهم السلام.	
2	3	2	1	1	2	۵	تقویه اعتقاد و اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.	
							مجموع	
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	عقائد (2) (نبوت)	عقیده و فلسفه	اول	دوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات سمستر. موضوعات مقدماتی در بخش نبوت	انتقال دانش، مهارت، اخلاق و سلوک نیک	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	اشتراک فعالانه سوال و جواب در صنف	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته
	2	ضرورت انسان به بعثت پیامبران حکم بعثت پیامبران					
دوم	3	ایمان به بعثت پیامبران	//	//	//	//	//
	4	مقایسه رسول ونبی سایر مسائل مربوط به ارسال پیامبران					
سوم	5	آیا زن پیامبر شده میتواند ؟	//	//	//	//	//
	6	برتری برخی پیامبران بر برخی دیگر وحی وانواع آن					
چهارم	7	عصمت پیامبران ورد شبهات وارده بر آن	//	//	//	//	//
	8	عصمت حضرت آدم علیه السلام عصمت حضرت نوح علیه السلام					
پنجم	9	عصمت حضرت ابراهیم علیه السلام عصمت حضرت یوسف علیه السلام	//	//	//	//	//
	10	عصمت حضرت یونس علیه السلام					
ششم	11	عصمت حضرت خاتم النبیین محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم	//	//	//	//	//
	12	معجزه و مسائل مقدماتی تعریف وحکمت معجزه					
هفتم	13	شروط معجزه	//	//	//	//	//
	14	موقف علم در برابر معجزه معجزه وسایر خوارق عادات معجزه و ایجابات زمان					
هشتم	15	داستان پیامبران حکمت بیان داستانهای پیامبران در قرآن کریم	//	//	//	//	//

					امتحان وسط سمستر	16	
					داستانهای انبیاء اولو العزم	17	نهم
//	//	//	//	//	داستانهای مختصر برخی انبیاء دیگر آشنایی با کارنامه های پیامبران ع	18	
					ادامه	19	دهم
//	//	//	//	//	ادامه ادامه	20	
					ادامه	21	یازدهم
//	//	//	//	//	ادامه ادامه	22	
					قبل از ظهور پیامبر اسلام ص	23	دوازدهم
//	//	//	//	//	وضع عرب جاهلیت ظهور حضرت محمد صلی الله علیه وسلم	24	
					دلایل اثبات نبوت پیامبر اسلام ص	25	سیزدهم
//	//	//	//	//	ادامه	26	
					شخصیت و اخلاق حضرت محمد صلی الله علیه وسلم	27	چهاردهم
//	//	//	//	//	معجزات حضرت محمد صلی الله علیه وسلم	28	
					قرآنکریم	29	پانزدهم
//	//	//	//	//	معجزات حسی حضرت محمد صلی الله علیه وسلم	30	
					ختم نبوت و مسأله خلافت	31	شانزدهم
//	//	//	//	//	حضرت محمد صلی الله علیه و سلم و ختم نبوت و مسأله خلافت نوت: بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی در ضمن دروس صورت میگردد.	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. ابن عودة السعودي، محمد. (1425هـ). رسالة في أسس العقيدة، الطبعة الأولى، المملكة العربية السعودية: وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد.</p> <p>2. سيد سابق. (1420هـ). العقائد الإسلامية، بيروت: دار الكتاب العربي.</p> <p>3. الحنفي، أبو العز. (ب، ت). شرح العقيدة الطحاوية، المكتبة الشاملة، الاصدار الثالث.</p>	1. مأخذ اساسی
<p>1. الخن، مصطفى سعيد و محى الدين ديب مستو. (1427هـ ق). العقيدة الإسلامية- اركانها-حقائقها- مفسداتها، دمشق: دار الكلم الطيب.</p> <p>2. امامی و آشتیانی. (1367 هـ.ش). طرحی نو در تدریس عقاید اسلامی، جلد اول، ایران: سپهر.</p> <p>3. البيجورى، ابراهيم. (1994) المختار من شرح البيجوى على الجوهره، مصر: الادارة المركزية للمعاهد الازهرية.</p> <p>4. البغدادي، أبو منصور عبدالقادر. (ب، ت). الفرق بين الفرق، تهران.</p> <p>5. فرهارى، عبدالعزيز. (1313 هـ. ق). النبراس، پشاور: قصه خوانى.</p> <p>6. البغدادي، عبدالمحى الشيلخى. (ب، ت). شرح العقيدة الطحاوية، بيروت: دارالفكر العربى.</p> <p>7. التفتا زانى، سعد الدين. (1323 هـ ق). شرح العقاید النسفية، بيروت: دارالفكر العربى.</p> <p>8. التفتا زانى، سعدالدين. (1989). شرح المقاصد. ايران: قم.</p> <p>9. تونجى، عبدالسلام. (ب، ت). العقيدة فى القرآن، طرابلس: منشورات جمعية الدعوة الاسلامية العالمية.</p> <p>10. زمرمان، لستر جون. (1968). الله يتجلى فى عصر العلم، ترجمه الدمرداش عبدالمجيد سرحان، القاهرة .</p> <p>11. شهرستانى، ابوالفتح محمد بن عبدالكريم. (1335 هـ.ش). الملل والنحل. ترجمه افضل الدين صدر تركه اصفهانى، تهران: چاپخانه تهران.</p> <p>12. محسنى، محمد آصف. (1373 هـ. ش). متافريك از نظر ريبليزم، ايران: انتشارات ولايت.</p>	2. مأخذ كمكى

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام (1)	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	---
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تفسیر
اسم مضمون:	تفسیر آیات احکام (1)
کود مضمون:	SI_IL 0215
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL 0107
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون :

تفسیر از مضامین اختصاصی بوده و بخاطر اینکه شرح کتاب الله است، نخستین مصدر تشریح اسلامی محسوب می‌گردد.

تفسیر بنابر اهمیت موضوع آن که تبیین و توضیح کلام الله، استخراج احکام و مسایل عقیدتی، عملی و اخلاقی از قرآن و حلقه اتصال بنده با کلام الله است مقام نخست و جایگاه ویژه ای در میان سایر علوم شرعی دارد.

اهداف آموزشی مضمون:

- استخراج احکام از قرآن و بیان حکمتهای آن.
- بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.
- بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.
- ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.
- آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.

شیوه های تدریس و آموزش:

از شیوه و منهج فعال محصل محوری ذیل در تدریس این مضمون استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظری.
- مناقشه و جروبخت بین محصلان و پاسخ به پرسشهای مطرح از جانب محصلان.
- کارهای انفرادی، کارهای خانگی، گروپی، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

مفردات درسی مضمون: (فصلها و زیر فصلها)

- سوره فاتحه، استعاذه و بسمله و احکام آن
- سوره بقره: آیات (102-103) موقف شریعت در قبال سحر
- سوره بقره: آیات (106-108) نسخ در قرآن و مسایل متعلق به آن
- سوره بقره: آیات (172-173) انتفاع از اشیای حلال و امتناع از خبائث و محرّمات
- سوره بقره: آیات (178-179) قصاص و فلسفه آن
- سوره بقره: آیات (180-182) وصیت و احکام آن
- سوره بقره: آیات (183-187) فرضیت روزه و احکام آن
- سوره بقره: آیه (188) تحریم تصرفات اموال و دارائی به وسایل و طرق غیر مشروع

- سوره بقره: آیات (196-203) اتمام حج و عمره
- سوره بقره: آیات (219-220) تحریم شراب و قمار
- سوره بقره: آیات (226-228) ایلاء و احکام آن
- سوره بقره: آیات (229-232) فلسفه و مشروعیت طلاق
- سوره بقره: آیات (233-234) احکام حضانت و عدت متوفی عنها زوجها
- سوره بقره: آیات (235-242) خواستگاری و مهر
- سوره بقره: آیات (275-281) تحریم ربا و مجازات ربا خواران
- سوره بقره: آیات (282-283) احکام معاملات و کیفیت مصوونیت از دین

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرعت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته:

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به کمیت در دوسه های مختلف جزءایی، مدنی، فامیلی و تجارتی.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد انفراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	3	3	2	3	1	استخراج احکام از قرآن و بیان حکمتهای آن.
3	3	2	3	2	3	2	بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.
3	3	3	3	3	3	3	بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.
3	2	2	3	2	3	4	ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.
3	3	2	2	2	3	5	آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.
							مجموع
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	
۳ = مطابقت کامل							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تفسیر آیات الاحکام (1)	تفسیر	اول	دوم	3	تخصصی

هفته	ساعات درسي	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و اهمیت آن و مفردات درسی مضمون سوره فاتحه، استعاذه و بسمله و احکام آن معنی استعاذه و بسمله و معرفی سوره فاتحه	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.				
	2	معانی الفاظ، نکات بلاغی و تفسیر آیات					
	3	احکام فقهی					
دوم	4	سوره بقره: آیات (102-103) موقف شریعت در قبال سحر شرح کلمات و تفسیر آیات	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.				
	5	نکات بلاغی و تفسیر آیات					
	6	احکام فقهی					
سوم	7	سوره بقره: آیات (106-108) نسخ در قرآن و مسایل متعلق به آن معانی الفاظ و تفسیر آیات	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.				
	8	نکات بلاغی					
	9	اقسام نسخ و احکام فقهی					
چهارم	10	سوره بقره: آیات (172-173) انتفاع از اشیای حلال و امتناع از خیانت و محرمات معانی الفاظ و تفسیر اجمالی آیات	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.				
	11	نکات بلاغی					
	12	احکام فقهی					
پنجم	13	سوره بقره: آیات (178-179) قصاص و فلسفه آن معانی الفاظ و تفسیر آیات	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.				
	14	نکات بلاغی					

					احکام فقهی	15	
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (180-182) وصیت و احکام آن شرح کلمات و تفسیر آیات	16	ششم
					لطائف و نکات بلاغی آیات	17	
					احکام فقهی	18	
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (183-187) فرضیت روزه و احکام آن شرح کلمات و تفسیر اجمالی آیات	19	هفتم
					لطائف و نکات بلاغی آیات	20	
					احکام فقهی	21	
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیه (188) تحریم تصرفات اموال و دارائی به وسایل و طروق غیر مشروع شرح کلمات و تفسیر اجمالی آیه	22	هشتم
					نکات بلاغی	23	
					احکام فقهی	24	
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (196-203) اتمام حج و عمره شرح کلمات و تفسیر آیات	25	نهم
					فلسفه، حکمت و فرضیت حج و احکام فقهی	26	
					امتحان وسط سمستر	27	
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (219-220) تحریم شراب و قمار شرح لغات و تفسیر اجمالی	28	دهم
					نکات بلاغی	29	
					احکام فقهی	30	
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (226-228) ایلاء و احکام آن شرح کلمات و تفسیر اجمالی آیات	31	یازدهم
					وجوه بلاغی و لطائف تفسیر	32	

					فواید و احکام فقهی	33		
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (232-229) فلسفه و مشروعیت طلاق شرح الفاظ و تفسیر آیات	34	دوازدهم	
					لطائف تفسیر	35		
					احکام فقهی	36		
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (234-233) احکام حضانت و عدت شرح کلمات و تفسیر آیات	37	سیزدهم	
					نکات بلاغی و لطائف تفسیر	38		
					احکام فقهی	39		
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (242-235) خواستگاری و مهر معانی الفاظ و شرح آیات	40	چهاردهم	
//	//	//	//		نکات بلاغی	41		
					احکام و فواید	42		
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (281-275) تحریم ربا و مجازات ربا خواران شرح کلمات و مناسبت با آیات قبلی	43	پانزدهم	
//	//	//	//		نکته های بلاغی	44		
					انواع ربا و احکام آن	45		
				توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	سوره بقره: آیات (283-282) احکام معاملات و کیفیت مصوونیت از دین ترجمه، شرح کلمات و تفسیر اجمالی	46	شانزدهم	
//	//	//	//		نکات بلاغی آیات	47		
					احکام فقهی	48		

منابع یا مأخذ:

<ul style="list-style-type: none"> • السایس، محمد علي(2002). تفسير آيات الأحكام. بيروت: دار المعرفة. • الصابوني، دوكتور محمد علي (1980). روائع البيان، تفسير آيات الاحكام. مكتبة الغزالي. دمشق 	<p>ماخذ اساسي</p>
<p>- ابن العربي، محمد بن عبد الله الأندلسي(ب ت). أحكام القرآن. بيروت: دار الكتب العلمية. - الجصاص، أحمد بن علي الرازي(1405). أحكام القرآن. بيروت: دار إحياء التراث العربي. -الطحاوي، أبو جعفر أحمد بن محمد بن سلامة(1995 م) أحكام القرآن. استانبول: مركز البحوث الإسلامية التابع لوقف الديانة التركي. - القرطبي، أبو عبد الله محمد بن أحمد بن أبي بكر بن فرح الأنصاري(1964 م) الجامع لأحكام القرآن. القاهرة: دار الكتب المصرية.</p>	<p>ماخذ كمكي</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام 1 (عبادات)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	حدیث احکام (1) عبادات { الطهارة والصلاة }
کود مضمون:	SL-IL 0216
تعداد کريدیت:	3 کريدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیار مضمون:	علوم حدیث
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

حدیث احکام از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث آن شرح و تحلیل احادیث نبوی از جهات مختلف سندی، متنی و شرح و تحلیل مسائل و احکام مختلف در روشنایی احادیث، و بالاخره استنباط احکام جهت رفع نیازمندی های جامعه پس ضرور است که یک نوع آشنایی محصلین با معتبرترین کتاب از کتاب های فقه الحدیث (تیسیر العلام) و نیز دانستن شیوه تألیف، اصطلاحات و شروط مؤلف آن وجود داشته باشد، و همچنان آگاه نمودن ایشان از سایر شروح و مختصراتی که پیرامون این موضوع تألیف شده است.

اهداف آموزشی:

- آموختن شیوه قرائت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.
- وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.
- آشنایی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث
- شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر
- کشف و تقویت استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کتاب الطهارة
- بابُ دخول الخلاء والاستطابهِ
- بابُ السواك
- بابُ المسح على الخُفین
- بابُ في المذي وغيره
- بابُ الغُسل من الجنابة

- بابُ التَّيْمِ
- بابُ الحيض
- كتابُ الصلاةِ- باب المواقيت
- بابُ فضل الجماعةِ و وجوبها
- بابُ الأذانِ والإقامةِ
- باب استقبال القبلة
- باب الصفوف
- بابُ الإمامةِ
- بابُ صفةِ صلاةِ النبيِّ
- بابُ وجوب الطمأنينةِ في الركوع والسجود
- بابُ القراءةِ في الصَّلَاةِ
- بابُ سجودِ السَّهْوِ
- بابُ المرورِ بينَ يدي المصلي
- بابُ الوُثْرِ
- بابُ الجمعِ بين الصلاتين في السفرِ
- بابُ قصرِ الصلاةِ في السفرِ
- بابُ الجُمُعَةِ
- بابُ صلاةِ العيدين
- بابُ صلاةِ الكُسُوفِ
- بابُ الاستسقاءِ
- بابُ صلاةِ الخوفِ
- كتابُ الجنائزِ:
- باب في الصلاة على الغائب و على القبر

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزئی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سبوت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانس برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تخصص درست موارد ایزاد، تعیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.				
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
2	2	2	2	2	1	آموختن شیوه قرأنت وخواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.	۱		
2	2	3	3	3	1	وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.	۲		
3	2	2	3	2	2	آشنائی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث	۳		
3	3	3	3	3	3	شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر	۴		
3	3	3	3	3	3	کشف و تقویت استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.	۵		
2.6	2.4	2.6	2.8	2.6	2	مجموع			
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حدیث احکام (1) عبادات {الطهارة والصلاة}	تعليمات اسلامى	اول	دوم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن. موضوعات مقدماتی، معرفی امام مقدسی مولف عمدة الاحکام					
	2	معرفی کتاب تیسیر العلام ومنهج او					
	3	منهج امام مقدسی در تیسیر العلام					
دوم	4	کتاب الطهارة: النية وأحكامها،					
	5	باب دخول الخلاء والاستیطابة.					
	6	باب السواک					
سوم	7	باب المسح على الخفين					
	8	باب فی المذی و غیره					
	9	باب الغسل من الجنابة					
چهارم	10	باب التیمم					
	11	باب الحيض					
	12	باب الاستحاضة					
پنجم	13	کتاب الصلاة					
	14	باب المواقيت فی الصلاة					
	15	مکروهات الصلاة					
ششم	16	باب فی اوقات النهی عن الصلاة					
	17	قضاء الفوائت و ترتیبها					
	18	فضل صلاة الجماعة ووجوبها					
هفتم	19	باب حضور النساء المسجد					
	20	باب سنن الراتبة باب الأذان والاقامة					
	21	باب استقبال القبلة باب الصفوف والامامة باب صفة صلاة النبي ص					
هشتم	22	پاسخ به شبهات و سوالات					

					امتحان میان سمستر	23	
					امتحان میان سمستر	24	
					باب القراءة فى الصلاة	25	نهم
					باب السجود السهو	26	
					باب المرور بين يدي المصلى	27	
					قضاء الصلاة الفائتة و تعجيلها	28	دهم
					باب جواز الامامة المتنفل بالمقترض	29	
					باب كيفية الصلاة على النبي ص و باب الدعاء بعد التشهد	30	
					باب الوتر	31	يازدهم
					باب الذكر عقب الصلاة	32	
					باب الخشوع فى الصلاة	33	
					باب الجمع بين الصلاتين فى السفر	34	دوازدهم
					باب قصر الصلاة فى السفر	35	
					باب الجمعة	36	
					باب صلاة العيدين	37	سیزدهم
					باب صلاة الكسوف	38	
					باب الاستسقاء	39	
					كتاب صلاة الخوف	40	چهاردهم
					كتاب الجنائز	41	
					باب فى الصلاة على الغائب وعلى القبر باب فى الكفن	42	
					باب فى صفة تغسيل الميت وتشيع الجنائز	43	پانزدهم
					باب فى موقف الامام من الميت	44	
					باب فى السخط بالقول و الفعل	45	
					باب فى زيارة القبور	46	شانزدهم
					تمارين	47	
					پاسخ به سوالات محصلين	48	

منابع یا مأخذ:	
1 . مأخذ اساسی	البسام. أبو عبد الرحمن عبد الله. (1426 هـ - 2006 م) تيسير العلام شرح عمدة الأحكام. مكتبة الصحابة، الإمارات - مكتبة التابعين، القاهرة .
2 . مأخذ كمکی	<p>کتاب ممد درسی مضمون که محصلان در اجرای کار خانگی و از دیدار معلومات از آنها استفاده کرده میتوانند:</p> <p>1 - ابن العطار. علي بن إبراهيم. (1427 هـ - 2006 م) العدة في شرح العمدة في أحاديث الأحكام. دار البشائر الإسلامية للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت - لبنان.</p> <p>2- ابن الملقن سراج الدين أبو حفص عمر بن علي (1417 هـ - 1997 م) الإعلام بفوائد عمدة الأحكام. دار العاصمة للنشر والتوزيع، المملكة العربية السعودية.</p> <p>3- ابن دقيق العيد (1998م) إحكام الأحكام شرح عمدة الأحكام. مطبعة السنة المحمدية مصر.</p> <p>4- ابن باز. عبد العزيز بن عبد الله. (1420هـ) الإفهام في شرح عمدة الأحكام. ناشر: توزيع مؤسسة الجريسي.</p> <p>5- ابن جبرين. عبد الله بن عبد الرحمن. (ب.ت). شرح عمدة الأحكام. موقع الشبكة الإسلامية</p> <p>6- السفاريني. أبو العون محمد بن أحمد. (2007 م) كشف اللثام شرح عمدة الأحكام. وزارة الأوقاف والشؤون الإسلامية - الكويت، دار النوادر - سوريا.</p> <p>7- الفاكهاني. أبو حفص عمر بن علي. (2010 م) رياض الأفهام في شرح عمدة الأحكام. دار النوادر، سوريا.</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه احوال شخصی ۲ (انحلال نکاح)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه احوال شخصی 2
کود مضمون:	SL_IL 0210
تعداد کريدت:	3 کريدت تيوري
نوعيت مضمون:	تخصصی
پيشنيار مضمون:	SL_IL 0109
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون مسائل مربوط به حقوق فامیل و نظام خانواده را بگونه مقایسوی (میان احکام فقه اسلامی وقانون مدنی کشور) بیان می کند و بر موضوعات مهمی چون: انحلال عقد ازدواج، فسخ، طلاق، خلع، تفریق قضائی و موارد آن، رضاعت و مباحث مربوط به نسب، حضانت طفل، مسئله وصایت و ولایت و دیگر مباحث، مشتمل می باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت احکام مربوط به انحلال نظام خانواده در فقه و قانون
- کسب مهارت های مقارنه یی میان نصوص شرعی و مواد قانون
- آگاهی از نظریات فقهی و مواد قانونی درمورد انحلال نکاح و مسائل مربوط آن
- توانمندی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در رابطه به حقوق فامیل و مسایل آن
- ایجاد تغییر مثبت در اخلاق وسلوک هر محصل نسبت به ارزش های خانواده و جامعه.

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطرحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. انحلال عقد ازدواج و اسباب آن
2. شناخت طلاق
3. اقسام و احکام طلاق
4. خلع و احکام آن
5. تفریق قضایی و اسباب آن
6. عدت و حکمت آن
7. نسب و طرق ثبوت آن
8. رضاعت و احکام آن
9. حضانت طفل
10. ولایت و وصایت و دیگر مباحث.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کار های علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کار خانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کار های خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند. **پالیسی نمره دهی:** نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمسטר (20) %
- امتحان نهایی سمسטר حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مقایسه		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ابراء، تعهد و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم عمیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	نتایج متوقعه مضمون	مقایسه		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۱				
2	2	3	2	2	۲			۱	شناخت احکام مربوط به انحلال نظام خانواده در فقه و قانون
1	2	3	۲	3	3			۲	کسب مهارت‌های مقارنه پی میان نصوص شرعی و مواد قانون
1	2	۲	2	2	3			۳	آگاهی از نظریات فقهی و مواد قانونی در مورد انحلال نکاح و مسائل مربوط آن
2	2	3	2	2	3			۴	توانمندی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در رابطه به حقوق فامیل و مسایل آن
3	2	2	2	2	۲	۵	ایجاد تغییر مثبت در اخلاق و سلوک هر محصل نسبت به ارزش های خانواده و جامعه.		
							مجموع		
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت	

پلان هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه احوال شخصی 2 (انحلال نکاح)	فقه و قانون	اول	دوم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مرور مختصر به دورس گذشته و بیان ارتباط آنها با دروس آینده					
	2	انحلال عقد ازدواج فرقت و جدائی بین زوجین و معرفی اجمالی اسباب انحلال عقد ازدواج در فقه و قانون					
	3	معرفی طلاق به حیث یکی از اسباب انحلال رابطه زوجیت تعریف، بیان مشروعیت و حکمت تشریح طلاق.					
دوم	4	طلاق کی واقع می‌شود، طلاق بالای کی واقع می‌شود؟ آنچه طلاق به آن واقع می‌شود.					
	5	ادامه بحث طلاق عدد طلاق، صیغه و الفاظ طلاق (منجزة، معلقة، مضافة و یمین)					
	6	طلاق در کدام حالات رجعی و در کدام حالات بائن واقع می‌شود و مطالب مربوطه					
سوم	7	حکم طلاق باعتبار حالات و اشخاص مختلف					
	8	حکم طلاق رجعی.					
	9	حکم طلاق بائن (بینونت صغری و کبری)					
چهارم	10	طلاق مریض در مرض موت و حکم آن تفویض طلاق به زوجه و مسایل آن					
	11	خلع (مباحث، مسایل و احکام مربوط به آن) در فقه و قانون					
	12	ادامه مباحث خلع بیان فسخ، موارد آن و بیان تفاوت آن با طلاق ...					
پنجم	13	تفریق قضائی معرفی اسباب عمومی تفریق قضائی در فقه و قانون					

					تفریق به سبب عدم پرداخت نفقه، به سبب عیب و به سبب ضرر در فقه و قانون	14	
					تفریق به سبب غیابت شوهر و حبس وی و مطالب دیگر مربوط به تفریق	15	
					عدت زوجه تعریف، مشروعیت، حکمت تشریح و سبب وجوب آن	16	ششم
					معرفی انواع عدت، معیارهای سنجش عدت و مسئولیت های معتمد	17	
					نفقه معتمد، سبب وجوب آن. معرفی مستحق و غیر مستحق نفقه عدت	18	
					نسبت، ثبوت نسبت، اسباب ثبوت نسب در فقه و قانون	19	هفتم
					ادامه مباحث مربوط به نسب (لقیط یا طفل یافت شده)	20	
					رضاعت و شیردهی و مسایل مربوط به آن در فقه و قانون	21	
					حضانة طفل: تعریف حضانة، حضانة حق کیست و ترتیب مستحقین حضانة طفل	22	هشتم
					شروط حضانة، مزد و اجرت حضانة و مدت حضانة	23	
					مسایل مربوط به انتهای وقت حضانة.	24	
					امتحان وسط سمسٹر (در چند گروپ)	25	نهم
					// // //	26	
					// // //	27	
					نفقه اقارب نفقه واجبه اولاد	28	دهم
					نفقه واجبه اصول بالای فروع نفقه ذوی الارحام	29	
					مقارنه بین مباحث و احکام نفقه زوجه و نفقه اقارب	30	

					حجر یا منع تصرف تعریف، دلیل مشروعیت و حکمت تشریح آن	31	یازدهم
					اسباب حجر و تصرفات اشخاص محجور علیه در فقه و قانون	32	
					رفع حجر، زمان و اسباب آن در فقه و قانون	33	
					ولایت علی المال من له الولاية و من علیه الولاية	34	دوازدهم
					ولایت پدر، وصی پدر... ولایت قاضی و وصی قاضی	35	
					مقارنه بین آنچه امروز در باب وصیت معمول است و آنچه در گذشته بوده. اجرت وصی در فقه و قانون	36	
					مفقود: تعریف، وکالت و ولایت بر مال مفقود.	37	سیزدهم
					احکام مفقود، زمان حکم به مرگ مفقود و چگونگی آن	38	
					مرض الموت: تعریف، احکام و مسایل مربوط به مرض الموت	39	
					هبه: تعریف، رکن و شروط هبه در واهب، موهوب له، در صیغه هبه، در چیز هبه شده	40	چهاردهم
					هبه مشاع و مفرز و احکام مربوط به آنها	41	
					حکم هبه و موانع رجوع از هبه و هبه به شرط عوض	42	
					وصیت: تعریف، رکن و شروط وصیت: (شروط موصی، موصی له ...)	43	پانزدهم
					نفاذ وصیت، مالیکه وصیت در آن نافذ می می شود.	44	
					حکم وصیت و مسایل دیگر مربوط به آن در فقه و قانون	45	

					مرور اجمالی به درس های گذشته و توضیح مجدد مورد مشکل آن	46	شانزدهم
					رسیدگی به سوالات محصلان و پاسیخ به آنها	47	
					رهنمای امتحان نهائی	48	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • خلاف، عبد الوهاب خلاف. (1357هـ - 1938م). أحكام الأحوال الشخصية في الشريعة الإسلامية. مطبعة دارالكتب المصرية بالقاهرة. • عمر، عبدالله (ب.ت). أحكام الشريعة الإسلامية في الأحوال الشخصية. مطبعة دارالكتب المصرية بالقاهرة. • قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. 	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 4. نائل، عبدالقادر. (1396)، حقوق فامیل (فقه احوال شخصیه). انتشارات تمدن شرق، کابل. 5. نذیر، داد محمد. (1385هـ). حقوق فامیل. انتشارات سعید، کابل افغانستان. 6. وزارت عدلیه، جریده رسمی، قانون احوال شخصیه اهل تشیع، 1387هـ.ش. 7. قانون اساسی افغانستان (مواد مربوط به خانواده، طفل و مادر). 8. زحیلی، دکتوره (ب.ت). الفقه الاسلامی وادلته. دارالفکر: سوریه- دمشق. 9. مغنیه، محمد جواد، (ب-ت)، الفقه علی المذاهب الخمسة ج 2، (احوال شخصیه)، بیروت. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون علوم حدیث

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	علوم حدیث
کود مضمون:	SL - IL 0217
تعداد کردیت:	2 کردیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

با توجه به اینکه مدار اکثر احکام شرعی همچنان حلیت و حرمت بر حدیث رسول الله استوار می باشد، لذا علم مصطلح الحدیث که توسط آن صحت و عدم صحت حدیث قبولیت و عدم مقبولیت راوی و روایات دانسته می شود از اهمیت خاص و ویژه برخوردار می باشد. علوم الحدیث از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث آن شرح و تحلیل مباحث مختلف علوم الحدیث از جهات مختلف می باشد. پس ضرور است که یک نوع آشنایی محصلین با معتبرترین کتاب از کتاب های علوم الحدیث (تیسیر مصطلح الحدیث) و همچنان آگاه نمودن ایشان از سایر کتاب های علوم حدیث و مختصراتی که پیرامون این موضوع تألیف شده است.

اهداف مضمون:

- علم مصطلح مهمترین وسیله ی محفوظ ماندن حدیث نبوی به شمار می رود.
- بوسیله قواعد و اساسات شناخته شده مصطلح و فروع آن مانند جرح و تعدیل میتوان حدیث نبوی را از هر نوع دستبرد و تغییر جعل و تزویر حفاظت نمود.
- همچنان بوسیله علوم حدیث میتوان حدیث صحیح را از ضعیف، مقبول را از مردود ناسخ را از منسوخ تفکیک نمود.
- علوم حدیث وسیله برای شناخت انواع حدیث می باشد.
- علوم حدیث وسیله برای درجه بندی احادیث می باشد.

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

نشأة علم المصطلح، وأشهر المصنفات فيه:

نبذة تاريخية: نشأة علم المصطلح، والأطوار التي مر بها

أشهر المصنفات في علم المصطلح:

تعريفات أولية:

الباب الأول: الخبر

الفصل الأول: تقسيم الخبر بالنسبة لوصوله إلينا

المبحث الأول: الخبر المتواتر

المبحث الثاني: خبر الأحاد

الفصل الثاني: تقسيم خبر الأحاد

المبحث الأول: تقسيم خبر الأحاد بالنسبة إلى عدد طرقه

المبحث الثاني: تقسيم خبر الأحاد بالنسبة إلى قوته وضعفه

المطلب الأول: الخبر المقبول

وفيه مقصدان:

- المقصد الأول: أقسام المقبول.

- المقصد الثاني: تقسيم المقبول إلى معمول به، و غير معمول به.

المطلب الثاني: الخبر المردود

وفيه ثلاثة مقاصد:

- المقصد الأول: الضعيف.

- المقصد الثاني: المردود بسبب سقط من الإسناد.

- المقصد الثالث: المردود بسبب طعن في الراوي.

الفصل الثالث: خبر الأحاد المشترك بين المقبول و المردود:

المبحث الأول: تقسيم الخبر بالنسبة إلى من أسند إليه:

المبحث الثاني: أنواع أخرى مشتركة بين المقبول و المردود

الاعتبار والمتابع والشاهد

صفة من تقبل روايته

فكرة عامة عن كتب الجرح و التعديل

مراتب التعديل و بعض ألفاظها

مراتب الجرح و ألفاظها

كيفية سماع الحديث

تحمل الحديث، وصفة ضبطه

طرق التحمل، و صيغ الأداء،

آداب المحدث و طالب الحديث

الإسناد العالي و النازل، المسلسل، و رواية الأكابر عن الأصاغر.

رواية الآباء عن الأبناء رواية الأبناء عن الآباء

رواية المديح والأقران و السابق و اللاحق.

معرفة الصحابة و التابعين و معرفة تواريخ الرواة .

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمت در دوسه های مختلف جزایه، فامیله و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنواله، وکالت فاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعهد و حثف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر.۶	ن.م.ر.۵	ن.م.ر.۴	ن.م.ر.۳	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱		
3	3	3	3	2	2	علم مصطلح مهمترین وسیله ی محفوظ ماندن حدیث نبوی به شمار می رود.	۱
3	3	3	3	3	3	بوسیله قواعد و اساسات شناخته شده مصطلح و فروع آن مانند جرح و تعدیل میتوان حدیث نبوی را از هر نوع دستبرد و تغییر جعل و تزویر حفاظت نمود.	۲
3	3	3	3	3	3	همچنان بوسیله علوم حدیث میتوان حدیث صحیح را از ضعیف، مقبول را از مردود ناسخ را از منسوخ تفکیک نمود.	۳
3	2	3	2	2	2	علوم حدیث وسیله برای شناخت انواع حدیث می باشد.	۴
3	2	3	1	1	2	علوم حدیث وسیله برای درجه بندی احادیث می باشد.	۵
3	2.6	3	2.4	2.2	2.4	مجموع	
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	علوم حديث	تعليمات اسلامي	اول	دوم	2	اساسی

شماره	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن. نشأة علم المصطلح، و أشهر المصنفات فيه					
	2	تعريفات أولية					
	3	أنواع الخبر: الخبر المتواتر					
دوم	4	أنواع خبر الأحاد					
	5	معرفة الخبر المقبول 1- صحيح لذاته.					
	6	2- صحيح لغيره. 3- حسن لذاته. 4- حسن لغيره.					
	7	المحتف بالقرائن و المحكم					
سوم	8	مختلف الحديث و طرق دفع التعارض.					
	9	الحديث الضعيف					
	10	حكم العمل بالحديث الضعيف					
چهارم	11	الخبر المردود بالسقط في الاسناد 1- المعلق.					
	12	الخبر المردود بالسقط في الاسناد 2- المرسل.					
	13	الخبر المردود بالسقط في الاسناد 3- المعضل.					
پنجم	14	الخبر المردود بالسقط في الاسناد 4- المنقطع.					
	15	السقط الخفي: 1 - التديس					
	16	السقط الخفي: 2- الارسال الخفي					
ششم	17	الحديث الموضوع					
	18	أسباب الوضع في الحديث					
	19	الحديث المتروك					
هفتم	20	الحديث المنكر و الشاذ					
	21	الحديث المعلل					
	22	الحديث المدرج، المقلوب.					
هشتم	23	المزيد في متصل الأسانيد.					
	24	الحديث المضطرب، المصحف					
	24	الحديث المجهول					
نهم	25	ادامه بحث					

					26	أنواع الجهالة و أحكامها	
					27	امتحان وسط سمستر	
					28	البدعة و أحكامها سوء الحفظ	دهم
					29	تقسيم الخبر بالنسبة إلى من أسند إليه: 1 - الحديث القدسي	
					30	2- الحديث المرفوع 3- الحديث الموقوف 4- الحديث المقطوع	
					31	أنواع أخرى مشتركة بين المقبول و المردود: المسند، المتصل و زيادات الثقات.	
					32	الاعتبار والمتابع و الشاهد	يازدهم
					33	صفة من تقبل روايته	
					34	فكرة عامة عن كتب الجرح و التعديل	
					35	مراتب التعديل و بعض ألفاظها	دوازدهم
					36	مراتب الجرح و ألفاظها	
					37	كيفية سماع الحديث	سیزدهم
					38	تحمل الحديث ، و صفة ضبطه	
					39	طرق التحمل، و صيغ الأداء،	
					40	كتابة الحديث، و ضبطه، و التصنيف فيه	چهاردهم
					41	آداب المحدث	
					42	آداب طالب الحديث	
					43	الإسناد العالي و النازل، المسلسل،	پانزدهم
					44	و رواية الأكابر عن الأصاغر.	
					45	رواية الآباء عن الأبناء رواية الأبناء عن الآباء	
					46	رواية المديح والأقران والسابق واللاحق.	شانزدهم
					47	معرفة الصحابة والتابعين معرفة تواريخ الرواة	
					48	باسخ به سوالات محصلين و جمع بندی كل سمستر	
منابع یا مأخذ:							
الطحان، الدكتور محمود. 2004م تيسير مصطلح الحديث، ناشر: مكتبة المعارف للنشر والتوزيع.							ماخذ اساسی
کتاب ممد درسی مضمون که محصلان در اجرای کار خانگی و از دیدار معلومات از آنها استفاده کرده میتوانند: 1- ابن الصلاح، أبو عمرو عثمان بن عبد الرحمن الشهرزوري، 2002 م. مقدمة ابن الصلاح، ناشر: دار الكتب العلمية، الطبعة: الأولى. 2 - ابن الملقن، سراج الدين أبو حفص عمر بن علي. 1408 هـ - 1988 م. التذكرة في علوم الحديث، ناشر: دار عمّار، عمّان، الطبعة: الأولى.							ماخذ کمکی

- 3- ابن جماعة، محمد بن إبراهيم بن سعد الله. 1406 . المنهل الروي في مختصر علوم الحديث النبوي، تحقيق: د. محيي الدين عبد الرحمن رمضان. ناشر: دار الفكر - دمشق، الطبعة: الثانية.
- 4- ابن كثير، أبو الفداء إسماعيل بن عمر. 2002م. تحقيق: أحمد محمد شاكر، ناشر: دار الكتب العلمية، بيروت - لبنان.
- 5- الخطيب البغدادي، أبو بكر أحمد بن علي. 1423 هـ / 2002 م. الكفاية في علم الرواية، ناشر: المكتبة العلمية - المدينة المنورة.
- 6- الزركشي، أبو عبد الله بدر الدين. 1419هـ - 1998م. النكت على مقدمة ابن الصلاح، تحقيق: د. زين العابدين بن محمد بلا فريج. ناشر: أضواء السلف - الرياض، الطبعة: الأولى.
- 7- السخاوي، أبو الخير محمد بن عبد الرحمن، 1424هـ / 2003م. فتح المغيث في شرح ألفية الحديث، تحقيق: علي حسين علي، ناشر: مكتبة السنة - مصر الطبعة: الأولى.
- 8- السيوطي، جلال الدين. 1424هـ / 2003م. تدريب الراوي في شرح تقريب النواوي، تحقيق: أبو قتيبة نظر محمد الفارياي، ناشر: دار طيبة.
- الصالح، د. صبحي إبراهيم. 1984 م. علوم الحديث ومصطلحه، ناشر: دار العلم للملايين، بيروت - لبنان الطبعة: الخامسة عشر.
- 9- العراقي، أبو الفضل زين الدين عبد الرحيم بن الحسين. 1389هـ/1969م. التقييد والإيضاح شرح مقدمة ابن الصلاح، تحقيق: عبد الرحمن محمد عثمان، ناشر: المكتبة السلفية بالمدينة المنورة الطبعة: الأولى.
- 10- العسقلاني، ابن حجر. 1404هـ/1984م. النكت على كتاب ابن الصلاح، تحقيق: ربيع بن هادي عمير المدخلي، ناشر: عمادة البحث العلمي بالجامعة الإسلامية، المدينة المنورة، المملكة العربية السعودية، الطبعة: الأولى.
- 11 - العسقلاني، ابن حجر. 1421 هـ - 2000 م. نزهة النظر في توضيح نخبة الفكر في مصطلح أهل الأثر، ناشر: مطبعة الصباح، دمشق الطبعة: الثالثة.
- 12- القاسمي، محمد جمال الدين. (1332هـ) قواعد التحديث من فنون مصطلح الحديث، ناشر: دار الكتب العلمية - بيروت-لبنان.
- 13- النووي، محيي الدين يحيى بن شرف. 1985 م. التقريب والتيسير لمعرفة سنن البشير النذير، ناشر: دار الكتاب العربي، بيروت الطبعة: الأولى.
- 14- النيسابوري، أبو عبد الله محمد بن عبد الله الحاكم 1977م. معرفة علوم الحديث، ناشر: دار الكتب العلمية - بيروت.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تجوید	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تفسیر
اسم مضمون:	تجوید
کود مضمون:	SL_IL 0218
تعداد کريدت:	2 کريدت (1 کريدت تیوری و 1 کريدت عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

علم تجوید از مضامین اساسی درین رشته بوده و موضوع مورد بحث آن شناخت قواعد و اصولی است که بوسیله آن میتوان به نطق و تلفظ صحیح و درست قرآن کریم توانایی یافت.

اهداف آموزشی مضمون:

- تقویه ایمان و باور به عظمت قرآن کریم.
- توانایی محصلان به ترتیل قرآن و تلفظ صحیح و درست آن.
- آگاهی از اصول و قواعدی که رعایت و تطبیق آن انسان را از خطا و اشتباه در نطق قرآن مصون داشته و به تلفظ صحیح و درست آن یاری میدهد.
- شناخت شیوه های تلاوت و آشنایی با قراءتها و قاریان.
- آراستن محصل با اخلاق و آداب قرآنی و تغییر بارز در سلوک و اخلاق هر محصل در روشنی قرآن

شیوه های تدریس و آموزش:

- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظری.
- مناقشه و جرو بحث بین محصلان و پاسخ به پرسشهای مطرح از جانب محصلان.
- کارهای انفرادی، کارهای خانگی، گروپی، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

مفردات درسی مضمون : (فصلها و زیر فصلها)

- تعریف تجوید و بیان اهمیت آن
- مراتب تلاوت
- مخارج حروف
- صفات حروف
- احکام نون و میم ساکنه
- احکام وقف و ابتداء
- احکام تقخیم و ترفیق
- تطبیق عملی تمام قواعد

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته:

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مطابقت
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارروایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	1	1	2	1	3	تقویه ایمان و باور به عظمت قرآن کریم.	۱
1	1	2	2	1	3	توانایی محصلان به ترتیل قرآن و تلفظ صحیح و درست آن.	۲
2	2	1	1	2	2	آگاهی از اصول و قواعدی که رعایت و تطبیق آن انسان را از خطا و اشتباه در نطق قرآن مصون داشته و به تلفظ صحیح و درست آن یاری میدهد.	۳
1	2	2	1	1	3	شناخت شیوه های تلاوت و آشنایی با قراءتها و قاریان.	۴
2	3	2	1	1	2	آراستن محصل با اخلاق و آداب قرآنی و تغییر بارز در سلوک و اخلاق هر محصل در روشنی قرآن.	۵
1.8	1.8	1.6	1.4	1.2	2.6	مجموع	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کردیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تجوید	تفسیر	اول	دوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات تعریف تجوید و بیان اهمیت آن	توانمند سازی محصلان به	ارائه نکات	کارخانگی، کارگروپی،	تشریحی، مباحثوی،	توسط پرسش و پاسخ،

ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها	پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	ترتیل قرآن و تلفظ صحیح آن و آگاهی از اصول و قواعد ایکه رعایت و تطبیق آن انسان را از خطاء و اشتباه در نطق قرآن مصوون میدارد.	مراتب تلاوت	2	
//	//	//	//	//	مخارج حروف(مخارج اساسی)	3	دوم
					مخارج فرعی	4	
//	//	//	//	//	صفات حروف(صفات لازمه)	5	سوم
					صفات عارضه	6	
//	//	//	//	//	احکام نون ساکنه	7	چهارم
					احکام میم ساکنه	8	
//	//	//	//	//	احکام وقف و ابتداء	9	پنجم
					تفخیم و ترقیق	10	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره های الناس- الکافرون	11	ششم
					تلاوت و ترتیل سوره های الکوثر- الفیل	12	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره های الهمزه- التکاتیر	13	هفتم
					تلاوت و ترتیل سوره های القارعه- الزلزال	14	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره های البینه- القدر	15	هشتم
					تلاوت و ترتیل سوره های العلق- التین، الانشراح و الضحی	16	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره اللیل	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره الشمس	19	دهم
					تلاوت و ترتیل سوره البلد	20	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره الفجر	21	یازدهم
					تلاوت و ترتیل سوره الغاشیه	22	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره الاعلی	23	دوازدهم
					تلاوت و ترتیل سوره الطارق	24	

//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره البروج	25	سیزدهم
					تلاوت و ترتیل سوره الانشقاق	26	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره المطففين	27	چهاردهم
					تلاوت و ترتیل سوره الانفطار	28	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره التکویر	29	پانزدهم
					تلاوت و ترتیل سوره عبس	30	
//	//	//	//	//	تلاوت و ترتیل سوره نازعات	31	شانزدهم
					تلاوت و ترتیل سوره عم	32	

منابع یا مأخذ:	
سلام، سید جمعه (1987) احکام الأحكام في تجويد القرآن. بيروت: دار المعرفة.	مأخذ اساسي
1- محيسن، محمد سالم(1403هـ) الرائد في أحكام التجويد. دمشق: المكتب الإسلامي. 2- قارئ، عبد العزيز عبد الفتاح(1417هـ) قواعد التجويد. المدينة المنورة- مكتبة المعارف.	مأخذ كمكي

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 2 (قواعد نحو)	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دبیرتمنت:	تعلیمات اسلامی/ ادبیات عرب
اسم مضمون:	عربی 2 (قواعد نحو)
کود مضمون:	SL IL 0212
تعداد کریدیت:	3 کریدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	قواعد صرف
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون در حقیقت اساس و پیش نیاز همه علوم اسلامی به حساب می آید، برای عموم و به خصوص کسانی که زبان قران را می آموزند و بالآخر محصلان پوهنځی شرعیات، مضمون بسیار ضروری بوده که بدون معلومات کافی در این بخش برای ورود به علوم اسلامی دور از امکان می باشد، کسانی که در این علم معلومات ندارند حتما به خطاهای میرسند و نمیتوانند که به طور کامل به تعریف و یا تشریح هیچ علمی موفقیت کامل پیدا کنند بناءهر محصل باید به مضمون عربی اول آشنایی حاصل نمایند تا سبب موفقیت ایشان در باقی علوم اسلامی گردد.

اهداف آ «وزشی مضمون:

- آشنائی با قواعد صرفی و نحوی تعیین شده درین سمستر
- تقویه و رشد توانائی محتل به ترجمه نمودن نصوص ساده به زبانهای محلی
- تقویه شناخت محصل به زبان عربی تدبیم و جدید
- توانمند سازی محصل به وسایل و شیوه نوشتاری و استعمال آن ضمن الفباء و خط عربی
- تزوید محصل به شناخت یک لهجه بیشتر منتشر شده این زبان

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تصریف الأفعال
- فعل الالزام و المتعدی
- فعل المعلوم و المجهول
- فعل المؤکد و غیر المؤکد
- تقسیم الإسم بالمجرد و المزید
- المبنی و المعرب من الأفعال

- المبنى و المعرب من الأسماء
- المعرب و أقسامه (منصرف و غير منصرف)
- أنواع الإعراب
- الإعراب الاصلی
- الإعراب المحلى
- علامات الإعراب النيابی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزء ای، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوازه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد انزاع، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۲	ن.م.ر ۱		
1	2	2	2	2	۲	۱	آشنائی با قواعد صرفی ونحوی تعیین شده درین سمستر
2	1	2	۲	2	2	۲	تقویه و رشد توانائی محتل به ترجمه نمودن نصوص ساده به زبانهای محلی
2	1	۲	2	2	2	۳	تقویه شناخت محصل به زبان عربی ثنیم و جدید
1	1	2	1	2	3	۴	توانمند سازی محصل به وسایل و شیوه نوشتاری و استعمال آن ضمن القاء و خط عربی
2	2	1	2	2	۲	۵	تزوید محصل به شناخت یک لهجه بیشتر منتشر شده این زبان
8	7	10	9	10	12		مجموع
<p>۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت</p>							

پلان هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	عربی 2 (قواعد نحو)	فقه و قانون	دوم	دوم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تصريف الأفعال	شناخت تصريف الفعل.	تقديم و شرح مفصل موضوع.	آشنایی محصل با تصريف فعل.	استفاده از روش تلفیقی محصل محوری و استاد محوری	به صورت دوامدار
	2	// // //					
	3	التمارين					
دوم	4	فعل اللازم و المتعدى	شناخت فعل اللازم و المتعدى	تقديم و شرح موضوع	مناقشه و حل تمارين.	// //	// //
	5	// // //					
	6	التمارين					
سوم	7	فعل المعلوم و المجهول.	شناخت فعل معلوم و المجهول	// //	// //	// //	// //
	8	// // //					
	9	التمارين					
چهارم	10	فعل المؤكد و غير المؤكد	شناخت فعل المؤكد و غير المؤكد	// //	// //	// //	// //
	11	// // //					
	12	التمارين					
پنجم	13	تقسيم الاسم بالمجرد و المزيد	فعل المجرد و المزيد	// //	// //	// //	// //
	14	// // //					
	15	التمارين					
ششم	16	المبنى و المعرب من الأفعال	شناخت المبنى (من الأفعال)	// //	// //	// //	// //
	17	// // //					
	18	التمارين					
هفتم	19	المبنى و المعرب من الأسماء	شناخت المعرب و المبنى (الأسماء)	// //	// //	// //	// //
	20	// // //					
	21	التمارين					
هشتم	22	الأسماء الستة	شناخت اسماء الستة	// //	// //	// //	// //
	23	المثنى					

				سته و تثنية	التمارين	24	
// //	// //	// //	// //	شناخت جمع مذكر سالم	جمع المذكر السالم	25	نهم
					// // //	26	
					التمارين	27	
// //	// //	// //	// //	شناخت المعرب	المعرب و أقسامه (منصرف و غير منصرف)	28	دهم
					// // //	29	
					التمارين	30	
// //	// //	// //	// //	شناخت الإعراب	أنواع الإعراب	31	ياردهم
					// // //	32	
					التمارين	33	
// //	// //	// //	// //	شناخت إعراب ما لا ينصرف	إعراب ما لا ينصرف	34	دوازدهم
					// // //	35	
					التمارين	36	
// //	// //	// //	// //	شناخت علامات إعراب اصلي	علامات الإعراب الاصلی	37	سیزدهم
					// // //	38	
					التمارين	39	
// //	// //	// //	// //	شناخت إعراب نیابی	علامات الإعراب النیابی	40	چهاردهم
					// // //	41	
					التمارين	42	
// //	// //	// //	// //	شناخت إعراب نیابی	علامات الإعراب النیابی	43	پانزدهم
					// // //	44	
					التمارين	45	
// //	// //	// //	// //	شناخت إعراب محلی و علامات آن	الإعراب المحلي و علاماته	46	شانزدهم
					// // //	47	
					التمارين	48	

منابع یا مأخذ:	
<p>4. ابن عقيل، بهاء الدين عبد الله بن عقيل العقيلي المصري الهمداني (1985م) شرح ابن عقيل. دمشق: دارالفكر.</p> <p>5. الحربي، عبدالعزيز بن علي (1396هـ) شرح الميسر على ألفية ابن مالك. بيروت - لبنان: دار ابن الحزم.</p> <p>6. حسن، عباس حسن (1398هـ)، النحو الوافي. القاهرة: دارالمعارف.</p>	1. ماخذ اساسى
<p>1. الجازم، علي الجازم و مصطفى أمين (1395م). النحو الواضح. الدار المصرية السعودية للنشر والتوزيع.</p> <p>2. حميد محمدى، (1397هـ ش) زبان قرآن. قم، خيابان معلم، انتشارات: دار العلم.</p> <p>3. الحملاوى، احمد بن محمد بن احمد الحملاوى (2015م). شذالعرف فى فن الصرف. الجزائر: المكتبة الكتب التعليمية.</p> <p>4. النادى، محمد أسعد النادى (1392هـ) نحو اللغة العربية. القاهرة: مكتبة المنارة الازهرية.</p>	2. ماخذ كمكى

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون منطق جدید

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنګی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	منطق جدید
کود مضمون:	SL_IL 0213
تعداد کريدیت:	1
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL 0113
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

این مضمون از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث این مضمون بیان یک سلسله قواعدی است که ذهن انسان را از وقوع خطاء در تفکر، مصون نگاه می دارد. علم منطق برای بهتر اندیشیدن و فکر کردن کمک می کند و استعداد انسان را بالا می برد. بنابراین هر انسان به ویژه اهل علم به آن نیازمند اند.

اهداف آموزشی مضمون:

- صیانت ذهن از خطاء در اندیشیدن و تفکر بنا بر رعایت قواعد منطقی.
- تقویه ارانه دلایل، براهین وحجج منطقی جهت قناعت دادن به طرف گفتگو.
- تقویه استدلال حقوقی جهت پیشبرد فن قضاء، سارنوالی و وکالت دفاع.
- آشنایی محصلان با روش های تحقیق در علوم مختلف طبیعی و اجتماعی.
- آماده ساختن محصلان در امر تهیه متن اسناد تقنینی، تحلیل و تفسیر منطقی مبهمات قوانین.

شیوه های تدریس و آموزش

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مقدمه
- مروری بر قیاس منطقی
- لواحق قیاس منطقی
- مبادی اولی
- پیشینه تاریخی و نقد منطق صوری توسط فلاسفه و منطقیان قرون جدید
- نقد نقد منطق صوری.
- تصنیف بندی علوم
- روشهای علوم و تفکر انسانی
- معرفت و شناسائی علمی

- عقل، تجربه و اسباب وقوع در خطاء
- روش تحقیق در علوم ریاضی
- روش تحقیق در علوم طبیعی
- روش تحقیق در علوم بشری

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایمی، مدنی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعهیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
3	3	1	1	1	2	1	صیانت ذهن از خطاء در اندیشیدن و تفکر بنا بر رعایت قواعد منطقی.	
3	3	1	1	1	2	2	2	تقویه ارائه دلایل، براهین و حجج منطقی جهت قناعت دادن به طرف گفتگو.
3	3	1	1	1	2	3	3	تقویه استدلال حقوقی جهت پیشبرد فن قضاء، سارنوالی و وکالت دفاع.
2	1	1	1	1	1	4	4	آشنایی محصلان با روش های تحقیق در علوم مختلف طبیعی و اجتماعی.
3	3	2	2	2	2	5	5	آماده ساختن محصلان در امر تهیه متن اسناد تقنینیه، تحلیل و تفسیر منطقی مبهمات قوانین.
2.6	2.6	1.2	1.2	1.2	1.8	مجموع		
						3 = مطابقت کامل	2 = مطابقت نسبی	1 = کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	منطق جدید	عقیده و فلسفه	دوم	دوم	1	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مروری بر قیاس منطقی لواحق قیاس منطقی	آشنایی با یک سلسله قواعدی که ذهن انسان را از وقوع خطاء در تفکر، مصون نگاه می دارد	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته
دوم	2	مبادی اولی	//	//	//	//	//
سوم	3	برهان	//	//	//	//	//
چهارم	4	خطابه	//	//	//	//	//
پنجم	5	شعر	//	//	//	//	//
ششم	6	جدل مغالطه	//	//	//	//	//
هفتم	7	پیشینه تاریخی و نقد منطق صوری توسط فلاسفه و منطقیان قرون جدید	//	//	//	//	//
هشتم	8	نقد نقد منطق صوری تصنیف بندی علوم	//	//	//	//	//
نهم	9	امتحان وسط سمستر	//	//	//	//	//
دهم	10	روش های علوم و تفکر انسانی معرفت و شناسائی علمی	//	//	//	//	//
یازدهم	11	عقل تجربه و اسباب وقوع در خطا	//	//	//	//	//
دوازدهم	12	روش بحث در علوم ریاضی	//	//	//	//	//
سیزدهم	13	روش بحث در علوم طبیعی	//	//	//	//	//
چهاردهم	14	روش بحث در علوم حیاتی	//	//	//	//	//
پانزدهم	15	روش تحقیق در علوم بشری	//	//	//	//	//
شانزدهم	16	روش بحث در علوم تاریخ	//	//	//	//	//

منابع یا مأخذ:

<p>ابراهیمی، محمد ابراهیم. (۱۳۹۴ ش). منطق قدیم و جدید. کابل: انتشارات جهان اسلام.</p>	<p>1. مأخذ اساسی</p>
<p>15. الشامی، محمد السید. (1960). دراسات فی علم المنطق، مصر. 16. الشنیطی، فتحی محمد. (ب، ت). اسس المنطق و منهج البحث العلم. 17. عبدالفتاح وحسن الغزالی. (1981). المنطق و مناهج البحث العلمی، جمهورية العربية اللیبیة، امانة التعليم. 18. عفیفی، ابوالعلا. (1944). المنطق التوجیهی، القاهرة: المكتبة الامیریة. 19. کاوش، سید نورالحق. (1369 ش). منطق ارسطو، کابل: مطبعة وزارت تحصیلات عالی و مسلکی. 20. ملاحسن. (ب، ت). شرح سلم العلوم، پشاور: مكتبة حقانیة. 21. ناصرالدین، صاحب الزمانی. (1337 ش). منطق برای همه، تهران: بنگاه مطبوعات عطائی. 22. یوجل، حسن عالی. (1328 ش). کتاب منطق، ترجمه غلام حسن مجددی، کابل: مطبعة عمومی.</p>	<p>2. مأخذ کمکی</p>

پوهنځی شرعیات

رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف دوم - سمستر سوم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقاید (سمعیات)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	عقاید (سمعیات)
کود مضمون:	SL_IL 0306
تعداد کريدیت:	3 کريدیت (نظری)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0206
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

این مضمون از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث آن مسایل اعتقادی معطوف به آخرت است که با آن مسایلی چون: شیوه‌های اثبات امور سمعی، ماهیت ایمان، مرگ و احوال رستاخیز مورد بحث و کنکاش قرار می‌گیرد. عقیده به معاد نقش قابل ملاحظه‌ای به لحاظ معرفتی، روانی و اخلاقی بر آدمیان می‌گذارد و از این جهت، مضمون سمعیات سهم به‌سزایی در شناخت عالم آخرت و زنده گی پس از مرگ که یکی از مهم‌ترین پرسش‌های بشری شمرده می‌شود، بازی می‌کند.

اهداف آموزشی:

- تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام.
- توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
- بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی.
- توسعه افق فکری محصل و آشنایی با مسایل اعتقادی اخروی و معاد شناسی.
- تقویه اعتقاد و اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.

شیوه های تدریس و آموزش

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثه‌ی، پرسش و پاسخ و سایر روش‌های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مقدمه
- فصل اول- امور سمعی و طرق ایمان به آنها
- فصل دوم- ایمان و مسایل مربوط به آن
- فصل سوم- جبر، اختیار و شرور در اسلام
- فصل چهارم- انسان و مسأله مرگ
- فصل پنجم- انسان بعد از مرگ
- فصل ششم- فرجام جهان طبیعت
- فصل هفتم- نفخ صور و مراحل حسابرسی

- فصل هشتم- اعراف وامور مربوط به بهشت و دوزخ
- فصل نهم- برخی از میتافیزیک اسلام
- فصل دهم- شفاعت ومسأله رویت خداوند(ج) درآخرت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه‌های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارونالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلیه و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایراد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکونه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	1	1	1	1	1	تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام.	۱
2	2	3	2	2	2	توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.	۲
1	1	3	1	3	1	بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی.	۳
3	2	2	1	1	2	توسعه‌ی افق فکری محصل و آشنایی با مسایل اعتقادی اخروی و معاد شناسی.	۴
2	3	2	1	1	2	تقویه اعتقاد و اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.	۵
						مجموع	
۱=کمترین مطابقت						۳=مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کردیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	عقاید (سمعیات)	عقیده و فلسفه	اول	سوم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	موضوعات مقدماتی	استحکام عقیده	ارائه نکات	کارخانگی، کارگروپی،	تشریحی، مباحثوی،	پرسش و پاسخ،

ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها	پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	اسلامی و مبارزه با اندیشه های انحرافی	2	امور سمعی و طرق ایمان به آنها	دوم
					3	منابع و اسباب علم از نظر قرآن کریم	
//	//	//	//	//	4	طرق علم به امور سمعی	دوم
					5	ایمان	
					6	اسلام	
//	//	//	//	//	7	رابطه ایمان و اسلام با یکدیگر	سوم
					8	آیا ایمان زیادت و نقصان را می پذیرد؟	
					9	گناهان صغیره	
//	//	//	//	//	10	رابطه گناهان صغیره با ایمان	چهارم
					11	گناهان کبیره	
					12	رابطه گناهان کبیره با ایمان	
//	//	//	//	//	13	چگونگی افعال اختیاری انسان	پنجم
					14	ادامه	
					15	مسأله استطاعت انسان	
//	//	//	//	//	16	افعال اختیاری انسان و مسأله علم الله متعال	ششم
					17	افعال اختیاری انسان و مسأله اراده و مشیت الله متعال	
					18	مسأله خیر و شر در اندیشه اسلامی	
//	//	//	//	//	19	انسان و حقیقت آن از دیدگاه نقل	هفتم
					20	انسان و حقیقت آن از دیدگاه عقل	
					21	ماهیت روح	
//	//	//	//	//	22	آیا روح قبل از بدن آفریده شده است و یا بدن قبل از روح؟	هشتم
					23	ماهیت مرگ	
					24	انواع مرگ	

					اجل و انواع آن	25	نهم
//	//	//	//	//	امتحان وسط سمستر	26	
					جهان برزخ	27	
					معاد (رستاخیز)	28	دهم
//	//	//	//	//	شبهات وارده بر معاد	29	
					دفع شبهات وارده بر معاد	30	
					ماهیت جهان طبیعی	31	یازدهم
//	//	//	//	//	دلایل فنای جهان طبیعی	32	
					ماهیت رستاخیز	33	
					دلایل وقوع رستاخیز	34	دوازدهم
//	//	//	//	//	ماهیت اشراط الساعة	35	
					علامات عظامای قیامت	36	
					علامات وسطای قیامت	37	سیزدهم
//	//	//	//	//	علامات صغرای قیامت	38	
					نفخ صور از دیدگاه قرآن و سنت	39	
					نامه اعمال و شاهدان اخروی	40	چهاردهم
//	//	//	//	//	میزان، حسابرسی اعمال، صراط و حوض	41	
					اعراف از دیدگاه قرآن کریم و سنت نبوی	42	
					بهشت و دوزخ از دیدگاه قرآن کریم و سنت نبوی	43	پانزدهم
//	//	//	//	//	انواع و مراتب تعمیم در بهشت و تعذیب در دوزخ	44	
					نظریات علما در مورد خلقت بهشت و دوزخ نعمت های بهشتی و عذاب های دوزخی	45	
					شیطان و جن از دیدگاه نصوص دینی	46	شانزدهم
//	//	//	//	//	عرش، کرسی، قلم و لوح فرشتگان، اصناف، وظایف و اعمال آنها	47	

					توسل، شفاعت و رويت الله متعال در آخرت. بررسی چگونگی مطابقت اسناد تقنینی کشور با معتقدات اسلامی در ضمن دروس صورت میگیرد.	48	
--	--	--	--	--	--	----	--

منابع یا مأخذ:	
<p>1. نذیر، داد محمد. (1397 ش). سمعیات در عقاید اسلامی. کابل، انتشارات حامد رسالت. 2. الخمیس، محمد بن عبد الرحمن. (1419 ق). شرح العقيدة الطحاوية الميسر. الرياض، مكتبة الملك فهد الوطنية.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. البغدادي، عبدالمحي الشبخي. (ب، ت). شرح العقيدة الطحاوية، بيروت: دارالفكر العربي. 2. التفقا زاني، سعد الدين. (1323 هـ ق). شرح العقاید النسفية، بيروت: دارالفكر العربي. 3. التفقا زاني، سعدالدين. (1989). شرح المقاصد. ايران: قم. 4. تونجي، عبدالسلام. (ب، ت). العقيدة في القرآن، طرابلس: منشورات جمعية الدعوة الاسلامية العالمية. 5. زمرمان، لستر جون. (1968). الله يتجلى في عصر العلم، ترجمه الدمرداش عبدالمجيد سرحان، القاهرة . 6. شهرستاني، ابوالفتح محمد بن عبدالكريم. (1335 هـ ش). الملل والنحل. ترجمه افضل الدين صدر ترکه اصفهانی، تهران: چاپخانه تهران. 7. محسنی، محمد آصف. (1373 هـ ش). متافزیک از نظر ریالیزم، ایران: انتشارات ولایت.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام 2

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تفسیر
اسم مضمون:	تفسیر آیات احکام (2)
کود مضمون:	SL_IL 0315
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنيز مضمون:	علوم قرآن
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون :

تفسیر از مضامین اختصاصی می باشد و به خاطر این که شرح کتاب الله است، نخستین مصدر تشریح اسلامی محسوب می گردد. تفسیر بنابر اهمیت موضوع آن که تبیین و توضیح کلام الله، استخراج احکام و مسایل عقیدتی،

عملي و اخلاقي از قرآن و حلقه اتصال بنده با كلام الله است مقام نخست و جایگاه ویژه اي در میان سایر علوم شرعي دارد.

اهداف آموزشی مضمون:

- از شیوه و منهج فعال محصل محوری ذیل در تدریس این مضمون استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظري.
 - مناقشه و جروبحث بین محصلان و پاسخ به پرسشهاي مطرح از جانب محصلان.
 - کارهاي انفرادي، کارهاي خانگي، گروپي، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

شیوه های تدریس و آموزش:

- از شیوه و منهج فعال محصل محوری ذیل در تدریس این مضمون استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظري.
 - مناقشه و جروبحث بین محصلان و پاسخ به پرسشهاي مطرح از جانب محصلان.
 - کارهاي انفرادي، کارهاي خانگي، گروپي، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

مفردات درسی مضمون: (فصلها و زیر فصلها)

- سوره آل عمران: آیات (96-97) و سوره نساء: آیه (1) فرضیت حج، سر چشمه آفرینش و رابطه خویشاوندان
- سوره نساء: آیات (2-4) رعایت حقوق ایتم و تعدد زوجات در اسلام و حکمت آن
- سوره نساء: آیات (5-6) مسئولیت و حفاظت اموال یتیمان در اسلام
- سوره نساء: آیات (11-12) حقوق میراث در پرتو آیات
- سوره نساء: آیات (19-24) زنانیکه ازدواج با آنان حرام است
- سوره نساء: آیات (29-30) مصارف اموال در معاصی و اخذ مال غیر به باطل
- سوره نساء: آیات (34-35) وسایل معالجه شقاق بین زوجین
- سوره نساء: آیه (36) نهی از شرک و احسان به والدین و اقرباء
- سوره نساء: آیات (58-59) اداء امانات و تأمین عدالت در اجراءات و اصدار حکم
- سوره نساء: آیات (92-93) جنایت قتل و عقوبت آن در اسلام
- سوره مائده: آیه (3) احکام استفاده از حیوانات خود مرده و ذبائح غیر شرعی
- سوره مائده: آیه (5) احکام ذبائح و ازدواج با اهل کتاب
- سوره مائده: آیه (18) وفا به پیمانها و میثاقها در امور خیر و منافع عامه و اداى شهادت و انجام دادن تکالیف طبق دساتیر الهی
- سوره مائده: آیه (34) رهنزی و مجازات آن در اسلام
- سوره مائده: آیه (89) قسم و احکام آن
- سوره مائده: آیات (106-108) وصیت در سفر

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته:

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	نمونه
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزئیات، مذهبی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱		
3	2	3	3	2	3	فهم احکام قرآن و بیان حکمت های آن.	۱
3	3	2	3	2	3	بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.	۲
3	3	3	3	3	3	بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.	۳
3	2	2	3	2	3	ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.	۴
3	3	2	2	2	3	آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.	۵
3	2.8	2.4	2.8	2.2	3	مجموع	
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تفسیر آیات احکام (2)	تفسیر	دوم	سوم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسي	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن سوره آل عمران: آیات (96-97) و سوره نساء: آیه (1) فرضیت حج، سر چشمه آفرینش و رابطه خویشاوندان فرضیت و حکمت حج	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنی کشور با نصوص قرآن.	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و پاسخ و سایر روش های مفید	توسط پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها
	2	تساوی انسانها در اصل آفرینش و رابطه خویشاوندان					
دوم	3	سوره نساء: آیات (2-4) رعایت حقوق ایتم و تعدد زوجات در اسلام و حکمت آن	//	//	//	//	//
	4	تعدد زوجات در اسلام و حکمت آن					
سوم	5	سوره نساء: آیات (5-6) مسئولیت و حفاظت اموال یتیمان در اسلام معانی الفاظ و تفسیر آیات احکام فقهی	//	//	//	//	//
	6						
چهارم	7	سوره نساء: آیات (11-12) حقوق میراث در پرتو آیات شرح کلمات و تفسیر آیات احکام فقهی	//	//	//	//	//
	8						
پنجم	9	سوره نساء: آیات (19-24) زنانبیکه ازدواج با آنان حرام است معانی لغات و تفسیر آیات احکام فقهی	//	//	//	//	//
	10						
ششم	11	سوره نساء: آیات (29-30) مصارف اموال در معاصی و اخذ مال غیر به باطل شرح کلمات و تفسیر آیات احکام فقهی	//	//	//	//	//
	12						
هفتم	13	سوره نساء: آیات (34-35) وسایل معالجه شقاق بین زوجین معانی الفاظ و تفسیر آیات	//	//	//	//	//

				//	احکام فقهی	14	
				//	سوره نساء: آیه (36) نهی از شرک و احسان به والدین و اقرباء شرح کلمات و تفسیر آیه و احکام فقهی آن	15	هشتم
//	//	//	//	//	امتحان وسط سمستر	16	
				//	سوره نساء: آیات (58-59) اداء امانات و تأمین عدالت در اجراءات و اصرار حکم شرح کلمات و تفسیر آیات احکام فقهی	17	نهم
//	//	//	//	//		18	
				//	سوره نساء: آیات (92-93) جنایت قتل و عقوبت آن در اسلام شرح کلمات و تفسیر آیات احکام فقهی	19	دهم
//	//	//	//	//		20	
				//	سوره مانده: آیه (3) احکام استفاده از حیوانات خود مرده و ذبائح غیر شرعی معانی الفاظ و تفسیر آیه احکام فقهی	21	یازدهم
//	//	//	//	//		22	
				//	سوره مانده: آیه (5) احکام ذبائح و ازدواج با اهل کتاب شرح کلمات و تفسیر آیه احکام فقهی	23	دوازدهم
//	//	//	//	//		24	
				//	سوره مانده: آیه (18) وفا به پیمانها و میثاقها در امور خیر و منافع عامه و ادای شهادت و انجام دادن تکالیف طبق دساتیر الهی معانی الفاظ و تفسیر آیه احکام فقهی	25	سیزدهم
//	//	//	//	//		26	
				//	سوره مانده: آیه (34) رهزنی و مجازات آن در اسلام شرح کلمات و تفسیر آیه احکام فقهی	27	چهاردهم
//	//	//	//	//		28	
				//	سوره مانده: آیه (89) قسم و احکام آن معانی لغات و تفسیر آیه سوره مانده آیات 106 الی 108 وصیت در سفر و شرح کلمات و تفسیر	29	پانزدهم
//	//	//	//	//		30	

//	//	//	//	//	ادامه درس گذشته	31	شانزدهم
					پاسخ به سوالات محصلان و جمع بندی کل دروس سمستر	32	

منابع و مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> السايس، محمد علي(2002). تفسير آيات الأحكام. بيروت: دار المعرفة. الصابوني، دكتور محمد علي (1980). روائع البيان، تفسير آيات الاحكام. مكتبة الغزالي. دمشق 	مأخذ اساسي
<ol style="list-style-type: none"> ابن العربي، محمد بن عبد الله الأندلسي(ب ت). أحكام القرآن. بيروت: دار الكتب العلمية. الخصاص، أحمد بن علي الرازي(1405). أحكام القرآن. بيروت: دار إحياء التراث العربي. -الطحاوي، أبو جعفر أحمد بن محمد بن سلامة(1995 م) أحكام القرآن. استانبول: مركز البحوث الإسلامية التابع لوقف الديانة التركي. گرجی، ابوالقاسم، آيات الاحكام، تهران، نشر اسلاميه. - القرطبي، أبو عبد الله محمد بن أحمد بن أبي بكر بن فرح الأنصاري(1964 م) الجامع لأحكام القرآن. القاهرة: دار الكتب المصرية. 	مأخذ كمكي

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 3 (معاملات)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه (3) معاملات (بیوع)
کود مضمون:	SL_IL 0310
تعداد کرایدیت:	3 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

در این مضمون تمام مسائل و معاملات تجارتي که مربوط فقه معاملات یا فقه بیوع میگردد، مورد بحث قرار میگردد و شیوه های قدیم و جدید معاملات تجارتي از دیدگاه فقه و قانون مورد بحث قرار میگردد.

شیوه های تدریس و آموزش:

توسط لکچر و شرح مسائل که از طریق سلايدهای ارائه میگردد و عندالموقع بشکل گروهی نیز کار صورت میگردد علاوه بر شیوه سوال و جواب.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. معرفی بیع
2. اختارات دربیع
3. انواع بیع
4. فسخ و انحلال عقد بیع
5. ربا یا سود و حکم آن
6. بیع سلم
7. عقد استصناع
8. بیع صرف
9. بیع وفاء
10. شرکتها و انواع آن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاربوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص موارد درست موارد انزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1		
3	2	2	1	3	2	۱	آشنایی با بیع و اقسام مختلفه آن
2	3	2	2	3	2	۲	شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث فقه البیوع
1	2	2	1	2	3	۳	درک شیوه استنباط معاملات تجارته از مصادر شرعی
2	2	1	3	2	2	۴	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه معاملات تجارته
2	2	1	3	2	2	۵	کسب مهارتهایی مقایسه میان شیوه های معاملات تجارته قدیم و معاصر
							مجموع
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی	
=۳ مطابقت کامل							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه (3) معاملات (بیوع)	فقه و قانون	دوم	سوم	3	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن					
	2	تعریف بیع و مشروعیت آن					
	3	موضوع و ارکان بیع					
دوم	4	شروط مختلفه بیع:					
	5	حکم بیع و ترغیب شریعت بر صداقت در تجارت					
	6	حکمت و ضرورت مشروعیت بیع					
سوم	7	خيارات دربیع:					
	8	خيار شرط، و خيار رويت					
	9	خيار عيب و خيار تعيين					
چهارم	10	خيار مجلس و نظريات فقها دراین مورد					
	11	حکم بیع بطور مکایله و مجازفه					
	12	حکم بیع میوه جات قبل از پخته شدن					
پنجم	13	اقسام بیع: اقسام بیع از لحاظ حکم شرعی آن					
	14	اقسام بیع از لحاظ میبعه					
	15	اقسام بیع از لحاظ ثمن					
ششم	16	امثله و احکام مربوطه به اقسام تقسیم اول بیع					
	17	امثله و احکام مربوطه به اقسام تقسیم دوم بیع					

					امثله و احکام مربوطه به اقسام تقسیم سوم بیع	18	
					برخی از بیوع منهی عنه:	19	هفتم
					بیع: مزاینه، محاقله، ملامسه، منابذه وغیره	20	
					بیع: مضامین، ملاقیح، حبل الحبله وغیره	21	
					بیع معدوم، بیع نجش، تلقی جلب، بیع در وقت نداء	22	هشتم
					امتحان % ۲۰	23	
					///	24	
					فسخ وانحلال عقد بیع:	25	نهم
					اقاله: تعریف، حکم، آثار مرتبه و شروط آن	26	
					اسباب فسخ عقد بیع	27	
					احکام ربا (سود)	28	دهم
					تعریف، حکم شرعی و معیار حرمت (علت حرمت) آن	29	
					انواع ربا و حکم ربا در دارحرب	30	
					بیع سلم:	31	یازدهم
					تعریف، حکم و شروط بیع سلم	32	
					عقد استصناع و فرق آن با سلم	33	
					بیع وفاء	34	دوازدهم
					تعریف، حکم، شروط و آثار بیع وفاء	35	
					نظریات فقها درمورد بیع وفاء و رابطه آن با رهن	36	
					بیع صرف:	37	سیزدهم
					تعریف، حکم، شروط صحت و مثال های بیع صرف	38	

					حکم بانکوت های مروج و مسأله ثمنیت آنها	39	
					احکام شرکت ها	40	چهاردهم
					تعریف و مشروعیت شرکت	41	
					انواع شرکت	42	
					شرکت املاک	43	پانزدهم
					شرکت عقود	44	
					انواع، احکام و مثالهای آن	45	
					مرور بر دروس گذشته،	46	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان نهایی	47	
					پاسخ به سوالات.	48	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • مرغینانی، علی بن ابی بکر بن عبد الجلیل الفرغانی(ب.ت). الهدایة فی شرح بدایة المبتدی. دار احیاء التراث العربی، بیروت: لبنان • قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. • وزارت عدلیه، قانون قراردادهای تجارتي و فروش اموال جریده رسمی 	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. موصلی، عبد الله بن محمود بن مودود (1356 هـ - 1937 م). الاختیار لتعلیل المختار. الحلبي - القاهرة 2. زحیلی، وهبه. (ب.ت). الفقه الاسلامی و ادلته. دار الفکر - سوریه - دمشق. 3. وزارت الشؤون والاقواف کویت، الموسوعة الفقهية الكويتية. 4. الجزیری، عبدالرحمن، الفقه علی مذاهب الابعة. 5. ابن رشد الاندلسی، ابوالولید، بدایة المجتهد و نهاية المقتصد. 6. محمود طهماز، عبدالحمید، الفقه الحنفی فی ثوبه الجدید. 7. الکاسانی، علاء الدین محمود، بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع، طبع الجمالیة. 8. الزحیلی، وهبه، الوجیز فی الفقه الاسلامی. 9. ابن نجیم، زین الدین، البحر الرائق شرح کنز الدقائق. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول فقه (1)
کود مضمون:	SL_IL 0319
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنیاړ مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد استنباط احکام شرعی از مصادر قبول شده شرعی را روشن میسازد و شیوه استنباط را بیان میکند و مشتمل بر معرفی ادله یا مصادر فقه و شریعت اسلامی میباشد، اعم از ادله اتفافی و ادله اختلافی و بطور خلاصه ادله، احکام، چگونگی استنباط و حالت استنباط کننده را بیان میکند.

شیوه های تدریس و آموزش:

اساساً این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثراً توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمناً شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. معرفی علم اصول فقه
2. تاریخچه و شیوه بمیان آمدن قواعد اصولی
3. مسالک و شیوه هایی علما در تدوین این علم
4. مصدر اول شریعت: کتاب الله
5. تقسمات پنجگانه کتاب الله
6. خاص و مسائل مربوطه آن
7. برخی از انواع خاص:
8. مطلق و مقید
9. امر و نهی
10. اسالیب شارع در طلب و منع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزءایی، فقهیه و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خاروانای، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعقیب و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن		
2	3	2	3	3	3	1	آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن
3	2	2	2	3	3	2	شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله انتقادی و ادله اختلافی
3	3	3	2	3	3	3	درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی
2	3	2	3	2	3	4	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعد اصولی
2	3	3	3	3	2	5	کسب مهارت‌هایی صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر
							مجموع
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول فقه (1)	فقه و قانون	دوم	سوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن					
	2	تعریف علم اصول فقه به اعتبار اضافت (علم، اصول و فقه)					
دوم	3	تعریف علم اصول فقه به اعتبار علمیت و توضیحات آن					
	4	موضوع و مباحث اساسی علم اصول فقه					
سوم	5	فرق میان قواعد اصولی و فقهی و فوائد علم اصول فقه					
	6	تاریخچه علم اصول فقه: قواعد اصولی قبل از تدوین					
چهارم	7	قواعد اصولی در عصر رسول الله					
	8	قواعد اصولی در عصر صحابه و تابعین					
پنجم	9	قواعد اصولی بعد از تدوین: قواعد اصولی در قرن دوم هجری					
	10	اولین تدوین کننده علم اصول فقه و مسالک علما در تدوین این علم					
ششم	11	ادله اتفافی فقه: مصدر اول شریعت اسلامی: کتاب الله					
	12	تعریف و تقسیمات اجمالی آن با وجه حصر هر تقسیم					
هفتم	13	تقسیم اول کتاب الله: قسم اول: خاص: تعریف، اقسام و حکم آن					
	14	برخی از انواع خاص: مطلق: تعریف، حکم و مثالهای آن.					

					مقید: تعریف، حکم و مثالهای آن در نصوص و مواد قانون	15	هشتم
					حالات حمل نمودن مطلق بر مقید.	16	
					امتحان وسط سمستر	17	نهم
					// // //	18	
					برخی از انواع خاص: امر: تعریف و معانی مختله آن	19	دهم
					حکم یا موجب امر و احتمال یا تقاضای تکرار در امر	20	
					اسالیب شارع در طلب فعل و امثله آن در نصوص	21	یازدهم
					اقسام حکم یا موجب امر با امثله آنها در فروعات فقهی	22	
					مباحث تکمیلی امر: حسن مأموریه با اقسام و امثله آن	23	دوازدهم
					صفت جواز مأموریه، انعدام جواز به سبب سقوط وجوب	24	
					شمولیت وعدم شمولیت کفار در خطاب شارع	25	سیزدهم
					نظریات متکلمین و فقهاء در این مورد.	26	
					نهی: تعریف و حکم آن، قبح منهی عنه	27	چهاردهم
					تفاوت میان افعال حسی و امور شرعی از لحاظ نوعیت نهی	28	
					تفاوت میان امر و نهی در تقاضای دوام و تکرار	29	پانزدهم
					اسالیب شارع در طلب منع.	30	
					مرور بر دروس گذشته	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان نهایی و پاسخ به سوالات.	32	
منابع یا مأخذ:							

<p>1. ملاحيون الحنفى، احمد بن ابى سعيد (بى ت). نور الانوار شرح المنار فى علم الاصول، مكتبة البشرى.</p> <p>2. بخارى، عبد العزيز بن أحمد بن محمد، علاء الدين البخاري الحنفى. (ب.ت) كشف الأسرار شرح أصول البيهقي. دار الكتاب الإسلامى، بيروت - لبنان.</p> <p>3. جيون، شيخ احمد. (2005م). نور الانوار. بشرى. كراچى: پاكستان.</p> <p>4. زهير، محمد ابوالنور. (1428 هجرى - 2007 م). اصول الفقه : طبع اول : دار البصائر، قاهره.</p> <p>5. غزالى، أبى حامد محمد بن محمد. (1414 هجرى - 1994 م). المستصفى من علم الاصول. دار الارقم - بيروت.</p> <p>6. محب الله . (ب.ت). مسلم الثبوت : مطبعه مجيدى، پيشاور: پاكستان.</p>	<p>1. مأخذ اساسى</p>
<p>1. ابو زهره، محمد ابو زهره. (1427 هجرى - 2006 م). اصول الفقه : دار الفكر العربى - قاهره .</p> <p>2. خلاف، عبدالوهاب. (1392 هجرى - 1972 م). علم اصول الفقه. طبع دهم: دار القلم - كويت.</p> <p>3. زحيلى، دكتور وهبة الزحيلى. (ب.ت). اصول الفقه الاسلامى. مكتبه رشيديه، پيشاور- پاكستان.</p> <p>4. زركشى. (1992م). البحر المحيط فى اصلى اصول الفقه. طبع دوم: دار القلم، الكويت.</p> <p>5. زيدان، دكتور عبدالكريم . (2004 م). الوجيز فى اصول الفقه. طبع جديد: فاروقيه، پيشاور، پاكستان.</p> <p>6. شاطبى ، ابراهيم بن موسى اللخمي الغرناطى المالكى (ب.ت). الاعتصام : دار المعرفة - بيروت.</p> <p>7. شاطبى، ابراهيم بن موسى اللخمي الغرناطى المالكى . (ب.ت). الموافقات فى اصول الفقه : دار المعرفة - بيروت.</p> <p>8. شوكانى، محمد بن على بن محمد. (1349 هجرى). ارشاد الفحول الى تحقيق الحق من علم الاصول. مطبعه صبيح - قاهره.</p> <p>9. قرافى، شهاب الدين احمد بن ادريس الصنهاجى. (1428 هجرى). تتقيح الفصول . فاروقيه، پيشاور- پاكستان.</p>	<p>2. مأخذ كمكى</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فرق کلامی اسلامی

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دبیرتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	فرق کلامی اسلامی
کود مضمون:	SL_IL 0320
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

فرق کلامی اسلامی از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث آن بیان تاریخی و اعتقادی فرقه‌های کلامی است. بنابراین لازم است تا این مضمون به طریقه واضح و روشن به دور از هر گونه پیچیدگی بر اندیشه انسانی عرضه شود و بر هر محصل شرعیات ضروری به نظر می‌رسد تا مضمون فرق را که در گذشته‌های به علم نحل شهرت داشت، به‌درستی فرا گیرد و اختلاف دیدگاه مسلمان‌ها را در باب برخی مسایل اختلافی مورد دقت قرار دهد. این مسأله کمک بسیاری در جهت ریشه‌یابی گروه‌ها و فرقه‌های جدید اسلامی می‌رساند.

نتایج متوقعه آموزشی مضمون:

- آشنایی محصلان با اصول اعتقادی فرقه‌های مختلف کلامی اسلامی.
- تفکیک فرقه‌های غالی و افراطی نسبت به فرقه‌های معتدل و میانه رو.
- بررسی مسائل مورد اختلاف میان فرقه‌ها و مذاهب مختلف کلام اسلامی.
- بررسی ریشه‌های فکری گروه‌ها و فرقه‌های جدید اسلامی.
- مساعد ساختن زمینه‌های استدلال شرعی و منطقی به منظور جلوگیری از وقوع ما در جال مذاهب افراطی و غالی.

شیوه‌های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش‌های مفید صورت می‌گیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

مقدمه

فصل اول- کلیات

- علم ملل و نحل

فصل دوم- فرقه‌های اهل سنت و جماعت

- اصطلاح اهل سنت

- مذهب سلفی
- پیشوای مذهب اشعری، و منهج کلامی او
- پیشوای مذهب ماتریدی و روش کلامی او
- مقایسه آرای ماتریدی با آرای اشعری
- فصل سوم- فرقه های شیعه
 - اصطلاح شیعه
 - تحولات سیاسی و اجتماعی در مذهب شیعه
 - اسماعیلیه و انشعابات آنها
 - فاطمیان و قرامطه
 - مذهب زیدیه و تاریخ پیدایش آن
 - شیعه اثنا عشریه (امامیه)
- فصل چهارم- دیگر فرق و مذاهب اسلامی
 - مذهب معتزله
 - فرقه های مرجئه، قدریه و جهمیه
 - فرقه خوارج
- فصل پنجم- فرقه های غلات
- فصل ششم- توضیح برخی از اصطلاحات

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمت در دوسه های مختلف جزئی، مدنی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنامه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعه و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آشنایی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلیه و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعهد و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱			
3	1	3	3	1	2	۱	آشنایی محصلان با اصول اعتقادی فرقه های مختلف کلامی اسلامی.	
3	1	3	3	1	2	۲	تفکیک فرقه های غالی و افراطی نسبت به فرقه های معتدل و میانه رو.	
3	1	3	3	1	1	۳	بررسی مسائل مورد اختلاف میان فرقه ها و مذاهب مختلف کلام اسلامی.	
3	1	3	3	1	1	۴	بررسی ریشه های فکری گروه ها و فرقه های جدید اسلامی.	
3	1	3	3	1	1	۵	مساعد ساختن زمینه های استدلال شرعی و منطقی به منظور جلوگیری از وقوع ما در جال مذاهب افراطی و غالی.	
							مجموع	
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	فرق کلامی اسلامی	عقیده و فلسفه	دوم	سوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	علم ملل و نحل	توسعه افق فکری و آشنایی با اندیشه‌های کلامی و فرقه‌ها، روحیه همديگر پذیری و ترویج فرهنگ مدارا	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب	تشریحی، مباحثی و پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	پرسش و پاسخی، ارزیابی درس گذشته
	2	فرق و مذاهب کلامی					
دوم	3	اصطلاح اهل سنت	//	//	//	//	//
	4	مذهب سلفی					
سوم	5	پیشوای مذهب اشعری، و منهج کلامی او	//	//	//	//	//
	6	پیشوای مذهب ماتریدی و روش کلامی او					
چهارم	7	مقایسه آرای ماتریدی با آرای اشعری	//	//	//	//	//
	8	اصطلاح شیعه					
پنجم	9	تحولات سیاسی و اجتماعی در مذهب شیعه	//	//	//	//	//
	10	اسماعیلیه و انشعابات آنها					
ششم	11	فاطمیان و قرامطه	//	//	//	//	//
	12	مذهب زیدیه و تاریخ پیدایش آن					
هفتم	13	فرقه های زیدیه	//	//	//	//	//
	14	شیعه اثنا عشریه (امامیه)					
هشتم	15	منهج بحث در عقاید امامیه	//	//	//	//	//
	16	مذهب معتزله					
نهم	17	اصول مذهب معتزله	//	//	//	//	//
	18	فرقه های مرجئه، قدریه و جهمیة					

//	//	//	//	//	فرقه خوارج	19	دهم
					فرقه های غلات	20	
//	//	//	//	//	فرقه دروزی	21	یازدهم
					فرقه نصیریہ	22	
//	//	//	//	//	فرقه اهل حق	23	دوازدهم
					فرقه های بابیه، بهائیه وقادیانہ	24	
//	//	//	//	//	توضیح برخی از اصطلاحات	25	سیزدهم
					حشوبه ورافضه	26	
//	//	//	//	//	عدلیه	27	چهاردهم
					تفویض ومفوضه	28	
//	//	//	//	//	تأویل ومؤوله	29	پانزدهم
					صفاتیہ و معطلہ	30	
//	//	//	//	//	مشبهه و مجسمه	31	شانزدهم
					تفضیلیه ووعیدیہ	32	

منابع یا مأخذ:	
نذیر، داد محمد. (1397 ش). فرق کلامی اسلامی. کابل، انتشارات حامد رسالت.	ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. ابن عوذة السعوي، محمد. (1425هـ). رسالة في أسس العقيدة، الطبعة الأولى، المملكة العربية السعودية: وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد. 2. اشعري، أبو الحسن. (ب، ت). مقالات الإسلاميين. 3. البيجوري، ابراهيم. (1994) المختار من شرح البيجوى على الجوهرة، مصر: الادارة المركزية للمعاهد الأزهرية. 4. حسنى، محمد آصف. (1373 هـ . ش). متافريك از نظر رياليزم، ايران: انتشارات ولايت. 5. ملا احمدیان. (ب، ت). سير تحليلی كلام اهل سنت. 	ماخذ كمكى

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی عمومی	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	حقوق/ فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق اساسی عمومی
کود مضمون:	SL IL 0321
تعداد کریدیت:	2 کریدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0111
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

حقوق اساسی شاخه ی از علم حقوق است که در آن به ساختار حکومت و روابط دولت با شهروندان پرداخته می شود. حقوق اساسی که حقوق سیاسی نیز خوانده می شود، کلیه قواعدی است که ساختار و صلاحیت های نظام سیاسی یک کشور مشتمل بر قوای سه گانه را معین و روابط متقابل قوای مزبور را بیان کرده و حدود اقتدار آنها را نسبت به افراد ملت معلوم می کند. حقوق اساسی در پوهنځی حقوق منجبت یک مضمون اساسی در نظر گرفته شده است و در سمستر اول صنف دوم در دو کریدیت به مسائلی همچون: معلومات عمومی در مورد جامعه سیاسی، قدرت سیاسی، تعاریفی در ارتباط به حقوق اساسی، منابع، قانون اساسی، دولت، گونه های مختلف مشارکت مردم در اعمال قدرت، اصل تفکیک قوا، ساختار قوای سه گانه، احزاب سیاسی و غیره می پردازد.

شیوه های تدریس و آموزش

در تدریس این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی، تدویر سمینار های تحقیقی از جانب محصلین و ارائه آن در صنف.

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

قانون اساسی گرایي اسلامی و نهضت قانون اساسی در افغانستان

معرفی مختصر قوانین اساسی در افغانستان در فرن 20

تصویب، تعدیل و توشیح قانون اساسی

صیانت و نظارت بر قانون اساسی

مفهوم و اقسام دولت

شخصیت حقوقی دولت

مبانی نظری تشکیل دولت در غرب

مبانی نظری تشکیل دولت در اسلام

عناصر متشکله دولت

اشکال دولت

مفهوم و انواع رژیم های سیاسی

مفهوم و ماهیت تفکیک قوا

نظریه پیدایش و انکشاف تفکیک قوا

تائید تفکیک قوا بر نوع نظام سیاسی

تفکیک قوا در نظام افغانستان

معرفی قوای سه گانه در افغانستان:

نظام کنترول ها و تعادل ها در قانون اساسی افغانستان

صلاحیت های مشترک قوه مجریه و قضائیه

صلاحیت های مشترک قوه مجریه و مقننه

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جراءیه، مندی، فایده و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کمپور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	نتایج متوقعه مضمون	۱
3	2	3	2	2	3		آشنایی با مفاهیم، مبانی و منابع حقوق اساسی
1	2	2	3	2	2		آشنایی با عنوان قوانین و اهمیت وجود قوانین در افغانستان
2	1	3	1	3	2		درک و تحلیل مواد قانون و بالا رفتن توان تطابق بین قوانین عادی و قانون اساسی
1	1	2	2	2	3		شناخت مراجع تشخیص، تصویب، تجدیدنظر و توشیح قانون اساسی
1	1	1	2	2	2	آشنایی با تئوری‌های تشکیل دولت و درک شخصیت حقوقی و مسئولیت دولت	۵
9	7	11	10	11	12	مجموع	
۱= کمترین مطابقت						۲= مطابقت نسبی	۳= مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق اساسی عمومی	حقوق / فقه و قانون	دوم	سوم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	قانون اساسی گرایي اسلامی و نهضت قانون اساسی در افغانستان					
	2	ادامه بحث					
دوم	3	معرفی مختصر قوانین اساسی در افغانستان در قرن 20					
	4	تصویب، تعدیل و توشیح قانون اساسی					
سوم	5	صیانت و نظارت بر قانون اساسی					
	6	ادامه بحث					
چهارم	7	مفهوم و اقسام دولت					
	8	شخصیت حقوقی دولت					
پنجم	9	مبانی نظری تشکیل دولت در غرب					
	10	مبانی نظری تشکیل دولت در اسلام					
ششم	11	عناصر متشکله دولت					
	12	ادامه بحث					
هفتم	13	اشکال دولت: انتخابی					
	14	غیر انتخابی					
هشتم	15	مفهوم و انواع رژیم های سیاسی					
	16	ادامه بحث					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	مفهوم و ماهیت تفکیک قوا					
	20	نظریه پیدایش و انکشاف تفکیک قوا					
یازدهم	21	تائید تفکیک قوا بر نوع نظام سیاسی					
	22	تفکیک قوا در نظام افغانستان					
دوازدهم	23	معرفی قوای سه گانه در افغانستان: قوه مجریه وظایف و صلاحیت ها					

					ساختار تشکیلاتی		
					ادامه بحث	24	
					قوه مقننه وظایف صلاحیت ساختار تشکیلاتی	25	سیزدهم
					ادامه بحث	26	
					قوه قضائیه استقلال قضائی وظایف صلاحیت های اداری، قضائی و سیاسی	27	چهاردهم
					ادامه بحث	28	
					نظام کنترل ها و تعادل ها در قانون اساسی افغانستان	29	پانزدهم
					ادامه بحث	30	
					صلاحیت های مشترک قوه مجریه و قضائیه	31	شانزدهم
					صلاحیت های مشترک قوه مجریه و مقننه	32	

منابع یا مأخذ:	
	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. ابن عقیل، بهاء الدین عبد الله بن عقیل العقیلی المصری الهمذانی (1985م) شرح ابن عقیل. دمشق: دار الفکر. 2. الحری، عبدالعزیز بن علی (1396هـ) شرح المیسر علی الفیه ابن مالک. بیروت - لبنان: دار ابن الحزم. 3. حسن، عباس حسن (1398هـ)، النحو الوافی. القاهرة: دار المعارف. 	
	مأخذ کمکی
<ol style="list-style-type: none"> 1. الجازم، علی الجازم و مصطفی امین (1395م). النحو الواضح. الدار المصریة السعودیة للنشر والتوزیع. 2. حمید محمدی، (1397هـ ش) زبان قرآن. قم، خیابان معلم، انتشارات: دار العلم. 3. الحملاوی، احمد بن محمد بن احمد الحملاوی (2015م). شذالعرف فی فن الصرف. الجزائر: المکتبة الکتب التعلیمیة. 4. النادری، محمد اسعد النادری (1392هـ) نحو اللغة العربیة. القاهرة: مکتبة المنارة الازهریة. 	

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق کار و تأمینات اجتماعی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	شرعیات
دیپارتمنت:	حقوق / فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق کار و تأمینات اجتماعی
کود مضمون:	SL_IL 0322
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	حتمی- تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0111
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

یکی از حوزه های مهم دانش حقوق، تنظیم روابط کارگر و کارفرما در مسائل گوناگون مربوط به کار است. بنابراین در مضمون حقوق کار ابعاد مختلف رابطه کارگر و کارفرما، حقوق و تعهدات طرفین، شرایط انعقاد و صحت قرارداد کار، شیوه های ختم قرارداد کار و مراجع حل اختلافات کار مورد بحث قرار می گیرد. سپس سازمان بین المللی کار و قواعد حمایتی بین المللی حقوق کار نیز معرفی می گردند.

اهداف آموزشی:

- شناخت ماهیت، خصوصیات و جنبه های عمومی و خصوصی قرارداد کار به منظور تفکیک قرارداد کار از سایر عقود
- شناخت ارکان و شرایط قرارداد کار و ضمانت اجرای عدم رعایت آن
- شناخت حقوق و تعهدات طرفین در قرارداد کار و تشخیص قواعد امری و اختیاری حاکم بر انعقاد، اجرا و آثار قرارداد کار
- کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد کار
- شناخت مراجع رسیدگی کننده به اختلافات ناشی از کار و کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از کار در قالب روش های رسمی و غیر رسمی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- مطالعه قضاپا؛
- ارائه سمینار تحقیقی توسط محصلین؛

- مرور قوانین و اسناد بین المللی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- منابع حقوق کار
- قرارداد و اهمیت آن در کار و مشروعیت استخدام کارگر
- حقوق و امتیازات کارگر و رفتار با آن
- مکلفیت های کارگر
- وجایب دولت در رابطه به کار
- مکافات و مجازات و اهمیت آن در کار
- مراجع حل اختلافات کاری
- سازمان بین المللی کار
- تأمینات اجتماعی
- منابع تأمینات اجتماعی
- انواع و صورت های حقوق تأمینات اجتماعی در شریعت اسلامی و قانون وضعی
- مبانی حقوق تأمینات اجتماعی در اسلام
- جای گاه حقوق تأمینات اجتماعی در نظام حقوقی
- معرفی نهاد های مرتبط با تأمینات اجتماعی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مقطع
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایمی، مدنی، فامیلی و تجاری.	ن.م.ر	2	1	3	2		
5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	ن.م.ر	2	1	3	1	شناخت ارکان و شرایط قرارداد کار و ضمانت اجرای عدم رعایت آن	۲
4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	ن.م.ر	3	1	3	2	شناخت حقوق و تعهدات طرفین در قرارداد کار و تشخیص قواعد امری و اختیاری حاکم بر انعقاد، اجرا و آثار قرارداد کار	۳
3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	ن.م.ر	3	1	3	1	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد کار	۴
2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	ن.م.ر	3	1	3	2	شناخت مراجع رسیدگی کننده به اختلافات ناشی از کار و کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از کار در قالب روش های رسمی و غیر رسمی	۵
1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کشور.	ن.م.ر	3	1	3	1.2	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق کار و تأمینات اجتماعی	حقوق / فقه و قانون	دوم	سوم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف مفاهیم مختلف کار و تاریخچه کار: تعریف حقوق کار تاریخچه حقوق کار				پرسش وپاسخ	
	2	موضوع حقوق کار اهمیت کار در روشنی قرآن، سنت و عمل کرد صحابه					
دوم	3	رابطه حقوق کار با سایر رشته های حقوق رابطه با حقوق خصوصی رابطه با حقوق مدنی رابطه با حقوق تجارت				پرسش وپاسخ	
	4	رابطه حقوق کار با حقوق عمومی رابطه حقوق کار با سیاست و اقتصاد					
سوم	5	منابع حقوق کار منابع داخلی شریعت اسلامی قانون اساسی لوائح ومقررات عرف وعادات				پرسش وپاسخ	
	6	منابع بین المللی معاهدات بین المللی رویه قضایی بین المللی					
چهارم	7	قرارداد و اهمیت آن درکار و مشروعیت استخدام کارگر تعریف قراد داد، مشروعیت استخدام کار گر درمقابل مزد وقرارداد با آن قرار داد کار				پرسش وپاسخ	
	8	مشخصات قرارداد کار شرایط قرار داد کار تعهدات طرفین قرارداد کار تغییر، تعلیق و فسخ قرارداد کار					

پرسش وپاسخ					9	حقوق و امتیازات کارگر و رفتار با آن پرداخت مزد به کارگر و ترغیب به آن در اسلام و پیامدهای تأخیر مزد ضایع نه ساختن حقوق کارگر تعیین مزد از دیدگاه شریعت اسلامی	پنجم
					10	همکاری با کارگر در امور عبادی اخلاق و رفتار کار فرما با کارگر خواستن کار به اندازه توان نه خواستن کار حرام از کارگر شیوه های تطبیقی انضباط کار حق اعتصاب و عوا مل آن	
پرسش وپاسخ					11	مکلفیت های کارگر عدم خیانت با کارفرما اخلاص صداقت	ششم
					12	حفظ اسرار کارفرما کینه و حسادت نداشتن با کارفرما بخل نورزیدن با کارفرما تخصص و مهارت لازم در کار	
پرسش وپاسخ					13	وجایب دولت در رابطه به کار مهیا ساختن زمینه کار	هفتم
					14	حمایت از حقوق کارگر و کار فرما دادن معاش کافی برای تأمین معیشت افراد	
پرسش وپاسخ					15	مکافات و مجازات و اهمیت آن در کار مکافات مکافات نقدی تحسین نامه تقدیر نامه میدال و یا لقب	هشتم
					16	مجازات توصیه اخطار کسر معاش تبدیلی فسخ قرارداد کار	
امتحان میان سمستر					17	امتحان وسط سمستر	نهم
					18	مراجع حل اختلافات کاری حل اختلاف از راه عدالت غیر رسمی حل اختلاف از راه عدالت رسمی	

پرسش و پاسخ					19	سازمان بین المللی کار اهداف این سازمان	دهم
					20	قواعد و ساختمان سازمان بین المللی کار خصوصیات سازمان بین المللی کار	
پرسش و پاسخ					21	تامینات اجتماعی تعریف تامینات اجتماعی تاریخچه تامینات اجتماعی	یازدهم
					22	اهمیت دادن حقوق تامینات اجتماعی در شریعت اسلامی (قرآن و احادیث پیامبر)	
پرسش و پاسخ					23	منابع تامینات اجتماعی منابع داخلی حقوق تامینات اجتماعی	دوازدهم
					24	منابع بین المللی حقوق تامینات اجتماعی	
پرسش و پاسخ					25	انواع و صورت های حقوق تامینات اجتماعی در شریعت اسلامی و قانون وضعی زکات وقف ماکول	سیزدهم
					26	تقاعد وسایط نقلیه جهت حمل نقل مساعدت در تدارک سرپناه مساعدت در دوران ولادت اکرامیه	
پرسش و پاسخ					27	مبانی حقوق تامینات اجتماعی در اسلام عدالت اجتماعی مسئولیت پذیری کفالت و ضمانت دولت	چهاردهم
					28	نوع دوستی امنیت و آرامش و رفع فقر و محرومیت جیثیت و کرامت ذاتی انسانی عدالت توزیعی همبستگی اجتماعی	

پرسش وپاسخ					29	پانزدهم
					30	
جمع بندی					31	شانزدهم
					32	

منابع یا مأخذ:

وزارت تعاون. معاونت تحقیقات. آموزش و ترویج، (1383)، آشنایی با حقوق کار و تامین اجتماعی، نشریه پایگاه، ایران
 عراقی، دکتور سید عزت الله، (1389)، حقوق کار 1، نشریه سمت، ایران
 سنگری، دکتور استوار، (1395)، مقدمه حقوق کار، نشر میزان. تهران

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 3 (قواعد نحو)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تعلیمات اسلامی / ادبیات عربی
اسم مضمون:	عربی 3 (قواعد نحو)
کود مضمون:	SL IL 0312
تعداد کرایدیت:	3 کرایدیت (2 تیوری و 1 عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0112
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون در حقیقت اساس و پیش نیاز همه علوم اسلامی به حساب می آید، برای عموم و به خصوص کسانی که زبان قران را می آموزند و بالاخص محصلان پوهنځی شرعیات، مضمون بسیار ضروری بوده که بدون معلومات کافی در این بخش، ورود به علوم اسلامی دور از امکان می باشد، کسانی که در این علم معلومات ندارند حتماً به خطاهای میرسند و نمیتوانند که به طور کامل به تعریف و یا تشریح هیچ علمی موفقیت کامل پیدا کنند بناءً هر محصل باید به مضمون عربی اول آشنایی حاصل نمایند تا سبب موفقیت ایشان در باقی علوم اسلامی گردد.

اهداف آموزشی مضمون:

- آموزش نظام صوتی و ممیزات زبان عربی
- توانمند سازی محصلان به نطق اصوات عربی بشکل سلیم و از مخارج اصلی آن
- معرفت با قواعد زبان عربی و تفاوت آن با زبانهای دیگر
- تقویه و پرورش مهارت خواندن خفیه و جهری و ترکیب جملات ساده به زبان عربی
- شناخت مفاهیم عمده در زبان عربی و تاثیر آن در استنباطات علماء

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

حروف الجر
الإضافة
إعمال المصدر
إعمال اسم الفاعل
أبنية المصادر
أبنية أسماء الفاعلين والمفعولين (والصفات المشبهات بها)
(التوابع)
الترخيم
أسماء الأفعال والأصوات

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند. **پالیسی نمره دهی:** نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
12. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاءیه، مندی، فایده و تجارتیه.	11. کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	10. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامیه، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامیه و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	9. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد میگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد تعبدل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق مقتضات اسلامیه.	8. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	7. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامیه و قوانین مکتوبه کمپور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	2	3	2	2	3	آموزش نظام صوتی و ممیزات زبان عربی	۱
1	2	2	3	2	2	توانمند سازی محصلان به نطق اصوات عربی بشکل سلیم و از مخارج اصلی آن	۲
2	1	3	1	3	2	معرفت با قواعد زبان عربی و تفاوت آن با زبانهای دیگر	۳
1	1	2	2	2	3	تقویه و پرورش مهارت خواندن خفیه و جهری و ترکیب جملات ساده به زبان عربی	۴
1	1	1	2	2	2	شناخت مفاهیم عمده در زبان عربی و تاثیر آن در استنباطات علماء	۵
9	7	11	10	11	12	مجموع	
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	عربی 3 (قواعد نحو)	تعلیمات اسلامی	دوم	سوم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	حروف الجر	معرفت و شناخت محصلان با مضمون.	ارائه مضمون با توجه به منابع اولیه آن.	آشنایی آنان با کتاب های مرجع.	استفاده از روش تلفیقی محصل محوری و استاد محوری	به صورت دوامدار.
	2	حروف الجر					
	3	التمارين.					
دوم	4	الإضافة	شناخت کلمه و اقسام فعل	تقديم و شرح موضوع.	مناقشه و حل تمارين.	//	//
	5	المضاف إلى ياء المتكلم					
	6	التمارين.					
سوم	7	إعمال المصدر	شناخت فعل از حيث صحت و اعلال و ...	//	//	//	//
	8	إعمال الفعل					
	9	التمارين.					
چهارم	10	إعمال اسم الفاعل	شناخت ابواب الفعل	//	//	//	//
	11	إعمال اسم المفعول					
	12	التمارين.					
پنجم	13	أبنية المصادر	شناخت أوزان رباعی	//	//	//	//
	14	أبنية المصادر					
	15	التمارين.					
ششم	16	أبنية أسماء الفاعل	شناخت کلمه	//	//	//	//
	17	أبنية أسماء المفعول					

					التمارين.	18	
					أبنية أسماء الصفات المشبهات بها	19	هفتم
// //	// //	// //	// //	شناخت فعل و فاعل انواع آن	// //	20	
					التمارين.	21	
					الصفة المشبهة باسم الفاعل	22	هشتم
// //	// //	// //	// //	شناخت مفاعيل	التعجب	23	
					التمارين.	24	
					نعم وبئس وما جرى مجراهم	25	نهم
// //	// //	// //	// //	شناخت مبتدا	التمارين.	26	
					امتحان وسط سمستر	27	
					أفعل التفضيل	28	دهم
// //	// //	// //	// //	شناخت خبر	اسم الآلة	29	
					التمارين.	30	
					الصفة	31	يازدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت جملة	الموصوف	32	
					التمارين.	33	
					التوكيد	34	دوازدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت نواصب فعل المضارع	// //	35	
					التمارين.	36	
					العطف	37	سیزدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت جوارم فعل المضارع	عطف النسق	38	

					التمارين	39	
					النداء	40	چهاردهم
// //	// //	// //	// //	شناخت إنَّ و أخواتها	المنادى المضاف إلى ياء المتكلم	41	
					التمارين	42	
					أسماء لازمت النداء	43	پانزدهم
// //	// //	// //	// //		الاستغاة	44	
					التمارين	45	
					الترخيم التحذير والإغراء	46	شانزدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت لا نافی للجنس	التمارين	47	
					پاسخ به سوالات محصلین	48	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. ابن عقيل، بهاء الدين عبد الله بن عقيل العقيلي المصري الهمداني (1985م) شرح ابن عقيل. دمشق: دار الفكر.</p> <p>2. الحربي، عبدالعزيز بن علي (1396هـ) شرح الميسر على ألفية ابن مالك. بيروت - لبنان: دار ابن الحزم.</p> <p>3. حسن، عباس حسن (1398هـ)، النحو الوافي. القاهرة: دار المعارف.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. الجازم، علي الجازم و مصطفى أمين (1395م). النحو الواضح. الدار المصرية السعودية للنشر والتوزيع.</p> <p>2. حميد محمدی، (1397هـ ش) زبان قرآن. قم، خیابان معلم، انتشارات: دار العلم.</p> <p>3. الحملاوی، احمد بن محمد بن احمد الحملاوی (2015م). شذالعرف فی فن الصرف. الجزائر: المكتبة الكتب التعليمية.</p> <p>4. النادری، محمد اسعد النادری (1392هـ) نحو اللغة العربية. القاهرة: مكتبة المنارة الازهرية.</p>	مأخذ كمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون بلاغت (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دبیر تمنت:	تعلیمات اسلامی و فقه و قانون
اسم مضمون:	بلاغت 1
کود مضمون:	SL_IL 0323
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (تیوری)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

این مضمون که در حقیقت مضمون اساسی است برای همه مردم خاصاً کسانی که تفسیر قرآن را می آموزند و بالاخص محصلان پوهنځی شرعیات یک ماده بسیار ضروری بوده که بدون معلومات کافی درین بخش به علوم اسلامی داخل شدن دور از امکان است و کسانی که در این علم معلومات ندارند حتماً به خطاها می رسند و نمیتوانند که بطور کامل به تعریف و یا تشریح هیچ علمی موفقیت کامل پیدا کنند بناءً هر محصل باید به مضمون بلاغت اول آشنایی حاصل نمایند تا سبب موفقیت ایشان در باقی علوم اسلامی گردد . و ضمناً توسط بلاغت اعجاز قرآن کریم و نکات بلاغی آن شناخته می شود

اهداف آموزشی مضمون:

- فهمیدن نکات بلاغی قرآن و سنت
- معرفت با قواعد فصاحت و بلاغت زبان عربی
- با رعایت این علم میتوان گوینده موفق گردید.
- توانمند سازی محصلان به تفریق میان کلام فصیح از غیر آن
- پی بردن به محسنات لفظی و معنوی کلام

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت مضمون بلاغت و مفردات درسی
- تاریخچه علم بلاغت
- تعریف فصاحت و بلاغت
- تعریف أسلوب انواع و صفات آن
- تعریف علم بیان تشبیه و ارکان آن.
- تقسیم تشبیه به اعتبار ادات و وجه شبهه
- تقسیم تشبیه به اعتبار ادات و وجه شبهه

- تقسیم تشبیه به حسی و عقلی و مفرد و مرکب
- تشبیه تمثیل و غیر تمثیل و ضمنی
- تشبیه مقلوب و اغراض تشبیه
- حقیقت و مجاز و اهمیت آن
- اقسام مجاز
- استعاره و اقسام آن .
- تقسیم استعاره از لحاظ طرفین
- استعاره تمثیلیه
- تعریف کنایه و ارکان آن.
- اقسام کنایه

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کمپور.		
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1		
1	2	2	2	2	3	فهمیدن نکات بلاغی قرآن و سنت	1
1	1	2	2	2	3	معرفت با قواعد فصاحت و بلاغت زبان عربی	2
1	2	3	1	2	1	با رعایت این علم میتوان گوینده موفق گردید.	3
2	3	1	2	2	2	توانمند سازی محصلان به تفریق میان کلام فصیح از غیر آن	4
2	1	1	2	2	2	پی بردن به محسنات لفظی و معنوی کلام	5
1.4	1.8	1.8	1.8	2	2.2	مجموع	
=۱ کمترین مطابقت							
=۲ مطابقت نسبی							
=۳ مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	بلاغت 1	تعلیمات اسلامی	دوم	سوم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف با محصلین و سخنان مقدماتی	دانش، آموزش	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	استماع به درس و پرسش از نکات مبهم	تلفیقی میان محصل محوری و استاد محوری	دوامدار
	2	اهمیت مضمون بلاغت و مفردات درسی					
دوم	3	0	// //	// //	// //	// //	// //
	4	تمارین					
سوم	5	تعریف فصاحت و بلاغت	// //	// //	// //	// //	// //
	6	فرق آن					
چهارم	7	تعریف اسلوب	// //	// //	// //	// //	// //
	8	انواع و صفات آن					
پنجم	9	تعریف علم بیان	// //	// //	// //	// //	// //
	10	تعریف تشبیه و ارکان آن					
ششم	11	تقسیم تشبیه به اعتبار ادات و وجه شبه	// //	// //	// //	// //	// //
	12	تمارین					
هفتم	13	تقسیم طرفین تشبیه به اعتبار حسی و عقلی، مفرد و مرکب و از لحاظ تعدد	// //	// //	// //	// //	// //
	14	تمارین					
هشتم	15	تعریف تشبیه مقلوب	// //	// //	// //	// //	// //
	16	اغراض تشبیه					
نهم	17	امتحان وسط سمستر	// //	// //	// //	// //	// //
	18	// //					
دهم	19	تعریف تشبیه تمثیل و غیر تمثیل و تعریف تشبیه ضمنی	// //	// //	// //	// //	// //

					تمارین	20	
					تعریف حقیقت و مجاز	21	یازدهم
// //	// //	// //	// //	// //	تمارین	22	
					اقسام مجاز	23	دوازدهم
// //	// //	// //	// //	// //	تمارین	24	
					استعاره	25	سیزدهم
// //	// //	// //	// //	// //	تقسیم استعاره از لحاظ طرفین	26	
					استعاره تمثیلیه	27	چهاردهم
// //	// //	// //	// //	// //	تمارین	28	
					کنایه وارکان ان	29	پانزدهم
// //	// //	// //	// //	// //	تمارین	30	
					تقسیمات کنایه	31	شانزدهم
// //	// //	// //	// //	// //	پاسخ به سوالات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:	
1. الجارم، علي الجارم و مصطفى امين (2010م) البلاغة الواضحة. كراتشي: مكتبة البشرى. 2. المراعى، أحمد مصطفى المراعى (1989م) علوم البلاغة. بيروت: دار الجيل. 3. تقنازانی، سعد الدين تقنازانی (1987م) مختصر المعاني. ملتان: بوهر گیت.	1. ماخذ اساسی
1. امين، بكرى شيخ امين (1987م) البلاغة العربية أسسها وعلومها وفنونها. بيروت: دار العلم للملايين. 2. القزوينى، محمد بن عبدالرحمن بن عمر، ابوالمعالي، جلال الدين القزوينى (1998م). الايضاح في علوم البلاغة. بيروت: دار احياء العلوم. 3. محمدى، حميد محمدى (1383هـ ش) اشنا يى با علوم بلاغت. قم: دار الذكر.	4. ماخذ كمكى

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بشر مقایسوی	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق بشر (مقایسوی)
کود مضمون:	SL_IL 0324
تعداد کردیت:	2 کردیت (نظری)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

در این مضمون حقوق بشر در اعلامیه حقوق بشر اسلامی و اعلامیه جهانی حقوق بشر به طور مقایسوی بحث میگردد تا از این طریق مواد انفاقی و مواد اختلافی آنها روشن گردیده و رابطه میان آن دو مشخص گردد و احیاناً تفوق حقوق بشر در اسلام نسبت به دیگر نظامها ثابت گردد.

اهداف آموزشی مضمون:

- شناخت حقوق بشر در اسلام و نظامهای دیگر
- درک کرامت انسانی و جایگاه بشرنسبت به دیگر موجودات
- کسب توانایی مقایسه میان هر دو اعلامیه
- توانایی درک اصالت و تفوق نظام اسلام
- مهارت تجزیه و تحلیل نصوص شرعی مربوطه

شیوه های تدریس و آموزش:

توسط لکچر و شرح آن و در برخی موارد استفاده از سایتها و وسایل جدید برای تفهیم خوب موضوعات صورت میگردد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- حقوق بشر وسیر تاریخی آن
- حقوق بشر در اسلام
- حقوق بشر در غرب
- مقایسه هر دو نوع حقوق
- منابع حقوق در اسلام
- منابع حقوق در غرب
- نمونه هایی از حقوق اساسی انسان
- امتیازات حقوق بشر در اسلام
- نهادهای حمایت کننده حقوق بشر

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20) %
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
 - مجموع ۱۰۰%

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاءیه، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ابتداء، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیر حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	2	2	3	2	شناخت حقوق بشر در اسلام و نظامهای دیگر	۱
2	2	3	۲	3	2	درک کرامت انسانی و جایگاه بشرنسبت به دیگر موجودات	۲
2	3	۲	۱		3	کسب توانایی مقایسه میان هر دو اعلامیه	۳
1	۲	2	2	2	2	توانایی درک اصالت وتفوق نظام اسلام	۴
2	2	2	2	3	۲	مهارت تجزیه وتحلیل نصوص شرعی مربوطه	۵
						مجموع	
۱= کمترین مطابقت ۲= مطابقت نسبی ۳= مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق بشر مقایسوی	فقه و قانون	دوم	سوم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردت آن					
	2	مقدمه: تعریف حقوق بشر، اهمیت و ضرورت آن					
دوم	3	تاریخچه حقوق بشر					
	4	ویژگیهای حقوق بشر					
سوم	5	منابع حقوق بشر در اسلام					
	6	ویژگی های این منابع					
چهارم	7	منابع حقوق بشر در غرب ونظامهای دیگر					
	8	ویژگی های این منابع					
پنجم	9	معرفی اعلامیه جهانی حقوق بشر 1948 و نقش آن					
	10	نگاهی به اعلامیه حقوق بشر اسلامی و نقش آن					
ششم	11	مطالعه مقایسوی هر دو اعلامیه					
	12	انواع حقوق بشر حق و حیات (زندگی) و حق داشتن امنیت					
هفتم	13	آزادی مسافرت و داشتن محل سکونت					
	14	آزادی انتخاب شغل و کار					
هشتم	15	حق منع رفتارهای غیر انسانی و تحقیر کننده					
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	17	حق دسترسی به عدالت					
	18	حق برابری اقوام و قبایل					
دهم	19	حق امنیت مسکن					
	20	آزادی عقیده و اندیشه					
یازدهم	21	آزادی بیان					
	22	آزادی مذهب					
دوازدهم	23	مسأله جندر و حقوق زن					

					24	حق انتخابات آزاد و عادلانه
					25	حق انتخاب و تشکیل احزاب
					26	حق کاندید شدن
					27	حق برگزاری اجتماعات مسالمت آمیز
					28	حق دسترسی سریع و آسان به خدمات دولتی
					29	حق اشتغال به مشاغل دولتی و مشاغل آزاد
					30	دولت و حقوق بشر
					31	نهادهای منطوقی حمایت از حقوق بشر
					32	نهادهای جهانی حمایت از حقوق بشر

منابع یا مأخذ:	
<p>1. غامدی، دکتور عبداللطیف غامدی.(ب.ت). حقوق بشر اسلامی . مرکز علمی فرهنگی: تهران - ایران.</p> <p>2. دانش، سرور (1389ش). حقوق اساسی افغانستان، کابل: انتشارات مؤسسه تحصیلات عالی ابن سینا.</p> <p>3. گلن، جانسون، (). اعلامیه جهانی حقوق بشر و تاریخچه آن، ترجمه محمد جعفر پوپنده، (1387ش). تهران: نشر نی.</p>	1. ماخذ اساسی
<p>1. هاشمی، دکتور سید محمد، (1384ش). حقوق بشر و آزادی های اساسی، تهران: نشر میزان چ اول و دوم،</p> <p>2. وزارت عدلیه، قانون اساسی افغانستان. جریده رسمی منتشره سال (1376ه.ش).</p> <p>3. جاوید، رحمان علی، (1396ش). رساله آموزشی اساسات حقوق بشر، کابل: کمیسیون مستقل حقوق بشر.</p> <p>4. راسخ، (1387ش) حق و مصلحت، مقالاتی در فلسفه حقوق، فلسفه حق و فلسفه ارزش، تهران: طرح نو.</p> <p>5. حیدری، مختار حسین، (1396ش). حقوق بشر، کابل: نشر واژه.</p>	2. ماخذ کمکی

پوهنځی شرعیات

رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف دوم - سمستر چهارم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام 2

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	حدیث احکام 2 (عبادات و مناکحات)
کود مضمون:	SL_IL 0416
تعداد کریدیت:	2 کریدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0217
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

حدیث احکام از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث آن شرح و تحلیل احادیث نبوی از جهات مختلف سندی، متنی و شرح و تحلیل مسائل و احکام مختلف در روشنایی احادیث، و بالأخره استنباط احکام جهت رفع نیازمندی های جامعه؛ پس ضرور است که یک نوع آشنایی محصلین با معتبرترین کتاب از کتاب های فقه الحدیث (تیسیر العلام) و نیز دانستن شیوه تألیف، اصطلاحات و شروط مؤلف آن وجود داشته باشد، و همچنان آگاه نمودن ایشان از سایر شروح و مختصراتیکه پیرامون این موضوع تألیف شده است.

اهداف آموزشی مضمون:

- آموختن شیوه قرائت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.
- وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.
- آشنائی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث
- شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر
- کشف و تقویه استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کتاب الحجّ، باب المواقیت
- باب ما یلبس المَحْرِمُ من الثیاب
- باب الفِدیة
- باب حرمة مکه
- باب ما یجوزُ قتلُهُ
- باب التَّمَتُّع
- باب الهَدْي
- کتاب النکاح
- أحادیث فی النکاح
- أحادیث فی الترغیب الی النکاح، وأوصاف المرأة والنظر الی المخطوبة
- أحادیث فی نکاح الشغار، والمتعة، و المحلل، والزانی
- أحادیث فی شروط النکاح
- الولي والشاهدين
- أحادیث فی الکفاءة والخیار و فسخ النکاح بالعیوب
- أحادیث فی المهر
- أحادیث فی الولیمة، وجواز الدف للنساء، وحرمة الموسیقی
- أحادیث فی الخلع
- أحادیث فی الطلاق
- أحادیث فی الرجعة من الطلاق الأول
- أحادیث فی الإیلاء والظهار
- أحادیث فی اللعان
- أحادیث فی العدة والإحداد
- أحادیث فی الرضاع
- أحادیث فی النفقات
- أحادیث فی الحضانة

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مطابقت
6. کسب مهارت‌های مرتبط به کمیت در دوسه های مختلف جریانی، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	1	1
2	2	2	2	2	1	آموزختن شیوه قرآنت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.	2
2	2	3	3	3	1	وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.	3
3	2	2	3	2	2	آشنائی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث	3
3	3	3	3	3	3	شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر	4
3	3	3	3	3	3	کشف و تقویه استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.	5
2.6	2.4	2.6	2.8	2.6	2.6	مجموع	
						3 = مطابقت کامل	
						2 = مطابقت نسبی	
						1 = کمترین مطابقت	

پلان هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حدیث احکام 2 (عبادات و مناکحات)	تعلیمات اسلامی	دوم	چهارم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کتاب الحج، باب المواقیب					
	2	باب ما یلبس المخرم من الثیاب					
دوم	3	باب الفدیة باب حرمة مكة باب ما یجوز قتلہ					
	4	باب دخول مكة والبیوت					
سوم	5	باب التمتع					
	6	طواف الإفاضة والوداع					
چهارم	7	آشنائی با کتاب بلوغ المرام ومولف آن ومنهج وی.					
	8	آشنائی با کتاب سبل السلام ومولف آن. ومنهج وی					
پنجم	9	احادیث فی الترغیب الی النکاح، وأوصاف المرأة والنظر الی المخطوبة.					
	10	احادیث فی نکاح الشغار، والمتعة، و المحلل، والزانی					
ششم	11	احادیث فی شروط النکاح الولی والشاهدين					
	12	احادیث فی الکفاءة والخیار و فسخ النکاح بالعیوب					
هفتم	13	احادیث فی عشرة النساء					
	14	الأمر بالوصية بالنساء والاحتمال لهن والصبر علی عوج أخلاقهن. وجوب نفقة الزوجة وكسوتها حکم الغيلة والعزل وإسقاط الحمل					
هشتم	15	احادیث فی المهر: مقدار المهر. الصداق والحباء والعدة. مهر من لم یفرض لها صداق. صحة كون المهر من غیر الدراهم والدنانیر.					

					خير الصداق ايسره. شرعية المتعة للمطلة قبل الدخول.	16	
					أحاديث في الوليمة، من دعي إلى الوليمة وهو صائم أيام الوليمة بغير ذبح شاة والبناء بالمرأة في السفر .	17	نهم
					جواز الدف للنساء، وحرمة الموسيقى	18	
					باب القسم بين الزوجات. التسوية بين الزوجات. تزوج الرجل البكر على الثيب. هبة المرأة نوبتها لضررتها. حسن معاشرة الأزواج. إقراع المسافر بين نسائه. جواز ضرب المرأة ضرباً خفيفاً	19	دهم
					أحاديث في الخلع	20	
					أحاديث في الطلاق: طلاق الحائض. طلاق الثلاث بلفظ واحد. الجد والهزل في النكاح والطلاق والرجعة. لا يقع الطلاق بحديث النفس.	21	يازدهم
					تحريم الزوجة لا يكون طلاقاً أحاديث في الرجعة من الطلاق الأول. لا طلاق إلا بعد نكاح ولا عتق إلا بعد ملك. طلاق السكران.	22	
					أحاديث في الإيلاء والظهار والكفارة: أحكام الإيلاء. إيلاء الجاهلية. الظهار وبما يكون	23	دوازدهم
					أحكام تتعلق بالظهار	24	
					أحاديث في اللعان: لعان الحامل وثبوت الولد بعد اللعان، مبالغة الحاكم في المنع من الحلف في اللعان، النفي للولد بعد الإقرار به.	25	سيزدهم
					الحد يجب في القذف الصريح	26	
					أحاديث في العدة والإحداد والاستبراء وغير ذلك: هل المطلقة ثلاثاً لها سكنى ونفقة؟، لا تحد امرأة فوق ثلاث إلا على زوج، تحريم الطيب للمعدة. خروج المعتدة من طلاق بانن من منزلها في النهار للحاجة. المتوفى عنها زوجها تعتد في بيتها الذي نوت فيه العدة.	27	چهاردهم
					إطلاق القرء على الحيض والطمهر. وطء الحامل من غير الواطئ. امرأة المفقود ماذا تصنع. الخلوة بالأجنبية. استبراء المسبية وجواز وطنها قبل الإسلام. الولد للفراش وللعاهر الحجر.	28	
					أحاديث في الرضاع: لا يحرم من الرضاع إلا ما كان عن مجاعة، الإرضاع في الكبر، الرضاع يحرم أقارب الزوج،	29	پانزدهم
					يحرم من الرضاعة ما يحرم من النسب، لا رضاع إلا في الحولين، شهادة المرضعة	30	
					أحاديث في النفقات: الإنفاق على القريب المعسر، حق الزوجة في الطعام والكسوة، وجوب النفقة على الإنسان لمن يقوته، نفقة المتوفى عنها زوجها، نفقة من بلغ من الأولاد ولا مال له ولا كسب، فسخ الزوجية عند إعسار الزوج، الترغيب في الإنفاق وعدم الإدخار.	31	شانزدهم

					احاديث في الحضانة: الصبي بعد استغناؤه بنفسه يخير بين الأم والأب، حضانة الأم الكافرة ثبوت الحضانة للخالة	32	
--	--	--	--	--	---	----	--

منايع يا مأخذ:	
1 . ماخذ اساسى	البسام. أبو عبد الرحمن عبد الله. (1426 هـ - 2006 م) تيسير العلام شرح عمدة الأحكام. مكتبة الصحابة، الإمارات - مكتبة التابعين، القاهرة . برای بخش حج وعمره الصناعى، محمد بن إسماعيل الكحلاني الأمير (2009) سبل السلام شرح بلوغ المرام. ناشر: دار الحديث. القاهرة . برای بخش مناكحات
2 . ماخذ كمى	1 - البسام. عبد الله بن عبد الرحمن التميمي. (2003 م) توضيح الأحكام من بلوغ المرام. ناشر: مكتبة الأسدى، مكة المكرمة. 2- الشوكانى. محمد بن علي. (1413 هـ - 1993 م). نيل الأوطار. ناشر: دار الحديث، مصر. 3- شيبه الحمد. عبد القادر. (1982 م) فقه الإسلام «شرح بلوغ المرام من جمع أدلة الأحكام». ناشر: مطابع الرشيد، المدينة المنورة السعودية. 4- العثيمين، محمد بن صالح. (1427 هـ - 2006 م) فتح ذي الجلال والإكرام بشرح بلوغ المرام. ناشر: المكتبة الإسلامية للنشر والتوزيع. 5- العسقلاني، ابن حجر. (1379) فتح الباري شرح صحيح البخاري. ناشر: دار المعرفة - بيروت. 6- العظيم آبادي، محمد أشرف. (1415 هـ) عون المعبود شرح سنن أبي داود، ناشر: دار الكتب العلمية بيروت. 7- الفوزان الدكتور صالح. (2012م) منحة العلام شرح بلوغ المرام. مكتبة المعارف للنشر والتوزيع. 8- المباركفوري، محمد عبد الرحمن. (2006) تحفة الأحودي بشرح جامع الترمذي. ناشر: دار الكتب العلمية بيروت. 9- المقريبي. الحسين بن محمد بن سعيد الكلاعي، (1994م) البدر التمام شرح بلوغ المرام. ناشر: دار هجر.

برنامه درسی و کورس پالیسی مضمون فقه 4 (معاملات) (عقود توثیقات)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	فقه 4 معاملات (توثیقات)
کود مضمون:	SL_IL0410
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:
این مضمون نظریات فقها و مذاهب را در مسائل اختلافی به طور مقایسوی واضح میسازد و دیدگاه هر مذهب را در مورد آن روشن می سازد.

اهداف آموزشی مضمون:

- آشنایی با عقود اذنی و اقسام مختلفه آن
- شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث فقه حواله، کفالت، ضمان، اجاره
- درک شیوه استنباط معاملات یاد شده از مصادر شرعی
- توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه ابواب حواله، کفاله، اجاره و غیره
- کسب مهارتهایی مقایسه میان شیوه های معاملات تجارتنی قدیم و معاصر

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- احکام کفاله
- حواله واحکام آن
- ضمانت ومسائل مربوطه آن
- رهن وحکم آن
- مضاربت
- اجاره واحکام آن
- اجاره به شرط تملیک

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مهارت	
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجارتي.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			1 2 3 4 5
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
3	2	2	1	3	2	آشنایی با عقود اذنی و اقسام مختلفه آن		
2	3	2	2	3	2	شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث فقه حواله، کفالت، ضمان، اجاره		
1	2	2	1	2	3	درک شیوه استنباط معاملات یاد شده از مصادر شرعی		
2	2	1	3	2	2	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه ابواب حواله، کفاله، اجاره و غیره		
2	2	1	3	2	2	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان شیوه های معاملات تجارتي قدیم و معاصر		
مجموع								
						۳= مطابقت کامل		
						۲= مطابقت نسبی		
						۱= کمترین مطابقت		

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه 4 معاملات (توثیقات)	تعلیمات اسلامی	دوم	چهارم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف با محصلان، مرور مسایل گذشته و ربط آن با موضوعات عقود توثیقی بیان مفردات، بیان موضوع، اهمیت، اهداف و فوائد آن و توضیح سر فصل ها					
	2	کفالت: تعریف و دلیل مشروعیت کفاله و احکام آن					
دوم	3	شروط و انواع کفاله					
	4	کفاله بالنفس و کفاله بالمال					
سوم	5	حکم کفاله در حدود و قصاص و نظریات فقها در این مورد					
	6	تعدد کفیل و حکم آن					
چهارم	7	حواله: تعریف، دلیل مشروعیت آن					
	8	احکام و حواله					
پنجم	9	احکام ضمانت					
	10	تعریف، حکم و دلیل مشروعیت آن					
ششم	11	احکام رهن					
	12	تعریف، حکم و مشروعیت آن					
هفتم	13	مباحث مربوطه رهن شرعی					
	14	نظریات فقها در مورد رهن مشروع					
هشتم	15	امتحان وسط سمستر					
	16	// // //					
نهم	17	احکام مضاربت					
	18	تعریف، ارکان، حکم و دلیل مشروعیت مضاربت					

					شروط و انواع مضاربت	19	دهم
					مسائل مربوطه به موضوع مضاربت	20	
					احکام عقد اجاره	21	یازدهم
					تعریف، ارکان، حکم و دلیل مشروعیت عقد اجاره	22	
					شروط و آثار عقد اجاره	23	دوازدهم
					مسائل مربوط به عقد اجاره	24	
					حکم اخذ اجاره در مقابل طاعات	25	سیزدهم
					حکم شرعی و نظریات فقها در این مورد	26	
					اجاره به شرط تملیک	27	چهاردهم
					تعریف، حکم و شروط آن	28	
					نظریات فقها و قانون در این مورد	29	پانزدهم
					مسائل متفرقه در باب معاملات تجاری	30	
					مرور بر دروس گذشته	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان نهایی سمستر و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا مأخذ:	
1. مرغینانی، علی بن ابی بکر بن عبد الجلیل الفرغانی(ب.ت). الهدایة فی شرح بداية المبتدی. داراحیاء التراث العربی، بیروت: لبنان	1. مأخذ اساسی
1. موصولی، عبد الله بن محمود بن مودود (1356 هـ - 1937 م). الاختیار لتعلیل المختار. الحلبي - القاهرة 2. طهماز، محمود عبدالحمید، (). الفقه الحنفی فی ثوبه الجدید، دارالقلم. 3. زحیلی، دکتور وهبه. (ب.ت). الفقه الاسلامی و ادلته . دار الفکر - سوریه - دمشق. 4. الزحیلی، دکتور وهبه، (2007م). الوجیز فی الفقه الاسلامی، دمشق: دارالفکر.	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول فقه 2
کود مضمون:	SL_IL0419
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109
صنف:	سوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد استنباط احکام شرعی از مصادر قبول شده شرعی را روشن میسازد و شیوه استنباط را بیان میکند و مشتمل بر معرفی ادله یا مصادر فقه و شریعت اسلامی میباشد، اعم از ادله اتقاقی و ادله اختلافی و بطور خلاصه ادله، احکام، چگونگی استنباط و حالت استنباط کننده را بیان می کند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن
- شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله اتقاقی و ادله اختلافی
- درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی
- توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعد اصولی
- کسب مهارتهایی صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر

شیوه های تدریس و آموزش:

اساساً این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثراً توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمناً شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- عام و مسائل مربوطه آن
- مشترک
- مؤل و مسائل مربوطه آن
- حقیقت و مجاز
- صریح و کنایه
- ظاهر
- نص
- مفسر
- محکم
- تعارض ظاهری میان این اقسام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						شماره
نتایج متوقعه مضمون						
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنامه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعیین حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	
2	3	2	3	3	۲	۱
3	2	2	۲	3	3	۲
3	3	۲	2	3	3	۳
2	۲	2	3	2	3	۴
2	3	3	3	3	۲	۵
						مجموع
=۳ مطابقت کامل =۲ مطابقت نسبی =۱ کمترین مطابقت						

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول فقه 2	فقه و قانون	دوم	چهارم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	شرح و تعریف موضوع، اهداف و آثار آن تقسیم دوم کتاب الله: حقیقت و مجاز					
	2	تعریف، حکم و اقسام هر یک					
دوم	3	مسائل مربوط به حقیقت و مجاز: خصوصیات و تفاوت های هر کدام					
	4	موارد رجحان و ترک اسباب ترک حقیقت					
سوم	5	صریح: تعریف حکم و مثال های هر یک در نصوص شرعی و مواد قوانین					
	6	کنایه: تعریف، حکم و مثال های آن در نصوص شرعی و قوانین					
چهارم	7	تقسیم سوم کتاب الله: ظاهر: تعریف، حکم و مثالهای هر یک در نصوص شرعی و مواد قوانین وضعی					
	8	نص: تعریف، حکم و مثالهای هر یک در نصوص شرعی و مواد قوانین وضعی					
پنجم	9	مفسر: تعریف، حکم و مثالهای هر یک در نصوص شرعی و مواد قوانین					
	10	محکم: تعریف، حکم و مثالهای هر یک در نصوص شرعی و مواد قوانین وضعی					
ششم	11	مقابلات تقسیم سوم کتاب الله: خفی، مشکل: تعریف، حکم و مثالهای هر یک					
	12	مجمل و متشابه: تعریف، حکم و مثالهای هر یک					
هفتم	13	تقسیم چهارم کتاب الله: عبارة النص و اشاره النص: تعریف، حکم و مثالهای هر یک					

					دلالة النص و اقتضاء النص: تعريف، حكم و مثالهاى هريك	14	
					امتحان وسط سمستر	15	هشتم
					// // //	16	
					حروف معانى: حروف عطف: حرف واو، فاء ثم.	17	نهم
					حروف عطف: بل، لكن، او و حتى	18	
					حروف معانى: حروف جر: حرف با، و على	19	دهم
					حروف جر: حرف من، الى و فى	20	
					حروف معانى: اسماء ظرف: مع، قبل، بعد و عند	21	يازدهم
					اسماء شرط: ان، اذا، لو و كيف	22	
					مصدر دوم شريعت اسلامى: سنت: تعريف، ادله حجيت	23	دوازدهم
					اقسام سنت از لحاظ كيفيت اتصال سند آن	24	
					تقسيم دوم سنت به اعتبار انقطاع سند،	25	سيزدهم
					اقسام و حكم افعال پيامبر، تعارض و ترجيح	26	
					بيان و اقسام آن: بيان تقرير، بيان تفسير، بيان تغيير.	27	چهاردهم
					بيان ضرورت و بيان تبديل	28	
					نسخ: ارکان، شروط، حکمت و ادله جواز آن	29	پانزدهم
					اقسام نسخ و فرق آن با بقاء	30	

					نسخ از نظر منکران	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان نهایی و پاسخ به سوالات.	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1- بخاری، عبد العزیز بن احمد بن محمد، علاء الدین البخاری الحنفی. (ب.ت) کشف الأسرار شرح أصول البزوی. دار الكتاب الإسلامی، بیروت - لبنان.</p> <p>2- جیون، شیخ احمد. (2005م). نور الانوار. بشر. کراچی: پاکستان.</p> <p>3- زهیر، محمد ابوالنور. (1428 هجری - 2007م). اصول الفقه: طبع اول: دار البصائر، قاهره.</p> <p>4- عز الی، ابی حامد محمد بن محمد. (1414 هجری - 1994م). المستصفی من علم الاصول. دار الارقم - بیروت.</p> <p>5- محب الله. (ب.ت). مسلم الثبوت: مطبعه مجیدی، پیشاور: پاکستان.</p>	<p>1. مأخذ اساسی</p>
<p>1- ابوزهره، محمد ابوزهره. (1427 هجری - 2006م). اصول الفقه: دار الفکر العربی- قاهره.</p> <p>2- خلاف، عبدالوهاب. (1392 هجری - 1972م). علم اصول الفقه. طبع دهم: دار القلم - کویت.</p> <p>3- زحیلی، دکتور وهبة الزحیلی. (ب.ت). اصول الفقه الاسلامی. مکتبه رشیدیہ، پیشاور- پاکستان.</p> <p>4- زرکشی. (1992م). البحر المحیط فی اصی اصول الفقه. طبع دوم: دار القلم، الكويت.</p> <p>5- زیدان، دکتور عبدالکریم. (2004م). الوجیز فی اصول الفقه. طبع جدید: فاروقیہ، پیشاور، پاکستان.</p> <p>6- شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی (ب.ت). الاعتصام: دار المعرفه - بیروت.</p> <p>7- شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی. (ب.ت). الموافقات فی اصول الفقه: دار المعرفه - بیروت.</p> <p>8- شوکانی، محمد بن علی بن محمد. (1349 هجری). ارشاد الفحول الی تحقیق الحق من علم الاصول. مطبعه صبیح - قاهره.</p> <p>9- قرافی، شهاب الدین احمد بن ادیس الصنهاجی. (1428 هجری). تنقیح الفصول. فاروقیہ، پیشاور- پاکستان.</p>	<p>6- مأخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام قضایی اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	نظام قضائی اسلام
کود مضمون:	SL_IL0425
تعداد کريدیت:	2 کريدیت نظری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون چگونگی ساختار نظام قضایی در اسلام را واضح میسازد و اهمیت و جایگاه آن را به تناسب دیگر قوای دولت روشن میسازد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با ساختار و نظام قضاء در اسلام
- شناخت نحوه انتخاب قضات و شروط آن
- درک و شناخت صلاحیت های قوه قضایی
- توانایی مقایسه نظام قضایی اسلام با نظام های دیگر
- کسب مهارتهایی عملی قضاء

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم قضاء
- ساختار نظام قضایی اسلام
- تاریخچه یا سیر تاریخی قضاء
- معایب انتخاب قاضی
- صلاحیتهای قاضی
- عزل و انزال قاضی
- مبنای حکم قاضی
- وسائل قابل قبول نزد قاضی
- تعدد قضات و محاکم
- استقلالیت قضاء

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	ردیف	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزاییه، مدنی، فقهیه و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنامه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانیه برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص در دست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم‌حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	نتایج متوقعه مضمون	۱	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱			
2	1	2	2	3	2			آشنایی با ساختار و نظام قضاء در اسلام
2	2	3	۲	2	3			شناخت نحوه انتخاب قضات و شروط آن
1	2	۲	۱	2	2			درک و شناخت صلاحیت‌های قوه قضائیه
2	2	2	2	2	2			توانایی مقایسه نظام قضائیه اسلام با نظام‌های دیگر
2	2	2	3	2	۲			کسب مهارت‌های عملی قضاء
مجموع								
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	نظام قضایی اسلامی	فقه و قانون	دوم	چهارم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، بیان اهمیت و شرح مفردات آن، توضیح مسائل ضروری مربوط به نظم و مقررات صنف					
	2	توضیح کورس پالیسی مضمون و معرفی مواد درسی (اصلی و کمک)					
دوم	3	روش های حل منازعات در جامعه عرب قبل از اسلام و چگونگی آن					
	4	معرفی اجمالی روش های حل منازعات در اسلام					
سوم	5	معرفی اجمالی نظام حسبه و ولایت مظالم					
	6	معرفی اجمالی نظام حکمیت از نظر فقها و قوانین و مقررات مربوطه افغانستان					
چهارم	7	تعریف قضا: در لغت، اصطلاح، تعریف راجح برای قضا از نظر فقه و قانون					
	8	مشروعیت قضا و این که تشکیل نظام قضاء از وظایف دولت است					
پنجم	9	قضاء در عهد نبوی و خلفای راشدین					
	10	شروط مهم تقرر و تعیین قاضی از نظر فقهای اسلام					
ششم	11	شروط مهم تقرر و تعیین قاضی از نظر قوانین افغانستان و تحلیل آن					
	12	جهت تعیین و توظیف کننده قاضی از نظر فقهاء و قوانین افغانستان و تحلیل موضوع					
هفتم	13	ولایت و صلاحیت قاضی و اشکال تخصیص قضاء از نظر فقه و فقهاء					
	14	تخصیص قضاء از نظر قوانین افغانستان، دیوان بندی محاکم در نظام قضایی افغانستان و تحلیل فقهی آن					

					اعوان و همکاران قضاء و قاضی از نظر فقه اسلامی و قوانین مربوطه افغانستان	15	هشتم
					آداب و سلوک قاضی در فقه اسلامی و قوانین افغانستان	16	
					امتحان وسط سمستر	17	نهم
					// // //	18	
					رابطه قضاء و قاضی با حکومت و استقلال قضاء در فقه اسلامی	19	دهم
					رابطه قضاء و قاضی و استقلال قضاء از نظر قوانین افغانستان	20	
					نظارت از عملکرد قاضی و مراجع رسیدگی به آن از نظر فقه و قانون	21	یازدهم
					شکایت از قاضی و رسیدگی به آن از نظر فقه و قانون	22	
					مسئولیت قاضی نسبت به احکامی که صادر می کند از نظر فقهاء	23	دوازدهم
					مسئولیت قاضی نسبت به احکام صادره از نظر قوانین و مقررات افغانستان	24	
					انتهای ولایت و صلاحیت قاضی، عزل، انفکاک و استعفاء قاضی در فقه	25	سیزدهم
					انتهای ولایت و صلاحیت قاضی، عزل، انفکاک و استعفاء قاضی از نظر قوانین مربوطه در افغانستان	26	
					معاش و امتیازات قاضی از نظر فقه اسلامی و فقهاء	27	چهاردهم
					معاش و امتیازات قاضی از نظر قوانین و مقررات مربوطه افغانستان	28	
					معرفی عمومی دعوی و وسائل اثبات آن در فقه و قانون	29	پانزدهم
					معرفی اجمالی اصول و قواعد قضایی در فقه و قانون	30	
					رسیدگی به سوالات و مشکلات درسی محصلان	31	شانزدهم

					امتحان نهایی	32	
--	--	--	--	--	--------------	----	--

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • زیدان، دكتور عبدالکريم زیدان (1989)، نظام القضاة فی الشريعة الإسلامية. بیروت، مؤسسة الرسالة. • محمد رأفت عثمان. (1415هـ/1994م). النظام القضائي في الفقه الإسلامي. دار البيان. • الإسلام. دار الفکر: بیروت - لبنان. • قانون تشکیلات و صلاحیت قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان • قانون اساسی افغانستان مصوب 13822. فصل هفتم. • مقرره طرز سلوک قضات. 	1- مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. طرابلسی، علاء الدین ابی الحسن علی بن خلیل. (1412هـ). معین الحکام فیما یتردد بین الخصمین من الاحکام. مرکز نشراتی اسلامی صبور: پشاور- پاکستان. 2. زحیلی، دکتورهبة. (ب.ت). الفقه الإسلامي وادلته. دار الفکر: سوریه- دمشق. 3. خلاف، عبدالوهاب، (...). السلطات الثلاثة فی الإسلام. 4. امام الماوردی، (...). الاحکام السلطانية. 5. اخلاق و سلوک مسلکی (1398ش). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان. 6. وزارة الشؤون والاقواف الكويت، الموسوعة الكويتية. کویت. 	2- مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظریه التزام در فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	نظریه التزام در فقه و قانون (حقوق وجایب)
کود مضمون:	SL_IL0426
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (تعداد کرایدیت تیوری و تعداد کرایدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون نظریات فقهای مذاهب را در مورد مسائل وجبیه و التزام، طور مقایسوی با قانون مدنی بیان می کند و بر مسائل مهم حق شخصی و حقوق وجایب و انواع آن مشتمل می باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با وجبیه و التزام
- شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث حقوق وجایب
- درک مسائل مرتبط تعهد و حق شخصی
- توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه وجبیه
- کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی حق
- تقسیمات حق
- حق عینی و حق شخصی
- وجبیه و التزام
- مصادر وجبیه یا التزام
- تصرفات آزادی شرعی و حقوقی
- حوادث حقوقی
- اهلیت و عوارض آن
- ولایت و وکالت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مطابق		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزءایه، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			نتایج متوقعه مضمون	مطابق
ن.م.ر. ۱	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۳	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۳	۱	آشنایی با وجبیه و التزام		
۱	۲	۳	۲	۳	۲	۲	شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث حقوق و جایب		
۲	۲	۳	۱	۲	۲	۲	درک مسائل مرتبط تعهد و حق شخصی		
۲	۳	۱	۲	۲	۳	۳	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه وجبیه		
۲	۲	۳	۲	۲	۲	۲	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون		
1.8	2.2	2.4	1.8	2.2	2.4	مجموع			
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	نظریه التزام در فقه و قانون	فقه و قانون	دوم	چهارم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهداف و مفردات آن، مقررات صنفی لازم					
	2	شروع بحث منشأ تفکر					
دوم	3	مرور اجمالی بر تعریف ها، ارکان حق					
	4	تقسیمات اجمالی حق به انواع مختلف آن و بیان ارکان حق					
سوم	5	تقسیم حق به اعتبار صاحب حق، به اعتبار محل حق					
	6	تقسیم حق به اعتبار موید و توضیح هر یک از موارد یاد شده بالا					
چهارم	7	تقسیم حق به مالی و غیر مالی. تقسیم حق به عینی و شخصی. به اصلی و تبعی					
	8	تفاوت های حق عینی و شخصی و مسائل مربوطه					
پنجم	9	احکام و آثار حق					
	10	اثبات حق، انقضای حق					
ششم	11	معرفی التزام، تعریف حقیقت آن نسبت التزام و حق شخصی					
	12	عناصر التزام، طبیعت التزام					
هفتم	13	موضوع التزام (التزام ایجابی، سلبی، التزام به دین، به عین، به امتناع از انجام کاری)					
	14	شرایط التزام					
هشتم	15	تعیین طرفین التزام، معلوم بودن محل التزام، عناصر التزام					
	16	مصادر التزام					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	///					
دهم	19	معرفی اجمالی منابع حق و التزام، (تصرفات حقوقی)					
	20	معرفی اجمالی منابع حق (حوادث حقوقی)					
یازدهم	21	عقد، تصرف، التزام					

					تكوين عقد، صیغه عقد و شرایط تحقق معتبر آن	22	
					تکمیل مباحث مربوط صیغه عقد (خيار رجوع)	23	دوازدهم
					خيار قبول، عقد توسط شخص واحد و عبارت واحده...	24	
					بررسی رابطه اراده ظاهری و باطنی	25	سیزدهم
					ادامه رابطه رابطه اراده ظاهری و باطنی و اشکال و تفاوت آن ها و احکام آن	26	
					مباحثی پیرامون محل عقد و شروط آن.	27	چهاردهم
					طرفین عقد و شروط آن ها	28	
					ولایت: تعریف، انواع، شروط و تصرفات ولی	29	پانزدهم
					وکالت: تعریف، انواع، شروط و تصرفات وکیل	30	
					مباحثی پیرامون اهلیت، انواع، مرحل و ادوار مختلف آن. عوارض اهلیت سماوی و مکتسب. تعریف و اشکال هر یک	31	شانزدهم
					حوادث حقوقی (فعل مفید و فعل مضر، مفاهیم و احکام ضروری	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • زرقاء، احمد مصطفی (1425 ق). نظریة الالتزام، ج3، من كتاب المدخل الفقهي، بيروت، دارالقلم. • السنهوري، عبدالرزاق احمد، (). مصادر الحق في الفقه الاسلامي، مقارنا بالقوانين الغربية، القاهرة: • قانون مدني، كتاب دوم بخش حق و تقسیمات آن. و نیز کتاب سوم عقود معینه. وزارت عدلیه، جریده رسمی منتشره سال(1355ه). 	ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. السنهوري، عبدالرزاق احمد، (ب.ت)، الوسيط في شرح قانون المدني الجديد. قاهره: 2. موسى، يوسف، (ب.ت). الاموال و نظرية العقد في الفقه الاسلامي. 3. محمدی، عصمت الله، (). منابع تعهد در فقه اسلامي و حقوق افغانستان. 4. رحیلی، دکتور و هبة. (ب.ت). الفقه الاسلامي وادلته. دارالفکر: سوریه- دمشق. 5. احمد زرقاء، (ب.ت) النظريات العامة في الفقه الاسلامي. احياء التراث. قاهره - مصر 6. احمد زرقا. (ب.ت). الفقه الاسلامي في ثوبه الجديد. احياء التراث. قاهره - مصر. 7. زيدان، دكتور عبدالکريم. (1459ه). المدخل الى دراسة الشريعة الاسلامية. داراحياء الكتب الاسلاميه. بيروت - لبنان. 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی در فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق جزای عمومی در فقه و قانون
کود مضمون:	SL_IL0427
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنيز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون، راجع به جرم، جنایت، انواع جرائم و تقسیمات مختلف آن، عناصر عمومی جرم و مباحث مربوط به آن، اصول کلی جزایی چون: اصل قانونیت جرم و جزا، اصل عدم رجعت قانون به ماقبل، مسئولیت جزایی، اسباب اباحت، موانع مسئولیت و اسباب رفع آن، مشتمل می باشد.

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- جنایت و جرم
- تصنیف جرایم
- احکام جنائی شرعی وتأثیر آن در جرم وجزاء
- مسئولیت جنائی
- رفع مسئولیت جنایی
- اسباب رفع مسئولیت جزایی
- دفاع مشروع
- جزاء واقسام آن
- بررسی جزاهای حدود و قصاص
- تطبیق جزاها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	تعداد		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاء، مدنی، فامیلی و تجارتي.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعحیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.				
ن.م.د	ن.م.د	ن.م.د	ن.م.د	ن.م.د. ۲	ن.م.د. ۱				
2	2	3	2	2	3	آشنایی با جرم و تصنیف آن	۱		
2	3	2	2	2	3	شناخت مسائل مهم و عمومی جزاء	۲		
2	2	3	1	2	2	درک عناصر متشکله جرم و جزای آن	۳		
2	3	1	2	2	2	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوط به جرم و جزاء	۴		
2	2	2	3	2	2	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقهی و مواد قانون در رابطه به جزاء	۵		
2	2.4	2.2	2	2	2.4	مجموع			
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

برنامه درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق جزای عمومی در فقه و قانون	فقه و قانون	دوم	چهارم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن، بیان اهمیت موضوع .					
	2	تعریف حقوق جزای اسلام. طبقه بندی حقوق جزا در میان رشته های حقوق معاصر					
دوم	3	تعریف جرم و جنایت و تفاوت آن ها. فلسفه تحریم جرایم و تعیین جزاها					
	4	انواع جرایم: تقسیم جرایم به اعتبار شدت و خفت جزا					
سوم	5	تقسیم جرایم به اعتبار قصد جانی و مجرم					
	6	تقسیم جرایم به اعتبار نحوه یا شیوه ارتکاب در فقه و قانون و سایر تقسیمات جرایم در فقه و قانون					
چهارم	7	عناصر عمومی جرم: عنصر قانونی جرم. احکام جزای شرعی و تأثیر آن ها در جرم و جزا (4 مبحث)					
	8	منابع احکام جزائی در فقه و قانون. تفسیر احکام جزائی. تعارض احکام جزائی					
پنجم	9	رابطه احکام شرعی با احکام قوانین وضعی					
	10	اجرای احکام جزایی از نظر زمانی					
ششم	11	اجرای احکام جزایی از نظر مکانی					
	12	اجرای احکام جزایی به اعتبار اشخاص					
هفتم	13	عنصر مادی جرم: شروع جرم در فقه و قانون					
	14	مراحل انجام جرم: مجازات شروع جرم					
هشتم	15	اثر عدول شخص از ارتکاب جرم					
	16	شروع جرم مستحیل و احکام آن					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	/// //					
دهم	19	اشتراک در جرم. صورت های اشتراک در ارتکاب جرم					
	20	شرایط عمومی اشتراک در ارتکاب جرم					
یازدهم	21	عنصر معنوی جرم: مسئولیت جنایی. اساس مسئولیت جنایی و محل آن.					

				سبب مسئولیت جنایی و درجات آن اثر جهل، خطا و نسیان بر مسئولیت جنایی	22	
				رفع مسئولیت جنایی اسباب باعث فعل جرمی (6 سبب).	23	دوازدهم
				اسباب رفع مجازات یا موانع مسئولیت جزائی	24	
				مجازات: هدف از مشروعیت مجازات. اصول کلی حاکم بر تشریح مجازات و تطبیق آن ها.	25	سیزدهم
				شرایط کلی تطبیق مجازات در اسلام. مجازات ستر کننده اند یا تنها زجر دهنده؟	26	
				تقسیم مجازات: الف: تقسیم مجازات به اصلی، جایگزین، تبعی و تکمیلی.	27	چهاردهم
				تقسیم مجازات به: حدود و قصاص و دیت و مجازات تعزیری.	28	
				تعدد جرایم و تداخل مجازات در فقه و قانون	29	پانزدهم
				اسباب سقوط مجازات و موانع تطبیق آن ها نگاه اجمالی بر پیامدهای تطبیق مجازات در جامعه انسانی	30	
				مرور اجمالی بر دروس و رسیدگی به سوالات و مشکلات محصلان	31	شانزدهم
				رهنمائی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> عوده، عبدالقادر. (1372). التشریح الجنائی الاسلامی مقارنا بالقانون الوضعی. بیروت - لبنان: دارالکتب العربی. ابوزهره، محمد ابوزهره.(ب.ت). الجریمة والعقوبة دارالکاتب العربی، بیروت - لبنان 	1. مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> قانون اساسی افغانستان، جریده رسمی وزارت عدلیه وزارت عدلیه، کد جزای افغانستان. جریده رسمی منتشره سال (1397هـ) وزارت عدلیه، قانون اجراءات جزایی، جریده رسمی. زحیلی، دکتور وهبه. (ب.ت). الفقه الاسلامی و ادلته . دار الفکر - سوریه - دمشق. نذیر، داحمد، (.). حقوق جزای عمومی اسلام. کابل وزارة الشؤون والاقواف، الموسوعة الفقهية الكويتية، 	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	شرعیات
دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون
کود مضمون:	SL_IL0428
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109, SL_IL0111
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

حقوق بین الملل به عنوان حقوق جامعه بین المللی، مناسبات و روابط جامعه بین المللی را تنظیم نموده و از این طریق به حقوق و تکالیف افراد نیز تأثیر گذار می باشد. دولت ها و سازمان های بین المللی هم ایجاد کننده قواعد حقوق بین الملل و از طرفی متأثر از آن می باشند. از همین رو شناخت جامعه بین المللی که بر اساس اصل همکاری، همبستگی و مبتنی بر منافع مشترک و نیازمندیهای متقابل بوجود آمده و آشنایی با مقررات حاکم بر این جامعه، چگونگی ایجاد و توسعه این قواعد، نقش دولت ها و سازمان های بین المللی از جمله موضوعات اساسی می باشد که نیاز به بررسی و تعمق دارد. این مضمون در سه کزیدیت به عنوان یک مضمون اساسی در نصاب درسی رشته حقوق در نظر گرفته شده است چرا بدون شک حقوق بین الملل و قواعد حاکم بر نظام بین الملل به طور مستقیم بر حقوق داخلی آنها تأثیرات معینی را خواهد گذاشت بنابراین ضروری است تا مدصلان با نظام حقوق بین الملل آشنا شده و قواعد و تأثیرات آن را بر حقوق داخلی بدانند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفاهیم کلی در ارتباط به حقوق بین الملل عمومی
- شناخت مبانی، منابع و جایگاه حقوق بین الملل عمومی
- بالا رفتن مهارت های همچون تطابق و تفسیر قواعد داخلی و بین المللی
- آشنایی با تابعان حقوق بین الملل (فرد، سازمان ها و دولت ها)
- شناخت قواعد حل و فصل منازعات بین المللی بر اساس معاهدات بین المللی

شیوه های تدریس و آموزش

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
 ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
 ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 کارگروپی، نقش بازی کردن، مرور اسناد بین المللی و ارائه سمینار تحقیقی توسط محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات راجع به حقوق بین الملل
- معرفی منابع، نقد و بررسی آن ها
- منابع اصلی حقوق بین الملل :
- سیر انکشاف حقوق بین الملل عمومی
- سیر انکشاف حقوق بین الملل عمومی
- اصول حقوق بین الملل
- مبانی حقوق بین الملل
- منابع حقوق بین الملل
- ضمانت اجرای حقوق بین الملل
- ضمانت اجرای جزایی و ضمانت اجرای غیر جزایی
- رابطه حقوق داخلی با حقوق بین الملل
- تابعان حقوق بین الملل (1) ، تابعان حقوق بین الملل (2) و تابعان حقوق بین الملل (3)
- مفهوم جنگ، آثار جنگ، اصول حاکم بر جنگ
- حقوق بین الملل دریاها
- حقوق بین الملل هوا و فضاء
- حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی
- بررسی حقوق بشر دوستانه بین المللی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مهارت
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خازنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
1	2	1	2	1	1	شناخت مفاهیم کلی در ارتباط به حقوق بین الملل عمومی	۱
2	1	1	3	1	3	شناخت مبانی، منابع و جایگاه حقوق بین الملل عمومی	۲
2	1	1	3	2	2	بالا رفتن مهارت های همچون تطابق و تفسیر قواعد داخلی و بین المللی	۳
3	2	1	2	2	1	آشنایی با تابعان حقوق بین الملل (فرد، سازمان ها و دولت ها)	۴
3	3	1	3	2	1	شناخت قواعد حل و فصل منازعات بین المللی بر اساس معاهدات بین المللی	۵
1.8	1.8	1	2.6	1.6	1.6	مجموع	
1.73						اوسط عمومی	
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی	=۳ مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون	فقه و قانون	دوم	چهارم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات راجع به حقوق بین الملل وجه تسمیه حقوق بین الملل تفاوت آن ها با موضوعات مشابه					پرسش و پاسخ
	2	رابطه حقوق بین الملل با حقوق داخلی					
	3	نظریات یگانه گرایه و دو گانه گرایه و رویکرد حقوق بین الملل در این زمینه					
دوم	4	سیر انکشاف حقوق بین الملل عمومی/ دوران باستان					پرسش و پاسخ
	5	قرون وسطی					
	6	دوره معاصر					
سوم	7	منابع اصلی حقوق بین الملل					پرسش و پاسخ
	8	قراردادهای بین المللی،					
	9	تعاملات بین المللی					
چهارم	10	منابع فرعی حقوق بین الملل عمومی					پرسش و پاسخ
	11	اصول عمومی حقوق					
	12	/ دوکتورین/ رویه قضایی					
پنجم	13	منابع حقوق بین الملل					پرسش و پاسخ
	14	منابع مندرج در اساسنامه محکمه بین المللی عدالت					
	15	منابع خارج از اساسنامه محکمه بین المللی عدالت					
ششم	16	اصول هفت گانه حقوق بین الملل					پرسش و پاسخ
	17	اصول هفت گانه حقوق بین الملل					

					اصول هفت گانه حقوق بین الملل	18	
پرسش و پاسخ					شخصیت های حقوق بین الملل	19	هفتم
					دولت و عناصر متشکله آن	20	
					شناخت دولت و حکومت	21	
پرسش و پاسخ					سازمانهای بین المللی	22	هشتم
					افراد و سایر شخصیت ها	23	
					سازمانهای آزادی بخش	24	
پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	25	نهم
					حقوق بین المللی ابحار	26	
					حقوق کشورهای محاط به خشکه	27	
پرسش و پاسخ					حقوق بین المللی هوا فضا	28	دهم
					حقوق بین المللی فضا	29	
					حقوق بین المللی کیهان	30	
پرسش و پاسخ					مخاصمات مسلحانه بین المللی	31	یازدهم
					مفهوم، آثار و اصول حاکم بر جنگ	32	
					دفاع مشروع، دفاع جمعی، بیطرفی	33	
پرسش و پاسخ					حقوق بشر دوستانه بین المللی/ جنایات و محاکم بین المللی	34	دوازدهم
					جنایات بین المللی	35	
					محاکم و مجازات بین المللی	36	
پرسش و پاسخ					مسئولیت دولتها	37	سیزدهم
					مفهوم مسئولیت دولتها	38	

					انواع مسئولیت دولت ها	39	
پرسش و پاسخ					ضمانت اجرای حقوق بین الملل عمومی	40	چهاردهم
					مفهوم ضمانت اجرا	41	
					انواع ضمانت اجراها	42	
پرسش و پاسخ					حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات	43	پانزدهم
					مفهوم اختلافات بین المللی	44	
					انواع روش های حل و فصل اختلافات بین المللی	45	
پرسش و پاسخ					حقوق بین الملل عمومی در اسلام/ منابع حقوق بین الملل در اسلام	46	شانزدهم
					اصول حقوق بین الملل در اسلام	47	
					اسلام و عدم مداخله در امور کشورها	48	

منابع یا مأخذ:::	
1. دانش، سرور. (1393). درآمدی بر حقوق بین الملل عمومی، کابل: انتشارات ابن سینا	مأخذ اساسی
1. موسی زاده، رضا. (1394) بایست های حقوق بین الملل عمومی، چ بیست و پنجم، براونلی، یان. (1966). اصول حقوق بین الملل عمومی، ترجمه دکتر محمد حبیبی مجنده چ هشتم، تهران: انتشارات دانشگاه مفید. 3. ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، چ چهارم، صفدری، محمد. (1392). حقوق بین الملل عمومی، چاپ اول تهران: انتشارات دانشگاه تهران، 5. رسو، شارل. (1347). حقوق بین المللی عمومی، ترجمه محمد علی حکمت، ج 1، چ 1، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. 6. مقصود لو، سید داود. (1381). حقوق بین الملل عمومی، چ 1، تهران: انتشارات سنجش. 7. آکهرست، مایکل. (1372). کلیات نوین حقوق بین الملل، ترجمه مهرا ب داراب پور، چ 1، تهران: انتشارات جهان معاصر.	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عربی 4 (قواعد نحو)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	عربی 4 (قواعد نحو)
کود مضمون:	SL_IL0412
تعداد کريدیت:	3 کريدیت (تئوری و عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0312
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون در حقیقت اساس و پیش نیاز همه علوم اسلامی به حساب می آید، برای عموم و به خصوص کسانی که زبان قران را می آموزند و بالاخص محصلان پوهنځی شرعیات، مضمون بسیار ضروری بوده که بدون معلومات کافی در این بخش، ورود به علوم اسلامی دور از امکان می باشد، کسانی که در این علم معلومات ندارند حتما به خطاهای می رسند و نمیتوانند که به طور کامل به تعریف و یا تشریح هیچ علمی موفقیت کامل پیدا کنند بناءً هر محصل باید به مضمون عربی اول آشنایی حاصل نمایند تا سبب موفقیت ایشان در باقی علوم اسلامی گردد.

اهداف آموزشی

- آشنائی با مفاهیم مضمون عربی و نیاز مندی طلاب به آموزش این مضمون در حوزه علوم دینی
- پرورش و تقویه قدرت دانش آموز در راستای ترجمه نصوص تاریخی
- معرفت با قواعد زبان عربی و تفاوت آن با زبانهای دیگر
- توانمند سازی محصل به تعبیر شفاهی از ضروریات روزمره زندگی
- شناخت مفاهیم عمده در زبان عربی و تاثیر آن در استنباطات علماء

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- همزتا الوصل و القطع
- اللازم و المتعدى
- أقسام المتعدى
- تعدية الفعل بالهمزة و التضعيف
- الإعلال و الإبدال
- الإعلال فى الهمزة
- الإعلال فى حروف العلة
- الإدغام و أنواعها
- التقاء الساكنين
- النداء و ما يتصل باحكامها
- اسماء الأفعال
- نونا التوكيد
- اعراب الفعل المضارع
- اسناد المضارع و الامر الى الضمائر
- العدد
- تمييز العدد
- كنايات العدد
- المقصور و الممدود
- جمع التكسير
- التصغير
- النسب
- الاعلال و الابدال
- احرف الابدال
- الاعلال بالنقل
- الاعلال بالحذف
- المُعَرَّب

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعادل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکوبه کشور.		
ن.م.ر ۱	ن.م.ر 1	ن.م.ر 2	ن.م.ر 2	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱	آشنائی با مفاهیم مضمون عربی و نیاز مندی طلاب به آموزش این مضمون در حوزه علوم دینی
2	2	1	۲	2	2	۲	پرورش و تقویه قدرت دانش آموز در راستای ترجمه نصوص تاریخی
1	1	۲	۱	2	3	۳	معرفت با قواعد زبان عربی و تفاوت آن با زبانهای دیگر
2	2	2	2	3	2	۴	توانمند سازی محصل به تعبیر شفاهی از ضروریات روزمره زندگی
1	1	2	3	2	۲	۵	شناخت مفاهیم عمده در زبان عربی و تاثیر آن در استنباطات علماء
7	7	10	10	11	12	مجموع	
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	عربی 4 (قواعد نحو)	تعليمات اسلامي / ادبيات عربي	دوم	چهارم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی، اهمیت و ضرورت. همزتا الوصل و القطع	شناخت همزة قطع و وصل و لازم و متعدی	تقديم و شرح مفصل موضوع.	آشنایی کامل محصل همزة تلفیقی قطع و وصل لازم و متعدی	استفاده از روش محصل محوری و استاد محوری	به صورت دوامدار.
	2	اللازم و المتعدی					
	3	التمارين.					
دوم	4	أقسام المتعدی	شناخت أقسام المتعدی و اللازم و تعدی الفعل	تقديم و شرح موضوع.	مناقشه و حل تمارين.	//	//
	5	تعدی الفعل بالهمزة و التضعیف.					
	6	التمارين.					
سوم	7	الإعلال و الإبدال	شناخت الإعلال و الإبدال	//	//	//	//
	8	// // //					
	9	التمارين					
چهارم	10	الإعلال فی حروف العلة	شناخت الإعلال فی حروف العلة.	// // //	// // //	// // //	// // //
	11	// // //					
	12	التمارين					
پنجم	13	الإدغام و أنواعها	شناخت الإدغام و أنواعها	// //	// // //	// // //	// //
	14	//					
	15	التمارين					
ششم	16	النداء و ما يتصل باحكامها	شناخت ندا و منادی	// //	// // //	// // //	// //
	17	الإسم و الفعل و الحرف					

					التمارين	18	
					اسماء الافعال	19	هفتم
// //	// //	// //	// //	شناخت اسما افعال و نونهای توکید	نونا التوكيد	20	
					التمارين.	21	
					اعراب الفعل المضارع	22	هشتم
// //	// //	// //	// //	شناخت و نون توکید و اقسام آن	// //	23	
					التمارين	24	
					اسناد المضارع و الامر الى الضمائر	25	نهم
// //	// //	// //	// //	شناخت مضارع و امر و غير منصرف	// //	26	
					امتحان 20%	27	
					العدد	28	دهم
// //	// //	// //	// //	شناخت عدد و تمييز آن	تمييز العدد	29	
					التمارين	30	
					الجملة الاسمية	31	يازدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت جملة	الجملة الفعلية	32	
					التمارين	33	
					جمع التکسير	34	دوازدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت جمع التکسير	// //	35	
					التمارين	36	
					التصغير	37	سیزدهم
// //	// //	// //	// //	شناخت اسمای مصغر و منسوب	// //	38	

					التمارين	39	
					الاعلال والابدال	40	چهاردهم
///	///	///	///	شناخت اعلال و ابدال	احرف الابدال	41	
					التمارين	42	
				شناخت اعلال با نقل ويا با حذف	الاعلال بالنقل	43	پانزدهم
///	///	///	///		الاعلال بالحذف	44	
					الاعلال بالحذف	45	
				شناخت كلمات دخيل در عربى	المُعَرَّب	46	شانزدهم
///	///	///	///		///	47	
					التمارين و نتیجه گیری دروس مضمون	48	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. ابن عقيل، بهاء الدين عبد الله بن عقيل العقيلي المصري الهمداني (1985م) شرح ابن عقيل. دمشق: دارالفكر. 2. الحربي، عبدالعزيز بن علي (1396هـ) شرح الميسر على ألفية ابن مالك. بيروت - لبنان: دار ابن الحزم. 3. حسن، عباس حسن (1398هـ)، النحو الوافي. القاهرة: دارالمعارف.</p>	مأخذ اساسى
<p>1. الجازم، علي الجازم و مصطفى أمين (1395م). النحو الواضح. الدار المصرية السعودية للنشر والتوزيع. 2. حميد محمدى، (1397هـ ش) زبان قرآن. قم، خیابان معلم، انتشارات: دار العلم. 3. الحملاوى، احمد بن محمد بن احمد الحملاوى (2015م). شذالعرف فى فن الصرف. الجزائر: المكتبة الكتب التعليمية. 4. النادى، محمد اسعد النادى (1392هـ) نحو اللغة العربية. القاهرة: مكتبة المنارة الازهرية.</p>	مأخذ كمكى

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اخلاق و سلوک مسلکی (منسوبین نظام عدلی و قضائی)

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اخلاق و سلوک مسلکی (منسوبین نظام عدلی و قضائی)
کود مضمون:	SL_IL0429
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (1 کرایدیت تیوری و 1 کرایدیت عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و مونوگراف
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

پایبندی به تعهدات اخلاقی، وظیفه خطیری است که هر حقوقدانی (اعم از قضات، وکلا، سارنوالان، پولیس، مشاوران حقوقی و سایر صاحبان مشاغل حقوقی) در برابر موکلان، مشتریان، جامعه و از همه مهمتر در برابر "عدالت" بر عهده دارند. این قواعد اخلاقی، ریشه در سنت های جامعه، قوانین موضوعه، مقررہ ها و لوایح داخلی هر نهاد مربوط به معیارهای رفتار حرفه ای و همچنین رویه قضایی دارد. اخلاق حقوقی در عمل مشتمل بر قواعد اخلاقی حاکم بر رفتار اشخاصی است که خدمات حقوقی به مشتریان خود ارائه می دهند. بخشی از مشکلات در نهادهای عدلی و قضایی به خاطر نا آشنایی منسوبین با قواعد اخلاق حقوقی در عمل به وجود می آید و برخی هم ناشی از تخلفات افراد. این مضمون برای محصلان می آموزد که در هر یک از عرصه های قضاء، وکالت دفاع، سارنوالی و پولیس قضایی، منسوبین این نهاد ها مکلف به رعایت چه قواعد و اصول اخلاقی- حقوقی می باشند و در صورت تخلف با چه مکانیزم های می شود از نقض قواعد اخلاق حقوقی و مسلکی در این نهادها جلوگیری کرد. در واقع محصل در این مضمون پیشاپیش می آموزد که در آینده در نهادهای عدلی و قضایی چگونه رفتار مسلکی و مبتنی بر اصول داشته باشند.

شیوه های تدریس و آموزش:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- طرح قضیه و کار گروهی محصلان و ارائه آن در صنف. در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- نقش بازی کردن منحیث وکیل مدافع و قاضی؛
- محکمه نمایی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم اخلاق و رابطه اخلاق با حق و عدالت؛
- میانی، قلمرو منابع عمومی اخلاق حقوقی، مصادر و منابع قانونی اخلاق حقوقی؛
- مصادر و منابع قانونی بین المللی اخلاق حقوقی؛
- اصول عمومی حاکم بر اخلاق و سلوک اخلاقی؛
- جایگاه اخلاق مسلکی در منصب قضا؛
- فضایل و بایسته های کلی اخلاق مسلکی قضات؛
- وجایب اخلاقی و سلوکی قضات نسبت به مدعی و مدعی علیه؛
- اخلاق و سلوک عمومی قضات در داخل و خارج محکمه؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق و سلوک قضات؛
- فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به موکل در شروع و انعقاد قرارداد؛
- فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به جامعه و جانب مقابل دعوی؛
- ضمانت اجراهای اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع شناسایی ردایل فردی و مکانیسم های دوری از آن؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع (هیات نظارت، درج شکایت، سمع شکایت)؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع (اقدامات تادیبی، جبران خسارت، استیناف خواهی)؛
- باید ها و فضایل اخلاق عمومی سارنوالان؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق و سلوک مسلکی سارنوالان؛
- اخلاق و سلوک مسلکی پولیس.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مطابق		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاییه، مدنی، فامیلی و تجاریه.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، حارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسان‌سازی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ايراد، تعديل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعلیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کمبوره.	نتایج متوقعه مضمون	مطابق		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
1	1	1	1	2	2			۱ شناخت مفهوم، مبانی، قلمرو و مصادر و منابع اخلاق حقوقی در عمل	۱
1	2	2	2	1	1			شناخت حقوق و وجایب طرفین دعوی و قضات در روند رسیدگی به قضایای مختلف	۲
1	1	2	2	1	1			شناخت انواع ضمانت اجراهای اخلاقی و قانونی حاکم بر سلوک وکلای مدافع، حارنوالان و قضات	۳
1	1	2	1	3	1			کسب مهارت و ارتقای دانش جهت کمک به سیستم عدلی و قضایی و تحکیم عدالت در جامعه	۴
3	3	2	2	2	1	کسب مهارت به ارتباط رسیدگی به قضایای مدنی، جزایی، فامیلی و تجاری منحبث وکیل مدافع، مشاور حقوقی، حارنوال و قاضی	۵		
1.4	1.6	1.8	1.6	1.8	1.2	مجموع			
1.5/3						اوسط عمومی			
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اخلاق و سلوک مسلکی	تعلیمات اسلامی	دوم	چهارم	2	کار عملی و مونوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت و مفردات آن چیستی اخلاق، اخلاق مسلکی و حقوقی در عمل						
	2	نسبیت و اطلاق اخلاق، رابطه اخلاق با حق و عدالت						
دوم	3	مبانی اخلاق حقوقی و سلوک مسلکی				انجام تمرینات در داخل صنف		پرسش و پاسخ
	4	قلمرو اخلاق حقوقی منابع عمومی اخلاق حقوقی						
سوم	5	مصادر و منابع قانونی اخلاق حقوقی				انجام تکالیف خانگی		
	6	مصادر و منابع بین المللی اخلاق حقوقی						
چهارم	7	اصول عمومی حاکم بر اخلاق و سلوک مسلکی منسوبین نهادهای عدلی قضایی - استقلال، درستکاری و قابلیت اعتماد						پرسش و پاسخ
	8	اصول عمومی حاکم بر اخلاق مسلکی: تضاد منافع، حفظ اسرار، بی طرفی و...						
پنجم	9	جایگاه اخلاق مسلکی در منصب قضا				تصحیح کارخانگی ها		
	10	فضایل و بایسته های کلی اخلاق مسلکی قضات						
ششم	11	وجانب اخلاقی و سلوکی قضات نسبت به طرفین دعوا						پرسش و پاسخ
	12	نسبت به وکلای مدافع، سارنوال و شهود						
هفتم	13	اخلاق و سلوک عمومی قضات در داخل محکمه				انجام تمرینات در داخل صنف		
	14	سلوک عمومی قضات در خارج از محکمه						
هشتم	15	مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی قضات				انجام تمرینات کارخانگی		پرسش و پاسخ
	16	مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی قضات						
نهم	17	حل تمرینات و پاسخ پرسش های محصلین						
	18	امتحان بیست فیصد						

		تصحیح کارخانگی ها				فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به موکل در انعقاد، حین قرارداد و در ختم آن	19	دهم
						فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به دیگر طرف های ذیدخل (جانب مقابل و وکیل وی، محکمه، و...)	20	
پرسش و پاسخ						مکانیزم اجرای اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع	21	یازدهم
						باید ها و فضایل اخلاق عمومی سارنوالان، تاریخچه، اصول اختصاصی و شرایط کلی احراز مسلک سارنوالی	22	
		محکمه تمثیلی				اخلاق مسلکی سارنوال در حین انجام کار، برخورد مسلکی با جوانب دعوا	23	دوازدهم
						با دیگر جوانب ذیدخل	24	
		انجام تمرینات در داخل صنف				مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی سارنوال	25	سیزدهم
						تنبیه و مجازات و حق اعتراض به آن	26	
						اخلاق مسلکی پولیس: سیاست های جنایی پولیس	27	چهاردهم
						چالش ها در فعالیت های پولیس	28	
		محکمه تمثیلی				باید ها و اخلاق مسلکی پولیس	29	پانزدهم
						مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی پولیس، شکایت، احکام تأدیبی و...	30	
پرسش و پاسخ						رسیدگی به سوالات محصلین	31	شانزدهم
						جمع بندی نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • اخلاق و سلوک مسلکی (1398). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان. • Rohullah Aziz and others,(2015). An introduction to the Legal Ethic in Afghanistan. Kabul: ALEP. 	مأخذ اساسی

<ol style="list-style-type: none"> 1. زيدان، دكتور عبدالكريم. نظام القضاء في الشريعة الاسلاميه. 1427 هـ ق. طبع سوم، مؤسسة الرسالة 2. زويل، محمد عثمان. (1384). شرح محله الاحكام. كابل: مطبوعه دولتي. چاپ اول. 3. ساكت، محمد حسين. (1385). روزنه ای به اندیشه نگاری حقوقی. تهران: نگاران شهر. چاپ اول. 4. سنگلجی، محمد. (1384). قضا در اسلام. تهران. نشر دانشگاه تهران. 5. نذیر، دادمحمد. (1392). اساسات حقوق اسلام. کابل: رسالت. چاپ اول. 6. علم ستانکزی، محمد ظریف. (1392). اصول محاکمات جزایی. کابل: انتشارات رسالت. چاپ اول. 7. کتاب راهنما برای قضات افغانستان شرح سلوک قضایی و اجراءات جزایی. کابل: IDLO. کمیته تدوین و کمیته ترجمه. 8. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان مصوب 1382. 9. قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه مصوب 1393. 10. قانون وکلای مدافع، مصوب 1386. کابل. (چاپ 1392) نشر انجمن مستقل وکلای مدافع. 11. اساسنامه انجمن مستقل وکلای مدافع، مصوب 1386. (چاپ شده ضمیمه قانون وکلای مدافع). 12. ضمیمه شماره 1 اساسنامه انجمن مستقل وکلای مدافع، در مورد طرز سلوک و رفتار وکلای مدافع. مصوب 1387/11/8. (چاپ شده ضمیمه قانون وکلای مدافع). 13. طرز العمل هیات نظارت انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان. (چاپ شده ضمیمه قانون وکلای مدافع). 14. اساسنامه انجمن سارنوالان افغانستان، کابل مصوب عقرب 1388. 15. مقررہ طرز سلوک قضایی برای قضات جمهوری اسلامی افغانستان. (1387) جریده رسمی وزارت عدلیه، نمبر مسلسل 975. 16. مقررہ رسیدگی به تخلفات قضات، مصوب 1387 شورای عالی ستره محکمه. 17. قانون تشکیل و صلاحیت سارنوالی، مصوبی میزان 1392 18. طرز العمل سلوک و معیارهای مسلکی سارنوالان لوی سارنوالی جمهوری اسلامی افغانستان و شرح آن، (1389) مصوب شورای عالی لوی سارنوالی. 19. قانون اجراءات جزایی و قانون تعدیل ماده 26 اجراءات جزایی، مصوب 1392. 20. قانون اصول محاکمات مدنی. 21. کد جزا مصوب فرمان تقنینی 1396. 	<p>مأخذ کمکی</p>
---	----------------------

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تمدن اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	تمدن اسلام
کود مضمون:	SL_IL0430
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

تمدن اسلامی از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث آن اولا معرفی تاریخ مختصر تمدن انسانی و بعد معرفی مفصل تمدن اسلامی در عرصه های مختلف آن میباشد، ارکان و خصوصیات تمدن اسلامی، بحث تاریخی تمدن اسلامی از عصر پیامبر اکرم ص و خلفای راشدین شروع تا مراحل و عصور بعدی آن، پیشرفت ها و ابتکارات علمی دانشمندان مسلمان، شهرسازی، اعمار ساختمانها توسط مسلمانان در سرزمین های مربوطه، مساعد ساختن زمینه گفتگوها بین مدنیت ها توسط مسلمانان، رکود و کمرنگ شدن این مدنیت. بر هر محصول شرعیات لازم است که تاریخ گهربار مدنیت اسلامی را با تفصیلات لازم آن بداند.

اهداف آموزشی:

- فهم دقیق محصول از تاریخ مفصل مدنیت اسلامی و انتقال دانش معین به او در این زمینه.
- آشنایی محصول با چگونگی ایجاد تمدن ها و از جمله تمدن اسلامی.
- بررسی تاثیر تمدن اسلامی بر عصر تجدید علوم و فنون اروپا.
- بررسی وجود خصلت تاثیر و تاثر در تمدن اسلامی.
- تقویه فکر جستجوی طرق احیای مجدد تمدن اسلامی.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصول محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مقدمه
- معانی تمدن و اختلاف نظریات در این مورد
- سیر تاریخی تمدن انسانی
- ارکان مهم شکل گیری تمدن ها
- چگونگی ایجاد تمدن های انسانی
- تمدن اسلامی، خصوصیات تمدن اسلامی
- عصر پیامبر صلی الله علیه وسلم
- اجتماع، اقتصاد، سیاست و عرصه های دیگر
- عصر خلفای راشدین: ابوبکر الصدیق رضی الله عنه اجتماع، سیاست و عرصه های دیگر
- حضرت عمر ابن خطاب رضی الله عنه
- حضرت عثمان ابن عفان رضی الله عنه
- حضرت علی رضی الله عنه رضی الله عنه
- مسلمانان و پیرفت علوم مختلف
- راه یافتن مسلمانان به علوم وفنون ملل دیگر از طریق ترجمه
- نهضت ترجمه علوم غیر اسلامی
- شهر سازی و امور ساختمانی اسلامی
- نقش مسلمانان در گفتگو میان تمدنها
- تأثیرات تمدن اسلامی بر عصر تجدید علوم و فنون اورپا
- تأثیر علوم عقلی، فلسفه اسلامی بر تمدن غرب
- تأثیر هنر های اسلامی در تمدن غرب
- ویژگی تأثیر و تأثر در تمدن اسلامی
- علل رکود تمدن اسلامی
- علل بیرونی رکود تمدن اسلامی
- علل درونی رکود تمدن اسلامی
- علل متأخر رکود تمدن اسلامی
- آمیدی به احیای مجدد تمدن اسلامی
- بیداری اسلامی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاءایی، مدنی، فامیلی و تجارتهی.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیهی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱			
2	1	1	1	1	1	۱	فهم دقیق محصل از تاریخ مفصل مدنیت اسلامی و انتقال دانش معین به او در این زمینه.	
1	1	1	1	1	1	۲	آشنایی محصل با چگونگی ایجاد تمدن ها و از جمله تمدن اسلامی.	
2	2	1	1	1	1	۳	بررسی تاثیر تمدن اسلامی بر عصر تجدید علوم و فنون اروپا.	
2	1	1	1	1	1	۴	بررسی وجود خصلت تاثیر و تاثر در تمدن اسلامی.	
2	1	1	1	1	1	۵	تقویه فکر جستجوی طرق احیای مجدد تمدن اسلامی.	
							مجموع	
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تمدن اسلام	عقیده و فلسفه	دوم	چهارم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت آن. معرفی سیلابس مقدمه، معانی تمدن و اختلاف نظریات در این مورد	انتقال دانش در مورد منطق قدیم	ارائه لکچر و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سوال و جواب	محصل محور	دوامدار
	2	ارتباط تمدن و فرهنگ					
دوم	3	سیر تاریخی تمدن انسانی					//
	4	ارکان مهم شکل گیری تمدن ها					//
سوم	5	چگونگی ایجاد تمدن های انسانی					//
	6	تمدن اسلامی، خصوصیات تمدن اسلامی					//
چهارم	7	عصر پیامبر صلی الله علیه وسلم					//
	8	اجتماع، اقتصاد، سیاست و عرصه های دیگر					//
پنجم	9	عصر خلفای راشدین: ابوبکر الصدیق رضی الله عنه اجتماع، سیاست، و عرصه های دیگر					//
	10	حضرت عمر ابن خطاب رضی الله عنه اجتماع، سیاست، و عرصه های دیگر					//
ششم	11	حضرت عثمان ابن عفان رضی الله عنه اجتماع، سیاست، و عرصه های دیگر					//
	12	حضرت علی رضی الله عنه رضی الله عنه اجتماع، سیاست، و عرصه های دیگر					//
هفتم	13	مسلمانان و پیثرفت علوم مختلف					//
	14	راه یافتن مسلمانان به علوم و فنون ملل دیگر از طریق ترجمه					//
هشتم	15	نهضت ترجمه علوم غیر اسلامی					//
	16	امتحان وسط سمستر					//
نهم	17	شهر سازی و امور ساختمانی اسلامی					//
	18	نقش مسلمانان در گفتگو میان تمدن ها					//
دهم	19	تأثیرات تمدن اسلامی بر عصر تجدید علوم و فنون اروپا					//

					تأثیر علوم عقلی، فلسفه اسلامی بر تمدن غرب	20	
					تأثیر هنر های اسلامی در تمدن غرب	21	یازدهم
//	//	//	//	//	ویژگی تأثیر و تأثر در تمدن اسلامی	22	
					اسباب شکوفایی تمدن اسلامی در عصر اول	23	دوازدهم
//	//	//	//	//	ادامه اسباب شکوفایی ...	24	
					علل رکود تمدن اسلامی	25	سیزدهم
//	//	//	//	//	علل بیرونی رکود تمدن اسلامی	26	
					علل درونی رکود تمدن اسلامی	27	چهاردهم
//	//	//	//	//	علل متاخر رکود تمدن اسلامی	28	
					امیدی به احیای مجدد تمدن اسلامی	29	پانزدهم
//	//	//	//	//	بیداری اسلامی	30	
					ادامه	31	شانزدهم
//	//	//	//	//	مرور بر دروس گذشته	32	

منابع یا مأخذ:

1. جمشیدی، محمد صادق غلام (1393)، فرهنگ و تمدن اسلامی. تهران، وزارت علوم.
2. زیدان، جرجی (1372). تاریخ تمدن اسلام. تهران، نشرات امیر کبیر
3. علوان، عبد الله ناصح (1384). دستاوردهای تمدن اسلامی و نقش آن در رنسانس. تهران، احسان
4. ولایتی، علی اکبر. (ب، ت). پویایی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون بلاغت (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تعلیمات اسلامی و فقه و قانون
اسم مضمون:	بلاغت 2
کود مضمون:	SL_IL0425
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تئوری)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیز مضمون:	SL_IL0323
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون که در حقیقت مضمون اساسی است برای همه مردم خاصاً کسانی که تفسیر قرآن را می آموزند و بالاخص محصلان پوهنځی شرعیات یک ماده بسیار ضروری بوده که بدون معلومات کافی درین بخش به علوم اسلامی داخل شدن دور از امکان است و کسانی که در این علم معلومات ندارند حتماً به خطاها می رسند و نمیتوانند که بطور کامل به تعریف و یا تشریح هیچ علمی موفقیت کامل پیدا کنند بناءً هر محصل باید به مضمون بلاغت اول آشنایی حاصل نمایند تا سبب موفقیت ایشان در باقی علوم اسلامی گردد . و ضمناً توسط بلاغت اعجاز قرآن کریم و نکات بلاغی آن شناخته می شود .

شیوه های تدریس و آموزش:

- فهمیدن نکات بلاغی قرآن و سنت
- معرفت با قواعد فصاحت و بلاغت زبان عربی
- با رعایت این علم میتوان گوینده موفق گردید.
- توانمند سازی محصلان به تفریق میان کلام فصیح از غیر آن
- پی بردن به محسنات لفظی و معنوی کلام

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- علم معانی
- مسند و مسند الیه
- اغراض کلام
- جمله انشائیه
- امر و نهی
- معانی فرعی امر
- تمنا و ندا
- قصر انواع وادات ان
- وصف و فصل
- اطناب و ایجاز
- علم بدیع

• محسنات لفظی و معنوی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						رشته
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزئیات، مندر، فایده و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوالت، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعهد و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تهیه حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم عمیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	
1	2	2	2	2	۲	۱ فهمیدن نکات بلاغی قرآن و سنت
1	1	2	۲	2	3	۲ معرفت با قواعد فصاحت و بلاغت زبان عربی
1	2	۲	۱	2	1	۳ با رعایت این علم میتوان گوینده موفق گردید.
2	۲	1	2	2	2	۴ توانمند سازی محصلان به تفریق میان کلام فصیح از غیر آن
2	1	1	2	2	۲	۵ پی بردن به محسنات لفظی و معنوی کلام
7	9	9	9	10	11	مجموع
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل						

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	بلاغت (2)	تعلیمات اسلامی	دوم	چهارم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی و اهمیت مضمون	دانش، آموزش	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	استماع به درس و پرسش از نکات مبهم	تلفیقی میان محوری و استاد محوری	دوامدار
	2	توضیح مفردات درسی					
دوم	3	تعریف علم معانی و تعریف کلام خبری و انشایی	دانش، آموزش	// //	// //	// //	// //
	4	تمارین					
سوم	5	مسند و مسند الیه و مواضع آن	// //	// //	// //	// //	// //
	6	تمرینات					
چهارم	7	مقاصد و اغراض کلام	// //	// //	// //	// //	// //
	8	تمارین					
پنجم	9	انواع کلام و مثال های تطبیقی آن	// //	// //	// //	// //	// //
	10	تمارین					
ششم	11	انشایی طلبی و غیر طلبی	// //	// //	// //	// //	// //
	12	تمارین					
هفتم	13	تعریف امر و اغراض فرعی آن	// //	// //	// //	// //	// //
	14	تمارین					
هشتم	15	امر و نهی تعریف امر و اغراض فرعی آن	// //	// //	// //	// //	// //
	16	تمارین					
نهم	17	امتحان 20 %	// //	// //	// //	// //	// //
	18	// //					
دهم	19	تعریف تمنی و ندا	// //	// //	// //	// //	// //

					تعارین	20	
// //	// //	// //	// //	// //	قصر و انواع آن .	21	یازدهم
					تعارین	22	
// //	// //	// //	// //	// //	وصل و فصل و موارد آن	23	دوازدهم
					تعارین	24	
// //	// //	// //	// //	// //	اطناب، ایجاز و مساوات	25	سیزدهم
					تعارین	26	
// //	// //	// //	// //	// //	علم بدیع و تعریف محسنات لفظی و معنوی.	27	چهاردهم
					تعارین	28	
// //	// //	// //	// //	// //	بیان محسنات لفظی	29	پانزدهم
					تعارین	30	
// //	// //	// //	// //	// //	بیان محسنات معنوی	31	شانزدهم
					پاسخ به سوالات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:	
1. الجارم، علي الجارم و مصطفى امين (2010م) البلاغة الواضحة. كراتشي: مكتبة البشرية. 2. المراغي، أحمد مصطفى المراغي (1989م) علوم البلاغة. بيروت: دار الجيل. 3. تفتازاني، سعد الدين تفتازاني (1987م) مختصر المعاني. ملتان: بوهر گيت.	1. ماخذ اساسی
1- امين، بكرى شيخ امين (1987م) البلاغة العربية أسسها وعلومها وفنونها. بيروت: دار العلم للملايين. 2- القزويني، محمد بن عبدالرحمن بن عمر، ابوالمعالي، جلال الدين القزويني (1998م). الإيضاح في علوم البلاغة. بيروت: دار احياء العلوم. 3- محمدى، حميد محمدى (1383هـ ش) آشنا يى با علوم بلاغت. قم: دار الذكر.	4. ماخذ كمكى

پوهنځی شرعیات

رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف سوم - سمسټر پنجم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام (3)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	احادیث احکام (3) {معاملات}
کود مضمون:	SL_IL0517
تعداد کړیدیت:	2 کړیدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیز مضمون:	SL_IL0217
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

حدیث احکام از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث آن شرح و تحلیل احادیث نبوی از جهات مختلف سندی، متنی و شرح و تحلیل مسائل و احکام مختلف در روشنایی احادیث، و بالأخره استنباط احکام جهت رفع نیازمندی های جامعه؛ پس ضرور است که یک نوع آشنایی محصلین با معتبرترین کتاب از کتاب های فقه الحدیث (سبل السلام) و نیز دانستن شیوه تألیف، اصطلاحات و شروط مؤلف آن وجود داشته باشد، و همچنان آگاه نمودن ایشان از سایر شروح و مختصراتیکه پیرامون این موضوع تألیف شده است.

اهداف آموزشی:

- آموختن شیوه قرائت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.
- وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.
- آشنایی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث
- شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر
- کشف و تقویه استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.

شیوه های تدریس و آموزش:

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کتاب البیوع
- أحادیث في شروط البيع
- أحادیث في النهي عن بیوع الغرر.
- أحادیث في النهي عن البیوع الربویة
- أحادیث في الخيار
- أحادیث في الربا
- أحادیث في الرخصة في العرايا
- أحادیث في السلم والقرض، والرهن.
- أحادیث في التفليس والحجر والصلح
- أحادیث في الحوالة والضمان

- أحاديث في الشركة والوكالة
- أحاديث في العارية و العصب
- أحاديث في الشفعة
- أحاديث في المساقاة والإجارة

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	نمره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسپه های مختلف جزاءای، مدنی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	آموزختن شیوه قرائت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.	۱
						وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.	۲
						آشنائی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث	۳
						شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر	۴
						کشف و تقویه استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.	۵
						مجموع	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حدیث احکام 3 (معاملات)	تعلیمات اسلامی	سوم	پنجم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کتاب البيوع: أحاديث في شروط البيع ، و النهي عن إضاعة المال.					
	2	والنهي عن بيع الرجل على بيع أخيه و أن يستام الرجل على سوم أخيه و النهي عن النجش					
دوم	3	أحاديث في النهي عن بيع الميتة والخنزير والأصنام و الخمر والدم و الكلب والسنور و القينات و النهي عن مهر البغي وحلوان الكاهن					
	4	أحاديث في النهي عن بيوع الغرر رجل الحيلة والمضامين والملاقيح، والملامسة والمناجدة و بيع الحصة، وبيع اللبن في الصرع والصوف على الظهر} والنهي عن بيع ما لم يملك، وبيع ما لم يقبض					
سوم	5	أحاديث في النهي عن البيوع الربوية { المزبنة					
	6	أحاديث في النهي عن بيع والمحاولة،					
چهارم	7	الحيوان بالحيوان نسيئة، و اللحم بالحيوان و بيع العينة} و					
	8	النهي عن بيع ما لم يتبين صلاحه،					
پنجم	9	والنهي عن بيع العربان،					
	10	والنهي عن بيعتين في بيعة،					
ششم	11	أحاديث في النهي عن الغش في البيع،					
	12	والنهي عن اليمين الكاذبة في البيع، والنهي عن التصرية،					
هفتم	13	و النهي عن بيع الحاضر للباد وعن تلقي الركبان					
	14	أحاديث في الخيار					
هشتم	15	أحاديث في الربا					
	16	أحاديث في الأشياء الربوية					
نهم	17	باب العرايا					
	18	أحاديث في الرخصة في العرايا وبيع الأصول والثمار، و النهي عن الثنيا في البيع إلا أن تعلم					
دهم	19	أحاديث في السلم والقرض					
	20	أحاديث في الرهن.					
يازدهم	21	أحاديث في التفليس والحجر					
	22	أحاديث في الصلح					
دوازدهم	23	أحاديث في الحوالة					
	24	أحاديث في الضمان					
سیزدهم	25	أحاديث في الشركة					

					احاديث في الوكالة	26	
					احاديث في العارية	27	چهاردهم
					احاديث في الغصب	28	
					احاديث في الشفعة	29	پانزدهم
					بقية احاديث الشفعة	30	
					احاديث في المساقاة	31	شانزدهم
					احاديث في الإجارة	32	

منابع يا مأخذ:	
3 . مأخذ اساسی	الصنعاني، محمد بن إسماعيل الكحلاني الأمير (2009) سبل السلام شرح بلوغ المرام. ناشر: دار الحديث. القاهرة .
4 . مأخذ کمکی	<p>کتاب ممد درسی مضمون که محصلان در اجرای کار خانگی و ازدیاد معلومات از آنها استفاده کرده میتوانند:</p> <p>1 - البسام. عبد الله بن عبد الرحمن التميمي. (2003 م) توضیح الأحكام من بلوغ المرام. ناشر: مكتبة الأسدی، مكة المكرمة.</p> <p>2- الشوكاني. محمد بن علي. (1413 هـ - 1993 م). نيل الأوطار. ناشر: دار الحديث، مصر.</p> <p>3- شيبه الحمد. عبد القادر. (1982 م) فقه الإسلام «شرح بلوغ المرام من جمع أدلة الأحكام». ناشر: مطابع الرشيد، المدينة المنورة السعودية.</p> <p>4- العثيمين، محمد بن صالح. (1427 هـ - 2006 م) فتح ذي الجلال والإكرام بشرح بلوغ المرام. ناشر: المكتبة الإسلامية للنشر والتوزيع.</p> <p>5- العسقلاني، ابن حجر. (1379) فتح الباري شرح صحيح البخاري. ناشر: دار المعرفة - بيروت.</p> <p>6- العظيم آبادي، محمد أشرف. (1415 هـ) عون المعبود شرح سنن أبي داود، ناشر: دار الكتب العلمية بيروت.</p> <p>7- الفوزان الدكتور صالح. (2012م) منحة العلام شرح بلوغ المرام. مكتبة المعارف للنشر والتوزيع.</p> <p>8- المباركفوري. محمد عبد الرحمن. (2006) تحفة الأحوذی بشرح جامع الترمذی. ناشر: دار الكتب العلمية بيروت.</p> <p>9- المغرّبي. الحسين بن محمد بن سعيد الكلاعي، (1994م) البدر التمام شرح بلوغ المرام. ناشر: دار هجر.</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 5 (دعوی)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه 5 (دعوی)
کود مضمون:	SL_IL0510
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون مبانی و اساسات دعوی را از نظر فقه اسلامی، به خصوص فقه حنفی بیان نموده و اجراءات دعوی را طور مفصل، با مقایسه به قوانین مربوطه به بررسی می‌گیرد. با توجه به این که دعوی و مسایل مربوط به آن بخش عمده فعالیت‌های مسلکی یک محصل شرعیات را در جامعه به حیث قضات، خارنوالان و وکلای مدافع - تشکیل می‌دهد، شایسته است تا اجراءات مربوطه آن از منظر فقه اسلامی که منبع اولی قوانین را در نظام حقوقی ما تشکیل می‌دهد به بحث گرفته شده و بر قوانین نافذة کشور تطبیق گردد؛ و به این ترتیب، بر هر محصل شرعیات، لازم است تا اصول و مهارت‌های لازم را در زمینه کسب نماید.

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم دعوی
- ارکان و شروط دعوی
- انواع دعاوی
- اصول وضوابط کلی دعوی در فقه اسلامی
- وسائل اثبات دعوی و تصنیف آنها
- بینة بحیث وسیله اثبات
- إقرار بحیث وسیله اثبات

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مطابقت
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فامیله و تجارتی.	2	2	3	2	2	1 اطلاع از احکام و مسایل دعوی از نظر فقه و قانون	۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت
5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	2	3	2	2	2	2 بررسی مطابقت احکام قوانین مربوطه با منابع معتبر فقهی	
4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	2	2	2	1	3	3 فهم و تحلیل مبانی دعوی و اجراءات مربوط به آن	
3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2	2	3	2	2	4 تطبیق این مبانی و اجراءات بر مواد مربوطه در قوانین نافذ کشور	
2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	2	2	2	2	2	5 کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در این مورد	
1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	2	2	2	2	2	مجموع	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه 5 (دعوی)	فقه و قانون	سوم	پنجم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف با محصلان، معرفی مضمون، بیان اهمیت و ضرورت مضمون، معرفی منابع و مواد درسی					
	2	تعریف دعوا در لغت و اصطلاح، در فقه و قانون، تعریف مدعی و مدعی علیه و اهمیت شناخت آن ها در این باب					
دوم	3	مشروعیت دعوی و دلایل آن					
	4	ارکان دعوی و چیزی که مدعی به شده می تواند از نظر فقه و قانون					
سوم	5	معرفی انواع دعوی و تقسیمات مختلف آن و شروط دعوی					
	6	اسباب دعوی، مکان دعوی، احکام و آثار مرتب بر آن					
چهارم	7	اصول کلی استماع دعوی در فقه و قانون					
	8	اثر مرور زمان بر دعاوی در فقه و قانون، انتها و ختم دعوی و اسباب آن.					
پنجم	9	مرور به بعضی موضوعات و مطالب مهم باقی مانده در مورد دعوی					
	10	معرفی کلی وسائل اثبات دعوی و توضیح مفهوم «بینه»					
ششم	11	تقسیم وسائل اثبات به اولیه و ثانویه و معرفی اجمالی هر یک					
	12	تقسیم وسائل اثبات دعوی به مادی و معنوی و معرفی هر یک					
هفتم	13	معرفی اقرار (به حیث یکی از وسائل اثبات دعوی در فقه و قانون) تعریف اقرار در لغت و اصطلاح.					
	14	مشروعیت اقرار و بیان حکم تکلیفی آن. اهمیت اقرار و اثر مرتب بر آن. سبب یا اسباب اقرار.					
هشتم	15	ارکان و شروط صحت اقرار نزد فقها اقرار صوری و آثار آن.					
	16	توکیل در اقرار، اثر شبهه در اقرار.					
نهم	17	پاسخ به سوالات محصلان					
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	رجوع از اقرار و احکام مربوط به آن					
	20	اقرار در حالت صحت و مرض و احکام آن، اقرار به نسب و میطلات آن.					
یازدهم	21	شهادت: تعریف و مشروعیت آن					
	22	حکم شهادت و ارکان معتبر آن					

				23	شروط شهادت: شروط تحمل شهادت و شروط اداى شهادت	دوازدهم
				24	نصاب شهادت : در اثبات جرایم حدود و قصاص و دیگر جرایم	
				25	نصاب شهادت در حقوق مالی و مدنی و سایر مسائل و موضوعات	سیزدهم
				26	تعدیل و تزکیه شهود، شهادت بالای شهادت و شروط آن، شهادت غیر مسلمان و موارد اعتبار آن	
				27	رجوع از شهادت و احکام آن	چهاردهم
				28	رجوع از شهادت قبل از اصدار حکم، بعد از اصدار حکم و بعد از اجرای حکم.	
				29	تعارض شهادت شهود، گرفتن اجرت در شهادت.	پانزدهم
				30	شهادت دروغ و احکام آن	
				31	مرور بر دروس گذشته، رسیدگی به سوالات محصلان	شانزدهم
				32	و رهنمای برای امتحان پایان سمستر	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • مرغینانی، برهان الدین (1392) الهدایة فی شرح بداية المبتدی، بخش دعوی. • فرید، نصر، (1937) الدعوی والاثبات، مفید دیار مصر. قاهره، دارالشروق. • زحیلی، دکتورهیة. (ب.ت). الفقه الاسلامی وادلتہ. دارالفکر: سوریه- دمشق. • قانون اصول محاکمات مدنی، 	<ul style="list-style-type: none"> • مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • کاسانی، علاء الدین أبو بکر بن مسعود. (1406 هـ ق). بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع. جلد سوم، طبع دوم. دار الکتب العلمیة. • عثمان، رأفت، (). نظام القضاء فی الفقه الاسلامی. قاهره: ... • زیدان، عبدالکریم، (). نظام القضاء فی الشریعة الاسلامیة. قاهره: • یاسین، محمد نعیم، (). نظریة الدعوی بین الشریعة الاسلامیة و قانون المرافعات المدنیة. • مرغینانی، علی بن ابی بکر بن عبد الجلیل الفرغانی المرغینانی، أبو الحسن برهان الدین. (المتوفی: 593هـ). • الهدایة فی شرح بداية المبتدی. المحقق: طلال یوسف. دار احیاء التراث العربی - بیروت - لبنان. • قانون اساسی افغانستان. جریده رسمی وزارت عدلیه • سنهوری، (ب.ت). الوسیط فی شرح القانون المدني الجدید. بیروت: دار المعرفة. • وزارت عدلیه افغانستان، قانون مدنی (جلد دوم). جریده رسمی منتشره سال(1352هـ). • وزارت اوقاف دولت کویت، الموسوعة الفقهیة الكويتیة، دار الارقم: کویت. 	<ul style="list-style-type: none"> • مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه 3

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	کابل
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول فقه (3)
کود مضمون:	SL_IL0519
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنياز مضمون:	SL_IL0419

صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد استنباط احکام شرعی از مصادر قبول شده شرعی را روشن میسازد و شیوه استنباط را بیان میکند و مشتمل بر معرفی ادله یا مصادر فقه و شریعت اسلامی میباشد، اعم از ادله اتفافی و ادله اختلافی و بطور خلاصه ادله، احکام، چگونگی استنباط و حالت استنباط کننده را بیان میکند.

شیوه های تدریس و آموزش:

اساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمنا شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- متقابلات تقسیم سوم کتاب الله:
- خفی، مشکل، مجمل و متشابه
- تقسیم چهارم کتاب الله:
- عبارة النص، إشارة النص، دلالة النص وإقتضاء النص
- نمونه هایی از تعارض ظاهری میان این اقسام
- حروف معانی
- سنت بحیث مصدر دوم شریعت اسلامی
- تقسیمات سنت
- بیان واقسام آن
- نسخ و مسائل مربوطه آن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعبد و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.				
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1				
2	3	2	3	3	3	۱	آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن		
3	2	2	2	3	3	۲	شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله اتفافی و ادله اختلافی		
3	3	3	2	3	3	۳	درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی		
2	3	2	3	2	3	۴	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعد اصولی		
2	3	3	3	3	۲	۵	کسب مهارت‌های صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر		
2.4	2.8	2.4	2.6	2.8	2.8	مجموع			
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	اصول فقه (3)	فقه و قانون	سوم	پنجم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مقابلات تقسیم سوم کتاب الله: خفی: تعریف، حکم ومثالهای آن.					
	2	مشکل: تعریف، حکم ومثالهای آن.					
دوم	3	مقابلات تقسیم سوم کتاب الله: مجمل: تعریف، حکم ومثالهای آن.					
	4	متشابه: تعریف، حکم ومثالهای آن.					
سوم	5	تقسیم چهارم کتاب الله: عبارة النص: تعریف، حکم و مثالهای تطبیقی آن.					
	6	اشاره النص: تعریف، حکم و مثالهای تطبیقی آن.					
چهارم	7	تقسیم چهارم کتاب الله: دلالة النص و اقتضاء النص: تعریف، حکم و مثال های هر یک،					
	8	تفاوت میان محذوف و مقتضی و مثال تعارض میان دلالات فوق.					
پنجم	9	حروف معانی: حروف عطف: حرف واو و فا.					
	10	حروف عطف: حرف ثم، بل و لکن.					
ششم	11	حروف معانی: حروف عطف: حرف (او).					
	12	حروف معانی: حروف عطف: حرف (حتی).					
هفتم	13	حروف معانی: حروف جر: حرف باء و علی.					
	14	حروف جر: حرف: من، إلی و حرف فی.					
هشتم	15	حروف معانی: اسمای ظرف: مع، قبل، بعد و عند.					

				حروف معانی: اسمای شرط: ین، إذا، لو و کیف.	16	
				امتحان وسط سمستر	17	نهم
				///	18	
				مصدر دوم شریعت اسلامی: سنت: تعریف و ادله حجیت آن	19	دهم
				اقسام سنت از لحاظ کیفیت اتصال سند: خبر متواتر.	20	
				تقسیم سنت از لحاظ اتصال سند: خبر مشهور	21	یازدهم
				خبر واحد: تعریف، حکم، ادله حجت بودن و شروط عمل نمودن به خبر واحد.	22	
				تقسیم دوم سنت به اعتبار انقطاع سند: حدیث مرسل: تعریف، حکم و اقسام آن.	23	دوازدهم
				تقسیم سوم سنت باعتبار محل آن و تقسیم چهارم خبر باعتبار ذات آن.	24	
				اقسام و حکم افعال پیامبر: افعال فطری، اختصاصی و تشریحی	25	سیزدهم
				تعارض و ترجیح و طرق آن.	26	
				بیان و اقسام آن: بیان تقریر، بیان تفسیر و بیان تغییر.	27	چهاردهم
				بیان و اقسام آن: بیان ضرورت و بیان تبدیل.	28	
				نسخ: تعریف، ارکان، شروط، حکمت و ادله جواز آن	29	پانزدهم
				اقسام نسخ و فرق آن با بقاء.	30	
				نسخ از نظر منکرین آن با ادله و مثالهای آن	31	شانزدهم
				مرور بر دروس گذشته، رهنمایی برای امتحان نهایی و پاسخ به سوالات.	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1- بخاری، عبد العزيز بن أحمد بن محمد، علاء الدين البخاري الحنفي.(ب.ت) كشف الأسرار شرح أصول البزدوي. دار الكتاب الإسلامي، بيروت - لبنان.</p> <p>2- جيون، شيخ احمد. (2005م). نور الانوار. بشرا. كراچی: پاکستان.</p> <p>3- زهير، محمد ابوالنور. (1428هجری - 2007م). اصول الفقه : طبع اول : دار البصائر، قاهره.</p> <p>4- غزالی، أبي حامد محمد بن محمد. (1414هجری - 1994م). المستصفى من علم الاصول. دار الارقم - بيروت.</p> <p>5- محب الله . (ب.ت). مسلم الثبوت : مطبعه مجیدی، پيشاور: پاکستان.</p>	1 . مأخذ اساسی
<p>7- ابوزهره، محمد ابوزهره. (1427هجری - 2006م). <u>اصول الفقه</u> : دار الفكر العربي- قاهره .</p> <p>8- خلاف، عبدالوهاب. (1392هجری - 1972م). <u>علم اصول الفقه</u>. طبع دهم: دار القلم - كويت.</p> <p>9- زحيلي، دكتور وهبة الزحيلي. (ب.ت). <u>اصول الفقه الاسلامي</u>. مكتبة رشيدية، پيشاور- پاکستان.</p> <p>10- زرکشی. (1992م). <u>البحر المحيط في اصلى اصول الفقه</u>. طبع دوم: دار القلم، الكويت،</p> <p>11- زيدان، دكتور عبدالكريم . (2004م). <u>الوجيز في اصول الفقه</u>. طبع جديد: فاروقيه، پيشاور، پاکستان.</p> <p>12- شاطبي، ابراهيم بن موسى اللخمي الغرناطي المالكي(ب.ت). <u>الاعتصام</u> : دار المعرفة - بيروت.</p> <p>13- شاطبي، ابراهيم بن موسى اللخمي الغرناطي المالكي .(ب.ت). <u>الموافقات في اصول الفقه</u> : دار المعرفة - بيروت.</p> <p>14- شوکانی، محمد بن علی بن محمد. (1349هجری). <u>إرشاد الفحول الى تحقيق الحق من علم الاصول</u>. مطبعه صبيح - قاهره.</p> <p>15- قرافي، شهاب الدين احمد بن ادريس الصنهاجي. (1428هجری). <u>تتقيح الفصول</u> . فاروقيه، پيشاور- پاکستان.</p>	6- مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مقارنه ادیان

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	مقارنه ادیان
کود مضمون:	SL_IL0531
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

این مضمون از جمله مضامین اساسی بوده و موضوع مورد بحث آن معلومات در مورد ادیان وضعی و الهی است، به نحوی که خلص اصول اعتقادی و نظر هرکدام آنها راجع به وجود الله جل جلاله بحث هایی به عمل آمده و هم در مورد مراسم و تشریفات دینی، قربانی، تکریم برخی اشیاء اوراد و ادکار، نیک و زشت آثار و نتایج اعمال آن، زندگی بعد از مرگ یا موضوع تناسخ ارواح در ادیان وضعی، بهشت، دوزخ، ازلیت و ابدیت در کتاب درسی این مضمون به بحث گرفته شده و بر هر محصل شرعیات لازم است که به طور مختصر از همه ادیان معلومات داشته باشند تا بدین وسیله به دین مبین اسلام به وجه احسن دعوت کرده بتواند.

نتایج متوقعه آموزشی مضمون:

- آشنایی محصلان با اصول اعتقادی و احکام ادیان سماوی و وضعی زنده جهان.
- مقارنه برخی رویکرد های دین مقدس اسلام با ادیان منسوخه سماوی.
- تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام در نتیجه مقارنه میان ادیان.
- توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
- آماده ساختن محصلان به تحلیل درست مسئله های بحث انگیز دینی معاصر مانند پلورالیزم دینی، افراطیت دینی

شیوه های تدریس و آموزش

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول
- موضوعات عمومی
- فصل دوم
- ادیان فعال وادیان متروکه جهان

- فصل سوم
- هندوستان سرزمین ظهور ادیان وضعی مختلف
- فصل چهارم
- ادیان چین و جاپان
- فصل پنجم
- نگاهی به ادیان ایران و افغانستان قدیم
- فصل ششم
- ادیان منسوخه سماوی
- فصل هفتم
- دین مقدس اسلام
- فصل هشتم
- چگونگی مقارنه ادیان
- عدم لزوم مقارنه دین مقدس اسلام با ادیان وضعی
- الف. عدم لزوم مقارنه دین مقدس اسلام با دین هندوی
- ب. عدم لزوم مقارنه دین مقدس اسلام با دین بودایی
- ج. عدم لزوم مقارنه دین مقدس اسلام با دین زرتشت
- مقارنه دین مقدس اسلام با ادیان سماوی دیگر
- الف. مقارنه دین مقدس اسلام با دین یهودیت کنونی
- ب. مقارنه دین مقدس اسلام با دین مسیحیت کنونی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مندی، فایده و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنامه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلام، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامه و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضاییه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامه.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامه و قوانین مکتوبه کشور.				
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
3	2	3	2	2	2	۱	آشنایی محصلان با اصول اعتقادی و احکام ادیان سماوی و وضعی زنده جهان.		
3	2	3	2	2	2	۲	مقایسه برخی رویکردهای دین مقدس اسلام با ادیان منسوخه سماوی.		
3	2	2	2	2	2	۳	تقویه ایمان و باور به همه مؤمن به های دین مقدس اسلام در نتیجه مقارنه میان ادیان.		
3	2	3	2	2	2	۴	توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.		
3	2	3	2	2	2	۵	آماده ساختن محصلان به تحلیل درست مسئله های بحث انگیز دینی معاصر مانند پلورالیزم دینی، افراطیت دینی و ...		
							مجموع		
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	مقارنه ادیان	عقیده و فلسفه	سوم	پنجم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	موضوعات عمومی	شناخت دقیق ادیان سماوی و وضعی	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و ارزیابی درس و سایر روش های مفید	پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته،
	2	تعریف دین و تقسیمات آن					
دوم	3	ارقام جدید در مورد ادیان مختلف جهان	//	//	//	//	//
	4	ادیان وضعی اقوام ابتدائی					
سوم	5	ادیان فعال و ادیان متروکه جهان	//	//	//	//	//
	6	دین وضعی مصریان قدیم					
چهارم	7	هندوستان سرزمین ظهور ادیان وضعی مختلف	//	//	//	//	//
	8	دین ودایی، دین برهمنی و دین هندویی معاصر					
پنجم	9	ظهور ادیان بودایی و جینی در سرزمین هندوستان	//	//	//	//	//
	10	آنچه قبل از دین سیکھی باید دانست					
ششم	11	دین سکھی	//	//	//	//	//
	12	معلومات در مورد کبیر، اکبرشاه و رام کرشنا					
هفتم	13	ادیان چین	//	//	//	//	//
	14	ادیان جاپان					
هشتم	15	نگاهی به ادیان ایران و افغانستان قدیم	//	//	//	//	//
	16	دین زرتشت در افغانستان قدیم					
نهم	17	دین بودایی در افغانستان قدیم	//	//	//	//	//
	18	ادیان ایران قدیم					

//	//	//	//	//	ادیان منسوخه سماوی	19	دهم
					ادیان سماوی قبل از حضرت یعقوب علیه السلام	20	
//	//	//	//	//	ادیان سماوی بعد از حضرت یعقوب علیه السلام	21	یازدهم
					دین یهودیت	22	
//	//	//	//	//	دین مسیحیت	23	دوازدهم
					دین مقدس اسلام	24	
//	//	//	//	//	رویکرد های اعتقادی دین اسلام	25	سیزدهم
					قضاء و قدر و رابطه آن با جبر و اختیار	26	
//	//	//	//	//	چگونگی مقارنه ادیان	27	چهاردهم
					عدم لزوم مقارنه دین مقدس اسلام با ادیان وضعی	28	
//	//	//	//	//	مقارنه دین مقدس اسلام با دین یهودیت کنونی	29	پانزدهم
					مقارنه دین مقدس اسلام با دین مسیحیت کنونی	30	
//	//	//	//	//	مقارنه دین مقدس اسلام با ادیان سماوی دیگر	31	شانزدهم
					ادامه	32	

منابع یا مأخذ:	
1. مأخذ اساسی	ابراهیمی، محمد ابراهیم. (1396 ش). ادیان جهان و چگونگی مقارنه آنها. کابل: انتشارات سعید.
2. مأخذ کمکی	1. شایگان، داریوش. (1346 هـ ش). ادیان و مکتبهای فلسفی هند، جلد اول، تهران: چاپخانه تابان. 2. شیرازی، احمد افشار. (1335 هـ ش). مانی و دین او، تهران: چاپخانه مجلس. 3. صابونی، محمد علی. (1382 ش). تاریخ نبوت و انبیاء، ترجمه محمد ابرار فتحی غزنوی، پشاور: قصه خوانی. 4. طباره، عقیف عبد الفتاح. (1384 ش). داستان پیامبران در قرآن، ترجمه ابوبکر حسن زاده، احسان.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون میراث (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	علم میراث (1)
کود مضمون:	SL_IL0503
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (تیوری و عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون آموزش دقیق و همه جانبه موضوعات علم میراث را که نزد فقهای اسلامی نصف علم شمرده می شود، فراهم می سازد و چگونگی یا طرز تقسیم ترکه بر مستحقین آن را بیان می کند.

شیوه های تدریس و آموزش:

اساساً این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثال هایی تطبیق تدریس می شود که اکثراً توسط پروچکتور به شکل سلایدها ارائه می گردد و ضمناً شیوه سوال و جواب و کارهای گروپی و ارائه سمینار نیز در آن به کار گرفته می شود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مقدمه علم میراث
- ترکه و حقوق مرتبه برآن
- ورثه و تقسیم ترکه
- تقسیم بندی ورثه
- فروض مقدره و مستحقین آن ها
- متن کتاب سراجی: مقدمه
- حقوق متعلق به ترکه
- موانع ارث
- سهام مقدره و مستحقین آن ها
- احوال ذوی الفروض

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مراجه	
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایمی، مدنی، فامیلی و تجارتمی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
3	2	2	2	3	3	۱	آشنایی با تاریخ نشأت علم میراث و مراحل تدوین آن	
3	3	3	2	3	3	۲	شناخت امور اساسی مورد بحث علم الفرائض، به شیوه جدید و معاصر	
2	3	2	3	2	3	۳	کسب مهارت‌های تقسیم ترکه و مسأله ساختن	
2	3	3	3	3	2	۴	توانایی حاصل نمودن دردرجه بندی ورثه و مستحقین میراث	
3	2	2	2	3	3	۵	حصول قدرت بر فتوا نویسی در عرصه علم میراث	
2.4	2.2	2.4	2.4	2.8	2.8		مجموع	
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	میراث (1)	فقه و قانون	سوم	پنجم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات. موضوعات مقدماتی: تعریف، موضوع و غرض علم میراث					
	2	حکم، اهمیت و تاریخچه میراث					
دوم	3	اسباب، ارکان، شروط وموانع میراث					
	4	ترکه وحقوق متعلق به آن					
سوم	5	ترتیب تقسیم ترکه از نگاه فقه وقانون مدنی					
	6	شناخت سهام معینه (فروض) و مستحقین آنها					
چهارم	7	احوال پدر					
	8	احوال جد صحیح					
پنجم	9	احوال اولاد مادری					
	10	احوال الزوج					
ششم	11	فصل فی النساء و احوال الزوجات					
	12	احوال بنات الصلب					
هفتم	13	احوال بنات الابن					
	14	احوال الاخوات لأب و أم					
هشتم	15	احوال الاخوات لأب والأم					
	16	احوال الأم					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	// // //					
دهم	19	احوال الجدة الصحيحة					
	20	باب العصبات					

					احوال العصابات بنفسه	21	يازدهم
					احوال العصابات بغيره و مع غيره	22	
					باب الحجب	23	دوازدهم
					باب مخارج الفروض	24	
					باب العول (تمرينات)	25	سيزدهم
					باب معرفة التناسب بين العديين (تمرينات)	26	
					باب التصحيح (3 اصل) (تمرينات)	27	چهاردهم
					باب التصحيح (4 اصل) (تمرينات)	28	
					فصل في قسمة التركات بين الورثة (تمرينات)	29	پانزدهم
					فصل في قسمة التركات بين الغرماء (تمرينات)	30	
					تمرينات	31	شانزدهم
					جمع بندي كل سمستر	32	

منابع يا مأخذ:

<ul style="list-style-type: none"> • سجاوندي، سراج الدين محمد بن عبدالرشيد التونسي. (1425 هـ). السراجي في الميراث. الناشر: مطبع العلمى. دهلى. • جرجانى، سيد شريف على. (ب.ت). شريفه شرح سراجيه. مكتبة مدينة. اردو بازار - لاهور. • عزيز، پوهاند عبدالعزيز (1424 هـ). احكام ميراث از نگاه فقه وقانون. اداره علمى نشراتى التقوى. كابل - افغانستان. 	1. ماخذ اساسى
<ol style="list-style-type: none"> 1. وزارت عدليه افغانستان. قانون مدنى. جريده رسمى. منتشره سال (1383 هـ.ش). مطبعه بهير. كابل افغانستان. 2. وزارت عدليه، (1388 ش) قانون احوال شخصيه اهل تشيع. 3. جرجانى، سيد شريف على (ب.ت). شريفه، شرح سراجيه. لاهور: مكتبة المدينة 4. عزيز، عبدالعزيز (1424 ق) احكام ميراث از نگاه فقه و قانون، كابل:.. 5. رحيم زى، حسام الدين. (1398 ش) ميراث حقوق د اسلامى فقهى او مدنى قانون له انده، خوست: رحيمى. 6. صديقيار، عنايت الله، (1396 ش) حقوق ميراث از ديگاه فقه اسلامى و قانون مدنى افغانستان، هرات: مطبعه الماس. 7. قانت، فخر الدين، (1397 ش) ميراث علم. جلال آباد: مسلم. 	• ماخذ كمكى

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد کلیه فقهی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	قواعد کلیه فقهی
کود مضمون:	SL_IL0533
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد کلیه فقهی را بیان میکند که دربرگیرنده احکام مسائل زیاد فرعی فقهی اند و مشتمل بر احکام عمومی اند که فراگیری و تحصیل احکام فقهی را برای محصل آسان میسازد. و کسی که از این قواعد آگاه باشد، به آسانی میتواند درمسائل فروع فقهی به طریق درست حکم نماید

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- قاعده و اقسام آن
- تعریف قاعده فقهی و تفاوت آن با قاعده اصولی
- تاریخچه علم قواعد
- علم فقه و تعریف آن
- شرح نود و نه قاعده کلی فقهی
- مثالهای تطبیقی و استثناءات این قواعد
- نتیجه گیری و استنباطات

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مهارت
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و آشنایی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	1	2	2	2	۲	آشنایی با تاریخ نشأت قواعد فقهی و تطور آن	۱
2	2	3	۲	2	2	شناخت نحوه استنباط احکام فروع از اصول	۲
1	2	۲	۱	2	2	درک ارتباط میان کلیات احکام با فروع	۳
2	۲	2	2	2	3	توانایی تجزیه و تحلیل مثال‌های تطبیقی فقهی	۴
2	1	2	3	2	۲	کسب مهارت‌های نظم و نسق میان مسائل متشکلت و پراکنده	۵
						مجموع	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = کمترین مطابقت							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	قواعد کلیه فقهی	فقه و قانون	سوم	پنجم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و شرح مفردات آن					
	2	قاعده: دوم الی سوم شرح و توضیح قاعده با مثالها و استثناءات آن					
دوم	3	قاعده: چهارم الی هشتم					
	4	شرح و توضیح این قاعده ها با مثالها و استثناءات آن.					
سوم	5	قاعده: نهم الی شانزدهم					
	6	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.					
چهارم	7	قاعده: هفدهم الی بیست وسوم					
	8	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.					
پنجم	9	قاعده: بیست وچهارم الی سی ام					
	10	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.					
ششم	11	قاعده: سی ویکم الی سی وهفتم					
	12	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.					
هفتم	13	قاعده: سی وهشتم الی چهل وچارم					
	14	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.					
هشتم	15	امتحان وسط سمستر					
	16	// // //					
نهم	17	قاعده: چهل وپنجم الی پنجاه ویکم					
	18	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.					

					قاعده: پنجاه و دوم الی پنجاه و هشتم	19	دهم
					شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.	20	
					قاعده: پنجاه ونهم الی شصت وینجم	21	یازدهم
					شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.	22	
					قاعده: شصت و ششم الی هفتاد و دوم	23	دوازدهم
					شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.	24	
					قاعده: هفتاد و سوم الی هفتاد ونهم	25	سیزدهم
					شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.	26	
					قاعده هشتادم الی هشتاد و ششم	27	چهاردهم
					شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.	28	
					قاعده: هشتاد و هفتم الی نود و سوم	29	پانزدهم
					شرح و توضیح این قاعده با مثالها و استثناءات آن.	30	
					قاعده: نود و چهارم الی نود ونهم با مثالها استثناءات	31	شانزدهم
					امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • جمعی از علماء (ب.ت). مجلة الاحكام العدلیة. الفلاح: پيشاور - پاکستان. • دعاس، عزت عبید دعاس. (1989). القواعد الفقهية مع الشرح الموجز. دارلفکر الاسلامی. سوریه - دمشق. • زرقا، مصطفی (ب-ت). القواعد الفقهية: دمشق. 	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. سنهوری، عبدالرزاق احمد، ب.ت). الوسيط في شرح القانون المدني الجديد. بيروت: دار المعرفة. 2. علي حيدر، خواجه أمين أفندي. (1411 هـ ق). دبر الحكام في شرح مجلة الأحكام. تعريب: فهمي الحسيني. طبع اول. دار الجبل. 3. زيدان، دكتور عبدالكريم. (2001) الوجيز في شرح القواعد الفقهية في الشريعة الإسلامية. 4. قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جريده رسمی، شماره 353. کابل. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی در فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق جزای اختصاصی در فقه و قانون
کود مضمون:	SL_IL0534
تعداد کرایدیت:	1 کرایدیت (تئوری و عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0534
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون، به صورت فشرده و در یک کرایدیت به جرایم و مجازات های تعزیری در فقه و قانون می پردازد. جرایم علیه اموال و مالکیت، خیانت در امانت، فریبکاری، جرایم ناشی از تخریب، اتلاف، تجاوز بر مالکیت فکر، جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی، تجاوز، زنا، قوادی، انحرافات اخلاقی و آزار و اذیت زنان و اطفال، قذف، توهین و دشنام، جرایم سایبری، جرایم علیه تطبیق عدالت. جرایم خشونت علیه زنان و اطفال، جرایم فساد اداری، جرایم علیه رفاه و آسایش عامه، جرایم انتخاباتی و غیره- می پردازد.

اهداف آموزشی:

- شناخت ماهیت جرم، انواع آن، مجازات های تعزیری
- جرایم علیه اموال و مالکیت
- جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی
- جرایم علیه محیط زیست و جرایم سایبری
- جرایم خشونت علیه زنان و اطفال، جرایم فساد اداری . جرایم انتخاباتی

شیوه های تدریس و آموزش:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- طرح قضیه و کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- رایه لکچر توسط استاد،
- پرسش و پاسخ،
- کار خانگی
- خلاصه سازی موضوعات درسی
- و...

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- جرایم و مجازات های تعزیری

- جرائم علیه اموال
- سرقت، غصب، نهب، خیانت در امانت، فریبکاری، اختفای اشیاء
- جرایم علیه عفت عمومی
- انحرافات اخلاقی
- جرایم علیه محیط زیست
- جرایم سایبری
- جرایم علیه تطبیق عدالت
- جرایم خشونت علیه زنان و اطفال
- جرایم فساد اداری
- جرایم علیه رفاه و آسایش عامه
- جرایم انتخاباتی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسپه‌های مختلف جزءای، مدنی، فقهی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاربالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سبوت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسه‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم‌حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	۱ شناخت ماهیت جرم، انواع آن، مجازات‌های تعزیری	۲		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.			۲	۱
3	3	1	1	2	2			جرایم علیه اموال و مالکیت	۲
3	2	1	1	2	1			جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی	۳
3	2	1	1	2	1			جرایم علیه محیط زیست و جرایم سایبری	۴
3	3	2	2	1	1			جرایم خشونت علیه زنان و اطفال، جرایم فساد اداری . جرایم انتخاباتی	۵
3	2.6	1.4	1.4	1.6	1.2	مجموع			
1.86/3						اوسط عمومی			
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی		
						۱= کمترین مطابقت			

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق جزای اختصاصی در فقه و قانون	فقه و قانون	سوم	پنجم	1	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مفردات درسی، ماهیت جرم و انواع جرائم						
دوم	2	جرایم و مجازات های تعزیری در فقه اسلامی و قوانین وضعی						
سوم	3	بررسی مقایسوی جرایم علیه اموال و مالکیت از نظر فقها و قوانین وضعی (سرقت، غصب و نهب اموال)					پرسش و پاسخ	
چهارم	4	خیانت در امانت، فریب کاری، اختفای اشیای جرمی						
پنجم	5	جرایم تخریب، اتلاف، انتقال حدود، و تجاوز بر حقوق مالکیت فکری					پرسش و پاسخ	
ششم	6	بررسی مقایسوی جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی از نظر فقها و قوانین وضعی (تجاوز، زنا، لواط، قوادی)						
هفتم	7	سوق دادن طفل به انحرافات، اخلاقی، آزار و اذیت زنان و اطفال، کذف، توهین و دشنام					پرسش و پاسخ	
هشتم	8	امتحان وسط سمستر						
نهم	9	بررسی مقایسوی جرایم علیه محیط زیست از نظر فقها و قوانین وضعی					پرسش و پاسخ	
دهم	10	بررسی مقایسوی جرایم سایبری و تجاوز بر حریم خصوصی افراد از نظر فقها و قوانین وضعی						
یازدهم	11	بررسی مقایسوی جرایم علیه تطبیق عدالت از نظر فقها و قوانین وضعی					پرسش و پاسخ	
دوازدهم	12	بررسی مقایسوی جرایم خشونت علیه زنان و اطفال از نظر فقها و قوانین وضعی						
سیزدهم	13	بررسی مقایسوی جرایم فساد اداری (رشوت، اختلاس، سوء استفاده از موقوف)					پرسش و پاسخ	
چهاردهم	14	بررسی مقایسوی جرایم علیه رفاه و آسایش عامه (جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی، جرایم سازمان یافته).						
پانزدهم	15	بررسی مقایسوی جرایم انتخاباتی از نظر فقها و قوانین وضعی					پرسش و پاسخ	

						رهنمایی محصلان و امتحان آخر سمستر	16	شانزدهم
--	--	--	--	--	--	-----------------------------------	----	---------

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • عوده، عبدالقادر (1372) التشريع الجنائي الاسلامی مقارنا بالقانون الوضعی، جلد دوم (بخش جرایم خاص). دارالکتاب العربی، بیروت. • نذیر، دادمحمد (1392ش) حقوق جزای اختصاصی اسلام، کابل: نشر رسالت. • وزارت عدلیه، کود جزا، جریده رسمی 1397. 	ماخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • وزارت عدلیه، قانون منع خشونت علیه زن (1388) • وزارت عدلیه، قانون رسیدگی به تخلفات اطفال (1383) • سعید حوا، الاسلام و اسلام شناسی. • سید سابق، (1977) فقه السنة (حدود جنایات). دارالکتاب العربی، بیروت. • الزحیلی، دکتور وهبه. الفقه الاسلامی و ادلته 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تحلیل فقهی قانون مدنی افغانستان

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	تحلیل فقهی قانون مدنی
کود مضمون:	SL_IL0535
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0426
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون به تحلیل مواد مربوطه قانون مدنی افغانستان در بخش معاملات از نگاه فقه اسلامی به طور عام، و فقه حنفی به طور خاص می‌پردازد. با توجه به این حقیقت که ساحة معاملات مدنی، گسترده ترین بخش قضایای حقوقی را تشکیل داده و از جانب دیگر نظر به اینکه احکام قانون در این زمینه ریشه در فقه اسلامی دارد، بناءً تحلیل و ریشه‌یابی مواد قانون مدنی در این زمینه از اهمیت خاصی برخوردار بوده و بر هر محصل شرعیات به حیث قضات، خارنوالان و وکلای مدافع آینده کشور، لازم است تا میانی نظری مورد نیاز را در زمینه فراگرفته و اصول و مهارت‌های لازم را کسب نماید.

اهداف آموزشی:

- کسب مهارت‌های لازم در مورد ریشه‌یابی مواد مربوطه قانون مدنی
- شناخت چگونگی استفاده از این احکام در تهیه صورت دعوی و دفاعیه
- توانمندی ارائه مشاوره حقوقی از طریق فعالیت‌های انفرادی و گروهی
- شناخت نصوص مربوط به مواد مربوطه قانون
- ایجاد تغییر در اخلاق و سلوک هر محصل به حیث قضات، خارنوالان و وکلای مدافع آینده کشور، مطابق ارزش‌های اصیل اسلامی.
- شیوه‌های تدریس و آموزش:
- به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلاپدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم تحلیل فقهی
- تحلیل فقه مواد قانون مدنی، مربوط به عقد اجاره
- اجاره طویل المدت
- اجاره فضولی
- تحلیل فقه مواد قانون مدنی، مربوط به خيارات در عقد
- حالات سقوط خيار در اجاره
- اجرت یا مزد
- مزارعه یا دهقانی
- باغبانی و مساقات

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مهارت	
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاءیه، مدنی، فامیلی و تجارته.	ن.م.ر	2	2	2	2			1 کسب مهارت‌های لازم در مورد ریشه یابی مواد مربوطه قانون مدنی
5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	ن.م.ر	2	2	2	2	2 شناخت چگونگی استفاده از این احکام در تهیه صورت دعوی و دفاعیه	2	
4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	ن.م.ر	2	2	2	2			3 توانمندی ارائه مشاوره حقوقی از طریق فعالیت‌های انفرادی و گروهی
3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	ن.م.ر	2	2	2	2	4 شناخت نصوص مربوط به مواد مربوطه قانون	4	
2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	ن.م.ر. 2	2	2	2	2			5 ایجاد تغییر در اخلاق و سلوک هر محصل به حیث قضات، کارنوالان و وکلای مدافع آینده کشور، مطابق ارزشهای اصیل اسلامی.
1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کشور.	ن.م.ر. 1	2	2	2	2			
						مجموع		
						3 = مطابقت کامل	2 = مطابقت نسبی	1 = کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تحليل فقهی قانون مدنی افغانستان	فقه و قانون	سوم	پنجم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف با محصلین، معرفی مفهوم قانون مدنی و ایگاہ آن در میان قوانین و شرح مختصر مفردات					
	2	ساحه تطبیق، تاریخچه و دسته بندی محتویات قانون مدنی					
دوم	3	جایگاه قانون مدنی در فقه اسلامی و نظام های حقوقی معاصر					
	4	معرفی منابع قانون مدنی در نظام های حقوقی معاصر					
سوم	5	مفهوم و اهمیت تحلیل فقهی قانون مدنی و روش تحلیل					
	6	شیوه های تحلیل و تفسیر قوانین در نظام های حقوقی معاصر					
چهارم	7	معرفی عقود معین در فقه و قانون مدنی					
	8	دسته بندی عقود معین در قانون مدنی					
پنجم	9	عقد اجاره، تعریف و ماهیت آن در فقه و قانون					
	10	ارکان عقد اجاره، مواد 1322 الی 1332 قانون مدنی					
ششم	11	موضوع عقد اجاره، مواد 1333 الی 1344 قانون مدنی					
	12	// // //					
هفتم	13	آثار عقد اجاره مواد 1347 الی 1354 .					
	14	// // //					
هشتم	15	آثار عقد اجاره مواد 1361 الی 1378					

					// // //	16	
					امتحان وسط سمستر	17	نهم
					// // //	18	
					احکام تنازل از اجاره و اجاره باطنی. مواد 1379 الی 1383	19	دهم
					// // //	20	
					انقضاء و پایان عقد اجاره. مواد 1384 الی 1398 قانون مدنی	21	یازدهم
					// // //	22	
					اجاره زمین زراعتی و مقررات مربوط به آن در فقه و قانون مدنی، مواد 1398 الی 1410.	23	دوازدهم
					// // //	24	
					عقد مزارعه یا دهقانی در فقه و قانون مدنی: مواد 1411 الی 1431	25	سیزدهم
					// // //	26	
					عقد مساقات و احکام آن در فقه و قانون مدنی: مواد 1432 الی 1444	27	چهاردهم
					// // //	28	
					اجاره اراضی وقفی در فقه و قانون مدنی مواد 1445 الی 1455.	29	پانزدهم
					// // //	30	
					رسیدگی به سوالات محصلان	31	شانزدهم
					امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
1. قانون مدنی افغانستان جلد سوم مواد 1322 الی 1455. 2. سنهوری، (ب.ت). <u>الوسیط فی شرح القانون المدني الجديد</u> . بیروت: دار المعرفة. 3. علي حيدر، خواجه أمين أفندي. (1411 هـ ق). <u>دبر الحكام في شرح مجلة الأحكام</u> . تعريب: فهمي الحسيني. طبع اول. دار الجيل.	ماخذ اساسی
1. ابن الهمام، كمال الدين محمد بن عبد الواحد السيواسي. (ب. ت). <u>فتح القدير</u> . جلد ششم، ب. ط. دار الفكر. 2. ابن عابدين، محمد أمين بن عمر. (1412 هـ ق). <u>رد المحتار على الدر المختار</u> . جلد يك، طبع دوم. بيروت: دار الفكر. 3. سرخسي، شمس الأئمة محمد بن أحمد. (1414 هـ ق). <u>المبسوط</u> . جلد پنجم، ب. ط. بيروت: دار المعرفة. 4. الكاساني، علاء الدين أبو بكر بن مسعود. (1406 هـ ق). <u>بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع</u> . جلد سوم، طبع دوم. دار الكتب العلمية. 5. وزارت عدليه افغانستان، قانون مدنی. جريده رسمى منتشره سال (1352 هـ). 6. زحيلي، دكتور وهبة. (ب.ت). <u>الفقه الاسلامي وادلتة</u> . دار الفكر: سوريه- دمشق. 7. غزنوي، غفور احمد. (1395). <u>حقوق عيني</u> . انتشارات الهام احدى: كابل - افغانستان. 8.	ماخذ كمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون
کود مضمون:	SL_ IL 0536
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

مضمون حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون به بررسی وضعیت حقوقی اشخاص در زندگی بین المللی ایشان می پردازد. حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون در دو ساحه قابل بحث است. یکی در حوزه تابعیت و اقامتگاه و وضعیت و اهلیت و دوم در ساحه تعارض و تنازع قوانین. در این جا به جایگاه، اهمیت، قلمرو حقوق بین الملل خصوصی و نیز حق تابعیت اشخاص در اسلام و حقوق بین الملل خصوصی موضوعه افغانستان می پردازد. بحث اقامتگاه اشخاص حقیقی و حکمی نیز از مباحثی است که مورد بررسی قرار گرفته است. چپستی تعارض و تنازع قوانین، قواعد حاکم بر آن، حقوق و تکالیف بیگانگان در صورت تعارض قوانین و نیز تعارض محاکم نیز در این مضمون مورد بحث واقع می شوند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، قلمرو، فوائد حقوق بین الملل خصوصی.
- آشنایی با مفهوم تابعیت، شرایط، احکام، اصول حاکم بر آن و آثار آن در فقه و حقوق افغانستان
- درک سیستم های کسب تابعیت، تابعیت اشخاص حقیقی و حکمی در حقوق افغانستان و فقه
- آشنایی با قواعد و اصول حاکم بر اقامتگاه اشخاص حکمی و حقیقی و نیز وضعیت و اهلیت آنان.
- شناخت تعارض و تنازع قوانین در حقوق بین الملل خصوصی و قواعد حل تعارض در ساحات مختلف مربوطه

شیوه های تدریس و آموزش:

- در این دوره آموزشی بر علاوه لکچر از روش مباحثات و تمرین های آموزش فعال استفاده میشوند تا مهارت های نویسندگی حقوقی محصلان را در عمل تقویت نماید .
- در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
 - طرح قضیه و کار گروهی؛
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن؛

- نوشتن کار خانگی؛
- تحریر مقاله حقوقی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- بیان مفهوم، قلمرو و اهمیت حقوق بین الملل خصوصی.
- قواعد حقوق بین الملل خصوصی
- تاریخچه حقوق بین الملل خصوصی در اسلام و نظام های حقوقی معاصر
- رابطه حقوق بین الملل خصوصی با سایر رشته های حقوق.
- تابعیت، مفهوم و شرایط آن
- اصول و مبانی حاکم بر تابعیت از دیدگاه فقه و حقوق موضوعه
- سیستم های کسب تابعیت.
- تابعیت اشخاص حقوقی و حکمی
- اقامتگاه، معرفی و تاریخچه
- اقامتگاه از منظر فقه و حقوق موضوعه
- انواع اقامتگاه
- اقامتگاه اشخاص حقیقی و حکمی
- وضعیت بیگانگان و حقوق آنان
- اصول حاکم بر حقوق بیگانگان.
- حقوق و تکالیف بیگانگان در نظام حقوقی اسلامی و حقوق موضوعه
- حل تعارض قوانین و صلاحیت ها. قلمرو تعارض قوانین
- قواعد حل تعارض در دسته های احوال شخصیه، اموال، عقود، تعهدات و غیره

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مطابق
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزاییه، مدنی، فامیلی و تجارتی.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضاییه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعهیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعلیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کمبوره.		
ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن	ن.م.ن		
3	2	1	1	1	1	شناخت مفهوم، قلمرو، فوائد حقوق بین الملل خصوصی.	۱
3	1	1	1	1	1	آشنایی با مفهوم تابعیت، شرایط، احکام، اصول حاکم بر آن و آثار آن در فقه و حقوق افغانستان	۲
3	2	1	1	1	1	درک سیستم های کسب تابعیت، تابعیت اشخاص حقیقی و حکمی در حقوق افغانستان و فقه	۳
3	2	1	1	1	1	آشنایی با قواعد و اصول حاکم بر اقامتگاه اشخاص حکمی و حقیقی و نیز وضعیت و اهلیت آنان.	۴
3	3	2	2	2	1	شناخت تعارض و تنازع قوانین در حقوق بین الملل خصوصی و قواعد حل تعارض در ساحات مختلف مربوطه	۵
3	2	1.2	1.2	1.2	1	مجموع	
1.6/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = کمترین مطابقت	

برنامه درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون	فقه و قانون	سوم	پنجم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و آشنایی با محصلین				انجام کارخانگی ها		
	2	مفاهیم اساسی حقوق بین الملل خصوصی، تعریف، قلمرو و فواید آن						
دوم	3	منابع حقوق بین الملل خصوصی و پیشینه آن در فقه و حقوق موضوعه						
	4	ادامه در مورد منابع و پیشینه، اصول حاکم بر آن						
سوم	5	رابطه حقوق بین الملل خصوصی با سایر رشته های حقوق داخلی و خارجی				طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن	پرسش و پاسخ	
	6	ادامه درس قبلی و توضیحات لازمه						
چهارم	7	تابعیت، مفهوم و شرایط آن				//		
	8	منشأ تابعیت در اسلام و قوانین معاصر						
پنجم	9	اصول و مبانی حاکم بر تابعیت از دیدگاه فقه و حقوق موضوعه				انجام تمرین در داخل صنف	پرسش و پاسخ	
	10	ادامه درس قبلی						
ششم	11	سیستم های کسب تابعیت در حقوق معاصر و قانون تابعیت افغانستان				انجام کارخانگی ها	پرسش و پاسخ	
	12	ادامه درس قبلی						
هفتم	13	تابعیت اشخاص حقیقی				تصحیح کارخانگی ها		
	14	تابعیت اشخاص حکمی						
هشتم	15	اقامتگاه، تعریف و پیشینه آن					پرسش و پاسخ	
	16	اصول حاکم بر اقامتگاه و آثار آن از دیدگاه فقه و حقوق موضوعه						
نهم	17	حل مشکلات محصلان و امتحان وسط						
	18	سمستر						
دهم	19	انواع اقامتگاه در حقوق بین الملل خصوصی				انجام تمرینات داخل صنف		
	20	اقامتگاه اشخاص حقیقی و حکمی در حقوق بین الملل خصوصی						
یازدهم	21	وضعیت بیگانگان و حقوق آنان				انجام تمرینات داخل صنف	پرسش و پاسخ	
	22	تبیین مفهوم بیگانه از دیدگاه اسلامی و حقوق موضوعه						

		انجام کارخانگی ها			قواعد حاکم بر ورود بیگانگان	23	دوازدهم
					اصول حاکم بر تخصیص حقوق برای بیگانگان در فقه و حقوق موضوعه	24	
پرسش و پاسخ		تصحیح کارخانگی ها			حقوق و تکالیف بیگانگان در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه	25	سیزدهم
					ادامه بحث قبلی	26	
		انجام کارخانگی ها			تعارض قوانین، مفهوم، قواعد حل تعارض	27	چهاردهم
					صلاحیت ها، انواع، شیوه های حل تعارض	28	
پرسش و پاسخ		تصحیح کارخانگی ها			قلمرو تعارض قوانین در احوال شخصیه، اموال، اسناد، قراردادهای و عقود، تعهدات غیر تعاقبی	29	پانزدهم
						30	
					حل مشکلات و سوالات محصلان	31	شانزدهم
					جمع بندی کلی مطالب مضمون	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • الماسی، نجاد علی، (1385ش) حقوق بین الملل خصوصی، تهران: نشر میزان. • رحیمی، محمد اسحاق (.). حقوق بین الملل خصوصی. کابل. • قانون تابعیت افغانستان، جریده رسمی مصوب 1421هـ.ق. • سلجوقی، محمود، (1386ش). حقوق بین الملل خصوصی، تهران: گنج دانش. 	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. قانون قراردادهای تجاری و فروش اموال، جریده رسمی، مصوب 1393ش. 2. قرضای، یوسف (ب-ت). حقوق اقلیت ها و راه حل های آن در اسلام. 3. زحیلی، وهبه، (ب.ت). الفقه الاسلامی و ادلته ج4، کویته: نشر مکتب رشیدیہ. 4. عبدالله، نظام الدین، (1390ش). شرح قانون مدنی افغانستان، حقوق بین الملل خصوصی. کابل: نشر سعید. 5. فرههمل، خان محمد، (1398ش). حقوق بین الملل خصوصی. ج 1 و 2، ب.ج، نشر قدس. 6. کتاب الهدایة، مبحث اهل ذمه. 7. کتاب السیر الصغیر، امام محمد. 8. قانون مدنی، کتاب اول. باب اول. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی اقتصاد

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	اقتصاد / فقه و قانون
اسم مضمون:	مبادی اقتصاد
کود مضمون:	SL_IL0537
تعداد کريدیت:	1 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنایز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

علم اقتصاد از شاخه های علوم اجتماعی است و به یقین یکی از شاخص ترین آنها است. زیرا اولاً مسایل اقتصادی و مادی امروز در زندگی بشر اهمیت فراوانی دارد و ثانیاً روابط اقتصادی را با کمک این رشته میتوان بسیار دقیق تر از علوم اجتماعی بیان کرد. علم اقتصاد با حقوق و سیاست رابطه متقابل دارند. پدیده های اقتصادی در وضع و تعدیل قوانین و سیاست گذاری دولت ها تاثیر میگذارند. از سوئی دیگر سیاست و قوانین دولت ها بر روند تولید، توزیع و مصرف کالا و خدمات اثر گذار اند. با توجه به این مهم است که مضمون مبادی اقتصاد به عنوان یک مضمون اساسی طی 2 کريدیت در کريکولم رشته حقوق درج گردیده است. در این مضمون محصلان با مبادی و اساسات علم اقتصاد آشنا میگردند و از سوئی دیگر از رابطه علم اقتصاد با ساختار اجتماعی، سیاسی، فرهنگی جوامع درک گسترده تری پیدا میکنند. این مضمون در واقعیت مدخلی است برای سایر مضامین دارای بعد اقتصادی و مالی که در رشته حقوق تدریس میشوند. محصلان در ختم سمستر با مطالعه این مضمون قادر خواهند بود که در رابطه به مفهوم و محتوی علم اقتصاد، رابطه اقتصاد با سایر علوم، نظام های اقتصادی و قوانین اقتصادی، وظایف، اهداف و سیاستهای اقتصادی دولت در سطح اقتصاد کلان و موضوعات اقتصاد کلان اعم از بیکاری و اشتغال، نوسانهای اقتصادی و مسائل پولی شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم علم اقتصاد، تاریخچه پیدایش علم اقتصاد و ضرورت مطالعه آن
- درک رابطه اقتصاد با سیاست و حقوق
- مطالعه نظام های اقتصادی و قوانین اقتصادی
- شناخت وظایف، اهداف و سیاستهای اقتصادی دولت در سطح اقتصاد کلان
- مطالعه موضوعات اقتصاد کلان اعم از بیکاری و اشتغال، نوسانهای اقتصادی و مسائل پولی و بانکی و درک میزان تاثیر گذاری دولت در حل معضلات اقتصادی

شیوه های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار شرح ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول: کلیات
- فصل دوم: تقاضا، عرضه و قیمت تعادل در بازار
- فصل سوم: نظریه های رفتار مصرف کننده و تولید کننده
- فصل چهارم: مفهوم و اندازه گیری درآمد ملی
- فصل پنجم: اهداف و سیاستها در سطح اقتصاد کلان
- فصل ششم: تورم و بیکاری
- مبحث اول: تورم فصل هفتم: نوسانهای اقتصادی - ادوار تجاری
- فصل هشتم: پول و بانک

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20) %
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
 - مجموع ۱۰۰%

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم حقوق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکروه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	1	آشنایی با مفهوم علم اقتصاد، تاریخچه پیدایش علم اقتصاد و ضرورت مطالعه آن	۱
1	2	1	1	3	3	درک رابطه اقتصاد با سیاست و حقوق	۲
1	2	1	1	2	1	مطالعه نظام های اقتصادی و قوانین اقتصادی	۳
1	1	1	1	3	2	شناخت وظایف، اهداف و سیاستهای اقتصادی دولت در سطح اقتصاد کلان	۴
2	2	1	2	3	2	مطالعه موضوعات اقتصاد کلان اعم از بیکاری و اشتغال، نوسانهای اقتصادی و مسائل پولی و بانکی و درک میزان تاثیر گذاری دولت در حل معضلات اقتصادی	۵
1,2	1.6	1	1.2	2.4	1.8	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = کمترین مطابقت	

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	مبایذ اقتصاد	اقتصاد / فقه و قانون	سوم	پنجم	1	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	فصل اول: کلیات مبحث اول: سیر تحول و پیدایش علم اقتصاد مبحث دوم: تعریف علم اقتصاد					پرسش وپاسخ
دوم	2	مبحث سوم: رابطه علم اقتصاد با علوم دیگر گفتار اول: رابطه علم اقتصاد با علم حقوق گفتار دوم: رابطه علم اقتصاد با سیاست گفتار سوم: رابطه علم اقتصاد با روانشناسی گفتار چهارم: رابطه علم اقتصاد با جامعه شناسی گفتار پنجم: رابطه علم اقتصاد با تاریخ گفتار ششم: رابطه علم اقتصاد با جغرافیه گفتار هفتم: رابطه علم اقتصاد با ریاضی					پرسش وپاسخ
سوم	3	مبحث چهارم: . ضرورت مطالعه علم اقتصاد مبحث پنجم: منابع اقتصادی مبحث ششم: نیاز به عنوان مبنای رفتار اقتصادی مبحث هفتم: اقتصاد خرد و اقتصاد کلان مبحث هشتم: اقتصاد مثبت و مبحث نهم: اقتصاد نورماتیف مبحث دهم: عوامل تولید و کمیابی مبحث یازدهم: نظریه ارزش مبحث دوازدهم: مسائل اساسی اقتصادی مبحث سیزدهم: ثروت					پرسش وپاسخ
چهارم	4	مبحث چهاردهم: شناخت کلی از نظامهای اقتصادی گفتار اول: نظام اقتصادی سرمایه داری گفتار دوم: نظام اقتصاد سوسیالیستی گفتار سوم: نظام اقتصاد اسلامی					پرسش وپاسخ
پنجم	5	مبحث پانزدهم: قوانین اقتصادی گفتار اول: قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی گفتار دوم: قانون جانشینی گفتار سوم: قانون وحدت بهاء گفتار چهارم: قانون گرشام گفتار پنجم: قانون عرضه و تقاضا گفتار ششم: قانون بازار های ژان باتیست سه گفتار هفتم: قانون بازدهی نزولی					پرسش وپاسخ
ششم	6	فصل دوم: تقاضا، عرضه و قیمت تعادل در بازار مبحث اول: تقاضا گفتار اول: قانون تقاضا گفتار دوم: منحنی تقاضا گفتار سوم: تقاضای فرد و تقاضای بازار مبحث دوم: عرضه گفتار اول: قانون عرضه گفتار دوم: منحنی عرضه گفتار سوم: عرضه تولید کننده و عرضه بازار					پرسش وپاسخ

پرسش و پاسخ				مبحث سوم: قیمت تعادل در بازار گفتار اول: مفهوم بازار گفتار دوم: انواع بازار فصل سوم: نظریه های رفتار مصرف کننده و تولید کننده مبحث اول: نظریه رفتار مصرف کننده مبحث دوم: نظریه رفتار تولید کننده	7	هفتم
پرسش و پاسخ				امتحان 20 %	8	هشتم
امتحان میان سمستر				فصل چهارم: مفهوم و اندازه گیری درآمد ملی مبحث اول: مدار اقتصادی مبحث دوم: روش های اندازه گیری درآمد ملی مبحث سوم: معیارهای ارزیابی درآمد ملی	9	نهم
پرسش و پاسخ				مبحث چهارم: درآمد اشخاص مبحث پنجم: درآمد قابل تصرف مبحث ششم: درآمد ملی به قیمت جاری و درآمد ملی به قیمت ثابت مبحث هفتم: درآمد سرانه	10	دهم
پرسش و پاسخ				فصل پنجم: اهداف و سیاستها در سطح اقتصاد کلان مبحث اول: وظایف اقتصادی دولت مبحث دوم: محدودیتهای تجاری مبحث سوم: سیاست های اقتصادی	11	یازدهم
پرسش و پاسخ				فصل ششم: تورم و بیکاری مبحث اول: تورم مبحث دوم: اشتغال	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ				مبحث سوم: تقسیم کار فصل هفتم: نوسانهای اقتصادی - ادوار تجاری مبحث اول: انواع نوسانات اقتصادی	13	سیزدهم
پرسش و پاسخ				مبحث دوم: مراحل نوسانات اقتصادی فصل هشتم: پول و بانک مبحث اول: چگونگی پیدایش و تکامل پول	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ				مبحث دوم: وظایف پول مبحث سوم: اندازه گیری مقدار پول در اقتصاد مبحث چهارم: بانک مرکزی مبحث پنجم: وظایف بانکهای مرکزی	15	پانزدهم
جمع بندی				حل مشکلات محصلین و رهنمایی امتحان نهایی	16	شانزدهم

منابع یا مآخذ::	
ماخذ اساسی	1. پوهنپار ناصری، خاطره. 1395. چپتر درسی میانی علم اقتصاد. پوهنتون هرات.
ماخذ کمکی	1. تفضلی، فریدون. 1387. اقتصاد کلان. تهران: گنج دانش. 2. تقوی، مهدی. 1383. میانی علم اقتصاد. تهران: کوهسار. 3. روز بهان، محمود. 1379. میانی علم اقتصاد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. 4. فرجی، یوسف. 1378. تئوری اقتصاد خرد. تهران: نشر بازرگانی. 5. محتشم دولتشاهی، دکتر طهماسب. 1394. میانی علم اقتصاد. تهران: خجسته 6. منکیو، گرگوری. 1388. میانی علم اقتصاد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

و پلان درسی هفته وار مضمون کریمولوژی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
دیپارتمنت	فقه و قانون/ پوهنځی حقوق
اسم مضمون:	کریمولوژی
کود مضمون:	SI_IL0538
تعداد کريدیت:	1 کريدیت (کريدیت تیوری و کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

در ادوار پیش از قرن 18 به مسائلی چون شخصیت مجرم، چگونگی اعمال واکنش اجتماعی مناسب، مطالعه و تحقیق پیرامون مسائلی چون جرم یابی، ارائه راهکارهای مناسب جهت مقابله با جرم و پیشگیری از وقوع آن پرداخته نشده و تنها راه حل مقابله با جرم را اعمال مجازاتهای سنگین می دانستند. علی رغم استفاده و اعمال مجازاتهای شدید، نظام جزایی نتوانسته بود سیر صعودی مجرمیت را متوقف نماید. بلکه بلعکس با شدت مجازاتها میزان ارتکاب جرم نیز رو به افزایش بوده است. همین امر موجب گردید که در اواخر قرن 18 و اوایل قرن 19 رشته های جدیدی که هر یک با رویکرد و روش خاص خود پدیده مجرمانه را مطالعه و با آن بر خورد می کنند، متولد و به صفت جنایی متصف شدند. رشته ها و گرایشهای علوم جنایی با مطرح نمودن تئوری و قواعدی چون رفع مجازاتهای سنگین، باز پروری مجرمین، حمایت جزایی و غیر جزایی از مجرم و مجنی علیه، شناخت و بررسی میزان اثر گذاری مجازات های وضع شده در قوانین موجود و پیشنهاد روش های جدید اعمال مجازات در عرصه علم جزا و نظام جزایی مطرح نمودند. باتوجه به مطالب مذکور می توان بیان نمود، که جرم شناسی به بررسی علل جرم، شناخت شخصیت مجرم و شناخت مجازات مناسب جهت اصلاح مجدد مجرمین و ادغام آنها در جامعه می پردازد. این مضمون از مضامین تخصصی دیپارتمنت بوده که طی 2 کريدیت در سمستر چهارم برای محصلین رشته قضایی-حارنوالی تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

شناخت عوامل جرم و چگونگی مبارزه با آنها و پیشگیری از وقوع جرم
 آشنایی با انواع محیط های جرمی و تاثیرات آنها بالای مجرمیت
 شناخت راهکار های اصلاحی، تربیوی و معالجوی برای اصلاح مجدد مجرمین
 کسب مهارت های تحقیقاتی در عرصه جرم شناسی
 استنباط و استخراج اصول مترقی جرم شناسانه دینی و بازتعریف آن به زبان جرم شناسی امروزی به صورت کاربردی

شیوه های تدریس و آموزش:

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛

- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
 - کار گروهی محصلان و ارائه در صنف؛
 - کار عملی؛
 - تحقیقات گروهی و ارائه آن.
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- انجام تحقیقات میدانی در مورد علل مجرمیت و اصلاح مجدد مجرمین؛
 - بازدید از محابس و مراکز اصلاح و تربیه اطفال؛
 - بازدید از شفاخانه (بخش روانشناسی)؛
 - دعوت از داکتر روانشناس و روانپزشک

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، اهمیت، اهداف و موضوع کریمنولوژی؛
- روابط کریمنولوژی با علوم جنائی دیگر؛
- طبقه بندی علل و عوامل جرم؛
- طبقه بندی از حیث چگونگی تاثیرات جرم؛
- عوامل فردی یا ذاتی جرم و اختلالات عقلی و دماغی؛
- عامل فردی اکتسابی؛
- نظریات مکاتب مختلف در مورد عوامل بیرونی جرم؛
- تاثیرات محیط فامیل؛
- تاثیرات محیط اقتصادی؛
- تاثیرات محیط سیاسی و فرهنگی
- جرم شناسی دینی و اصول آن؛
- طبقه بندی مجرمین؛
- محیط طبیعی و اثرات آن بالای مجرمیت؛

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزایه، مذهبی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسدید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایجاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تهیه حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	شناخت عوامل جرم و چگونگی مبارزه با آنها و پیشگیری از وقوع جرم	۱	
1	2	3	1	2	1		۲	
1	2	3	1	1	1		آشنایی با انواع محیط‌های جرمی و تاثیرات آنها بالای مجرمیت	۳
1	1	3	1	2	1		شناخت راهکارهای اصلاحی، تربیوی و معالجوی برای اصلاح مجدد مجرمین	۴
3	2	2	1	1	1		کسب مهارت‌های تحقیقاتی در عرصه جرم‌شناسی	۵
3	2	2	1	1	2		استنباط و استخراج اصول مترقی جرم‌شناسانه دینی و بازتعریف آن به زبان جرم‌شناسی امروزی به صورت کاربردی	مجموع
1.8	1.8	2.6	1	1.4	1.2		اوسط عمومی	1.6/3
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی	=۳ مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	کریمنولوژی	فقه و قانون	سوم	پنجم	1	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن. تعریف و اهمیت آن اهداف و موضوع کریمنولوژی						
دوم	2	روابط کریمنولوژی با علوم جنائی دیگر . با حقوق جزا، جزاشناسی، کریمینالیستیک						
سوم	3	طبقه بندی علل و عوامل جرم طبقه بندی از حیث چگونگی تاثیرات جرم						
چهارم	4	عوامل فردی یا ذاتی جرم اختلالات مادرزادی، سن						
پنجم	5	جنس و وراثت منحیث عوامل مجرمیت اختلالات عقلی و دماغی .						
ششم	6	عامل فردی اکتسابی استفاده از مواد مخدر و الکل						
هفتم	7	عوامل بیرونی جرم نظریات مکاتب مختلف در باره آن					پرسش و پاسخ	
هشتم	8	تاثیرات محیط فامیل رابطه طفل با والدین				دعوت از داکتر روانشناس		
نهم	9	امتحان وسط سمستر						
دهم	10	تاثیرات محیط سیاسی ، بحران ها و جنگ ها				تحقیق در مورد عوامل مجرمیت		
یازدهم	11	تاثیرات محیط اقتصادی. تاثیرات ثروت و فقر بر ارتکاب جرائم						پرسش و پاسخ
دوازدهم	12	تاثیرات محیط فرهنگی . جرم شناسی دینی و اصول آن				دعوت از داکتر روانپزشک		
سیزدهم	13	طبقه بندی مجرمین						پرسش و پاسخ

						محیط طبیعی و اثرات آن بالای مجرمیت. نظریه بوم شناسی. راه های برون رفت از عوامل ناگوار طبیعی	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ		بازدید از شفاخانه (بخش روانشناسی)				محیط اجتماعی و نظریه کنترل اجتماعی. نظریه های اولیه کنترل مجرمیت و سرگردانی ماتزا، نظریه کنترل اجتماعی هیرسچی	15	پانزدهم
						عدالت جزایی و محیط . شخصیت مجرمین امتحان نهایی	31	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
1.	دانش، تاج زمان. (1368). حقوق زندانیان و علم زندانها. تهران: انتشارات موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران. چاپ اول.
2.	سو تهیل، کیت. (1388). شناخت جرم شناسی. ترجمه: روح الله صدیق. تهران: انتشارات دادگستر. چاپ اول.
3.	فرانک پی، ویلیامز و ماری لین دی، مک شین. (1383). نظریه های جرم شناسی. ترجمه: حمید رضا ملک محمدی. تهران: بنیاد حقوقی میزان. چاپ اول.
4.	وایت، راب و هنیز. فیونا. (1390). جرم و جرم شناسی. ترجمه: علی سلیمی. قم: انتشارات حوزه دانشگاه. چاپ اول.
5.	ویتفیری، توماس ال. (1388). نظریه های جرم شناسی. مشهد: انتشارات مرنديز. بی جا.
6.	ببرک زی، (.). کریمینالیستیک.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	کلینیک حقوقی
اسم مضمون:	نگارش حقوقی (1)
کود مضمون:	SL_IL0539
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تیوری و عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

مضمون نگارش حقوقی یکی از مضامین مهم و کاربردی در رشته قضایی- سارنوالی به حساب می آید. این مضمون طی چهار کريدیت در سمستر ششم و هفتم برای صنوف سوم و چهارم رشته فقه و قانون شرعیات تدریس میگردد. این دوره آموزشی محصلین را با اساسات تفکر انتقادی، ساختار ماده ها، استدلال حقوقی، اصول نویسندگی حقوقی مؤثر، تحقیق حقوقی، ساختار ماده ها، استدلال حقوقی معرفی می نماید. محصلین با تمرینات داخل صنف و کارخانگی فراوانی مواجه خواهند شد که جهت انکشاف و پرورش مهارت های عملی حقوقی ایشان بدقت طرح گردیده اند. درین میان، محصلین مهارت های روش تفکر انتقادی، تجزیه ماده به اجزای متشکله آن، انجام دهی استدلال حقوقی، انجام دهی تحلیل حقوقی و نویسندگی مؤثر را فرا خواهند گرفت.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم فکر، تفکر انتقادی و موانع آن و انکشاف مهارت فکر نقادانه
- آشنایی با اصول بنیادین نویسندگی و توانایی نویسندگی واضح و مؤثر
- درک ساختار حقوقی ماده ها و توانایی پارچه نمودن یک ماده به اجزای متشکله، عناصر و نتایج آن
- کسب مهارت در زمینه تحریر متون حقوقی از شروع یک پاراگراف الی تحریر یک مقاله حقوقی
- کسب مهارت به ارتباط چگونگی استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی و کاربرد آن در یک قضیه

شیوه های تدریس و آموزش:

در این دوره آموزشی بر علاوه لکچر از روش مباحثات و تمرین های آموزش فعال استفاده میشوند تا مهارت های نویسندگی حقوقی محصلان را در عمل تقویت نماید .

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- طرح قضیه و کار گروهی؛

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن؛
- نوشتن پاراگراف حقوقی؛

- تحریر مقاله حقوقی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت مهارت های نگارش حقوقی؛
- مفهوم لغوی و اصطلاحی تفکر انتقادی و اهمیت آن؛
- چالش فراروی نویسندگی در تحصیلات عالی حقوقی؛
- موانع تفکر انتقادی، چهار چوب تفکر انتقادی؛
- قالب های تفکر انتقادی؛
- تجزیه و تحلیل استدلال دیگران؛
- در نظر گرفتن بدیل ها؛
- اهمیت مهارت های نویسندگی برای متخصصین حقوقی؛
- فرایند نویسندگی: مرحله قبل از نوشتن؛
- فرایند نویسندگی: مرحله بعد از نوشتن؛
- راهبرد ها برای نویسندگی مؤثر؛
- ملاحظات ساختاری؛
- راهبرد ها برای نویسندگی مؤثر؛
- ساختار مواد، اجزا و بخش های مواد؛
- مفهوم استدلال حقوقی و انواع آن؛
- استدلال مبتنی بر قانون و بخش های آن؛
- استدلال مبتنی بر قیاس؛
- استدلال مبتنی بر عرف؛
- استدلال مبتنی بر پالیسی (مصلحت عامه) و استدلال مبتنی بر اصول؛
- مفهوم تحلیل حقوقی.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	موضوع	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فائیه و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانس برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تخصص در دست موارد ایزاد، تعبد و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکروهه کسور.	نتایج متوقعه مضمون	۱	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			۱
3	2	1	1	1	1			شناخت مفهوم فکر، تفکر انتقادی و موانع آن و انکشاف مهارت فکر نقادانه
3	1	1	1	1	1			آشنایی با اصول بنیادین نویسندگی و توانایی نویسندگی واضح و مؤثر
3	2	1	1	1	1			درک ساختار حقوقی ماده ها و توانایی پارچه نمودن یک ماده به اجزای متشکله، عناصر و نتایج آن
3	2	1	1	1	1			کسب مهارت در زمینه تحریر متون حقوقی از شروع یک پاراگراف الی تحریر یک مقاله حقوقی
3	3	2	2	2	1			کسب مهارت به ارتباط چگونگی استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی و کاربرد آن در یک قضیه
3	2	1.2	1.2	1.2	1	مجموع		
1.6/3						اوسط عمومی		
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی	=۳ مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	نگارش حقوقی (1)	کلینیک حقوقی	سوم	ششم	2	کار عملی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و آشنایی با محصلین				انجام کارخانگی ها		
	2	اهمیت مهارت های نگارش حقوقی مفهوم لغوی و اصطلاحی تفکر انتقادی و اهمیت آن چالش فراروی نویسندگی در تحصیلات عالی حقوقی.						
دوم	3	معرفی تفکر انتقادی و ارزیابی استدلال دیگران						
	4	معنا در و رای واژه ها. واژه های مبهم و میزان ابهام آن ها، ارزیابی استدلال دیگران.						
سوم	5	ارزیابی فرضیه ها. ارزیابی شواهد دیگران.				طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن	پرسش و پاسخ	
	6	ارزیابی استدلال خود. تشخیص معضل.						
چهارم	7	تنظیم استدلال خود. بازنگری استدلال خود. در نظر گرفتن بدیل ها				طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن		
	8	اصول نویسندگی. معرفی، اهمیت، فرایند نویسندگی- مرحله قبل از نوشتن						
پنجم	9	مرحله نوشتن				انجام تمرین در داخل صنف	پرسش و پاسخ	
	10	مرحله بعد از نوشتن. راهبردها برای نویسندگی مؤثر. ملاحظات عمومی، لحن مسلکی						
ششم	11	وضوح نوشته. ملاحظات ساختاری. ملاحظات در سطح پاراگراف.				انجام کارخانگی ها	پرسش و پاسخ	
	12	ملاحظات در سطح جملات و واژه ها.						
هفتم	13	تحقیق حقوقی: معرفی. اهداف و اهمیت و تمرین.				تصحیح کارخانگی ها		
	14	مروری بر قوانین کشور. سلسله مراتب قوانین						

پرسش و پاسخ						15	منابع و انواع قوانین: قوانین اساسی و عادی. اسناد تقنینی و دیگر منابع.	هشتم
						16		
						17	امتحان وسط سمستر	نهم
						18		
		انجام تمرینات داخل صنف				19	چگونگی آغاز تحقیق حقوقی. تشخیص معضل حقوقی.	دهم
						20	مشخص تر ساختن مساله تحقیق. تشخیص منبع حقوقی مرتبط. از کدام منبع باید آغاز کرد؟. تحقیق در قوانین وضعی.	
پرسش و پاسخ		انجام تمرینات داخل صنف				21	چگونگی تحقیق در فقه اسلامی. در عرف و عادات. در قوانین بین المللی. محل بدست آوردن منابع حقوقی.	یازدهم
						22	زمان متوقف کردن فرایند تحقیق. ارزیابی منابع. یادداشت راجع به منابع الکترونیک	
		انجام کارخانگی ها				23	نمونه طرح تحقیق. اخلاق در نگارش حقوقی. سرقت علمی. نقل قول. اقتباس. تغییر و حذف. تغییر عبارت	دوازدهم
						24	اشکال و انواع نقل قول. اجزای اساسی نقل قول. نتیجه.	
پرسش و پاسخ		تصحیح کارخانگی ها				25	ساختار ماده ها: اجزای ماده. عناصر. نتایج سببی. استثنائات. روش اگر/ بعد از آن. جدول خلاصه.	سیزدهم
						26	ساختار ماده قانون: ساختار با عناصر مرتبط. با عناصر غیر مرتبط. با عناصر چند عامله. با عناصر مقایسه کننده. ماده اعلامی. لیست های بسته و باز. چارت خلاصه.	
		انجام کارخانگی ها				27	استدلال حقوقی: استدلال مبتنی بر: ماده قانون، استدلال مثبت و منفی مبتنی بر ماده قانون. تعریف دقیق فرضیه ها و استفاده از استنباط. خلاصه.	چهاردهم
						28	تمرینات و کار خانگی.	
پرسش و پاسخ		تصحیح کارخانگی ها				29	استدلال مبتنی بر قیاس. استدلال با استفاده از شباهت ها و تفاوت ها. بحث در باره طرفین قضیه. خلاصه و تمرینات.	پانزدهم
						30	استدلال مبتنی بر عرف. تمرین. استدلال مبتنی بر پالیسی. استدلال مبتنی بر اصول و ارزش ها	
						31	حل مشکلات و سوالات محصلان	شانزدهم

						امتحان نهایی.	32	
--	--	--	--	--	--	---------------	----	--

منابع یا مأخذ:	
مأخذ اساسی	نگارش حقوق 1 (1398ش). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان
مأخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. آذرنیا، نعمت. (1392). آیین نگارش کاربردی حقوقی، کیفی در نظام قضایی ایران. تهران: حقوقی. چاپ اول. 2. اختر نیا، جعفر. (1394). عالی نگارش حقوقی و کیفی کاربردی. تهران: آوا. چاپ اول. 3. باختر، سید احمد و رئیسی، مسعود. (1395). آیین نگارش حقوقی در نظام قضایی ایران. بی جا: خط سوم بخش کمالان. چاپ اول. 4. خسروی، محمد رضا. (1385). آیین نگارش حقوقی، برای دانشجویان حقوقی، کارآموزان قضائی، کارآموزان وکالت و قضات دادگستری. تهران: موسسه فرهنگی هنری انتشاراتی نگاه بینه. چاپ سوم. 5. کشاورز، بهمن. (1395). آیین نگارش حقوقی و کلیات عملی علم حقوق. بی جا: کشاورز، جنگل. جلد اول و دوم. چاپ ششم.

پوهنځی شرعیات
رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف سوم - سمستر ششم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام رشته فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تفسیر
اسم مضمون:	تفسیر آیات احکام (3)
کود مضمون:	SL_IL0616
تعداد کريدیت:	3 کريدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0107
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

تفسیر از مضامین اختصاصی بوده و به خاطر این که شرح کتاب الله است، توضیح دهنده ی نخستین مصدر تشریح اسلامی محسوب می گردد. مضمون تفسیر، بنابر اهمیت موضوع آن که تبیین و توضیح کلام الله، استخراج احکام و مسایل عقیدتی، عملی و اخلاقی از قرآن و حلقه اتصال انسان با کلام الله است مقام و جایگاه ویژه ای در میان سایر علوم اسلامی دارد. در این سمستر در ادامه مباحث قبلی، آیاتی از سوره های مختلف قرآن مورد شرح و بررسی قرار داده می شود.

اهداف آموزشی

- فهم احکام قرآن و بیان حکمت های آن.
- بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.
- بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.
- ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.
- آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.

شیوه های تدریس و آموزش

از شیوه و منهج فعال محصل محوری ذیل در تدریس این مضمون استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظری.
- مناقشه و جروبخت بین محصلان و پاسخ به پرسشهای مطرح از جانب محصلان.
- کارهای انفرادی، کارهای خانگی، گروهی، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها):

- سوره انفال: آیه (1) نظر اهل غزوه بدر در مسئله انفال و تصویر ایمان
- سوره نحل: آیه (125) اصول دعوت و فن خطابت از دیدگاه قرآن

- سوره اسراء: آیات (78-79) اوقات نمازهای پنجگانه و تهجد
- سوره حج: آیات (27-29) حکمت و تاریخ فرضیت حج در عصر ابراهیم (ع)
- سوره حج: آیات (30-32) تعظیم حرمت‌های خداوند
- سوره نور: آیات (1-2) جرم زنا و عقوبت آن از دیدگاه قرآن
- سوره نور: آیات (4-5) حد قذف
- سوره نور: آیات (6-9) لعان
- سوره نور: آیات (27-29) استئذان به دخول منازل مسکونی
- سوره نور: آیات (30-31) حکم نظر و ابداء زینت
- سوره نور: آیه (32) ترغیب به نکاح و تخویف از زنا
- سوره نور: آیه (33) اکراه بر زنا
- سوره نور: آیه (58) استئذان در اوقات خلوت
- سوره نور: آیه (59) سن بلوغ
- سوره نور: آیه (60) حکم حجاب برای زنان کهنسال

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانه برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد میگز تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعیلا و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۲	ن.م.ر ۱			
3	2	3	3	2	3	۱	فهم احکام قرآن و بیان حکمت های آن.	
3	3	2	3	2	3	۲	بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.	
3	3	3	3	3	3	۳	بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.	
3	2	2	3	2	3	۴	ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.	
3	3	2	2	2	3	۵	آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.	
							مجموع	
						۳ = اعظمی ترین اشتراک	۲ = مطابقت نسبی	۱ = کمترین اشتراک

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تفسیر آیات الاحکام (3)	تفسیر	سوم	ششم	3	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	سوره انفال: آیه (1) نظر اهل غزوه بدر در مسئله انفال و تصویر ایمان معرفی سوره و معانی لغات	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآنکریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	تشریحی، مباحثی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	توسط پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها
	2	نکات بلاغی و تفسیر آیه					
	3	احکام فقهی					
دوم	4	سوره نحل: آیه (125) اصول دعوت و فن خطابت از دیدگاه قرآن شرح کلمات و تفسیر آیه					//
	5	نکات بلاغی					//
	6	احکام فقهی آیت					//
سوم	7	سوره اسراء: آیات (78-79) اوقات نمازهای پنجگانه و تهجد شرح کلمات و تفسیر آیات					//
	8	نکات بلاغی					//
	9	احکام فقهی					//
چهارم	10	سوره حج: آیات (27-29) حکمت و تاریخ فرضیت حج در عصر ابراهیم (ع) معانی لغات و حکمت حج					//
	11	تفسیر آیات					//
	12	احکام فقهی					//
پنجم	13	سوره حج: آیات (30-32) تعظیم حرمتهای خداوند شرح کلمات و نکات بلاغی					//
	14	تفسیر آیات					//
	15	احکام فقهی					//
ششم	16	سوره نور: آیات (1-2) جرم زنا و عقوبت آن از دیدگاه قرآن					//

					معانی الفاظ و شرح کلمات		
					تفسیر آیات	17	
					احکام فقهی	18	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیات (4-5) حد قذف معانی الفاظ و نکات بلاغی	19	هفتم
					تفسیر آیات	20	
					احکام فقهی	21	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیات (6-9) لعان شرح کلمات و نکات بلاغی و احکام فقهی	22	هشتم
					پاسخ به سوالات محصلان	23	
					امتحان وسط سمستر	24	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیات (27-29) استئذان به دخول منازل مسکونی معانی الفاظ و نکات بلاغی	25	نهم
					تفسیر آیات	26	
					احکام فقهی	27	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیات (30-31) حکم نظر و ابداء زینت شرح لغات و معانی الفاظ	28	دهم
					تفسیر آیات	29	
					احکام فقهی	30	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیه (32) ترغیب به نکاح و تخویف از زنا معانی الفاظ و شرح کلمات	31	یازدهم
					تفسیر آیه	32	
					احکام فقهی	33	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیه (33) اکراه بر زنا شرح کلمات و نکات بلاغی	34	دوازدهم
					تفسیر آیه	35	
					احکام فقهی	36	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیه (58) استئذان در اوقات خلوت معانی لغات و وجوه بلاغی	37	سیزدهم
					تفسیر آیت	38	

					احکام فقهی	39	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیه (59) سن بلوغ معانی الفاظ	40	چهارده م
					تفسیر آیه	41	
					احکام فقهی	42	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیه (60) حکم حجاب برای زنان کهنسال معانی الفاظ	43	پانزدهم
					تفسیر آیت	44	
					احکام فقهی	45	
//	//	//	//	//	سوره نور: آیه (61) معانی الفاظ و شرح کلمات	46	شانزدهم
					تفسیر آیه	47	
					احکام فقهی	48	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> السايس، محمد علي(2002). تفسير آيات الأحكام. بيروت: دار المعرفة. الصابوني، دكتور محمد علي (1980). روائع البيان، تفسير آيات الاحكام. مكتبة الغزالي. دمشق 	مأخذ اساسي
<ul style="list-style-type: none"> ابن العربي، محمد بن عبد الله الأندلسي(ب ت). أحكام القرآن. بيروت: دار الكتب العلمية. الخصاص، أحمد بن علي الرازي(1405). أحكام القرآن. بيروت: دار إحياء التراث العربي. لطاوي، أبو جعفر أحمد بن محمد بن سلامة(1995 م) أحكام القرآن. استانبول: مركز البحوث الإسلامية التابع لوقف الديانة التركي. القرطبي، أبو عبد الله محمد بن أحمد بن أبي بكر بن فرح الأنصاري(1964 م) الجامع لأحكام القرآن. القاهرة: دار الكتب المصرية. 	مأخذ كمكي

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 6 (وسائل اثبات)

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه 6 (وسائل اثبات دعوی)
کود مضمون:	SL_IL0610
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0510
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون مبانی و اساسات دعوی را از نظر فقه اسلامی، به خصوص فقه حنفی بیان نموده و اجراءات دعوی را طور مفصل، با مقایسه به قوانین مربوطه به بررسی می‌گیرد. با توجه به این که دعوی و مسایل مربوط به آن بخش عمده فعالیت‌های مسلکی یک محصل شرعیات را در جامعه به حیث قضات، خازنوالان و وکلای مدافع - تشکیل می‌دهد، شایسته است تا اجراءات مربوطه آن از منظر فقه اسلامی که منبع اولی قوانین را در نظام حقوقی ما تشکیل می‌دهد به بحث گرفته شده و بر قوانین نافذ کشور تطبیق گردد؛ و به این ترتیب، بر هر محصل شرعیات، لازم است تا اصول و مهارت‌های لازم را در زمینه کسب نماید.

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها):

1. شهادت بحیث وسیله اثبات
2. رجوع شهود و مسؤلیت آن ها
3. یمین بحیث وسیله اثبات
4. نکول و حکم آن
5. قضا به علم قاضی
6. قرائن و نقش آنها در اثبات دعاوی
7. قیافه و تاثیر آن در اثبات دعاوی
8. تعارض بینة ها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فامیله و تجاریه.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، کارنواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد انفرادی تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۲	ن.م.ر ۱			
2	2	3	2	2	۲	۱	اطلاع از احکام و مسایل دعوی از نظر فقه و قانون	
2	3	2	۲	2	2	۲	بررسی مطابقت احکام قوانین مربوطه با منابع معتبر فقهی	
2	2	۲	۱	2	3	۳	فهم و تحلیل مبانی دعوی و اجراءات مربوط به آن	
2	۲	2	3	2	2	۴	تطبيق این مبانی و اجراءات بر مواد مربوطه در قوانین نافذة کشور	
1	2	3	2	2	۲	۵	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در این مورد	
							مجموع	
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه 6 (وسائل اثبات دعوی)	فقه و قانون	سوم	ششم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف مجدد با محصلان، تشویق افراد لایق و دلجویی از افراد ضعیف و تشویق به ادامه تحصیل، تذکر مجدد برخی مسائل ضروری مربوط به نظم صنف و توضیح کورس پالیسی مضمون					
	2	سوم: اسناد: مفهوم سند، انواع سند در فقه و قانون					
دوم	3	ارزش اثباتی سند و مشبوهیت اسناد					
	4	مطالعه مبحث اسناد در قانون مدنی					
سوم	5	مطالعه مبحث اسناد در قانون اصول محاکمات مدنی و اصول محاکمات تجارتی					
	6	مطالعه مباحث و مسائل باقیمانده از اسناد					
چهارم	7	چهارم: یمین (سوگند) تعریف، مشروعیت و الفاظ معتبر در یمین					
	8	اقسام یمین، امور قابل رعایت در ایمان					
پنجم	9	حقوقی که در آن ها یمین اجرا می شود.					
	10	شروط وجوب یمین بر مدعی علیه					
ششم	11	نکول یا انکار مدعی علیه از یمین					
	12	احکام و آثار مرتب بر نکول مدعی علیه از یمین یا ادای قسم.					
هفتم	13	ارجاع یمین به مدعی و نظریات فقها					
	14	موارد حکم به شاهد و یمین					
هشتم	15	قضاء به اساس علم قاضی، حالات و موارد مختلف موضوع					
	16	دیدگاه های فقها در مورد قضاء به علم قاضی					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	// // //					
دهم	19	پنجم: قرائن در فقه و قانون: تعریف قرینه، مشروعیت قرینه و انواع قرینه					
	20	میزان اعتبار قرینه در باب اثبات و نمونه های اعتبار قرائن.					
یازدهم	21	ششم: قسامه، تعریف، مشروعیت و حکم					
	22	شروط تطبیق قسامه					

					کیفیت و چگونگی اجرای قسامه	23	دوازدهم
					احکام و آثار مرتب بر قسامت و مبطلات قسامت	24	
					هفتم: قیافه (در مسائل خاص) تعریف قیافه و نظریات فقها در مورد اعتبار و عدم اعتبار قیافه	25	سیزدهم
					انواع قیافه، موارد اعتبار قیافه و آثار مرتب بر آن	26	
					قرعه: احکام و مباحث مربوط به آن	27	چهاردهم م
					// // //	28	
					بحث پیرامون: تعارض وسائل اثبات دعوی و قواعد مربوط به آن	29	پانزدهم
					// // //	30	
					مرور بر دروس گذشته و جمع بندی، رسیدگی به سوالات محصلان	31	شانزدهم
					و رهنمای برای امتحان پایان سمستر	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • مرغینانی، علی بن ابی بکر بن عبد الجلیل الفرغانی المرغینانی، أبو الحسن برهان الدین. (المتوفی: 593هـ). الهدایة فی شرح بداية المبتدی. المحقق: طلال یوسف. دار احیاء التراث العربی - بیروت - لبنان. • فرید، دکتور نصر. مفتی دیارالمصریه. نظریة الدعوی و الاثبات. • قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. ج2، مواد مربوط به وسائل اثبات دعوی. • قانون اصول محاکمات مدنی، مواد مربوط به وسائل اثبات دعوی در محاکم. 	<p>ماخذ اساسی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • زحیلی، دکتور وهبة. (ب.ت). الفقه الاسلامی وادلتہ. دارالفکر: سوریه- دمشق. • کاسانی، علاء الدین أبو بکر بن مسعود. (1406 هـ - ق). <u>یدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع</u>. جلد سوم، طبع دوم. دار الکتب العلمیة. • عثمان، رأفت. (نظام القضاء فی الشریعة الاسلامیة. • زیدان، عبدالکریم، (نظام القضاء فی الشریعة الاسلامیة. • یاسین، محمد نعیم. (نظریة الدعوی بین الشریعة الاسلامیة و قانون المرافعات المدنیة. • سنهوری، (ب.ت). <u>الوسیط فی شرح القانون المدنی الحدید</u>. بیروت: دار المعرفة. • وزارت عدلیه افغانستان، قانون مدنی. جریده رسمی منتشره سال(1352هـ). • وزارت اوقاف دولت کویت، <u>الموسوعة الفقهیة الكويتیة</u>، دار الارقم: کویت. 	<p>ماخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (4)

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و اصول فقه
اسم مضمون:	اصول فقه 4
کود مضمون:	SL_IL0619
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیز مضمون:	SL_IL0519
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد استنباط احکام شرعی از مصادر قبول شده شرعی را روشن میسازد و شیوه استنباط را بیان میکند و مشتمل بر معرفی ادله یا مصادر فقه و شریعت اسلامی میباشد، اعم از ادله اتفافی و ادله اختلافی و بطور خلاصه ادله، احکام، چگونگی استنباط و حالت استنباط کننده را بیان میکند.

شیوه های تدریس و آموزش:

اساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمنا شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. اجماع بحیث دلیل سوم فقه
2. امکان انعقاد اجماع در عصر حاضر
3. قیاس بحیث دلیل چهارم فقه
4. حجیت و شروط قیاس
5. مسالک علت
6. تخصیص علت
7. اهلیت و احکام
8. حکم تکلیفی
9. حکم وضعی
10. عوارض اهلیت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزاییه، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایراد، تعهد و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
2	3	2	3	3	۲	۱	آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن
3	2	2	۲	3	3	۲	شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله اتقایی و ادله اختلافی
3	3	۲	2	3	3	۳	درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی
2	۲	2	3	2	3	۴	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعد اصولی
2	3	3	3	3	۲	۵	کسب مهارت‌هایی صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر
							مجموع
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	
۳ = مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول فقه 4	فقه و قانون	سوم	ششم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	دلیل سوم فقه: اجماع: تعریف و خصوصیت‌های آن					
	2	حکم و مستند اجماع و ادله لزوم و عدم لزوم آن.					
دوم	3	ادله حجت بودن اجماع و اقسام آن					
	4	امکان انعقاد اجماع در گذشته و حال حاضر.					
سوم	5	دلیل چهارم فقه: قیاس: تعریف و ارکان آن					
	6	مثالهای تطبیقی و طریقه‌ای قیاس.					
چهارم	7	حجیت قیاس: ادله حجت بودن قیاس و مناقشه آن.					
	8	// // //					
پنجم	9	حجیت قیاس: ادله منکرین قیاس و مناقشه آن					
	10	قول راجح در مورد حجیت قیاس.					
ششم	11	شروط قیاس: شروط اصل(مقیس علیه) و شروط فرع(مقیس)،					
	12	شروط حکم اصل و اقسام احکام معدول از قیاس.					
هفتم	13	شروط علت، مسالک علت: تعریف علت،					
	14	مؤثریت و معیار علیت، ارتباط علت با حکمت و مصلحت.					
هشتم	15	مسالک علت: مسالک علت در فرع					
	16	مسالک علت در اصل: نص و اقسام آن با امثله و شرح هر کدام.					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	// // //					
دهم	19	مسالک علت در اصل: اجماع و سبر و تقسیم					
	20	مناسبت: وصف ملغا، وصف معتبر و وصف مرسل					
یازدهم	21	مسالک علت در اصل: تنقیح المناط، تحقیق المناط					
	22	تخریج المناط با تفاوت‌های هر کدام.					
دوازدهم	23	آنچه که توسط تعلیل ثابت می‌گردد					

					24	تخصیص علت با نظریات مثبتین و منکرین آن.
					25	اهلیت و احکام: احکام: حاکم، حکم و اقسام آن:
					26	حکم تکلیفی: واجب و تقسیمات آن با امثله هریک.
					27	حکم وضعی: تعریف و اقسام آن: سبب، علت، شرط، مانع،
					28	رخصت، عزیمت، صحت و فساد.
					29	محکوم فیه، انواع احکام در کتاب الله،
					30	فروع احکام معاملات و شروط صحت تکلیف.
					31	محکوم علیه: اهلیت و اقسام آن، عوارض اهلیت و اقسام آن: عوارض سماوی
					32	عوارض اکتسابی.

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> بخاری، عبد العزیز بن احمد بن محمد، علاء الدین البخاری الحنفی، (ب.ت) کشف الأسرار شرح أصول البزدوی، دار الكتاب الإسلامی، بیروت - لبنان. جیون، شیخ احمد، (2005م)، نور الانوار، بشراف، کراچی: پاکستان. زهیر، محمد ابوالنور، (1428 هجری - 2007م)، اصول الفقه: طبع اول: دار البصائر، قاهره. غزالی، ابی حامد محمد بن محمد، (1414 هجری - 1994م)، المستصفی من علم الاصول، دار الارقم - بیروت. محب الله، (ب.ت)، مسلم الثبوت: مطبعه مجیدی، پیشاور: پاکستان. 	مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> أبو زهره، محمد ابو زهره، (1427 هجری - 2006م)، اصول الفقه: دار الفكر العربی- قاهره . خلاف، عبدالوهاب، (1392 هجری - 1972م)، علم اصول الفقه، طبع دهم: دار القلم - کویت. زحیلی، دکتور وهبة الزحیلی، (ب.ت)، اصول الفقه الاسلامی، مکتبه رشیدیہ، پیشاور- پاکستان. زرکشی، (1992م)، البحر المحیط فی اصی اصول الفقه، طبع دوم: دار القلم، کویت، زیدان، دکتور عبدالکریم، (2004م)، الوجیز فی اصول الفقه، طبع جدید: فاروقیہ، پیشاور، پاکستان. شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی (ب.ت)، الاعتصام: دار المعرفه - بیروت. شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی، (ب.ت)، الموافقات فی اصول الفقه: دار المعرفه - بیروت. شوکانی، محمد بن علی بن محمد، (1349 هجری)، إرشاد الفحول إلى تحقیق الحق من علم الاصول، مطبعه صبیح - قاهره. قراقی، شهاب الدین احمد بن ادريس الصنهاجی، (1428 هجری)، تنقیح الفصول، فاروقیہ، پیشاور- پاکستان. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون علم میراث (2)

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
فقه و قانون	اسم دیپارتمنت:
علم میراث (2)	اسم مضمون:
SL_IL 0632	کود مضمون:
2 کریدیت	تعداد کریدیت:
تخصصی	نوعیت مضمون:
SI_iI0532	پیشنیاز مضمون:
سوم	صنف:
ششم	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

این مضمون آموزش دقیق و همه جانبه موضوعات علم میراث را که نزد فقهای اسلامی نصف علم شمرده شده است، فراهم می سازد و چگونگی یا طرز تقسیم ترکه بر مستحقین آن را بیان می کند.

شیوه های تدریس و آموزش:

آساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثال هایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروژکتور بشکل سلایدها ارائه می گردد و ضمنا شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته می شود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- عصابات و اقسام آن
- حجب و انواع آن
- مخارج فروض
- نسبتهای چهارگانه
- تصحیح و اصول آن
- تخارج و طریقه آن
- عول و رد
- مقاسمة الجد
- مناسخه
- ذوی الارحام
- میراث خنثی، حمل، مفقود، مرتد و اسیر

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	مقطع	
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تهنیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تهنیه طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۳	ن.م.ر ۱			
3	2	2	۲	3	3	۱	آشنایی با تاریخ نشأت علم میراث و مراحل تدوین آن	
3	3	۲	2	3	3	۲	شناخت امور اساسی مورد بحث علم الفرائض، به شیوه جدید و معاصر	
2	۲	2	3	2	3	۳	کسب مهارت‌های تقسیم ترکه و مسأله ساختن	
2	3	3	3	3	۲	۴	توانایی حاصل نمودن در درجه بندی ورثه و مستحقین میراث	
3	2	2	۲	3	3	5	حصول قدرت بر فتوا نویسی در عرصه علم میراث	
							مجموع	
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کريدت	سمستر	صنف	دييارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
تخصصی	3	ششم	سوم	فقه و قانون	علم ميراث (2)	فقه و قانون	

ارزيابی روزمره	روش تدریس	فعاليت محصل	فعاليت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					موضوعات مقدماتی: معلومات درباره کلیات ميراث و بیان سیلابس این سمستر	1	اول
					فصل فی التخرج	2	
					باب الرد	3	دوم
					// // //	4	
					باب مقاسمة الجد فی الفقه والقانون	5	سوم
					باب المناسخة	6	
					تمرین المناسخة	7	چهارم
					باب ذوی الارحام	8	
					الصنف الاول	9	پنجم
					الصنف الثاني	10	
					الصنف الثالث	11	ششم
					الصنف الرابع	12	
					تمرین	13	هفتم
					اولاد الصنف الرابع	14	
					تمرین	15	هشتم
					امتحان وسط سمستر	16	
					ميراث خنثی (جنس سوم)	17	نهم
					ميراث حمل	18	
					تمرین	19	دهم
					ميراث مفقود	20	

					تمرین	21	یازدهم
					حکم میراث مرتد	22	
					حکم میراث اسیر	23	دوازدهم
					میراث حریق، غریق و هدمی	24	
					تمرین	25	سیزدهم
					تمرین	26	
					میراث ولد زنا و ولد لعان	27	چهاردهم
					تمرینات	28	
					کارهای عملی و گروهی	29	پانزدهم
					کارهای عملی و گروهی	30	
					مرور بر دروس گذشته	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا ماخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • سجاوندی، سراج الدین محمد بن عبدالرشید التونسی. (1425 هـ). السراجی فی المیراث. الناشر: مطبع العلمی. دهلی. • جرجانی، سید شریف علی. (ب.ت). شریفیه شرح سراجیه. مکتبه مدینه. اردو بازار - لاهور. • عزیز، پوهاند عبدالعزیز (1424 هـ). احکام میراث از نگاه فقه و قانون. اداره علمی نشر اتی التقوی. کابل - افغانستان. 	ماخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • وزارت عدلیه افغانستان. قانون مدنی. جریده رسمی. منتشره سال (1383 هـ.ش). مطبعه بهیر. کابل افغانستان. • جرجانی، سید شریف علی (ب.ت). شریفیه، شرح سراجیه. لاهور: مکتبه المدینه • عزیز، عبدالعزیز (1424 ق) احکام میراث از نگاه فقه و قانون، کابل:.. • رحیم زی، حسام الدین. (1398 ش) میراث حقوق د اسلامی فقهی او مدنی قانون له انده، خوست: رحیمی. • صدیقیار، عنایت الله، (1396 ش) حقوق میراث از دیگاه فقه اسلامی و قانون مدنی افغانستان، هرات: مطبعه الماس. • قانت، فخر الدین، (1397 ش) میراث علم. جلال آباد: مسلم. 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت در فقه و قانون 1 (کلیات)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	حقوق تجارت در فقه و قانون (1) (کلیات)
کود مضمون:	SL_IL0642
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

معرفی حقوق تجارت و جایگاه آن در فقه و قانون، اسباب افتراق حقوق تجارت از حقوق مدنی و غیره، انواع معاملات تجاری، معرفی دفاتر تجاری، قراردادهای تجاری، اسناد قابل معامله، برات، حجت و چگ با آثار و احکام حقوقی آن ها.

شیوه های تدریس و آموزش:

اساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثال هایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه می گردد و ضمنا شیوه سوال وجواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته می شود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی مضمون حقوق تجارت
- قلمرو و پیشینه حقوق تجارت
- منابع و موضوعات حقوق تجارت
- معاملات تجاری و انواع آن
- دفاتر تجاری
- قراردادهای تجاری
- اسناد تجاری، احکام و آثار آن ها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزءایه، منته، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و نرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعیین حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	2	2	۲	3	3	۱	آشنایی با موضوع، ماهیت و قلمرو حقوق تجارت
3	3	۲	2	3	3	۲	شناخت معاملات تجارته و انواع آن
2	۲	2	3	2	3	۲	شناخت دفاتر تجارته
2	3	3	3	3	۲	۴	درک قراردادهای تجارته
3	2	2	۲	3	3	۵	شناخت اسناد تجارته
							مجموع
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق تجارت در فقه و قانون (1) (کليات)	فقه و قانون	سوم	ششم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت و جایگاه آن و نیز مفردات درسی سمستر					
	2	معرفی حقوق تجارت و جایگاه آن در فقه و قانون					
دوم	3	بررسی پیشینه تاریخی حقوق تجارت در جهان و افغانستان					
	4	دیدگاه مکاتب حقوقی پیرامون قلمرو حقوق تجارت					
سوم	5	عوامل جدا سازی حقوق تجارت از حقوق مدنی و حوزه قواعد عمومی بیع					
	6	// // //					
چهارم	7	معرفی منابع حقوق تجارت در فقه و حقوق معاصر					
	8	معرفی عرف، انواع و شرایط عمل به آن در حوزه حقوق تجارت					
پنجم	9	معاملات تجاری، انواع و شرایط آن در فقه و قانون					
	10	اهمیت جدا سازی معاملات تجاری از معاملات غیر تجاری					
ششم	11	کمیشن کاری و دلالی در حقوق تجارت					
	12	ماهیت کمیشن کاری و دلالی در فقه اسلامی					
هفتم	13	معاملات بیمه تجاری و انواع آن ها					
	14	دیدگاه فقیهان مسلمان در مورد بیمه					
هشتم	15	معرفی دفاتر تجاری و اهمیت آن ها در حقوق تجارت					
	16	انواع و شرایط دفاتر تجاری					
نهم	17	پاسخ به پرسش های محصلان					
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	معرفی قراردادهای مهم تجاری در فقه					

					و قوانین تجارتي	20	
					معرفی اسناد قابل معامله در حوزه های:	21	یازدهم
					حقوق تجارت و انواع آن	22	
					تفاوت های ماهوی اسناد تجارتي	23	دوازدهم
					با اسناد مطرح در حوزه فقه و قانون مدنی	24	
					برات تجارتي و ماهیت حقوقی آن	25	سیزدهم
					تفاوت های برات با حواله	26	
					حجت تجارتي و تفاوت آن با برات	27	چهاردهم
					// // //	28	
					چک و ماهیت حقوقی و احکام آن	29	پانزدهم
					شرایط صدور چک و تفاوت های چک، برات و حجت	30	
					جمع بندی مطالب کل سمستر	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • منبع مناسب درسی تهیه گردد. • اصولنامه تجارت افغانستان مصوب 1334 ش. • قانون اسناد قابل معامله مصوب 1387 ش. • قانون بیمه افغانستان • قانون قراردادهای تجارتي و فروش اموال افغانستان. 	ماخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • ستانکزی، نصرالله و ناصح، ولی محمد (.) حقوق تجارت، قسمت اول. کابل: • اسکینی، ربیعا (.) حقوق تجارت، کلیات حقوق تجارت: تهران. • عرفانی، محمود، حقوق تجارت: تهران • امیرزوی، محمد کریم، نائل، عبدالقادر و معصومی، محمد شهیر، (1394). مطالعه و تحلیل • دوسیه های قضایی، بخش تجارتي، کابل: • موسی، کامل (1994م). احکام المعاملات، بیروت: نشر رساله 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی
کود مضمون:	SI_ii0641
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تیوری و 1 عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون نظریات فقهای مذاهب و مواد قانون را در مورد چگونگی اجراءات محاکم مدنی را طور مقایسوی بیان میکند و بر مسائل مهم مرافعات و قوانین شکلی مشتمل می باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با اجراءات محاکم مدنی افغانستان
- شناخت مسائل مهم مرافعات
- درک و شناخت صلاحیتهای محاکم در قضایا
- توانایی تجزیه و تحلیل نظریات فقها و مواد اصول محاکمات مدنی افغانستان
- کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در رابطه به مرافعات

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- دعوی (صورت دعوی)
- صلاحیت محاکم مدنی
- اجراءات مربوط به قضایای خانواده
- رسیدگی به قضایای حقوق عامه
- احکام غیابی
- استیناف طلبی و فرجام خواهی
- شکایات و صلاحیتهای محاکم فوقانی
- اجراءات در دیوان قضایای مدنی و حقوق عامه ستره محکمه
- تجدید نظر بر فیصله های در قضایای مدنی و حقوق عامه

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	نمره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه های مختلف جزاییه، مدنی، فامیلی و تجاریه.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	3	2	2	۲	آشنایی با اجراءات محاکم مدنی افغانستان	۱
2	2	1	۲	2	2	شناخت مسائل مهم مرافعات	۲
1	2	۲	۱	2	2	درک و شناخت صلاحیتهای محاکم در قضایا	۳
2	۲	1	2	2	2	توانایی تجزیه و تحلیل نظریات فقها و مواد اصول محاکمات مدنی افغانستان	۴
3	2	2	1	2	۲	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در رابطه به مرافعات	۵
						مجموع	
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی	پوهنتون طبی کابل	سوم	ششم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن					
	2	معرفی احکام عمومی					
دوم	3	دعوی، استدعا و میادی دعوی					
	4	جریان رسیدگی قضایای مدنی در محاکم					
سوم	5	اجتناب و رد قاضی					
	6	صلاحیت رسیدگی در قضایای مدنی					
چهارم	7	اجراءات مربوط به قضایای خانواده					
	8	رسیدگی به قضایای حقوق عامه					
پنجم	9	اطلاع، جلب و احضار					
	10	احکام غیابی					
ششم	11	استفاده از اهل خبره و مطلع در قضایای مدنی					
	12	تنظیم اجراءات مقدماتی در قضایای مدنی					
هفتم	13	جریان محاکمه و حضور اشخاص شامل قضیه					
	14	فیصله و حکم محکمه (ضمن دائر نمودن یک محکمه تمثیلی توضیح گردد)					
هشتم	15	قرار محکمه					
	16	اسباب حکم					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	/// //					
دهم	19	اجراءات در محاکم فوقانی					

					شکایت و اعتراض بر فیصله های محاکم تحتانی	20	
					صورت تقدیم شکایت یا اعتراض	21	یازدهم
					اجراءات مقدماتی محکمه فوقانی	22	
					تدویر جلسه قضائی غرض رسیدگی به شکایات و اعتراضات	23	دوازدهم
					صدور قرار محکمه فوقانی مبنی بر عدم صحت فیصله و نقض آن	24	
					تقدیم شکایت و اعتراض بر قرار محکمه تحتانی	25	سیزدهم
					صلاحیتهای محاکم فوقانی در رسیدگی بر شکایات علیه احکام صادر محکمه تحتانی	26	
					اجراءات در دیوان قضایای مدنی و حقوق عامه ستره محکمه:	27	چهاردهم
					رسیدگی ابتدایی قضایا، شرایط فرجام خواهی و اجراءات مربوطه آن	28	
					رسیدگی در مرحله نهایی	29	پانزدهم
					رسیدگی به احکام نهایی محاکم تحتانی از نظر قانونیت	30	
					تجدید نظر بر فیصله ها و قرار های نهایی در قضایای مدنی و حقوق عامه	31	شانزدهم
					تجدید نظر و اجراءات مربوط به آن	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> وزارت عدلیه، قانون اصول محاکمات مدنی افغانستان. جریده رسمی منتشره سال (13هـ). کابل - افغانستان. ستانکزی، محمد ظریف(1387هـ). اصول محاکمات مدنی. انتشارات سعید، کابل - افغانستان 	ماخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> وزارت عدلیه، قانون اساسی افغانستان. جریده رسمی منتشره سال (13هـ). کابل - افغانستان. احمدی، محمد هاشم، (1388ش). اصول محاکمات مدنی، کابل: نشر مقصودی. 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	شرعیات
دیپارتمنت:	فقه و قانون/ پوهنځی حقوق
اسم مضمون:	حقوق اداری
کود مضمون:	SL_ IL0642
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	نداره
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

حقوق اداری شاخه‌ای از حقوق عمومی داخلی است و به مجموعه قواعد حقوقی گفته می‌شود که حقوق و تکالیف سازمان‌های اداری دولت و روابط آن‌ها با مردم را تعیین می‌کند. حقوق اداری، ناظر بر فعالیت‌های مربوط به خدمات عمومی و حفظ نظم عمومی سازمان‌های اداری است و شامل فعالیت‌های سیاسی، قضائی، قانون‌گذاری این سازمان‌ها نمی‌شود. این مضمون به عنوان یک مضمون حتمی- تخصصی در نصاب درسی رشته فقه و قانون شرعیات قرار داده شده و در آن مباحثی همچون؛ مبانی و اصول حقوق اداری، کلیات، نقش، اداره عمومی، اجراءات و اعمال اداری، نظارت بر اعمال اداری، حاکمیت قانون و مسئولیت مدنی دولت پرداخته می‌شود و محصلین را با نظام اداری کشور آشنا نموده، تحلیل آنها را در این زمینه بالا می‌برد، با نهادهای مرتبط به دولت آشنا نموده، قوانین مربوطه و حمایت‌های قانونی را در ارتباط به حقوق کارمندان و کارکنان دولتی آموخته و ایشان را برای یافتن ساحه‌ی کاری در این زمینه کمک می‌نماید.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفاهیم و کلیات در ارتباط با حقوق اداری
- شناخت مبانی، منابع حقوقی و ساختار اداری ادارات
- درک روابط کاری بین کارفرما و کارکنان و حقوق و صلاحیت‌های آنان
- آشنایی با ادارات دولتی و اجراءات آنها در افغانستان از طریق انجام پروژه‌های تحقیقی
- درک قواعد و ضوابط حاکم بر ادارات دولتی افغانستان و آمادگی جهت ورود به بازار کار

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- بازدید از ادارات دولتی به منظور آشنایی محصلین با ساختار اداری و نحوه ای اجراءات آنها
 - دادن پروژه های علمی به محصلین به منظور آشنا کردن آنها با ادارات دولتی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و جایگاه حقوق اداری
- رابطه حقوق اداری با سایر رشته های حقوق
- سیر تحول حقوق اداری
- منابع حقوق اداری
- اهداف و وظایف اداره عمومی
- خدمات عمومی
- نظم عامه (پولیس اداری)
- شخصیت حقوقی اداره عمومی
- اصول حاکم بر اداره عمومی
- روابط اداره عمومی
- اداره عمومی در افغانستان
- حقوق استخدامی
- حقوق و امتیازات کارکنان

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعطل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	1	شناخت مفاهیم و کلیات در ارتباط با حقوق اداری	۱
2	1	1	3	3	3	شناخت مبانی ، منابع حقوقی و ساختار اداری ادارات	۲
2	1	1	3	2	1	درک روابط کاری بین کارفرما و کارکنان و حقوق و صلاحیت های آنان	۳
2	1	2	2	1	1	آشنایی با ادارات دولتی و اجراء آنها در افغانستان از طریق انجام پروژه های تحقیقی	۴
1	1	1	1	3	1	درک قواعد و ضوابط حاکم بر ادارات دولتی افغانستان و آمادی جهت ورود به بازار کار	۵
1.6	1	1.2	2	2	1.2	مجموع	
1.5						اوسط عمومی	
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق اداری	فقه و قانون/ حقوق	سوم	ششم	2	تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، بیان ضرورت و اهمیت، تعریف و جایگاه حقوق اداری					پرسش و پاسخ
	2	موضوع و خصوصیات حقوق اداری					
دوم	3	منابع حقوق اداری					پرسش و پاسخ
	4	اهداف و وظایف اداره عمومی					
سوم	5	خدمات عمومی					پرسش و پاسخ
	6	نظم عامه (پولیس اداری)					
چهارم	7	شخصیت حقوقی اداره عمومی					پرسش و پاسخ
	8	پیدایش و ختم اداره امور عمومی					
پنجم	9	اصول حاکم بر اداره عمومی، اصل (قانونیت و مساوات، شفافیت و عدالت، حسابدگی و رسیدگی سریع)					پرسش و پاسخ
	10	روابط اداره عمومی					
ششم	11	تمرکز و عدم تمرکز اداری					پرسش و پاسخ
	12	نظام اداری مختلط					
هفتم	13	اداره عمومی در افغانستان					پرسش و پاسخ
	14	حقوق استخدام					
هشتم	15	امتحان وسط سمستر					پرسش و پاسخ
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	17	حقوق و امتیازات کارکنان					پرسش و پاسخ
	18	منابع بشری و مالی کارکنان خدمات ملکی ماهیت وظیفه خدمات ملکی					
دهم	19	مکلفیت ها، وظایف و مسؤولیت های کارکنان حقوق کارکن اداره					پرسش و پاسخ

					تخلفات اداری کارکنان و ضمانت اجرای آن	20	
					موقف های ماموریت	21	یازدهم
					اعمال و اجراءات اداری	22	
					تسامیم اداری، مفهوم تصمیم اداری، انواع و پایان آن	23	دوازدهم
					قرارداد های اداری، مفهوم و انواع قرارداد های اداری	24	
					مراحل و شیوه های انعقاد قرارداد اداری و آثار آن	25	سیزدهم
					نظارت بر اعمال اداری و مفهوم حاکمیت قانون در اداره	26	
					انواع نظارت اداری	27	چهاردهم
					محاکم اداری و جایگاه آن در افغانستان	28	
					مفهوم و ماهیت مسئولیت مدنی دولت	29	پانزدهم
					ارکان و انواع مسئولیت مدنی	30	
					آثار مسئولیت مدنی دولت	31	شانزدهم
					مسئولیت حکومت به جای کارکن	32	

منابع یا مأخذ:	
1. قاضی، گل رحمن، (). کتاب حقوق اداری 2. دانش، سرور، (1392ش). حقوق اداری افغانستان، کابل: انتشارات امیری.	1. مأخذ اساسی
1. تمکی محمدی، عبدالعلی، (1391ش). کتاب حقوق اداری افغانستان، تهران: انتشارات عرفان. 2. طباطبایی موتمنی، منوچهر. (1397ش). حقوق اداری. تهران: انتشارات سمت.	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمناستیک

پوهنتون:	-----
پوهنځی:	شرعیات
دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	کریمناستیک
کود مضمون:	SL- IL 0643
تعداد کریدیت:	1 کریدیت (تئوری و عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0538
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

کریمناستیک یا جرم یابی اساسات علمی کشف جرایم می‌باشد. در این مضمون به کمک وسایل تخنیکي طرق دریافت و کشف پیچیده ترین جرایم، تثبیت اسلوب جرمی مجرمین متکرر و سازمان یافته، شیوه های دریافت و جمع آوری مدارک اثباتیه جرم، چگونگی استفاده از این مدارک در زمان محاکمه مورد مطالعه قرار میگیرد. کریمناستیک محصلین این رشته را قادر میسازد تا در ساحه عمل به درک مفاهیم اساسی کشف و تثبیت جرایم پرداخته و چگونگی استفاده از این مدارک را بیاموزند.

اهداف آموزشی

- شناخت مدارک مادی و معنوی اثبات جرم
- آشنایی با مفاهیم انگشت نگاری، پل پا، بالستیک عدلی و سایر مدارک فزیکي و اثر آنها در کشف جرم و دستگیری مجرمین
- کسب مهارت در زمینه چگونگی برداشت اثر انگشت، پل پا و آزمایش دی ان ای
- تربیه نیروی متخصص منحیت پلیس علمی کشف جرایم و حارنوال برای کمک به سیستم عدلی و قضایی افغانستان
- درک مفاهیم حقوق مظنون و متهم و رعایت این حقوق توسط نهادهای عدلی و قضایی در جریان رسیدگی به دوسیه جزایی جهت محاکمه عادلانه، تحکیم حاکمیت قانون و اجرای عدالت جزایی

شیوه های تدریس و آموزش

- در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
 - دعوت از پولیس کریمنال تخنیک و داکتر طب برای توضیح مطالب درسی و اجراءات ایشان.
- در بخش آموزش عملی از روش های های زیر استفاده میشود:
- انجام آزمایش های لابراتواری؛
 - بازدید از ساحات واقعه جرمی
 - بازدید از آزمایشگاه کریمنال تخنیک

- برداشتن پل پا، اثر انگشت و طراحی صحنه جرمی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و اصطلاح کریمنالستیک، رابطه کریمنالستیک با سایر علوم جنایی؛
- تشخیص هویت بوسیله آثار و علایم، سابقه تاریخی تشخیص هویت؛
- انواع آثار و علایم؛ آثار و علایم انگشتان، آثار و علایم پا، آثار و علایم دندان ها؛
- آثار و علایم مو آثار و علایم ناخن ها، آثار و علایم خون؛
- تشخیص هویت با استفاده از DNA؛
- تثبیت نوعیت آله جرمی توسط آثار و علایم ابزار، آثار و علایم ابزار جارحه و ناریه؛
- آثار و علایم وسایل ترانسپورتی و عراده جات، تثبیت علایم ثقلب کاری و ساخته کاری توسط آلات و ابزار؛
- کشف و تثبیت حادثه جرمی بالستیک عدلی؛
- بررسی کریمنالستیکی اسناد و خطوط علایم خط و کتابت؛
- بررسی حادثات آتش سوزی و انتحاری؛
- کریمنال تکتیک؛
- چگونگی اجراءات مقدماتی محقق جنائی، محل واقعه و شیوه های بررسی آن؛
- طرح فرضیه های تحقیقاتی و انواع آن؛
- چگونگی اجراءاتی که منجر به محدودیت حقوق و آزادی های فردی میشود/ تلاشی، استنتاج.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنه، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوال، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعویب و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق آر مناهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	3	3	1	1	1	شناخت مدارک مادی و معنوی اثبات جرم	۱
1	3	3	1	1	1	آشنایی با مفاهیم انگشت نگاری، پل پا، بالستیک عدلی و سایر مدارک فزیک و اثر آنها در کشف جرم و دستگیری مجرمین	۲
1	2	3	1	1	1	کسب مهارت در زمینه چگونگی برداشت اثر انگشت، پل پا و آزمایش دی ان ای	۳
2	2	3	1	2	1	تربیه نیروی متخصص منحیث پلیس علمی کشف جرایم و خارنوال برای کمک به سیستم عدلی و قضایی افغانستان	۴
2	3	3	2	3	1	درک مفاهیم حقوق مظنون و متهم و رعایت این حقوق توسط نهادهای عدلی و قضایی در جریان رسیدگی به دوسیه جزایی جهت محاکمه عادلانه، تحکیم حاکمیت قانون و اجرای عدالت جزایی	۵
1.6	2.6	3	1.2	1.6	1	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	کریمناستیک	پوهنځی حقوق	سوم	ششم	1	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون تعریف کریمناستیک موضوع کریمناستیک هدف کریمناستیک رابطه کریمناستیک با سایر علوم جنایی رابطه کریمناستیک با حقوق جزا رابطه کریمناستیک با کریمنولوژی					
دوم	2	کریمنال تخنیک تشخیص هویت بوسیله آثار و علائم سابقه تاریخی تشخیص هویت قطع اعضا و داغ نمودن. طریقه دفیله، تن پیمایی (اندازه گیری جسمانی) و عکسبرداری				پرسش و پاسخ	
سوم	3	انواع آثار و علائم آثار و علائم انگشتان تاریخچه آثار و علائم انگشتان انواع انگشت نگاری. موانع انگشت نگاری اصول انگشت نگاری					
چهارم	4	انواع خطوط و نقوش انگشتان طرق اخذ و برداشت آثار انگشتان مقایسه و تطبیق آثار انگشت به منظور تشخیص هویت آموزش عملی نحوه برداشتن اثر انگشت				پرسش و پاسخ	
پنجم	5	آثار و علائم پا آثار کف پا اندازه گیری آثار پا و انواع آثار پا. طریق دریافت آثار پا، کف پا و مقایسه و تطبیق آثار برای تشخیص هویت					
	6	آموزش عملی نحوه برداشتن پل پا					
ششم		آثار و علائم دندان ها آثار و علائم قسمت های مختلف دندان ها. محل و علائم دندان گرفتگی و مقایسه و تطبیق آن به منظور تشخیص هویت				پرسش و پاسخ	
هفتم	7	آثار و علائم مو. آثار و علائم ناخن					
هشتم	8	آثار و علائم خون تشخیص لکه خون تثبیت عضو بدن که خون از آن خارج گردیده است تشخیص خون انسان از حیوان تشخیص خون زنده از مرده تشخیص خون حامله از غیر حامله تشخیص خون اطفال نوزاد از کلان سال تثبیت و تعیین گروپ های خون آموزش نحوه تشخیص لکه خون. تشخیص هویت با DNA				پرسش و پاسخ	
نهم	9	امتحان بیست فیصد					

					<p>تثبیت نوعیت آله جرمی توسط آثار و علایم ابزار آثار و علایم ابزار جارحه آثار و علایم ابزار ناریه آثار و علایم وسایل ترانسپورتی و عراده جات. تثبیت علائم تغلب کاری توسط آلات و آثار و علائم گردوخاک. اهمیت گردوخاک در تحقیقات جنایی. طریق اخذ و برداشت گردوخاک</p>	10	دهم
پرسش و پاسخ					<p>کشف و تثبیت حادثه جرمی بالستیک عدلی مفهوم بالستیک عدلی خصوصیات و اجزای سلاح ناریه خصوصیات مهمات و لوازم سلاح ناریه میخانیک تشکیل آثار بالای پوچک مرمی و آثار بالای مرمی. میخانیک تشکیل آثار بالای جسم مورد اصابت علایم نشانه ها و طرق تعیین مسافت فیر فیر چسبیده/ فیر نزدیک/ فیر دور طرق دریافت اسلحه مرمی و پوچک برداشت سلاح ناریه جمع آوری پوچک مرمی مشاهده سلاح تعیین نوعیت و گروپ سلاح تشخیص و ظاهر ساختن شماره سلاح که عمدا محو گردیده است پروسه مقایسه سلاح</p>	11	یازدهم
					<p>بررسی کریمنالستیکی اسناد و خطوط علایم خط و کتابت علایم عمومی و علایم خصوصی کلام کتبی علایم عمومی و علایم خصوصی خط اکسپرتیز علائم مربوط علائم متن تایپ شده و علائم تغییر و تزویر در اسناد و در امضا و مهر.</p>	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ					<p>بررسی حادثات آتش سوزی و انتحاری آتش سوزی/ انواع آتش سوزی طرق کشف آتش سوزی/ شیوه های بررسی محلات آتش سوزی انتحاری بررسی محلات انتحاری شیوه های تثبیت انتحاری. کریمینال تکنیک. چگونگی اجراءات مقدماتی تحقیق جنایی محل واقعه/ شرایط رفتن به محل. مشاهده محل واقع و انواع مشاهده.</p>	13	سیزدهم
					<p>شیوه های بررسی محل واقعه بررسی مارپیچی محل واقعه مشاهده خطی محل واقعه بررسی شبکه پی محل واقعه بررسی منطقه پی محل واقعه بررسی چرخش محل واقعه وقت واقعه/ تعیین وقت واقعه اهمیت تعیین وقت واقعه. طرح فرضیه های تحقیقاتی انواع فرضیه ها انواع فرضیه ها از حیث وسعت حادثه جرمی انواع فرضیه ها از نقطه نظر برخورد محقق جنایی با آنها انواع فرضیه ها از حیث زمان وقوع کنترول فرضیه های تحقیقاتی</p>	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ					<p>چگونگی اجراءاتی که منجر به محدودیت حقوق و آزادی های فردی میشود تلاشی/ تلاشی منازل/ تلاشی اشخاص. تلاشی وسائط نقلیه. ضبط گرفتاری موقت و توقیف.</p>	15	پانزدهم

					استنطاق/ اساسات حقوقی و قانونی استنطاق/ موضوعات قابل رعایت در استنطاق/ شخصیت مستنطق/ میتود های پیشبرد استنطاق امتحان نهایی	16	شانزدهم
--	--	--	--	--	---	----	---------

منابع یا مأخذ:	
1. بیرک زی. عمر. 1386. <u>کریمناستیک</u> . کابل: میوند.	ماخذ اساسی
1. گلبهاری. غلام فاروق. 1384. <u>کریمناستیک</u> . کابل: نشرات پولیس. 2. نجابتی، مهدی. 1385. <u>کشف علایم جرمی</u> . تهران: سمت. 3. وزارت عدلیه. (1392). <u>قانون اجراءات جزایی</u> . جریده رسمی شماره 1132، کابل: مطبعه دولتی.	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی(2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	نگارش حقوقی (2)
کود مضمون:	SL_IL0639
تعداد کريدیت:	1 کريدیت (تیوری و عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0539
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

این کورس بر پایه نگارش حقوقی 1 بوده و دانش آموزان را به مهارت های پیشرفته در نگارش حقوقی آشنا میسازد. علاوه بر بهبودی مهارت ها در اصول نوشتن مؤثر، تفکر انتقادی، ساختار قوانین، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی؛ محصلین یاد خواهند گرفت که چگونه تحقیقات حقوقی مسلکی را انجام دهند و همچنان با اصول اخلاقی نویسنده گی آشنا خواهند شد.

برعلاوه، محصلان با یادگیری نحوه تهیه نظریات حقوقی مسلکی، مهارت های قوی نوشتن پیش بینانه خویش را توسعه خواهند داد. همچنین محصلین در نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده مانند تهیه پیش نویس دعاوی و اظهارات مسلکی ادعا و دفاعیه مهارت های لازم را کسب خواهند کرد.

اهداف آموزشی:

- بهبود مهارت ها در اصول نگارش مؤثر، تفکر انتقادی، ساختار قوانین، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی
- درک و یادگیری نحوه نگارش اخلاقی به ویژه در زمینه اجرای قانون (حقوق عملی)
- یادگیری اصول اساسی و نحوه انجام تحقیقات حقوقی مسلکی
- کسب مهارت در نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی)
- یادگیری نگارش حقوقی پیش بینانه شامل تهیه پیش نویس نظریات حقوقی مسلکی

شیوه های تدریس و آموزش:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- طرح قضیه و کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن؛
- نوشتن نظریه حقوقی پیش بینانه ؛
- تحریر صورت دعوی و دفاعیه مدنی و جزایی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت مهارت های حقوقی مسلکی عملی در افغانستان
- تحلیل حقوقی و نحوه استدلال
- هدف و اهمیت تحقیقات حقوقی
- بررسی اجمالی از قوانین افغانستان. سلسله مراتب آن
- استراتژی های تحقیق حقوقی
- اخلاق در نوشتن و تحقیق
- نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده
- استراتژی های نوشتن اسناد قانع کننده
- نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی)
- نوشتن نتیجه

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعهیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	1	1	2	2	بهبود مهارت ها در اصول نگارش مؤثر، تفکر انتقادی، ساختار قوانین، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی	۱
3	2	1	1	2	1	درک و یادگیری نحوه نگارش اخلاقی به ویژه در زمینه اجرای قانون (حقوق عملی)	۲
3	2	1	1	2	1	یادگیری اصول اساسی و نحوه انجام تحقیقات حقوقی مسلکی	۳
3	3	2	2	1	1	کسب مهارت در نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی)	۴
3	3	2	2	1	1	یادگیری نگارش حقوقی پیش بینانه شامل تهیه پیش نویس نظریات حقوقی مسلکی	۵
3	2.6	1.4	1.4	1.6	1.2	مجموع	
1.86/3						اوسط عمومی	
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی	=۳ مطابقت کامل

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	نگارش حقوقی (2)	کلینیک حقوقی	سوم	ششم	1	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون مروری بر نگارش حقوقی 1						
دوم	2	اهمیت مهارت های حقوقی مسلکی عملی در افغانستان تحقیق حقوقی هدف و اهمیت تحقیقات حقوقی						
سوم	3	بررسی اجمالی از قوانین افغانستان. سلسله مراتب آن منابع و طیف قوانین افغانستان				طرح فرضیه	پرسش و پاسخ	
چهارم	4	استراتژی های تحقیق حقوقی شروع تحقیقات شناسایی مسئله یا قضیه حقوقی						
پنجم	5	شناسایی مقامات حقوقی مربوطه (تحقیق در مورد قوانین موضوعه، قوانین اسلامی، قوانین عرفی، و قوانین بین المللی				تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن	پرسش و پاسخ	
ششم	6	استراتژی های تحقیق حقوقی پیدا کردن مقامات حقوقی (چاپ، آنلاین، دیگر منابع، رهنمایی های عملی بیشتر) ارزیابی مقامات حقوقی						
هفتم	7	اخلاق در نوشتن و تحقیق نگارش پیش بینانه (تحریر نظریه حقوقی) ملاحظات عمومی؛ ساختار و قالب				نوشتن نظریه حقوقی پیش بینانه	پرسش و پاسخ	
هشتم	8	امتحان وسط سمستر						
نهم	9	تهیه عناوین و سوالات حقوقی مؤثر تهیه پاسخ های کوتاه بصورت مؤثر					پرسش و پاسخ	
دهم	10	تهیه اظهارات حقایق قضیه بشکل مؤثر تهیه پاسخ های کوتاه بصورت مؤثر تهیه پیش نویس و بخش بحث بشکل مؤثر				تحریر صورت دعوی مدنی		
یازدهم	11	تهیه پیش نویس بخش بحث بشکل مؤثر تهیه بخش نتیجه گیری بشکل مؤثر				//	پرسش و پاسخ	
دوازدهم	12	نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (تقاضا نامه) سند حقوقی قانع کننده چیست؟ ساختار و اهداف آن نوشتن مقدمه مؤثر و اظهارات حقایق						
سیزدهم	13	استراتژی های نوشتن اسناد قانع کننده: تهیه پیش نویس برای استدلال های قانع کننده و نتیجه گیری نوشتن ورق درخواستی مسلکی و مؤثر				تحریر صورت دعوی جزایی	پرسش و پاسخ	

						نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی) مقدمه و اصول کلی قضیه ساختار کلی اظهارات دعوی و دفاعیه	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ	تحریر دفاعیه جزایی					تهیه بخش مقدماتی بشکل مسلکی و مؤثر تهیه اظهارات در مورد حقایق قضیه تهیه مسائل حقوقی قانع کننده تهیه بخش بحث قانع کننده بصورت مؤثر	15	پانزدهم
						نوشتن نتیجه راهنمایی و حل مشکلات محصلین	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
مأخذ اساسی	مأخذ کمکی
نگارش حقوقی 2 (1398 ش). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. آذرنیا، نعمت. (1392). آیین نگارش کاربردی حقوقی، کیفری در نظام قضایی ایران. تهران: حقوقی. چاپ اول. 2. اختر نیا، جعفر. (1394). عالی نگارش حقوقی و کیفری کاربردی. تهران: آوا. چاپ اول. 3. باختر، سید احمد و رئیس، مسعود. (1395). آیین نگارش حقوقی در نظام قضایی ایران. بی جا: خط سوم بخش کمالان. چاپ اول. 4. خسروی، محمد رضا. (1385). آیین نگارش حقوقی، برای دانشجویان حقوقی، کارآموزان قضائی، کارآموزان وکالت و قضات دادگستری. تهران: موسسه فرهنگی هنری انتشاراتی نگاه بینه. چاپ سوم. 5. کشاورز، بهمن. (1395). آیین نگارش حقوقی و کلیات عملی علم حقوق. بی جا: کشاورز، جنگل. جلد اول و دوم. چاپ ششم.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش تحقیق

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	روش تحقیق
کود مضمون:	SL_IL0644
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (نیوری و عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	نشم

شرح مختصر مضمون:

درین مضمون آشنایی با روش های قبول شده تحقیق علمی برای تکمیل منوگراف و کارهای علمی- تحقیقی که خیلی ضروری و با اهمیت است، صورت می گیرد. انتقال معلومات در رابطه با روشهای معمول تحقیق علمی و تهیه و تحریر منوگراف علمی تحقیقی. وارد کردن تغییر بارز در سلوک و اخلاق هر محصل در امر اجرای یک تحقیق علمی. آشنایی با روش های دستیابی به یافته های جدید در علوم مختلف و تولید دانش جدید.

اهداف آموزشی:

- انتقال معلومات در رابطه با روشهای معمول تحقیق علمی.
- ارائه معلومات معیاری در امر تهیه و تحریر منوگراف دوره تحصیلی.
- آشنایی محصلان با شیوه های جمع آوری معلومات، تحلیل کمی و کیفی اطلاعات در عرصه های مختلف علوم شرعی و قانونی.
- آماده ساختن محصلان به اجرای تحقیقات میدانی مرتبط با ساحات قضاء، سارنوالی، وکالت دفاع و ارگان های عدلی کشور.
- آماده ساختن محصلان در امر اجرای تحقیقات معیاری جهت حل مسئله ها و تشخیص راه حل های معقول برای رفع معضلات مختلف در سطح کشور و در نتیجه ایجاد علم و تجارب جدید.

شیوه های تدریس و آموزش: تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثی، کارهای عملی تحقیقی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مقدمه
- اثر علمی و انواع آن
- شروط عمومی یک اثر علمی
- تحقیق مخطوطات
- عناوین تحقیقی مربوط به علوم شرعی و قانونی
- مفهوم و متغیر

- فرضیه تحقیق
- روش کار تحقیق
- جمعیت نمونه
- طریقه های گردآوری اطلاعات
- تحلیل و تفسیر اطلاعات
- ملحوظات اخلاقی تحقیق
- بیان محدودیتهای تحقیق
- تحریر گزارش تحقیق
- رهنمای تهیه و تحریر منوگراف دوره لیسانس
- چند مثال از مآخذ مختلف برای نوشتن فهرست مآخذ
- پنجم- مآخذ به زبان انگلیسی
- چگونگی استفاده از پروگرامهای آفیس کامپیوتر و سافت ویبر المکتبة الشاملة
- تخریح احادیث و غنی ساختن یک تحقیق علمی به کمک المکتبة الشاملة
- نمونه ای از فونتها، سائز عناوین وصفحات رساله های علمی- تحقیقی
- رهنمای تنظیم اوراق اول کتاب با همه محتویات در یک فایل
- ترتیب فهرست مطالب بطور معیاری
- تغییر دادن نمبرهای عربی وانگلیسی یک متن
- سورت و ترتیب لستها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزءایه، مدنی، فقهی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعزیر و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.	1	انتقال معلومات در رابطه با روشهای معمول تحقیق علمی.
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	3	ارائه معلومات معیاری در امر تهیه و تحریر منوگراف دوره تحصیلی.
3	3	1	3	3	1	3	آشنایی محصلان با شیوه های جمع آوری معلومات، تحلیل کمی و کیفی اطلاعات در عرصه های مختلف علوم شرعی و قانونی.
3	3	1	2	2	1	3	آماده ساختن محصلان به اجرای تحقیقات میدانی مرتبط با ساحات قضاء، سارنوایی، وکالت دفاع و ارگان های عدلی کشور.
3	3	3	2	2	2	3	آماده ساختن محصلان در امر اجرای تحقیقات معیاری جهت حل مسئله ها و تشخیص راه حل های معقول برای رفع معضلات مختلف در سطح کشور و در نتیجه ایجاد علم و تجارب جدید.
3	3	3	2	2	2	3	مجموع
2	2	2	2	2	2	2	۱ = کمترین مطابقت
							۲ = مطابقت نسبی
							۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	روش تحقیق	عقیده و فلسفه	سوم	ششم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مقدمه	آشنایی با روش تحقیق، دستیابی به یافته های جدید در عرصه های مختلف علوم و تولید دانش جدید	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته،
	2	اثر علمی و انواع آن					
دوم	3	شروط عمومی اثر علمی	//	//	//	//	//
	4	مشترکات و تفاوت های آثار علمی					
سوم	5	متن انتقادی (تحقیق مخطوطات)	//	//	//	//	//
	6	6 مرحله تحقیق مخطوطات					
چهارم	7	معانی لغوی و اصطلاحی تحقیق	//	//	//	//	//
	8	سوال و مسئله					
پنجم	9	موضوع تحقیق	//	//	//	//	//
	10	برخی مشخصات محقق					
ششم	11	عناوین تحقیقی مربوط به علوم شرعی و قانونی	//	//	//	//	//
	12	انتخاب موضوع بحث					
هفتم	13	مروری بر پیشینه تاریخی موضوع تحقیق	//	//	//	//	//
	14	مراجع کلاسیک و جدید					
هشتم	15	هدفهای تحقیق	//	//	//	//	//
	16	قابلیت اندازه گیری و تعبیر مناسب از هدف					
نهم	17	مفهوم و متغیر	//	//	//	//	//
	18	متغیرات مستقل، وابسته و مزاحم					
دهم	19	فرضیه تحقیق	//	//	//	//	//

					بنای فرضیه بر سه روش همبستگی	20		
//	//	//	//	//	جمعیت مورد تحقیق	21	یازدهم	
					جمعیت نمونه و روشهای انتخاب آن	22		
//	//	//	//	//	طریقه های گردآوری اطلاعات	23	دوازدهم	
					اطلاعات موجود، مشاهده، پرسشنامه و مصاحبه	24		
//	//	//	//	//	تحلیل و تفسیر اطلاعات	25	سیزدهم	
					چگونگی استفاده از نرم افزار ها و از جمله SPSS	26		
//	//	//	//	//	تحریر گزارش تحقیق	27	چهاردهم	
					اجزای مهم گزارش تحقیق	28		
//	//	//	//	//	رهنمای تهیه و تحریر منوگراف دوره لیسانس	29	پانزدهم	
					اجزای یک منوگراف معیاری چند مثال از مآخذ نویسی مختلف برای نوشتن فهرست مآخذ	30		
//	//	//	//	//	Citation مناسب برای علوم شرعی، فقهی و قانونی	31	شانزدهم	
					چگونگی استفاده از پروگرامهای آفیس، تخریب احادیث و غنی سازی یک تحقیق علمی با سافت ویبر المکتبه الشاملة	32		
					محصلان به اجرای تحقیقات میدانی مرتبط با ساحات قضاء، سارنوالی، وکالت دفاع و ارگان های عدلی کشور در ضمن دروس آماده می شوند.			
منابع یا مآخذ:								
ابراهیمی، محمد ابراهیم. (1394 ش). رهنمای عملی اصول تحقیق و تحریر منوگرافها. کابل: انتشارات جهان اسلام.							مآخذ اساسی	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ستر محکمه. (۱۹۸۹) « قانون موسسات تحصیلات عالی ملکی » مجله قضاء. شماره 2. رشیق، محمد حسن (۱۳۸۴ ش) طرز نگارش اثر علمی تحقیقی، کابل: پوهنتون کابل. 3. رحیمی، ولی محمد (۱۳۶۲ ش) اساسات نگارش رساله ها... کابل: پوهنتون کابل. 4. شلبي، احمد. (ب، ت). کیف تکتب بحثا او رساله، مصر. 5. عزت الله، نادری، مریم سیف نراقی و فرنکیس شاهپوریان. (۱۳۶۹ هـ ش). رهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیق، تهران: بدر. 6. فضل الله، مهدی. (۱۹۹۸). اصول کتابه البحث وقواعد التحقیق، بیروت: دار الطباعة. 7. یعقوب، امیل. (۱۹۸۶). کیف تکتب بحثا او منهجیه البحث. بیروت. 8. وزارت عدلیه. (۱۳۸۲ ش). مقررہ فعالیتهاى علمى - تحقیقى - و نشراتی موسسات علمى تحقیقى، جریده رسمی، شماره ۸۱۵. 							مآخذ کمکی	

Anderson. Greg. 1994. How to write a paper in scientific Jornal. .9 http://abacus.bats.edu/gandrso/biology/resources/writing/HTWesctions.html -4k.	
Day, Robert A. Dec 10, 1998. How to write and publish a scientific .10 paper. 5 th edition. http:// www.amazon.com/ How - write-publish- scientific paper/dp.	
kamali,k. http://www.makamali.com/research/goal.htm .11	
Lewenstein, protessor Bruce. How to write a scientific paper. .12 http://www.birds.cornell.edu/schoolyard/research/write-scintific papaer.html	

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جهان اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	جهان اسلام
کود مضمون:	SL_IL 0645
تعداد کريدیت:	2
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

از جمله مضامین اختیاری بوده و موضوع مورد بحث آن جغرافیه، تاریخ، سیستم عدلی و قضائی، اقتصاد، نیروی بشری و قضایای مهم جهان اسلام میباشد.

آموزشی مضمون:

1. ارائه معلومات در مورد جغرافیه، تاریخ، اقتصاد، نیروی بشری و قضایای مهم جهان اسلام.
2. ارائه معلومات در مورد سیستم عدلی و قضائی جهان اسلام.
3. بررسی برخی نهضت ها و حرکات فکری در جهان اسلام.
4. بررسی رویکار شدن برخی حرکات تخریبی در جهان اسلام.
5. بررسی عوامل قوت و ضعف جهان اسلام در جریان تاریخ.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مقدمه
- اهمیت جهان اسلام
- جهان اسلام در عصر حاضر
- عوامل وحدت جهان اسلام
- عوامل ضعف جهان اسلام
- سکولاریسم
- روی کار شدن برخی حرکات تخریبی
- استشراق
- برخی حرکات اسلامی
- حرکت سید جمال الدین افغانی و شاگردان وی
- ایجاد سازمان ها و مراکز فرهنگی اسلامی

- معرفی مختصر تمام کشورهای اسلامی
- اقلیت‌های مسلمان در قاره های مختلف
- قضایای معاصر اسلامی
- مسلمانان در کشورهای متعلق به اتحاد شوری وقت
- جمهوری‌های مستقل مشترک‌المنافع
- اقتصاد و تمدن اسلامی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						تتبع متوقعه مضمون	مطابقت
6	5	4	3	2	1		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مذهبی، فقهی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مساک قضاء، کارنواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد تعییل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	1	ارائه معلومات در مورد جغرافیه، تاریخ، اقتصاد، نیروی بشری و قضایای مهم جهان اسلام.	۱
2	2	2	۲	2	2	ارائه معلومات در مورد سیستم عدلی و قضائی جهان اسلام.	۲
1	1	1	1	1	1	بررسی برخی نهضت‌ها و حرکات فکری در جهان اسلام.	۳
2	1	2	1	1	1	بررسی رویکار شدن برخی حرکات تخریبی در جهان اسلام.	۴
1	1	1	1	1	1	بررسی عوامل قوت و ضعف جهان اسلام در جریان تاریخ.	۵
						مجموع	
						۳ = مطابقت کامل	۳ = مطابقت نسبی
						۱ = کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
فقه و قانون	جهان اسلام	عقیده و فلسفه	سوم	ششم	2	اختیاری	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مقدمه و اهمیت جهان اسلام	شناخت و تحلیل قضایای مرتبط به جهان اسلام	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش مفید	پرسش و ارزیابی درس گذشته
	2	ادامه					
دوم	3	جهان اسلام در عصر حاضر	//	//	//	//	//
	4	ادامه بحث قبلی					
سوم	5	عوامل وحدت جهان اسلام	//	//	//	//	//
	6	ادامه					
چهارم	7	عوامل ضعف جهان اسلام	//	//	//	//	//
	8	ادامه					
پنجم	9	سکولاریسم	//	//	//	//	//
	10	ادامه					
ششم	11	روی کار شدن برخی حرکات تخریبی	//	//	//	//	//
	12	ادامه					
هفتم	13	برخی حرکات اسلامی	//	//	//	//	//
	14	ادامه					
هشتم	15	حرکت سید جمال الدین افغانی و شاگردان وی	//	//	//	//	//
	16	ادامه					
نهم	17	ایجاد سازمان ها و مراکز ثقافی اسلامی	//	//	//	//	//
	18	ادامه					
دهم	19	معرفی مختصر تمام کشورهای اسلامی	//	//	//	//	//
	20	ادامه					
یازدهم	21	اقلیت های مسلمان در قاره های مختلف	//	//	//	//	//

					ادامه	22	
					قضایای معاصر اسلامی	23	دوازدهم
//	//	//	//	//	ادامه	24	
					مسلمانان در کشورهای متعلق به اتحاد شوری وقت	25	سیزدهم
//	//	//	//	//	ادامه	26	
					جمهوریت‌های مستقل مشترک‌المنافع	27	چهاردهم
//	//	//	//	//	ادامه	28	
					اقتصاد و تمدن اسلامی	29	پانزدهم
//	//	//	//	//	ادامه	30	
					برخی حرکات اسلامی	31	شانزدهم
//	//	//	//	//	ادامه	32	

منابع یا مأخذ:

1. الفاروعی، داود علی. (1989). محاضرات فی حاضر العالم الاسلامی. اردن: عمان.
2. المصری، جمیل عبدالله. (1996). حاضر العالم الاسلامی و قضایاه المعاصرة. ج 1. ط 8. المدينة المنورة.
3. الهزایمة، محمد عوض. (1997). حاضر العالم الاسلامی و قضایاه السیاسیة المعاصرة.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول دعوت و فن خطابه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	عقیده و فلسفه
اسم مضمون:	اصول دعوت و فن خطابه
کود مضمون:	SL_IL0646
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (تیوری و عملی)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

توسط این مضمون امور ذیل بر آورده می شود: آشنایی با اصول و اساسات دعوت اسلامی و استفاده درست از مناہج و فنون سخنوری و خطابت. کسب فن عملی و مهارت مسلکی در امر دعوت اسلامی و آشنایی با روشهای مؤثر خطابت و سخنوری. وارد کردن تغییر بارز در سلوک و اخلاق هر محصل مطابق اصول دعوت اسلامی و فن سخنوری.

اهداف آموزشی:

- کسب فن عملی و مهارت مسلکی در امر دعوت اسلامی به شیوه نیکو.
- آشنایی با روشهای مؤثر خطابت و سخنوری.
- توسعه افق فکری محصل و دعوت مردم به ساختن جامعه با رفاه، انکشاف و توسعه اقتصادی در پرتو شریعت و قانون.
- آشنایی با شیوه های مؤثر دعوت در امر تطبیق شریعت و قوانین موضوعه کشور.
- تقویه اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، اجرای نمونه هایی از دعوت و خطابت، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت می گیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- بخش اول
- موضوعات مقدماتی
- فصل اول: ایمان و اسلام، خصوصیات دعوت پیامبران (ع) و موضوعات مرتبط به آن
- فصل دوم: ویژه گی های اسلام
- فصل سوم: نظامهای اسلام
- فصل چهارم: مقاصد اسلام
- بخش دوم: دعوتگر
- فصل اول: شناخت داعی
- فصل دوم: توشه و وسایل دعوتگر

- فصل سوم : اخلاق دعوتگر
- بخش سوم : مدعو (کسیکه دعوت می شود)
- فصل اول : مدعو کیست ؟
- فصل دوم : اوصاف مدعوین
- بخش چهارم : شیوه ها و طرق دعوت
- فصل اول : مصادر و منابع شیوه های دعوت
- فصل دوم : شیوه های دعوت
- فصل سوم : وسایل دعوت
- فصل چهارم : رساندن دعوت
- فصل پنجم: اصول و آداب فن خطابه
- مطالعه و شنیدن خطابه های خطیبان و سخنوران معروف
- اجرای عملی خطابه ها توسط محصلان

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزایب، منہ، فہمیہ و تجارتہ.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیہ.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیدہ اسلام، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و آشنایی برای اجراء کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائہ.	کسب مهارت در تهیه و تصویب قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص موارد ایراد تعہیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلام.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینہ پاسخ به نیازهای فقہی مردم و دولت و مشارکت در تعہیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقہی و حقوقی، فہم دقیق از مفاہیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبہ کشور.		
ن	ن	ن	ن	ن	ن		
2	1	1	1	1	1	کسب فن عملی و مهارت مسلکی در امر دعوت اسلامی به شیوہ نیکو.	۱
2	1	1	1	1	1	آشنایی با روش‌های مؤثر خطابت و سخنوری.	۲
1	2	2	1	1	2	توسعہی افق فکری محصل و دعوت مردم به ساختن جامعہ با رفاه، انکشاف و توسعہ اقتصادی در پرتو شریعت و قانون.	۳
2	2	2	2	2	2	آشنایی با شیوہ‌های مؤثر دعوت در امر تطبیق شریعت و قوانین موضوعہ کشور.	۴
2	3	2	1	1	2	تقویہ اعتماد به نفس در برابر اعمال نفوذ غیر قانونی دیگران، رشوت و فساد مالی.	۵
						مجموع	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول دعوت و فن خطابه	عقیده و فلسفه	سوم	ششم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	موضوعات مقدماتی و عمومی	کسب فن عملی و مهارت مسلکی در امر دعوت اسلامی و آشنایی با روشهای موثر خطابت و سخنوری	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	پرسش و ارزیابی درس گذشته
	2	خصوصیات دعوت پیامبران علیهم السلام					
دوم	3	خصوصیات دعوت پیامبر اسلام صلی الله علیه و سلم					//
	4	دعوت به حکمت و موعظه حسنه					//
سوم	5	ادامه					//
	6	حکم اخذ اجره به دعوت					//
چهارم	7	ادامه					//
	8	عدم تکلف در دعوت					//
پنجم	9	ویژه گی های شریعت اسلامی					//
	10	ربانی بودن					//
ششم	11	جامع بودن					//
	12	واقع بین بودن					//
هفتم	13	شفاف بودن					//
	14	ادامه					//
هشتم	15	نظامهای اسلام					//
	16	ادامه					//

//	//	//	//	//	17	مقاصد اسلام	نهم
					18	ادامه	
//	//	//	//	//	19	شناخت داعی	دهم
					20	نخستین داعی و دعوت بسوی الله و وظیفه انبیاء است	
//	//	//	//	//	21	چه کسانی وظیفه دعوت الی الله را دارند و مقام داعی در دین مبین اسلام	یازدهم
					22	توشه و وسایل دعوتگر	
//	//	//	//	//	23	اخلاق دعوتگر	دوازدهم
					24	صدق، صبر، رحم، تواضع و برخورد سالم	
//	//	//	//	//	25	مدعو، حقوق، مسؤولیتها و اوصاف وی	سیزدهم
					26	شیوه ها، طرق و وسایل دعوت تبلیغ یا سخن و سیرت نیکو	
//	//	//	//	//	27	نقش فن خطابه و اعجاز بیان در جلب مدعوین	چهاردهم
					28	اصول فن خطابه	
//	//	//	//	//	29	رعایت آداب خطابه	پانزدهم
					30	مطالعه و شنیدن خطابه های خطیبان و سخنوران معروف	
//	//	//	//	//	31	اجرای عملی خطابه ها توسط محصلان	شانزدهم
					32	آشنایی عملی با شیوه های مؤثر دعوت و فن خطابه در امر تطبیق شریعت و قوانین موضوعه کشور در ضمن دروس صورت می گیرد.	

منابع یا مأخذ:	
مأخذ اساسی	ابراهیمی، محمد ابراهیم. (1394 ش). اصول دعوت و فن خطابه. کابل: انتشارات جهان اسلام.
مأخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. ابن کثیر. (ب، ت). تفسیر القرآن الکریم، ج 4. 2. ابن هشام. (ب، ت). السیرة النبویة، ج 2. 3. البخاری، محمد اسماعیل. (ب، ت). صحیح البخاری. 4. العجمی، سالم. (ب، ت). للدعاة فقط. 5. القرطبی. (ب، ت). تفسیر القرآن العظیم، ج 3. 6. موقع الاسلام. (ب، ت). الحسبة.

پوهنځی شرعیات

رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف چهارم - سمستر هفتم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حدیث احکام 4 (جنایات و حدود)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	تعلیمات اسلامی
اسم مضمون:	احادیث احکام (4) {جنایات و حدود}
کود مضمون:	SL_IL0717
تعداد کریدیت:	2 کریدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0217
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

حدیث احکام از جمله مضامین اختصاصی بوده و موضوع مورد بحث آن شرح و تحلیل احادیث نبوی از جهات مختلف سندی، متنی و شرح و تحلیل مسائل و احکام مختلف در روشنایی احادیث، و بالاخره استنباط احکام جهت رفع نیازمندی های جامعه؛ پس ضرور است که یک نوع آشنایی محصلین با معتبرترین کتاب از کتاب های فقه الحدیث (سبل السلام) و نیز دانستن شیوه تألیف، اصطلاحات و شروط مؤلف آن وجود داشته باشد، و همچنان آگاه نمودن ایشان از سایر شروح و مختصراتی که پیرامون این موضوع تألیف شده است.

اهداف آموزشی

- آموختن شیوه قرائت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.
- وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.
- آشنایی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث
- شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر
- کشف و تقویه استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.

شیوه های تدریس و آموزش

مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید تدریس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- كتاب الجنایات:
- حرمة الدماء، قصاص المسلم بالذمي، قصاص الوالد بالولد
- القصاص للجنین، قصاص الأطراف والديات
- أحاديث في قتال أهل البغي
- أحاديث في حد المرتد
- أحاديث في حد الزاني البكر والثيب
- أحاديث في إثبات الزنا: الاقرار بالزنا، والبينة، و أحاديث في الزاني اذا تكرر منه الزنا
- أحاديث في الصلاة على المرجوم، وإقامة الحد على الضعيف،
- أحاديث في درء الحدود بالشبهات
- أحاديث في اللواط
- أحاديث في حد القذف
- أحاديث في حد السرقة
- أحاديث في الشفاعة في الحدود
- أحاديث في حد شارب الخمر وبيان المسكر
- أحاديث في التعزير وحكم الصائل

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فقهی و تجاریه.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضا، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانه برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.				
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
2	2	2	2	2	1	آموختن شیوه قرائت و خواندن صحیح احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم.	1		
2	2	3	3	3	1	وارد کردن تغییر بارز در زندگی اجتماعی و فردی هر محصل طبق شریعت و احکام اسلامی.	2		
3	2	2	3	2	2	آشنائی محصلین با بخش بزرگ احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم در عرصه ها و ابواب مختلف حدیث	3		
3	3	3	3	3	3	شرح و تحلیل درست احادیث نبوی، و تطبیق آن با حالات معاصر	4		
3	3	3	3	3	3	کشف و تقویه استعداد استنباط در محصلین از طریق آشنایی با شیوه های استنباط علمای حدیث.	5		
						مجموع			
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حديث احكام 4 (جنایات و حدود)	تعلیمات اسلامی	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	كتاب الجنایات: الأسباب التي توجب الحد، حرمة الدماء،					
	2	السيد يقاد بعبدہ في النفس والاطراف، لا يقاد الوالد بالولد.					
دوم	3	قتل المسلم بالذمي، القصاص بالمثل،					
	4	لا يقتص حتي يحصل البرء من الجرح					
سوم	5	الجنين اذا مات بسبب الجنایة، قلع السن بالسن بالعمد					
	6	من لم يعرف قاتله ، عقوبة من أعان علي القتل. قتل الجماعة بالواحد					
چهارم	7	دعوى الدم و القسامة					
	8	قتال أهل البغي					
پنجم	9	قتال الجاني					
	10	قتل المرتد					
ششم	11	كتاب الحدود: باب حد الزاني، حكم البكر اذا زنى، الاقرار المعتبر في الزنا					
	12	التثبت وتلقين المسقط للحد					
هفتم	13	حكم المحصن اذا زنى					
	14	الرجم في كتاب الله. حكم الصلاة على المرجوم اقامة الحد على الضعيف					
هشتم	15	باسخ به پرسش های محصلان					
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	17	حكم اللواط					
	18	الضرب و التفريغ، درء الحدود بالشبهات					
دهم	19	باب حد القذف					
	20	قذف المملوك					

					باب حد السرقة، نصاب السرقة، شروط السرقة	21	يازدهم
					حكم العارية و الشفاعة في الحدود، و اعتراف السارق	22	
					قتل من تكررت سرقة	23	دوازدهم
					الحرز و حكم النباش	24	
					باب حد الشارب و بيان المسكر	25	سيزدهم
					مقدار حد شرب الخمر	26	
					قتل من شرب الخمر أربع مرات	27	چهاردهم
					لا تقام الحدود في المسجد، و النهي عن ضرب الوجه	28	
					النهي عن التداوي بالخمر و نحوه	29	پانزدهم
					حكم الاشربة المتخذة من غير عنب. احاديث في التعزير و حكم الصائل	30	
					پاسخ به سوالات محصلان	31	شانزدهم
					امتحان نهايي	32	

منابع يا مأخذ:	
الصنعاني، محمد بن إسماعيل الكحلاني الأمير (2009) سبل السلام شرح بلوغ المرام. ناشر: دار الحديث. القاهرة	ماخذ اساسی
1 - البسام. عبد الله بن عبد الرحمن التميمي. (2003 م) توضیح الأحكام من بلوغ المرام. ناشر: مكتبة الاسدي، مكة المكرمة. 2- الشوكاني. محمد بن علي. (1413 هـ - 1993 م). نيل الأوطار. ناشر: دار الحديث، مصر. 3- شيبه الحمد. عبد القادر. (1982 م) فقه الإسلام «شرح بلوغ المرام من جمع أدلة الأحكام». ناشر: مطابع الرشيد، المدينة المنورة السعودية. 4- العثيمين، محمد بن صالح. (1427 هـ - 2006 م) فتح ذي الجلال والإكرام بشرح بلوغ المرام. ناشر: المكتبة الإسلامية للنشر والتوزيع. 5- العسقلاني، ابن حجر. (1379) فتح الباري شرح صحيح البخاري. ناشر: دار المعرفة - بيروت. 6- العظيم آبادي، محمد أشرف. (1415 هـ) عون المعبود شرح سنن أبي داود، ناشر: دار الكتب العلمية بيروت. 7- الفوزان الدكتور صالح. (2012 م) منحة العلام شرح بلوغ المرام. مكتبة المعارف للنشر والتوزيع. 8- المباركفوري. محمد عبد الرحمن. (2006) تحفة الأحوذى بشرح جامع الترمذي. ناشر: دار الكتب العلمية بيروت. 9- المغربي. الحسين بن محمد بن سعيد الكلاعي، (1994 م) البدر التمام شرح بلوغ المرام. ناشر: دار هجر.	مأخذ كمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 7 (احکام جنایات 1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه 7 (احکام جنایات 1)
کود مضمون:	SL_IL0710
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون شناخت جرائم و جنایات مربوط به قتل و جرح و قطع و یا به عبارت دیگر شناسایی جنایت بر نفس، مال، عزت و آبرو و مجازات آن در روشنایی فقه اسلامی وقوانین وضعی را میسر میسازد.

اهداف آموزشی:

- اطلاع از احکام و مسایل جنایت و جرم از نظر فقه و قانون
- بررسی مطابقت احکام قوانین مربوطه با منابع معتبر فقهی
- فهم و تحلیل تناسب میان جنایت و عقوبت یا جزای آن
- شناخت نصوص مربوط به جنایات و توانمندی تحلیل آنها
- کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در این مورد

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم جنایت واقسام آن
- قتل
- قصاص: درنفس
- قصاص درمادون نفس
- اعتبار حالت قتل
- دیت واحکام آن
- عاقله
- جنایت از طریق تسبیب
- جنایت حیوانات وحکم آنها
- قسامت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	ساعات
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	2	2	3	۲	اطلاع از احکام و مسایل جنایت و جرم از نظر فقه و قانون	۱
2	3	2	۲	3	2	بررسی مطابقت احکام قوانین مربوطه با منابع معتبر فقهی	۲
2	2	۲	۱	2	2	فهم و تحلیل تناسب میان جنایت و عقوبت یا جزای آن	۳
2	۲	2	2	2	3	شناخت نصوص مربوط به جنایات و توانمندی تحلیل آنها	۴
1	2	2	3	2	۲	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در این مورد	۵
						مجموع	
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی
						۱= کمترین مطابقت	

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کردیت	سمستر	صنف	دبیرتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
تخصصی	2	هفتم	چهارم	فقه و قانون	فقه 7 (احکام جنایات 1)	فقه و قانون	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					تعارف با محصلین، معرفی مضمون و شرح مختصر مفردات	1	اول

				تعریف جنایات و فرق آن با جرم	2	
				قتل: تعریف و انواع آن: قتل عمد: تعریف واحکام آن	3	دوم
				قتل شبه عمد، قتل خطاء و قتل بالسبب: تعریف واحکام هر یک	4	
				آنچه که قصاص را واجب میکند و آنچه که واجب نمیکند	5	سوم
				سبب وجوب قصاص	6	
				اسباب عصمت خون و مسائل مربوطه آن	7	چهارم
				مسأله قصاص شخص حر (آزاد) در برابر غلام و مسلمان در برابر ذمی (غیرمسلمان)	8	
				مسأله عدم تاثیر نقصان اطراف در اجرای قصاص و عدم قصاص پدر در برابر پسر و مسأله به میراث بردن حق قصاص بر پدر	9	پنجم
				فاقد یا ناقص اهلیت در استحقاق و اخذ قصاص و حکم اولیای صغیر در نبود و غیابت اولیای کبیر	10	
				قتل توسط اشیای تیز و برنده و حکم قتل توسط غرق نمودن در بحر	11	ششم
				حکم جرحیکه منجر به مرگ شود و حکم قتل مسلمان در میدان جنگ	12	
				مسأله تعدد اسباب قتل	13	هفتم
				دفاع مشروع و شروط آن	14	
				کشیدن شمشیر و سلاح بر شخص محقون الدم و حکم آن	15	هشتم
				حکم کشتن سارق توسط مالک مال بخاطر دفاع از مال خود	16	
				متباقی مسائل مربوطه دفاع مشروع	17	نهم
				امتحان وسط سمستر	18	
				قصاص در مادون نفس: قاعده اجرای قصاص در اعضاء و جروح و معیار رعایت مماثلت	19	دهم
				مسأله قصاص در استخوان و دندان و اصل عدم وجود شبه عمد در مادون نفس	20	
				عدم اجرای قصاص میان مرد و زن، حر و غلام در مادون نفس و اجرای آن میان مسلمان و ذمی	21	یازدهم
				مسأله ناقص بودن عضو جانی و حکم قصاص و دیت آن و موضوع عدم قصاص در زبان و اعضای هم مانند آن	22	
				حکم صلح از قتل عمد و مسأله سقوط قصاص توسط بخشش یکی از اولیاء	23	دوازدهم
				وجوب قصاص یک جماعت در برابر یک شخص و برعکس آن	24	
				مسأله ارث حق قصاص و سقوط این حق در صورت فوت شدن شخص مستحق آن	25	سیزدهم
				مسأله سرایت و نفوذ آله و وسیله قتل به شخص دیگر	26	
				حکم وقوع قتل و قطع عمد و خطاء و صورتهایی آن	27	چهاردهم
				حکم سرایت قطع یک عضو یا جرح به مرگ بعد از عفو مجنی علیه	28	
				مسأله قرار دادن حق قصاص بحیث مهر	29	پانزدهم

					حکم سرایت قطع یک عضو یا جرح به مرگ بعد از اجرای قصاص در مآدون نفس	30	
					مرور بر دروس گذشته، رسیدگی به سوالات محصلان	31	شانزدهم
					و رهنمای برای امتحان پایان سمستر	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. عوده، عبدالقادر (1372). التشريع الجنائي الاسلامی مقارنا بالقانون الوضعی. دار الکاتب العربی، بیروت - لبنان</p> <p>2. مرغینانی، علی بن ابی بکر بن عبد الجلیل الفرغانی المرغینانی، أبو الحسن برهان الدین. (المتوفی: 593هـ). الهدایة فی شرح بداية المبتدی. المحقق: طلال یوسف. دار احیاء التراث العربی - بیروت - لبنان.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. ابوزهره، محمد ابوزهره. (ب.ت). <u>الجريمة والعقوبة</u> دار الکاتب العربی، بیروت - لبنان</p> <p>2. زحیلی، دکتورهبة. (ب.ت). <u>الفقه الاسلامی وادلتہ</u>. دار الفکر: سوریه- دمشق.</p> <p>3. کاسانی، علاء الدین أبو بکر بن مسعود. (1406 هـ ق). <u>بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع</u>. جلد سوم، طبع دوم. دار الکتب العلمیة.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (5)

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول فقه (5)
کود مضمون:	SL_IL0719
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0619
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد استنباط احکام شرعی از مصادر قبول شده شرعی را روشن میسازد و شیوه استنباط را بیان میکند و مشتمل بر معرفی ادله یا مصادر فقه و شریعت اسلامی میباشد، اعم از ادله اتقاقی و ادله اختلافی و بطور خلاصه ادله، احکام، چگونگی استنباط و حالت استنباط کننده را بیان میکند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن
- شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله اتقاقی و ادله اختلافی
- درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی
- توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعد اصولی
- کسب مهارتهایی صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر

شیوه های تدریس و آموزش:

اساساً این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثراً توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمناً شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اجتهاد و مسائل مربوطه آن
- انسداد باب اجتهاد و عوامل آن
- تقلید و حکم آن
- استحسان بحیث یکی از ادله اختلافی فقه
- استحسان دون دلیل
- عرف بحیث یکی از ادله اختلافی فقه
- جایگاه عرف در فقه اسلامی
- مصالح مرسله بحیث دلیل اختلافی فقه
- مسأله تعارض مصالح با نصوص

- نمونه هایی از اجتهادات مبتنی بر مصالح مرسله

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						موضوع
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضائیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعطل و حذف در برخی مواد اسناد قضائیه طبق مقتضات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکبوه کمبوره.	
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	
2	3	2	3	3	2	1. آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن
3	2	2	2	3	3	2. شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله اتفافی و ادله اختلافی
3	3	2	2	3	3	3. درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی
2	2	2	3	2	3	4. توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعداصولی
2	3	3	3	3	2	5. کسب مهارت‌هایی صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر
مجموع						
=3 مطابقت کامل =2 مطابقت نسبی =1 کمترین مطابقت						

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول فقه (5)	فقه و قانون	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	اجتهاد و تقلید: اجتهاد:					
	2	تعریف، ارکان و مشروعیت اجتهاد.					
دوم	3	اجتهاد در گذشته: اجتهاد در عصر رسول الله، صحابه،					
	4	اجتهاد در قرن دوم هجری و قرون بعدی.					
سوم	5	حکم و مجال اجتهاد.					
	6	شروط اجتهاد.					
چهارم	7	مراتب و تجزیه اجتهاد: نظر طرفداران جواز و عدم جواز تجزیه اجتهاد با ادله و مناقشه آنها.					
	8	نظر طرفداران جواز و عدم جواز تجزیه اجتهاد با ادله و مناقشه آنها.					
پنجم	9	استمرار و انقطاع اجتهاد: نظریات علما در این مورد با ادله آنها،					
	10	اسباب و انگیزه های انسداد و ضرورت عصر ما به اجتهاد.					
ششم	11	تقلید: تعریف و حکم تقلید					
	12	نظریات علما در این مورد.					
هفتم	13	ادله اختلافی فقه: استحسان: تعریف و تفاوت آن با قیاس					
	14	تقسیمات استحسان با امثله هر کدام.					
هشتم	15	حجیت استحسان: نظر مثبتین و منکرین					
	16	ادله و مناقشه هر کدام.					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

					/// ///	18	
					عرف: تعریف و اقسام آن	19	دهم
					شروط و حجیت عرف.	20	
					مصالح مرسله: تعریف و تقسیمات آن	21	یازدهم
					محل اعتبار و اهمیت مصالح مرسله و مقایسه آن با قیاس و استحسان.	22	
					حجیت مصالح مرسله	23	دوازدهم
					نظر فقهای مذاهب در مورد عمل نمودن به مصلحت.	24	
					ادله مثبتین و منکرین حجیت مصالح مرسله	25	سیزدهم
					مناقشه و قول راجح.	26	
					شروط عمل نمودن به مصالح مرسله، تعارض مصالح با نصوص:	27	چهاردهم
					نظر مذهب مالکی در این مورد با ادله و مناقشه آنها.	28	
					تعارض مصالح با نصوص: نظریه نجم الدین طوفی در این مورد	29	پانزدهم
					ادله طوفی و مناقشه آنها.	30	
					مبتنی بودن برخی اجتهادات بر اساس مصالح مرسله . قول راجح و نتیجه بحث	31	شانزدهم
					پاسخ و سوالات و رهنمائی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
مأخذ اساسی	ملائیون الحنفی، احمدین سعید، (1419ق). نور الانوار فی شرح المنار، اسلام آباد: الجامعة الاسلامیة صادق آباد. بخاری، عبد العزیز بن أحمد بن محمد، علاء الدین البخاری الحنفی. (ب.ت) کشف الأسرار شرح أصول البزدوی. دار الكتاب الإسلامی، بیروت - لبنان. زهیر، محمد ابوالنور. (1428هجری - 2007م). اصول الفقه: طبع اول: دار البصائر، قاهره.

<p>غزالی، ابی حامد محمد بن محمد. (1414 هجری - 1994م). المستصفی من علم الاصول. دارالارقم - بیروت.</p> <p>محب الله . (ب.ت). مسلم الثبوت : مطبعه مجیدی، پیشاور: پاکستان.</p> <p>ابوزهره، محمد ابوزهره. (1427 هجری - 2006م). اصول الفقه : دارالفکر العربی- قاهره .</p> <p>خلاف، عبدالوهاب. (1392 هجری - 1972م). علم اصول الفقه. طبع دهم: دارالقلم - کویت.</p> <p>زحیلی، دکتور وهبة الزحیلی. (ب.ت). اصول الفقه الاسلامی. مکتبه رشیدیہ، پیشاور- پاکستان.</p> <p>زرکشی. (1992م). البحرالمحیط فی اصی اصول الفقه. طبع دوم: دارالقلم، الكويت،</p> <p>زیدان، دکتور عبدالکریم . (2004م). الوجیز فی اصول الفقه. طبع جدید: فاروقیہ، پیشاور، پاکستان.</p> <p>شاطبی ، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی(ب.ت). الاعتصام : دارالمعرفة - بیروت.</p> <p>شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی .(ب.ت). الموافقات فی اصول الفقه : دارالمعرفة - بیروت.</p> <p>شوکانی، محمد بن علی بن محمد. (1349 هجری). ارشاد الفحول إلى تحقیق الحق من علم الاصول. مطبعه صبیح - قاهره.</p> <p>قرافی، شهاب الدین احمد بن ادريس الصنهاجی. (1428 هجری). تنقیح الفصول . فاروقیہ، پیشاور- پاکستان.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>
---	------------------

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد افتاء

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
فقه و قانون	اسم دیپارتمنت:
قواعد افتاء	اسم مضمون:
SL_IL0747	کود مضمون:
2 کریدیت	تعداد کریدیت:
اساسی	نوعیت مضمون:
SL_IL0533	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هفتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

این مضمون شناخت فتوا، اصول و شروط آن، اصدار فتوا در زمان فعلی و تطبیق اقوال و فتاوی علمای بر مسائل جدید را واضح میسازد

اهداف آموزشی:

- آشنایی با اصول وقواعد معیاری و قبول شده صدور فتوا
- شناخت نحوه صدور فتوا در گذشته و حال حاضر
- درک و شناخت ارتباط میان قضاوت، اجتهاد و فتوا
- توانایی تجزیه و تحلیل مثالهای تطبیقی فتاوا
- کسب مهارتهایی عملی صدور فتوا در قضایای معاصره

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی فتوا و ضوابط عمومی آن
- مراتب و درجات فقهاء
- شناسایی قول راجح و مرجوح در مذهب
- کتب اصول یا ظاهر الروایة
- فتوا به قول مرجوح
- مفهوم و اهمیت آن
- حیل و نقش آن
- عرف و جایگاه آن در فتوا
- مصلحت و تأثیر آن در فتوا
- فتوا در عصر حاضر و خطر آن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه‌های مختلف جزای، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سبوت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ابتداء، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم‌گیری‌های حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
1	2	2	3	2	۲	آشنایی با اصول وقواعد معیاری و قبول شده صدور فتوا	۱	
2	1	2	۲	3	2	شناخت نحوه صدور فتوا در گذشته و حال حاضر	۲	
2	2	۲	۱	2	2	درک و شناخت ارتباط میان قضاوت، اجتهاد و فتوا	۳	
2	۲	2	1	2	3	توانایی تجزیه و تحلیل مثال‌های تطبیقی فتاوا	۴	
1	2	2	3	2	۲	کسب مهارت‌هایی عملی صدور فتوا در قضایای معاصره	۵	
						مجموع		
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	قواعد افتاء	فقه و قانون	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت و شرح مفردات آن					
	2	افتاء و اصطلاحات آن					
دوم	3	اصطلاحات مرتبط با افتاء					
	4	اقسام فتوا					
سوم	5	اهمیت و جایگاه افتاء					
	6	حکم افتاء (فرض عین، کفائی، استحباب، حرمت و کراهت).					
چهارم	7	تاریخچه افتاء					
	8	افتاء در عصر صحابه					
پنجم	9	افتاء در عصر تابعین					
	10	منهج صحابه و تابعین در افتاء					
ششم	11	طبقات فقهاء (مجتهدین در شرع، مذهب)					
	12	طبقات فقهاء (اصحاب تخریج، ترجیح ...)					
هفتم	13	مسائل فقه حنفی (ظاهر الروایة)					
	14	مسائل فقه حنفی (مسائل نوادر)					
هشتم	15	مسائل فتاوی و یا توادل و یا واقعات					
	16	ارکان افتاء (مفتی، مستفتی)					
نهم	17	واقعه فتوا					
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	تذیل حکم کلی بر واقعه جزئی					
	20	صیغ افتاء					

					تصحیح و ترجیح	21	یازدهم
					الفاظ و اصطلاحات تصحیح	22	
					وجوه ترجیح	23	دوازدهم
					ارکان ترجیح	24	
					شروط ترجیح	25	سیزدهم
					تعارض ادله	26	
					قواعد و ضوابط ترجیح در مذهب	27	چهاردهم
					مصادر متفق علیها در افتاء	28	
					مصادر مختلف فیها در افتاء	29	پانزدهم
					معنی و مفهوم حیلہ در افتاء و اقسام آن	30	
					مرور بر دروس گذشته	31	شانزدهم
					رهنمای برای امتحان نهایی سمستر و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • عطوه، عبدالعال احمد عطوه(ب.ت). قواعد افتاء . مطبعه دولتی بیهقی. کابل - افغانستان. • عثمانی، محمد تقی العثماني بن المفتي محمد شفيح. (1424هـ - 2003م). رسم المفتی. طبع دوم، دار النشر: دار القلم - دمشق. • فائق، عبداللطیف، (1398ش). قواعد افتاء، هرات: 	ماخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • عثمانی، محمد تقی، (1432). اصول الافتاء و آدابہ. کراچی، مکتبہ معارف القرآن. • حرانی حنبلی، احمد بن حمدان، (1397ق). صفة الفتوى والمفتی و المستفتی. • قاسمی، محمد جمال الدین، (1436ق). الفتوى فی الاسلام، قاهره: مکتبہ دار الحجاز. • ابن عابدین، محمد امین بن عمر(1412ق). ردالمحتار علی الدرالمختار. بیروت: دارالفکر. • ابن عابدین، محمد امین بن عمر (1325ق). مجموعه رسائل ابن عابدین، دمشق: دار السعادة. 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام سیاسی اسلام

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
فقه و قانون	اسم دیپارتمنت:
نظام سیاسی اسلام	اسم مضمون:
SL_IL0748	کود مضمون:
2 کریدیت	تعداد کریدیت:
تخصصی	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هفتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

این مضمون نصوص و نظریات فقهای مذاهب را در مورد مسائل نظام سیاسی اسلام بیان میکند و بر مسائل مهم سیاست، حکومت داری، تأمین عدالت و غیره مباحث عمده آن مشتمل می باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی نظام سیاسی و مسائل مربوطه آن
- شناخت مسائل مهم و اساسی حکومت داری اسلامی
- درک مسائل مرتبط به طریقه تعیین رئیس دولت
- کسب توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی مربوط به سیاست
- تقویه دید سیاسی اسلامی و روشن شدن فکر و اندیشه

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس این مضمون مبتنی بر نتیجه و پیامد (OBE) بوده و با حفظ اصل آموزش بر اساس محصل محوری (SCL) از روش تشریحی، مباحثی، پرسش و پاسخ و سایر روشهای مفید تدریس استفاده می گردد. وبه شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- سیادت از آن شرع است
- تنفیذ مکلفیت امت است
- بیعت واحکام آن
- شورا و مسائل مربوطه آن
- محاسبه حکام
- تعیین رئیس دولت وطریقه آن
- وحدت خلافت در اسلام
- صلاحیت تنبی برای رئیس دولت
- رعایت شئون مسلمانها بر رئیس دولت
- حدود صلاحیتهای رئیس دولت
- مقایسه نظام سیاسی اسلام با دیگر نظامها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته تعلیمات فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمت در دوسه های مختلف جریایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنامه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعویل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۳	ن.م.ر ۱		
2	2	3	2	2	۲	۱	آشنایی نظام سیاسی و مسائل مربوطه آن
2	3	2	۲	1	2	۲	شناخت مسائل مهم و اساسی حکومت داری اسلامی
2	2	۲	۱	3	2	۳	درک مسائل مرتبط به طریقه تعیین رئیس دولت
1	۲	2	2	2	3	۴	کسب توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی مربوط به سیاست
2	1	2	2	2	۲	۵	تقویه دید سیاسی اسلامی و روشن شدن فکر و اندیشه
							مجموع
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	نظام سیاسی اسلام	فقه و قانون	چهارم	هفتم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون ومفردات آن					
	2	المقدمة العامة					
دوم	3	القاعدة الاولى: السيادة للشرع					
	4	تعريف السيادة و مصدرها					
سوم	5	القاعدة الثانية: السلطات للامة					
	6	البيعة: التعرف، اصل مشروعية البيعة، الفاظ البيعة و شروط صحتها					
چهارم	7	الشورى					
	8	معنى الشورى، مشروعية الشورى و حكمها					
پنجم	9	مجال موضوعات الشورى، حجية الشورى،					
	10	اهل الشورى وحكمة مشروعية الشورى					
ششم	11	محاسبة الحكام					
	12	اقامة احزاب السياسية					
هفتم	13	حكم نصب رئيس الدولة					
	14	طريق نصب رئيس الدولة فى الاسلام					
هشتم	15	البيعة، الاستخلاف او ولى العهد، الغلبة و الاستيلاء					
	16	شروط انعقاد الخلافة او رئاسة الدولة فى الاسلام					
نهم	17	امتحان بيست فيصد					
	18	// // //					

					القاعدة: حق تبني لرئيس الدولة	19	دهم
					مشروعية حق رئيس الدولة في تبني الاحكام	20	
					حكم طاعة رئيس الدولة على الرعية	21	يازدهم
					حكم رعاية شئون المسلمين على رئيس الدولة	22	
					رئيس الدولة هو صاحب القرار بعد التشاور	23	دوازدهم
					الاصل في تبني رئيس الدولة للاحكام	24	
					حتمية وجود الاختلاف في الرأي بالنسبة للمسألة الواحدة	25	سیزدهم
					العلاقة بين التبني و رعاية الشئون المسلمين	26	
					صلاحيات رئيس الدولة في التبني	27	چهاردهم
					التبني عام في جميع الامور	28	
					حدود صلاحيات رئيس الدولة في التبني	29	پانزدهم
					المقارنة بين قواعد نظام الحكم في الاسلام والانظمة الاخرى	30	
					مرور بر دروس گذشته	31	شانزدهم
					رهنمایى برای امتحان نهایی و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • خالدی، دوکتور محمود عبدالمجید الخالدی. (ب.ت) قواعد نظام الحكم في الاسلام. دار الحديث - القاهرة. 	مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • ابن رشد، أبو الوليد محمد بن أحمد بن محمد بن أحمد بن رشد القرطبي الشهير بابن رشد الحفيد (1425هـ - 2004م). بداية المجتهد ونهاية المقتصد. دار الحديث - القاهرة • محمد حميدالله (1388ش). حقوق بين الملل اسلامي ترجمه سيد مصطفى محقق داماد، تهران: نشر مکتبه اسلاميه 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات جزایی در فقه و قانون

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول محاکمات جزایی در فقه و قانون
کود مضمون:	SL_IL0749
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (تعداد کرایدیت تیوری 1 و تعداد کرایدیت عملی 1)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون طرز رسیدگی به اجراءات در پیشبرد دعوی در پیشگاه محاکم، سیستم های رایج در اصول محاکمات جزایی، پرنسیب های حاکم بر اصول محاکمات جزائی، حقوق اشخاص ذیدخل در دعوای جزایی، صلاحیت های مراجع رسیدگی به دعوای جزایی، مراحل رسیدگی در دعوای جزایی، با ذکر دیدگاه های مذاهب فقهی و قوانین شکلی مربوطه طور مقایسوی بیان می گردد.

شیوه های تدریس و آموزش:

آساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمنا شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی عمومی اصول محاکمات. پرنسیب های حاکم بر اصول محاکمات جزائی؛
- سیستم های رایج در اصول محاکمات جزائی؛
- حقوق اشخاص ذیدخل در دعوای جزائی (شاملین دعوای جزائی)؛
- مراحل رسیدگی در دعوای جزائی، (کشف، تعقیب، محاکمه و تنفیذ حکم).
- محاکم جزائی و صلاحیتهای آنها
- اجراءات در محاکم جزائی
- استیناف خواهی
- تنفیذ حکم
- سقوط حکم و موارد بطلان حکم

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مرتبط به سیستم عدلیه و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۱-۲	ن.م.ر ۱			
1	2	2	2	2	۲	۱	آشنایی با اجراءات محاکم جزایی افغانستان	
2	2	1	۲	3	2	۲	شناخت مسائل مهم مراعات	
2	2	۲	۱	2	2	۲	درک و شناخت صلاحیتهای محاکم درقضایا	
2	۲	2	2	2	3	۴	توانایی تجزیه و تحلیل نظریات فقها و مواد اصول محاکمات جزایی افغانستان	
2	2	1	2	2	۲	۵	کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در رابطه به مراعات	
							مجموع	
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = کمترین مطابقت

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیرانمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	اصول محاکمات جزایی در فقه اسلامی	فقه و قانون	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت و جایگاه آن					
	2	معرفی مفردات درسی					
دوم	3	اصول و پرنسپب های حاکم بر اصول محاکمات جزایی					
	4	بررسی مقایسوی این اصول در فقه و قانون					
سوم	5	حقوق اشخاص ذینفع در دعوا (مظنون، متهم و مسئول حق العبد).					
	6	حقوق اشخاص ذینفع در دعوا (مجنی علیه، و مدعی حق العبد)					
چهارم	7	بررسی مقایسوی منابع اصول محاکمات جزائی در فقه و قانون					
	8	اهداف اصول محاکمات جزائی					
پنجم	9	بررسی مقایسوی سیستم های رایج در اصول محاکمات جزائی					
	10	سیستم رایج اصول محاکمات در نظام قضایی افغانستان					
ششم	11	حالات رد و منع قاضی، سارنوال و اهل خبره، حالات سقوط دعوی جزایی و مجازات					
	12	نقش مامورین ضبط قضایی در کشف جرم و گرفتاری					
هفتم	13	اسباب تحریک دعوای جزایی و جرایم قابل گذشت					
	14	بررسی مقایسوی موانع تعقیب و تحریک دعوای جزائی در فقه و قانون					
هشتم	15	نقش سارنوال در تحقیق جرائم و حالات مشروعیت توقیف و سایر تدابیر احتیاطی و استفاده از روش های بدیل توقیف					
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	17	نقش سارنوال تعقیبی در اقامه دعوا و پیشگاه محاکم					
	18	معرفی قوه قضائیه و جایگاه قضا در فقه اسلامی					
دهم	19	بررسی مقایسوی صلاحیت های محاکم در فقه و قانون					

					بحث تعدد قاضی و تعدد مراحل رسیدگی در فقه و قانون	20	
					تنازع صلاحیت و مرجع حل تنازع	21	یازدهم
					رسیدگی به دعوا و تنظیم اجراءات در جلسه قضایی (محکمه تمثیلی)	22	
					حالات رسیدگی به دعوای حق العبدی، توأم با دعوای جزائی	23	دوازدهم
					رسیدگی به دعوی فرعی تزویر.	24	
					موارد تطبیقات حکم محکمه ارتدا	25	سیزدهم
					موارد قطعیت حکم محکمه استینافو حالات فرجام خواهی در پیشگاه محکمه	26	
					موضوع رسیدگی به قضایایی ... غائب	27	چهاردهم
					موارد بطلان حکم	28	
					تنفیذ احکام قطعی محاکم (حبس و تأدیبات مالی) و اشکال بر تنفیذ	29	پانزدهم
					بدیل حبس و رهایی مشروط	30	
					تجدید نظر بر فیصله های نهایی محاکم	31	شانزدهم
					متباقی مسائل مربوطه و رهنمایی برای امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • ستانکزی، محمد ظریف (1396ش). <u>اصول اجراءات و محاکمات جزایی</u>. انتشارات رسالت، کابل - افغانستان وزارت عدلیه، قانون • <u>قانون اجراءات جزایی</u>. جریده رسمی 1132 منتشره سال (1393ش). کابل - افغانستان. 	مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • وزارت عدلیه، <u>قانون اساسی افغانستان</u>. جریده رسمی منتشره سال (1393هـ). کابل - افغانستان. • ستانکزی، نصرالله، <u>اصول محاکمات جزایی</u>. • نظامی، عبدالقیوم، (1397ش). <u>اصول اجراءات و محاکمات جزایی</u>. کابل. • سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) (1387ش). <u>کتاب رهنما برای قضات افغانستان</u>، شرح سلوک قضائی و اجراءات جزائی، کابل: • <u>قانون محابیس و توقیف خانه ها</u> • رسولی، اشرف، (1397ش). <u>اصول محاکمات جزائی</u>، کابل: 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام مالی و بانکداری اسلامی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دبیران‌تیم:	فقه و قانون
اسم مضمون:	نظام مالی و بانکداری اسلامی
کود مضمون:	SL_IL0750
تعداد کرایه:	2 کرایه (1 کرایه تیوری و 0 کرایه عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0537
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

واقعیت این است که علوم انسانی هر جامعه ای تحت تاثیر فرهنگ و باورهای ارزشی جامعه می باشد. بناء باید توجه داشته باشیم که در جامعه اسلامی ضرورتا علم و ساختار های علوم اجتماعی و نظام تحصیلات کشور باید با رویکرد های اسلامی تدوین شود چرا که مدیریت آینده کشور به دست محصلان و دانش پژوهان امروز است. برای متحول شدن نظام بانکداری، سیاست گذاری های اقتصادی و فرهنگ رفتار اقتصادی مردم بر اساس بانکداری اسلامی لازم است دانش بانکداری اسلامی به صورت مضمون درسی در پوهنتون ها تدریس شود. واضح است که یکی از علت های اصلی کم توجهی به بانکداری اسلامی در افغانستان، عدم تبیین دانش بانکداری اسلامی نزد تجار، سرمایه گذاران، وکلاء و مشاوران حقوقی و حتی مدیران بانکی کشور است. تدریس بانکداری اسلامی در رشته های حقوق، شرعیات و اقتصاد میتواند ضعف دانش مذکور را بر طرف سازد و میتواند موجب فرهنگ سازی و نهادینه شدن بانکداری اسلامی در کشور شود. بر علاوه فراگیری بانکداری اسلامی موجب فراهم ساختن فرصت های شغلی جدید برای فارغ التحصیلان خواهد گردید؛ دانش آموختگان این رشته میتوانند در عرصه تنظیم و انعقاد قرار داد های بانکداری اسلامی و حل منازعات احتمالی به بانک ها، تجار، سرمایه گذاران مشوره حقوقی ارائه نمایند. بانکداری اسلامی یکی از مضامین اختیاری است که طی یک کرایه تدریس میشود. در این مضمون محصلین ضمن آشنایی با مفاهیم و مبانی بانکداری اسلامی با عقود معین و رایج در حوزه بانکداری و احکام آن آشنا میشوند.

اهداف آموزشی

- تأمین عدالت اجتماعی
- ضمانت حد ادنای خود کفایی همگانی
- تقلیل شکاف میان اغنیا و فقراء
- تحقق رشد و توسعه اقتصادی
- تأمین ثبات و استقرار اقتصادی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات و مفهوم شناسی
- اهداف نظام مالی در اسلام
- تقسیمات مال نزد فقها
- منابع و عواید مالی دولت اسلامی (بیت المال)
- سرمایه گذاری در جهت رشد اموال
- ملکیت در نظام مالی اسلام
- اسباب کسب ملکیت
- نظارت و کنترل دولت اسلامی بر اموال
- کلیات و مفهوم شناسی
- افق‌های همکاری در میان بانک‌های اسلامی و سنتی (کلاسیک)
- موانع موجود بر سر راه بانکداری اسلامی
- گونه‌های تمویل و بهره‌وری در بانک‌های اسلامی
- منابع درآمدزا در بانک‌های اسلامی
- گونه‌های تمویل و بهره‌وری در بانک‌های اسلامی
- نظارت بانکی بر بانک‌های اسلامی
- نظارت شرعی بر بانک‌های اسلامی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	هفتگی		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جریایی، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			۱ آشنایی با مفهوم، مبانی و اصول حاکم بر بانکداری اسلامی	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	2	2		
1	2	1	3	2	2	2	2		
3	3	1	3	2	2	2	2		
2	2	1	1	1	2	2	2		
3	3	1	1	2	1	1	1		
3	1	1	2	2	1	1	1		
2.4	2.2	1	2	1.8	1.6	مجموع			
1.8/3						اوسط عمومی			
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی		=۳ مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	حقوق	نظام مالی و بانکداری اسلامی	حقوق خصوصی	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و نظام مالی و بانکداری اسلامی	خوب	للکچر، ارزیابی، مناقشه	مرور، پرسش، مباحثه صنفی		پرسش و پاسخ
		حقیقت مال نگرش اسلام به مال تعریف نظام مالی اسلام					
دوم	2	اهداف نظام مالی در اسلام	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - تامین عدالت اجتماعی - ضمانت حد ادنای خود کفایی همگانی - تقلیل شکاف میان اغنیا و فقراء - تحقق رشد و توسعه اقتصادی - تامین ثبات و استقرار اقتصادی 					
سوم	3	مزایا و ویژگی‌های نظام مالی در اسلام	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - میانه روی و پرهیز از اسراف و تبذیر - ایجاد هم‌سازی میان ابعاد روحی و مادی انسان - ایجاد توازن میان منافع اجتماعی و منافع فردی - مرونت و انعطاف پذیری - واقع گرایی 					
چهارم	4	تقسیمات مال نزد فقها	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - مال متقوم و غیر متقوم - مال مثلی و قیمتی - مال عقار و مال منقول - مال قابل استهلاك و غیر قابل استهلاك 					
پنجم	5	مال نقود و مال عروض	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - اموال ظاهری و اموال باطنی - مال نامی (قابل رشد) و مال غیر نامی 					
چهارم	4	منابع و عواید مالی دولت اسلامی (بیت المال)	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - زکات؛ ادله وجوب، انواع و اصناف آن - خمس غنایم - مال فیء - مالیات مستحصه از اهل ذمه (اقلیتهای دینی در قبال خدمات - جزیه) - خراج؛ تعریف و انواع آن 					
پنجم	5	عشرها؛ تعریف، و شروط وجوب آنها	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - مالیات ها و انواع آن - موجز دیدگاه فقهاء معاصر در مورد عواید گمرکی - موجز دیدگاه فقهاء معاصر در مورد بیمه. - منابع دیگر بیت المال 					
پنجم	5	سرمایه گذاری در جهت رشد اموال	//	//	//	//	//
		<ul style="list-style-type: none"> - حقیقت سرمایه گذاری - دلایل مشروعیت سرمایه گذاری - قواعد و ضوابط سرمایه گذاری 					

					- نگاهی اجمالی به دیدگاه اسلام در مورد معاملات مالی معاصر		
//	//	//	//	//	ملکیت در نظام مالی اسلام - دیدگاه اسلام به ملکیت - معاملات ملکی	6	ششم
					- ملکیت در نظام مالی اسلام - دیدگاه اسلام به ملکیت - معاملات ملکی		
//	//	//	//	//	اسباب کسب ملکیت - اسباب کسب ملکیت تام - اسباب کسب ملکیت ناقص	7	هفتم
					مال حرام - اسباب کسب مال غیر مشروع در اسلام - مال اخذ شده بی اجازه مالک آن - مال حرام اخذ شده به اجازه مالک آن - موجزی در مورد تحریم ربا در اسلام و انواع آن		
//	//	//	//	//	نظارت و کنترل دولت اسلامی بر اموال - قیود ملازم با ملکیت اصلی - قیود ملازم بر تصرف و انتفاع از ملکیت - قیود ارادی وارده بر ملکیت - قیود استثنایی وارده بر ملکیت	8	هشتم
//	//	//	//	//	امتحان وسط سمستر	9	نهم
//	//	//	//	//	امتحان وسط سمستر		
//	//	//	//	//	سیر تاریخی و نظریه های معاصر در مورد بانکداری اسلامی اصول حاکم و الگو های بانکداری اسلامی	10	دهم
//	//	//	//	//	تفاوت بانکداری اسلامی با بانکداری ربوی چالش های بانکداری اسلامی انواع عقود در بانکداری اسلامی اول: عقد ودیعت	11	یازدهم
//	//	//	//	//	دوم: جعاله سوم: عقد مرابحه چهارم: عقد مضاربت	12	دوازدهم
//	//	//	//	//	پنجم: مشارکت وجوه- اعمال ششم: عقد قرض الحسنه	13	سیزدهم
//	//	//	//	//	هفتم: سلف تامینات هشتم: رهن و انواع آن	14	چهاردهم
//	//	//	//	//	نهم: کفاله دهم: حواله یازدهم: لیزنگ	15	پانزدهم
//	//	//	//	//	ربا ادله تحریم ربا انواع ربا حل مشکلات محصلین رهنمائی امتحان نهایی	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

1. بهشتی، سید محمد. بی تا. ربا و قوانین اسلام. بی جا.
2. الزحیلی. وهبه. 1997م . الفقه الاسلامی وادلتہ. الجزء الرابع و الجزء السادس ، بیروت: دار الفکر ، الطبعة الرابعة.
3. شعبانی ، احمد و فرزین وش اسدالله. 1383. بررسی عقود در بانکداری اسلام. تهران: پژوهشکده پولی و بانکی
4. موسویان، سید عباس. 1378. بانکداری اسلامی. تهران: مؤسسه تحقیقاتی پولی و بانکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون طب عدلی

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون/حقوق
اسم مضمون:	طب عدلی
کود مضمون:	SL_IL0751
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (1 کريدیت تیوری و 1 کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0643
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون:

حق حیات از حقوق مسلم شناخته شده برای بشر است و در صورتی که بدون مجوز قانونی سلب شود، بایستی در اسرع وقت و با امکانات کافی نسبت به کشف جنایت و رساندن عامل یا عاملین قتل به سزای جنایت اقدام گردد. یکی از راههای کشف جرم، اقدامات دقیق متخصصان طب عدلی است. عملکرد داکتر طب عدلی در اجرای عدالت دارای ارزش فوق العاده زیاد میباشد زیرا قاضی، جهت دادن رأی صواب در هر موردی نیاز به داشتن اطلاعات صحیح از حقایق امر در آن موضوع دارد که این امر بدون کمک داکتر طب عدلی میسر نیست. طب عدلی به کار بردن علم طب در امور حقوقی و قضایی جامعه است، زیرا صدور قرار از طرف مقامات قضایی در علوم طبی و شعبات آن احتیاج به کمک دارد و بر اساس نظریات اهل خبره است که مقامات قضایی میتوانند قرار لازم را جهت اجراء بعدی در مورد متهم صادر کنند، لذا در جرایمی که از نظر جسمی یا روانی خدمات یا ضایعاتی ایجاد میکند مقامات قضایی به نظریه های اهل خبره جسمی یا روانی که همان طب عدلی است احتیاج دارند. از همین رو؛ این مضمون بیشتر بر مباحثی همچون مرگ، انواع و علل آن، لکه های میتی، تفاوت قتل از خودکشی و ... تمرکز دارد.

اهداف آموزشی:

- تعیین علت، زمان و چگونگی مرگ جهت گزارش به مقامات عدلی و قضایی
- یادگیری و شناخت کالبد شکافی جسد از دیدگاه علم آناتومی
- آشنایی با موضع فقه و کد جزا در مورد تشریح جسد و کالبد شکافی
- تربیه نیروی متخصص جهت تحکیم عدالت جزایی و کمک به سیستم عدلی و قضایی کشور
- کسب مهارت های لازم در ارتباط به انواع معاينات طب عدلی در واقعات مختلف و چونگی تثبیت هویت اشخاص

شیوه های تدریس و آموزش:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- انجام آزمایش های لابراتواری

- بازدید از ریاست طب عدلی به منظور تشریح جسد، تشخیص جسد و تعیین زمان مرگ و غیره
- تشخیص میزان جراحات و صدمات موجوده

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اساسات طب عدلی تعریف طب عدلی
- تتاتولوژی یا مطالعه مرگ
- معاینات واقعات فوتی
- معاینات طب اجساد در واقعات مرگ های آنی
- تحقیقات تثبیت هویت و مشاهده محل واقعه
- البسه، اشیاء و اسناد
- اهمیت بررسی عدلی - طبی محل واقعه
- تروماتولوژی طب عدلی
- اسفکسی
- معاینات طب عدلی
- معاینات طب عدلی اشخاص زنده
- ستومالوژی عدلی
- طب عدلی روانی
- جرایم و انحرافات جنسی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						تتبع	مضمون	رشته
6	5	4	3	2	1			
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فایده و تجارتی.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسان‌سازی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ايراد، تعديل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و حکوم داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		نتایج متوقعه مضمون	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
1	1	3	1	1	1	1	تعیین علت، زمان و چگونگی مرگ جهت گزارش به مقامات عدلی و قضایی	۱
1	1	3	1	1	1	1	یادگیری و شناخت کالبد شکافی جسد از دیدگاه علم آناتومی	۲
2	1	3	2	1	3	3	آشنایی با موضع فقه و کد جزا در مورد تشریح جسد و کالبد شکافی	۳
1	2	3	1	2	1	1	تربیه نیروی متخصص جهت تحکیم عدالت جزایی و کمک به سیستم عدلی و قضایی کشور	۴
1	1	3	1	1	1	1	کسب مهارت های لازم در ارتباط به انواع معاینات طب عدلی در واقعات مختلف و چونگی تثبیت هویت اشخاص	۵
1.2	1.2	3	1.2	1.2	1.4	1.4	مجموع	
1.5/3						اوسط عمومی		
						۲ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = کمترین مطابقت		

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
فقه و قانون	طب عدلی	پوهنتون طبي کابل	چهارم	هفتم	2	تخصصی	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	اساسات طب عدلی تعريف طب عدلی ارتباط طب عدلی با دیگر علوم					پرسش و پاسخ
	2	معاینات تخصصی طب عدلی مواد تحقیقاتی طب عدلی افعالهای طبي					
دوم	3	تئاتولوژی یا مطالعه مرگ مرگ طبیعی مرگ جنایی مرگ از نظر طب عدلی					پرسش و پاسخ
	4	مراحل مرگ انواع مرگ علانم مرگ جنایی تعیین زمان مرگ					
سوم	5	معاینات واقعات فوتی معاینات خارجی مرگ معاینات داخلی جسد معاینات طبي اجساد نوزادان				دعوت از داکتر طب عدلی	پرسش و پاسخ
	6	معاینات طبي اجساد اسکلت شده و مجهول الهویه معاینات طبي اجساد نبش شده و پارچه شده					
چهارم	7	معاینات طبي اجساد در واقعات مرگ های آنی تشخیص مرگ های آنی معاینات قابلیت های حیات					پرسش و پاسخ
	8	تثبیت علت مرگ علایم مرگ آنی تثبیت حیات داخل و خارج رحمی					
پنجم	9	تحقیقات تثبیت هویت و مشاهده محل واقعه تحقیقات تثبیت هویت اهداف تشخیص هویت				بازدید از اداره طب عدلی	پرسش و پاسخ
	10	البسه، اشیاء و اسناد تعیین جنس معاینات خون، انگشت نگاری، دندان و DNA					
ششم	11	مشاهده عدلی طبي محل واقعه تعريف محل واقعه نقش طب عدلی در بررسی محل واقعه				دعوت از حارنوالی تحقیق	پرسش و پاسخ
	12	اهمیت بررسی عدلی - طبي محل واقعه طرز و نحوی بررسی محل واقعه اجراءات امر طب عدلی در محل واقعه					
هفتم	13	تروماتولوژی طب عدلی اهداف عمده مطالعه صدمات عدلی طبي تخریش، اکیموزس، مجروح					پرسش و پاسخ
	14	علایم عمده صدمات حیاتی صدمات توسط حالات و اشیاء					

پرسش و پاسخ					15	اسفکسی تعریف اسفکسی اسفکسی در اثر فشار و انسداد	هشتم
					16	خفه با حلقه و دست بسته شدن فوهات دهن و بینی	
پرسش و پاسخ					17	امتحان میان سمستر	نهم
					18	امتحان میان سمستر	
پرسش و پاسخ	تحقیق میدانی				19	معاینات طب عدلی و مدارک جرم ارزیابی آثار اثباتی جرم تعیین و تثبیت	دهم
					20	موجودیت خون، نوع خون، تعلیقیت جنس خون و لکه معاینات اسپرم و لکه های آن طرز معاینات مو	
پرسش و پاسخ	دعوت از اهل خبره جهت توضیحات بیشتر				21	معاینات طب عدلی اشخاص زنده تعیین سن امراض تصنعی سیکل فعالیت های جنسی	یازدهم
					22	اختلالات میل جنسی تثبیت بلوغ، جنسیت، عقامت و عنانیت تثبیت حمل، سقط و معاینات غشای بکارت	
پرسش و پاسخ					23	ستومالوژی عدلی علائم و آثار دندان	دوازدهم
					24	تثبیت اجساد متفسخ شده از مطالعه دندان وظایف طبی - عدلی در مسائل دندان	
پرسش و پاسخ	دعوت روانشناس				25	طب عدلی روانی بیماری های اصلی و روانی	سیزدهم
					26	انواع مراجعات روانی طب عدلی	
پرسش و پاسخ					27	جرایم و انحرافات جنسی انحرافات جنسی جرایم جنسی انواع زنا	چهاردهم
					28	انواع سادسم، سافیزم مرده بازی عقده نرگس یا خوشبختگی، هرزه گوی و چشم جرانی	
پرسش و پاسخ	دعوت از زهر شناس				29	صدمات کیمیاوی توکسیکولوژی عدلی مسمومیت ها	پانزدهم
					30	ایتانول و معاینات فیزیکی و حالات روانی ارستنیک، سرتسیماب، تریاک، هروئین، سند ورم، زهریات مختلف، دوا، گازات و غیره	
پرسش و پاسخ					31	مروری به کل دروس سمستر	شانزدهم
					32	توضیح و راهنمایی محصلان برای امتحان فاینل	

منابع یا مأخذ:	
❖ عالمی، احسان الله. (1394). طب عدلی. کابل: نشر مطبعه. ❖ محسنی، محمد آصف، (1388ش). الفقه و مسائل الطیبة، ج 1 و 2، قم: نشر بوستان کتاب.	ماخذ اساسی
1. رازی، احد و دیگران. (1384). پزشکی قانونی. تبریز: انتشارات اختر. چاپ اول. 2. عقاب، محمد راشد. (بی تا). طب عدلی. کابل: بی نا. 3. کیانی، مهرزاد و گودرزی، فرامرز. (1386). پزشکی قانونی. تهران: سمت. چاپ چهارم. 4. گودرزی، فرامرز و مهرزاد کیانی. (1380). طب قانونی و مسمومیت ها. تهران: انتشارات روزنامه رسمی. چاپ اول. 5. معاونت آموزشی قوه قضائیه. (بی تا). نکته های کلیدی در پزشکی قانونی، تهران: انتشارات جنگل. 6. هواردسی، ادمن، (1390). پزشکی قانونی. تهران: نشر دانشگاه علوم انتظامی ناجا.	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش قانونگذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه قانون
اسم مضمون:	روش قانون گذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین
کود مضمون:	SL_IL0752
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنيز مضمون:	SL_IL0109,0111
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون:
این مضمون مراحل مختلفه ساختار قوانین و اسناد تقنینی را از تسوید الی توشیح و تنفیذ به معرفی میگیرد و نیز تمام قوانین را با نوعیت و جایگاه آن را معرفی می نماید

- اهداف آموزشی مضمون:**
- آشنایی با اجراءات محاکم جزایی افغانستان
 - شناخت مسائل مهم مرافعات
 - درک و شناخت صلاحیتهای محاکم در قضایا
 - توانایی تجزیه و تحلیل نظریات فقها و مواد اصول محاکمات جزایی افغانستان
 - کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در رابطه به مرافعات

شیوه های تدریس و آموزش:
به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی قوانین
- مفهوم تقنین یا قانونگذاری
- تاریخچه قانونگذاری
- اصول تقنین
- ضرورت و اهداف تقنین
- روش قانونگذاری در افغانستان
- مراحل مختلفه تقنین
- صلاحیت تقنین
- تقسیم بندی اسناد تقنینی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	موضوع		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی، و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آشنایی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعویل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تصمیم‌گیری قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم فقهی از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکونه کشور.	نتایج متوقعه مضمون	۱		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.			آشنایی با اجراءات محاکم جزایی افغانستان	
2	2	2	3	2	۲			۲	۲
3	2	2	۲	3	3			3	۳
2	2	۲	2	2	2			2	۲
2	۲	2	3	2	3			3	۳
2	2	3	2	2	۲			۲	۲
مجموع									
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت	

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیرانتمت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	روش قانون گذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	فقه و قانون	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعارف با محصلان، معرفی مضمون، بیان اهمیت و ضرورت مضمون، روش کار و معرفی مواد درسی					
	2	معرفی و تصنیف قوانین					
دوم	3	مفهوم قانون، مفهوم تقنین احکام فقهی					
	4	سیرتاریخی تقنین یا قانونگذاری					
سوم	5	تقنین احکام از دیدگاه فقهی					
	6	ضرورت تقنین احکام فقهی					
چهارم	7	موارد تقنین احکام فقهی					
	8	مراجع قانون گذاری					
پنجم	9	مشروعیت و اعتبار قانون شرایط لازم در قانونگذاری					
	10	شرایط لازم در قانونگذار					
ششم	11	تاریخچه: آغاز رسمی تقنین فقه اسلامی در اواخر قرن سیزده (تدوین المجله، المرشد الحیران و...)					
	12	معرفی المجله و اهمیت آن در قوانین وضعی کشورهای اسلامی					
هفتم	13	تصنیف بندی اسناد تقنینی (قانون، مقررہ، فرمان تقنینی...)					
	14	مراحل تقنین یا قانونگذاری مراحل قانونگذاری در افغانستان					

					پاسخ به سوالات محصلین	15	هشتم
					امتحان وسط سمستر	16	
					اصول و مراجع قانونگذاری (بطور عام و در افغانستان)	17	نهم
					// // //	18	
					مقایسه روش قانونگذاری (افغانستان-و مصر)	19	دهم
					// // //	20	
					مطالعه و تحلیل مقررہ طرز تهیه وطی مراحل اسناد تقنینی	21	یازدهم
					// // //	22	
					معرفی کلی قوانین وضعی افغانستان، (قانون اساسی)	23	دوازدهم
					و قوانین عادی و رویکرد سیستم حقوقی کشور).	24	
					معرفی قوانین افغانستان در حوزه حقوق مدنی و احوال شخصی	25	سیزدهم
					معرفی قوانین افغانستان در حوزه های تجاری، جزائی و ...	26	
					مطالعه تطبیقی برخی از قوانین نافذہ افغانستان (بطور سیمینار)	27	چهاردهم
					سیمینار و کار عملی (تهیه برخی اسناد تقنینی نمونه ی مانند قانون حمایت از حقوق محصلان)	28	
					مطالعه تطبیقی برخی قوانین نافذہ افغانستان (به طور سیمینار)	29	پانزدهم
					الف:- قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه ب: قانون تحصیلات عالی	30	
					ج: بعضی قوانین جدید (محیط زیست، منع خشونت علیه زنان،)	31	شانزدهم

					مرور بر دروس گذشته، رسیدگی به سوالات محصلان	32	
--	--	--	--	--	--	----	--

منابع یا مأخذ:	
<p>1. زکی، دوکتور محمد عبدالبر (، تقنین الفقه الاسلامی(المبدأ و المنهج و التطبيق)، 2. اللہو، عامر بن عیسی. (ب.ت). حركة تقنين الفقه الاسلامی. دار الکتب الاسلامیة: بیروت - لبنان. 3. رسولی، محمد اشرف(. اصول، روش و فنون قانونگذاری، کابل:</p>	ماخذ اساسی
<p>1. قانون اساسی (مخصوصاً مواد اولی آن که در واقع مبنای نظام قانونی کشور را بیان می‌کند). 2. مقررہ طرز تهیه و طی مراحل اسناد تقنینی با تعدیلات بعدی آن. 3. رهنمود طی مراحل قانون‌گذاری و بودجه ملی در ولسی جرگه شورای ملی افغانستان 4. محمصانی، صبحی. (1358ش). فلسفه قانونگذاری در اسلام، مترجم: اسماعیل گلستانی، تهران: نشر امیر کبیر. 5. بیگ زاده، صفر، (1387ش). شیوه نامه نگارش قانون، تهران: نشر مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، چ چهارم. 6. موسی یوسف (1351) فقه اسلامی و قوانین غرب، مترجم نعمت الله شهرانی، کابل: مطبعه پوهنتون 7. عطوة عبدالعال، (1343). فقه اسلامی در تقنین امروز، مترجم عبدالستار سیرت، کابل مطبعه دولتی. 8. نذیر، دادمحمد، (1389). اساسات حقوق اسلام، کابل، نشر نعمانی. 9. فائق، عبداللطیف (1394). مبادئ فقه، چ اول هرات: نشر قلم. 10. تقنین الاحکام الشرعیة، ضرورة عصریة. 11. وهبة الزحیلی، جود تقنین الفقه الاسلامی. 12. عبایدة، هاجر. التقنین المدنی فی ضوء القضاء والفقه الاسلام. 13. مسوغات تقنین الفقه الاسلامی فی العصر الراهن.</p>	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق فامیلی)

پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	کلینیک حقوقی مشوره دهی در قضایا فامیلی
کود مضمون:	LA760a
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (تعداد کریدیت تیوری و تعداد کریدیت عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	حقوق فامیلی و اصول محاکماتی مدنی
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

این برنامه تلاش دارد تا مشاوره دهی در قضایا (فامیلی و مدنی) و نحوه کار نمودن در کلینیک حقوقی مشاوره دهی را برای محصلین صنف چهارم پوهنځی های حقوق آموزش دهد. برای کار در کلینیک حقوقی منحیت مشاور و مشاوره دهی در قضایای فامیلی فراگیری این برنامه لازمی پنداشته می شود.

در این برنامه محصلین با فراگیری و آموزش میتود های مشاوره دهی نحوه برخورد با موکل و ارائه خدمات مشاوره دهی حقوقی را خواهند آموخت و علاوه برآن نحوه مصاحبه با موکل، دریافت معلومات و شناسایی موضوعات مهم از طریق گوش دادن به سخنان موکل را فرا خواهند گرفت.

محصلین با استفاده از کتاب کلینیک حقوقی ترتیب شده این برنامه آموزشی نوع تکمیل نمودن فورم ها در قضایای مشخص فامیلی را می آموزند که در نتیجه توانایی مشخص نمودن مسیر درست حرکت در قضایای فامیلی را دریافت می نمایند. با فرار گرفتن این کورس محصلین قادر به آن خواهد بود که تحت نظر یک وکیل مدافع در کلینیک حقوقی فامیلی که در داخل محکمه فامیلی موقعیت دارند، بصورت نسبتاً مستقل به موکلین که خواهان مشوره دهی های حقوقی می باشند خدمات حقوقی و مساعدت حقوقی رایگان را ارائه می نمایند. در کورس کلینیک حقوقی مشوره دهی فامیلی محصلین عملاً 30 جلسه درسی تحت نظر اساتید که دارنده جواز وکالت دفاع بوده و عملاً تجربه پیشبرد قضایا فامیلی در محاکم کشور دارند تدریس گردیده و دو جلسه دیگر به امتحان از موضوعات تدریس شده تخصیص داده شده است. کلینیک حقوقی مشوره دهی فامیلی از یک طرف برای محصلین مهارتهای عملی مثلی مصاحبه، مشاوره، مذاکره و نوشتن عرایض حقوقی در قضایا فامیلی چگونگی استفاده از آن را با مواجه شدن با موکلین حقیقی در داخل کلینیک آموزش می دهد. از طرف دیگر ارائه مساعدت های حقوقی برای اشخاص بی بضاعت را توسط محصلین فراهم می نماید.

شیوه های تدریس و آموزش

تدریسی این مضمون با در نظر داشت ماهیت آن با استفاده از روش های عملی و در قالب برنامه های کلینیک چند بعدی صورت میگیرد. ارائه لکچر و شرح در این مضمون امر فرعی محسوب می گردد. تمرکز محصلین به کارهای عملی به شمول کار گروهی تجزیه، تحلیل، استدال بر بنیاد قوانین، چگونگی ارائه مشوره در قضایا فامیلی برای افراد بی بضاعت، چگونیک تحریر پاسخ به استعلام های محاکم نوشتن عرایض در قضایا فامیلی، در تدریس عملی این مضمون از روش های ذیل استفاده می شود:

- بازدید از کلینیک داخل محکمه، بازدید از محکمه فامیلی، بازدید از مدیریت حقوق
- کار عملی: ترتیب تنظیم سوالنامه ها جهت مصاحبه با موکل و مصاحبه با موکل، عریضه حقوقی، تحریر مشوره حقوقی، نحوه نوشتن پاسخ به استعلام های محاکم
- برگذاری محکمه تمثیلی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف کلینیک حقوقی و انواع آن
- تاریخ واره کلینیک های حقوقی، مبانی نظری کلینیک های حقوقی
- اهداف ، اهمیت، مفهوم کلینیک های حقوقی
- کلینیک حقوقی مشوره دهی و نوع فعالیت آن
- ساختار کلینیک های حقوقی و موضوعات مورد بحث در کلینیک های حقوقی فامیلی
- اصول اجراءات در کلینیک های حقوقی فامیلی
- نوع کارکرد کلینیک های حقوقی فامیلی
- کلینیک حقوقی و نقش آن بر ارائه مساعدت های حقوقی رایگان
- چالش ارائه مساعدت های حقوقی رایگان برای زنان و اطفال از طریق کلینیک حقوقی
- مهارت های کاربردی کلینیکی
- تعریف مصاحبه ، اهداف مصاحبه ، چالش های مصاحبه، مصاحبه با موکل، روش های مصاحبه
-
- تعریف مشاور، اهداف مشاوره ، چالش های مشاوره ، تفاوت مشاوره از نصیت و رهنمایی، چگونگی ارائه مشاوره برای موکل
- تعریف مذاکره ، اهداف مذاکره ، چالش های مذاکره، تفاوت مذاکره از مصالحه ، چگونگی ارائه مذاکره با طرفین در قضایا فامیلی
- تحلیل قضایا فامیلی (تفریق، به سبب ضرر، عیب، غیابت، عدم انفاق، مهر، انصراف از نامزدی تعیین سرنوشت)
- تحلیل و تجزیه مواد مرتبط به قضایا فوق در قانون مدنی ، اصول محاکمات مدنی و قانون طرز تحصیل حقوق.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	در اخیر این مضمون محصلین قادر خواهند بود: متن نتیجه متوقعه آموزشی مضمون	تعداد
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتی، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	تاریخ	۱	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱	۱	
3	3	1	2	3	1	فرآگیری حقوق و و جایب وکیل، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی، ارائه پاسخ به استعلام های محاکم و مدیریت های حقوق	۱	
3	3	1	1	3	1	شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی مدنی، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای مرتبط به حقوق فامیل زنان و اطفال	۲	
3	3	1	1	3	1	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش عریضه حقوقی،	۳	
3	3	1	1	3	1	کسب مهارت های مشاور، مصاحبه لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم	۴	
3	3	1	1	3	1	کسب مهارت مذاکره در قضایا فامیلی و استفاده از آن به نفع موکل	۵	
3	3	1	1.2	3	1	مجموع		
2/3						اوسط عمومی		
=۱ کمترین اشتراک						=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک	

کورس پالیسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق فامیلی)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	حقوق	کلینیک حقوقی مشوره دهی در (قضایا فامیلی)	کلینیک حقوقی	چهارم	هفتم	2	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مفهوم مبانی ، اهداف کلینیک های حقوقی					پرسش و پاسخ
	2	انواع و تاریخ واره کلینیک ها حقوقی					
دوم	3	کلینیک حقوقی در افغانستان					پرسش و پاسخ
	4	کلینیک حقوقی مشوره دهی					
سوم	5	ساختار و نوع کارکرد کلینیک حقوقی فامیلی					پرسش و پاسخ
	6	نقش وکلای مدافع ، محصلین در کلینیک حقوقی					
چهارم	7	نحوه کارکرد، اصول اجراءات درکلینیک حقوقی فامیلی					پرسش و پاسخ
	8	نقش کلینیک حقوقی فامیلی در ارائه مساعدت های حقوقی رایگان برای زنان واطفال					
پنجم	9	مهارتهای کاربردی کلینیکی					پرسش و پاسخ
	10	تعریف مصاحبه ، مصاحبه باموکل ، اهداف مصاحبه ، روش های مصاحبه، چالش های مصاحبه					
ششم	11	تعریف مذاکره ، مذاکره در قضایا فامیلی ، اهداف مذاکره ، چالش های مذاکره در قضایا فامیلی					پرسش و پاسخ
	12	تعریف مشاوره ، مشاوره باموکل اهداف مشاوره ، چالش های مشاوره در قضایا فامیلی					
هفتم	13	تحلیل قضایا فامیلی انصراف از نامزدی					پرسش و پاسخ
	14	کار بالای دوسیه های ، تحلیل مواد قوانین، ترتیب سواننامه جهت مصاحبه ، ارائه مشاوره					
هشتم	15	تحلیل قضایا تفریق به سبب ضرر، تجزیه مواد قانون حقایق قضیه ،					پرسش و پاسخ
	16	کار عملی				بررسی صحنه جرم	

پرسش و پاسخ					17	تحلیل قضایا تفریق به سبب عدم انفاق	نهم
					18	کار عملی	
پرسش و پاسخ	بازید از حار نوالی اختصاصی اطفال				19	تحلیل قضایا تفریق به سبب غیابت	دهم
					20	کار عملی	
پرسش و پاسخ					21	تحلیل قضایا تفریق به سبب عیب ، تشخیص حقایق قضیه ، دریافت مواد قانون	یازدهم
					22	کار عملی	
پرسش و پاسخ					23	تحلیل قضایا حضانت ، تشخیص حقایق قضیه ، دریافت و تجزیه مواد قانون مرتبط	دوازدهم
					24	کار عملی	
پرسش و پاسخ	بازید از مرکز اصلاح و تربیه				25	تحلیل قضایا مهر ، تشخیص حقایق قضیه ، دریافت و تجزیه مواد قانون	سیزدهم
					26	کار عملی	
پرسش و پاسخ					27	تحلیلی قضایا تعیین سر نوشت، تشخیص حقایق قضیه و وصف حقوقی،	چهاردهم
					28	کار عملی	
پرسش و پاسخ					29	شیوه های تکمیل سوالنامه در قضایا فامیلی تفریق ، مهر ، انصراف از نامزدی ، حضانت	پانزدهم
					30	کار عملی	
پرسش و پاسخ	بازدید از محکمه اختصاصی اطفال				31	محکمه تمثیلی/ امتحان	شانزدهم
					32	جمع بندی درس	

منابع یا مأخذ:	
1.1	1. کلینک حقوقی-مشوره فامیلی (1398). کابل: نشر بنیاد آسیا-افغانستان. 2. رهنمود طرز ایجاد و فعالیت کلینک های حقوقی (1396). وزارت تحصیلات عالی افغانستان.
2.1	1- قانون وکلای مدافع (1386). 934 جریده رسمی؛ 2- مقررہ مساعدت های حقوقی (1398). 1355 جریده رسمی. 3- قانون جزای عمومی افغانستان. منتشره جریده رسمی شماره (347) سال 1355؛ 4- قانون احوال شخصیه اهل تشیع افغانستان. مصوبه سال 1388؛ 5- قانون اساسی افغانستان مصوبه سال 1382؛ 6- قانون مدنی افغانستان. منتشره جریده رسمی شماره (353) سال 1355؛ سید سائق. فقه السنه. ترجمه: محمود ابراهیمی. چاپ اول 1371. چهرتبریز. 7- احکام الاحوال الشخصیه فی شریعت الاسلامیه والقانون. مؤلفان: الشیخ احمد ابراهیم بک. والمستشار واصل علاء الدین احمد ابراهیم. طبع: پنجم. سال طبع 1424 هـ ق. 2003م قاهره مصر. 8- ازدواج اسلامی. مؤلف: حضرت حکیم الامت مولانا اشرف علی تھانوی. ترجمه: مولانا محمد ابراهیم دامنی. ناشر: انتشارات صدیقی. نوبت چاپ: پنجم. سال چاپ: 1385. 9- ازدواج یا پیمان مقدس. مؤلف: محمد اشرف رسولی. نوبت چاپ: اول سال 2001. محل چاپ: پشاور پاکستان مرکز انتشارات فضل. 10- ازدواجهای اجباری. مؤلف احسان الله (ناجی) ناشر کمسیون مستقل حقوق بشر افغانستان سال 1382. 11- بزرگ مهر، دکتر امیر عباس، روانشناسی شهادت قضایی، سهامی انتشار تهران، 1390 به نقل از گوروف، فرانسوا، روانشناسی قضایی. 12- تاریخ قرآن. مؤلف: ابو عبدالله زنجانی. مترجم: ابوالقاسم سحاب. سال چاپ 1349. 13- ترجمه فقه السنه. مؤلف: سید سابق. مترجم: دکتر محمود ابراهیمی. ناشر: مردم سالاری. نوبت چاپ دوم سال 1387. تهران ایران. 14- تفسیر فی ظلال القرآن. تالیف: سید قطب. - ترجمه دکتر مصطفی خرم دل - چاپخانه اسوه ایران تهران. سال چاپ 1387. 15- تفسیر آیات احکام. تالیف: محمد علی صابونی. - مترجم: پوهاند نعمت الله شهرانی - محل چاپ: مطبعه نعمانی کابل افغانستان - چاپ دوم سال 1385. 16- تفسیر معارف القرآن. تالیف: حضرت علامه مفتی محمد شفیع عثمانی دیوبندی. مترجم: مولانا محمد یوسف حسین پور - چاپ چهارم سال 1387 موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد ایران. 17- توضیح مختصر حقوق اتباع در قانون اساسی افغانستان تهیه کننده سرمحقق محمد موسی رحیمی سال چاپ سرطان سال 1382 کابل. 18- توضیح مختصر حقوق اساسی اتباع در قانون اساسی افغانستان. تهیه و ترتیب: سرمحقق محمد موسی رحیمی. ناشر کمسیون مستقل حقوق بشر افغانستان سال نشر 1383 کابل. چاپ خانه پیام حق. 19- چرا خود سوزی. ناشر: کیمسیون مستقل حقوق بشر افغانستان. سال نشر چاپ اول 1382. 20- حقوق جزای عمومی. مؤلف: دکتر محمد ولید. نوبت چاپ دوازدهم سال 1385 ناشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران. 21- حقوق فامیل (کتاب درسی). مؤلف: پوهندوی عبدالقادر عدالتخواه. نوبت چاپ اول: سال 1387. 22- دکتر ناصر کارتوزیان، ادله اثبات دعوی 1 جلد. 23- دیوید آر ایوانز و همکاران مترجمین محمد علی گودرزی و احمد میر جعفری، مصاحبه به روش گام به گام، سمت، تهران 1398. 24- دیوید لوپس، مترجم جالینوس کرمی، زبان بدن، مهر جالینوس، مشهد 1384. 25- رابرت بولتون، مترجم حمید رضا سهرابی، روانشناسی روابط انسانی، انتشارات رشد تهران 1381.

- 26- رهنمای حقوق ملکیت در افغانستان . مؤلف : کانرفولی . نشر و چاپ : دفتر هیئت ناروی برای مهاجرین. نوبت چاپ : طبع دوم سال 2005 میلادی مطابق با سال 1384 هجری شمسی
- 27- زن افغان از موقعیت شرعی تا واقعیت اجتماعی. مؤلف: داکتر خلیل الرحمن حنائی . سال طبع : 1386 . محل چاپ : مطبعه طباعتی و صنعتی احمد کابل افغانستان.
- 28- زن در اندیشه اسلام. مؤلف : جمال محمد رسول . مترجم : دکتر محمود ابراهیمی. ناشر: نشر احسان . نوبت چاپ : اول سال 1383.
- 29- زن در تاریخ افغانستان. مؤلف: دین محمد جاوید . چاپ اول سال 1381 مطبعه بهیر کابل افغانستان.
- 30- شخصیت و حقوق زن در اسلام. مؤلف : مهدی مهریزی . نوبت چاپ دوم سال 1386. ناشر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی تهران ایران.
- 31- شروط ضمن عقد نکاح. مؤلف : نجیب الله عزیزى سال چاپ 1387- مطبعه سریع کابل.
- 32- الرشعة اللمعات ترجمه فارسی مشکوة شریف . مؤلف : شیخ عبدالحق محدث دهلوی . ناشر: مکتبه رشیدیہ پشاور پاکستان سال طبع : 1378.
- 33- ظریف، ستانکزی. اجراءات دعوا مدنی از دیدگاه فقه و قانون، کابل، انتشارات حامد رسالت، سال 1393.
- 34- فرهنگ المنجد عربی به فارسی. مؤلف: لويس معلوف . مترجم : محمد بندر ریگی . ناشر: انتشارات ایران تهران. نوبت چاپ: سال 1386 ه ش . تهران ایران.
- 35- فرهنگ معاصر عربی فارسی. مؤلف : عبدالنبي قيم . ناشر: فرهنگ معاصر ایران تهران . نوبت چاپ ششم سال 1386.
- 36- الفقه الاسلامی و ادلته. مؤلف : ا.د. وهبة الزحيلي . - ناشر: نشر احسان- طهران. مطبعه : اسوه . طبع سوم سال 2006 م 1427 ه ق.
- 37- مجموعه قواعد فقهی شرح مجلة الاحکام همراهی ترجمه فارسی: تدوین و ترتیب تنظیم ترجمه : محمد عثمان "ژوبل" سال چاپ 1381 کابل افغانستان.
- 38- نظام الدین ، عبدالله. شرح قانون مدنی افغانستان، کابل ، انتشارات سعید، سال 1397
- 39- نورجهان، یوسفزی. حضانت کودکان کابل، چاپ مشاورین مدیریت و بازاریابی افغان سال 1388.
- 40- وهبه، الزحيلي. الفقه الاسلامي وادلته .، ناشر : مولوي محمد ظفر حقاني مکتبه فریدیہ پشاور پاکستان : 1385
- 41- Julian Webb ET all, Lawyers Skills, New York, Oxford University press, 2007.
- 42- Srefan H. Krieg and Jr., Richard K. Neuman, wolters kluerrs, Essential Lawyering Skills :
- 43- Interviewing, Counseling, Negotiation, and Persuasive Fact Analysis, 2007 .
- 44- Bikin, Bruce, American Bar Association, Litigation News, "Client Expectations Discovering Them, Understanding, Them Managing Them," accessed April 4, 2012, p2.
- 45- Psychology. About .com Kendra Van Wagner, Memory Retrieval."
- 46- Fiona Boyle ET all, A Practical Guide to lawyering Skills, OP.CIT.
- 47- Rule 2.1: Advisor Ohio Rules of Professional Conkuct Effective. February 1, 2007.
- 48- Sherr. A, Client Care for Lawyers, 2nd ed. London. Sweet and Maxwell, 1999.
- 49- Jeremy Hainsworth, New-style interviewing, canadinanlawyermag, 2011.
- 50- Roger Leroy Miller, Mary Meinzinger Urisko , paralegal Today: The legal Team at work, Delmare, 2010.
- 51- Johan Reid, Joseph Buckley, Jayne Criminal Interrogation and Confessions, kindle, 2010

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق عمومی)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	شرعیات
دیپارتمنت:	کلینیک حقوقی
اسم مضمون:	کلینیک حقوقی (حقوق عمومی)
کود مضمون:	SL_IL0753
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت عملی
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

کلینیک حقوقی مرکزی می باشد که مطلق به پوهنتون است و وابسته به پوهنځی حقوق که در آن اساتید و محصلین حقوق به صورت عملی اقدام به ارائه خدمات حقوقی مختلف به مراجعان و موکلان می کنند. خدمات حقوقی در کلینیک حقوقی نوعاً زیر نظر اساتید حقوق با تجربه علمی ارائه شده و از محصلین حقوق دارای مجوز کار برای امور اجرایی و پیگیری امور بهره گرفته می شود. این مرکز نهادی مردمی - پوهنتونی است که در فضایی از دانش، تجربه، تعهد، و عدالت محوری فعالیت می کند. این نهاد از یک سو به مردم خدمات حقوقی ارائه می کند و آگاهی مردم را در مورد حقوق شهروندی و قوانین ارتقا می بخشد و از سوی دیگر می کوشد تا دانش و تجربه محصلین را افزایش دهد، مهارت های حقوقی را عملاً به آنها بیاموزد، حس تعهد و مسئولیت پذیری را در آنان تقویت نماید و روحیه نوع دوستی و مشارکت در فعالیت های خیر خواهانه را در آنها پرورش دهد. از همین رو کلینک حقوقی در سمستر هفتم برای محصلین در نظر گرفته شده است.

اهداف آموزشی:

- فراگیری حقوق و وجایب وکیل، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
- شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی مدنی، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای مرتبط به حقوق طفل
- کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش عریضه حقوقی، صورت دعوی و دفع دعوی
- کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم
- کسب مهارت های لازم در زمینه اعتراض به حکم صادره محاکم در مرحله استیناف خواهی و فرجام خواهی

شیوه های تدریس و آموزش

تدریسی این مضمون با در نظر داشت ماهیت آن با استفاده از روش های عملی و در قالب برنامه های کلینیک چند بعدی صورت میگردد. ارائه لکچر و شرح در این مضمون امر فرعی محسوب می گردد. تمرکز محصلین به کارهای عملی به شمول کار گروهی و مرور قوانین، تدویر محاکم تمثیلی، کار بر روی قضایای اصلی و در صورت نیاز قضایای فرضی.

در تدریس عملی این مضمون از روش های ذیل استفاده می شود:

- بازدید از محکمه اختصاصی اطفال، بازدید از مرکز اصلاح و تربیه، بازدید از خرنوالی اختصاصی اطفال
- کار عملی : دعوت از پلیس کرمینال تخنیک جهت توضیحات بیشتر و بازسازی صحنه جرم
- برگذاری محکمه تمثیلی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف طفل و تقسیمات اطفال
- در آمدی بر حقوق طفل و پیشینه حقوق طفل
- حقوق اطفال در اسلام و اسناد بین المللی
- پیشینه حمایت از حقوق طفل در اسناد بین المللی
- مسئولیت مدنی و جزایی و علل تخلفات اطفال
- علل تخلفات اطفال
- ازدواج اطفال
- مبادی وکالت دفاع
- کشف جرم و صلاحیت های پولیس در گرفتاری ، دلایل اثبات جرم
- اجراءات خرنوالی تحقیق پیرامون یک قضیه ی جنایی در مرحله تحقیق بدیل های حجز
- وظایف مددکار اجتماعی و مساعد کنندگان در روش آزادی با مراقبت
- چگونگی رسیدگی به قضایای اطفال
- تشکیلات و طرز اجراءات محکمه ی اختصاصی اطفال

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مباحثه
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایه، مدنی، فقهی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص موارد درست موارد ایراد، تعهیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر.		
3	3	1	2	3	1	۱	فراگیری حقوق و وجایب وکیل، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
3	3	1	1	3	1	۲	شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی مدنی، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای مرتبط به حقوق طفل
3	3	1	1	3	1	۳	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش عریضه حقوقی، صورت دعوی و دفع دعوی
3	3	1	1	3	1	۴	کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم
3	3	1	1	3	1	۵	کسب مهارت های لازم در زمینه اعتراض به حکم صادره محاکم در مرحله استیناف خواهی و فرجام خواهی
3	3	1	1.2	3	1		مجموع
2/3						اوسط عمومی	
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	
						۳ = مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق عمومی)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیرتتمت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	کلینیک حقوقی(حقوق عمومی)	کلینیک حقوقی	چهارم	هفتم	2	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف طفل و تقسیمات اطفال					پرسش و پاسخ
	2	تقسیمات اطفال/ صغیر غیر ممیز / صغیر ممیز					
دوم	3	تعریف اهلیت و انواع آن					پرسش و پاسخ
	4	انواع اهلیت					
سوم	5	در آمدی بر حقوق طفل					پرسش و پاسخ
	6	ویژگی ها حقوق طفل پیشینه حقوق طفل					
چهارم	7	حقوق اطفال در اسلام و اسناد بین المللی					پرسش و پاسخ
	8	پیشینه حمایت از حقوق طفل در اسناد بین المللی					
پنجم	9	مسئولیت مدنی و جزایی و علل تخلفات اطفال					پرسش و پاسخ
	10	علل تخلفات اطفال					
ششم	11	اردواج اطفال					پرسش و پاسخ
	12	کار بالای دوسیه مربوطه					
هفتم	13	وکالت دفاع در قضایای اطفال					پرسش و پاسخ
	14	کار بالای دوسیه های اطفال					
هشتم	15	کشف جرم و صلاحیت های پولیس در گرفتاری				بررسی صحنه جرم	پرسش و پاسخ
	16	کار عملی					
نهم	17	ادله اثبات					پرسش و پاسخ
	18	مرور قوانین					
دهم	19	نقش خرنوالی در قضایای اطفال					پرسش و پاسخ
	20	بازید از خرنوالی اختصاصی اطفال				بازید از خرنوالی اختصاصی اطفال	
یازدهم	21	کار بر روی قضایای اطفال					پرسش و پاسخ
	22	حضور در مراکز نگهداری اطفال متخلف					
دوازدهم	23	تمثیل اجراءات خرنوالی به ارتباط اطفال					پرسش و پاسخ
	24	تدویر محمله تمثیلی					
سیزدهم	25	بدیل های حجز					پرسش و پاسخ
	26	بررسی گروهی تاثیر بدیل های حبس				بازید از مرکز اصلاح و تربیه	
چهاردهم	27	مصاحبه با اطفال متخلف					پرسش و پاسخ
	28	وظایف مددکار اجتماعی و مساعد کنندگان در روش آزادی با مراقبت					

پرسش و پاسخ					مصاحبه با مددکار اجتماعی	29	پانزدهم
					چگونگی رسیدگی به قضایای اطفال در محاکم	30	
پرسش و پاسخ	بازدید از محکمه اختصاصی اطفال				محکمه تمثیلی	31	شانزدهم
					جمع بندی درس	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>3. کلینیک حقوق فامیلی (1398ش). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان. 4. کلینک حقوقی پوهنتون هرات، رهنمود آموزش های کلینیک حقوقی (عدالت اطفال)، سال 1395. 5. قانون رسیدگی به تخلفات اطفال، مصوب سال 1383. 6. کد جزای افغانستان، مصوب سال 1397</p>	مأخذ اساسی
<p>52- پیوندی، غلام رضا.(1390). حقوق طفل، تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی . 53- دانش، تاج زمان.(1386). دادرسی اطفال متخلف در حقوق تطبیقی، چ سوم، بی جا: میزان. 54- رئیس، حسین.(بی تا). حقوق طفل و نوجوان از تولد تا هجده سالگی. 55- عباچی، مریم .(1388). حقوق جزایی اطفال در اسناد سازمان ملل متحد، چ دوم، بیجا: نشر مجد. 56- مهرا، نسرین.(1390). عدالت جزایی و نوجوانان، چ اول، بی جا: نشر میزان. 57- ناصیری، ولی الله.(1390). حقوق تحقیقات جنایی، تهران: انتشارات سمت. 58- قانون اساسی افغانستان، مصوب 1382 افغانستان 59- قانون مراکز اصلاح و تربیت اطفال، مصوب (1387). 60- قانون اجراءات جزایی، مصوب (1393). 61- قانون وکلای مدافعه، مصوب (1386). 62- قانون پولیس، مصوب (1380).</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی جزایی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	شرعیات
دپارتمنت:	دپارتمنت ها
اسم مضمون:	کلینیک حقوقی جزایی
کود مضمون:	SL_IL0753
تعداد کريدت:	2 کريدت عملی
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پيشنيز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

تربیه نیروهای متخصص در بخش‌های مختلف عدلی و قضایی اعم از وکالت دفاع، حارنوالی و قضاء رسالت مهمی است که پوهنځی‌های حقوق و شرعیات به عنوان نهاد های تحصیلات عالی حقوقی و فقهی به عهده دارند. تحقق رسالت فوق زمانی ممکن است که محصلان حقوق و شرعیات علاوه بر فراگیری آموزش‌های نظری، مهارت‌های عملی را برای ارائه خدمات حقوقی کسب نمایند و با تشکیلات، وظایف، صلاحیت ها و اجراءات ارگان‌های عدلی و قضایی اعم از پولیس، حارنوالی و محاکم در عمل آشنا شوند. کلینیک حقوقی یک برنامه آموزشی عملی است که تجربه قانونی را در اختیار محصلین قرار داده و به مشتریان مختلف خدمات ارائه می نماید. کلینیک های حقوقی معمولاً کار حرفه ای را در یک منطقه خاص انجام می دهند و خدمات حقوقی رایگان را به مشتریان ارائه می دهند. کلینیک های حقوقی به عنوان یک روش تدریس(عملی) برای محصلین حقوق و شرعیات مطرح می شوند. کلینیک حقوقی جزایی تمرکز بر روند حل قضایا در مراجع مختلف عدلی و قضایی و رسیدگی عملی دو سیه های جزایی دارد. این برنامه کلینیکی بر اساس سیستم کريدت طی یک سمستر تحصیلی برای 30 تن از محصلین ارائه می شود. حدود 30% دروس این کلینیک به شکل تئوری ارائه شده و 70% دیگر آنرا کارهای عملی محصلین تشکیل می دهد. در بخش تئوریک محصلین آموزش های لازم را در مورد وکالت دفاع، ارگان های ذیربط در قضایای جزایی و قوانین مربوطه فرا می گیرند. در این مضمون علاوه بر کتاب درسی برای محصلین کتاب کار نیز توضیح شده که در داخل آن تمام اوراق مرتبط در بخش جزایی از شروع کشف جرم الی صدور فیصله؛ درج می باشد و محصلین به رویت همین کتاب، کار عملی را روی دو سیه های جزایی به پیش می برند.

اهداف آموزشی:

- فراگیری حقوق و وجایب وکیل مدافع، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
- شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی جزایی، تشکیلات محاکم و حارنوالی و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای جزایی
- کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش محاضر ، اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه
- تقویت و تربیه نیروی متخصص منحص اهل خیره، مشاور حقوقی، وکیل مدافع، حارنوال و قاضی
- کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم

شیوه های تدریس و آموزش

تدریسی این مضمون با در نظر داشت ماهیت آن با استفاده از روش های عملی و در قالب برنامه های کلینیک چند بعدی صورت میگردد. ارائه لکچر و شرح در این مضمون امر فرعی محسوب می گردد. تمرکز محصلین به کارهای عملی به شمول کار گروهی و مرور قوانین، تدویر محاکم تمثیلی، کار بر روی قضایای اصلی و در صورت نیاز قضایای فرضی. همچنان روش های ذیل در زمینه مورد استفاده قرار می گیرد:

- دعوت از پولیس کریمنال تخنیک و داکتر طب برای توضیح مطالب درسی و اجراءات ایشان.
- انجام آزمایش های لابراتواری، بازدید از ساحات واقعه جرمی، بازدید از آزمایشگاه کریمنال تخنیک
- بازدید از انجمن وکلای مدافع؛، بازدید از حارنوالی، بازدید از محکمه،
- مصاحبه با موکل، مشاوره به موکل؛
- تحریر فورمه های مختلف مانند قرار توقیف، تمدید توقیفی، قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی و...؛
- تلاشی ...
- تحریر قرارهای مختلف مانند قرار توقیف، تمدید توقیفی، قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی و...؛
- تحریر اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه؛
- ترتیب عریضه استیناف طلبی و فرجام خواهی، تحریر فیصله.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات در مورد کلینیک و اخلاق کلینیکی؛
- وکالت دفاع، مبادی و انواع آن؛
- تحریر دفاعیه؛
- ارگان های کشف جرم و اجراءات آنها؛
- بررسی قانون پلیس؛
- معرفی ارگان حارنوالی، وظایف و صلاحیت های حارنوال تحقیق؛
- وظایف و صلاحیت های حارنوال تعقیب جرم؛
- بررسی قانون تشکیل و صلاحیت حارنوالی؛
- معرفی ستره محکمه، وظایف و صلاحیت های آن؛
- قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه؛
- چگونگی طی مراحل یک دوسیه در محاکم ثلاثه؛
- مصاحبه با موکل؛
- بررسی قانون وکلای مدافع و مقرر و طرز سلوک آن؛
- بررسی مقرر مساعدت های حقوقی.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مطابقت
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجارته.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و اساسی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد تعطل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	2	2	3	1	۱	فراگیری حقوق و وجایب وکیل مدافع، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
3	3	3	1	3	1	۲	شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی جزایی، تشکیلات محاکم و حارنوایی و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای جزایی
3	3	3	1	2	1	۳	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش محاضر ، اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه
3	2	3	1	3	1	۴	تقویت و تربیه نیروی متخصص منحث اهل خبره، مشاور حقوقی، وکیل مدافع، حارنوای و قاضی
3	3	3	1	2	1	۵	کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم
3	2.8	2.8	1.2	2.6	1	مجموع	
2.2/3						اوسط عمومی	
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی
						۱= کمترین مطابقت	

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	کلينیک حقوقی جزایی	کلينیک حقوقی	چهارم	هفتم	2	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	کار عملی	ارزیابی روزمره
اول	1	آشنایی با محصلین و معرفی مضمون						
	2	آشنایی با مقررات داخلی کلینیک (اخلاق کلینیکی) محرمیت اوراق و سلوک مسلکی						
دوم	3	اساسات وکالت دفاع					تحریر دفاعیه	
	4	تئوری های وکالت دفاع						
سوم	5	قانون وکلای مدافع					مقررہ مساعدت های حقوقی	
	6	مقررہ مساعدت های حقوقی						بازدید از انجمن وکلای مدافع
چهارم	7	طرز سلوک مسلکی وکلای مدافع						
	8	بخش عام کد جزا						
پنجم	9	تحلیل بخش عام کد جزا						
	10	قوانین شکلی جزایی قانون اجراءات جزایی					ترتیب محضر تلاشی، تقییش و تحقیق	پرسش و پاسخ
ششم	11	قانون تشکیل و صلاحیت حارنوالی						
	12	مرحله کشف جرم					دعوت از کریمینال تخنیک	پرسش و پاسخ
هفتم	13	اجراءات پلیس و بررسی محل واقعه						
	14	قانون پلیس وظایف و صلاحیت های پلیس بر اساس قانون پلیس وظایف و صلاحیت های پلیس بر اساس قانون اجراءات جزایی					بازدید از نظارتخانه و توقیف خانه	
هشتم	15	مرحله تحقیق					دعوت از ارگان حارنوالی	پرسش و پاسخ
	16	معرفی ارگان حارنوالی تحقیق و استنتاج از متهم					تحریر اتهامنامه و صورت دعوی	
نهم	17	اجرای محکمه تمثیلی						
	18	اجرای محکمه تمثیلی						
دهم	19	تحریر اتهامنامه						
	20	وظایف و صلاحیت های سارنوالی تعقیب تدقیق دوسیه ترتیب صورت دعوی					بازدید محصلین از حارنوالی	
یازدهم	21	معرفی ستره محکمه					دعوت از قضات	پرسش و پاسخ
	22	محکمه تمثیلی						
دوازدهم	23	مصاحبه با موکل					مصاحبه تمثیلی	
	24	ادامه محکمه تمثیلی						
سیزدهم	25	قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضایی						

پرېسېش و پاسېش	تحریر قرار قضایې					معرفی محکمه استیناف، دیوان و وظایف و صلاحیت های آن	26	
	بازدید از محکمه					کار عملی	27	چهاردهم
						کار عملی روی دوسیه	28	
پرېسېش و پاسېش	تحریر فیصله					تحلیل و ارزیابی قضیه جزایی	29	پانزدهم
						کار عملی روی دوسیه	30	
						اجرای محکمه تمثیلی	31	شانزدهم
							32	

منابع یا مأخذ:::	
1. کلینیک حقوقی پوهنتون هرات. (1396). رهنمود آموزش های کلینیک حقوقی (جزایی). هرات: انتشارات قدس. چاپ اول. 2. کلینیک حقوق فامیلی (1398ش). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان.	ماخذ اساسی
1. دانش، حفیظ الله. (1394). حقوق جزای عمومی. کابل: مستقبل. چاپ اول. 2. واصل، عبدالاقرا. (1394). حقوق جزای اختصاصی. کابل: سعید. چاپ اول. 3. واصل، عبدالاقرا. (1394). کزیمنالستیک. کابل: سعید. چاپ دوم. 4. رسولی، محمد اشرف. (1394). شرح قانون اجراءات جزایی. کابل: بی نا. چاپ اول. 5. گوور هیلال، الیکساندر و دیگران. (1387). رهنمود ماکس پلانک پیرامون موازن محاکمه عادلانه در افغانستان. کابل: انستیتوت ماکس پلانک. چاپ اول. 6. کد جزا مصوب 1396. 7. قانون اجراءات جزایی مصوب 1393. 8. قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه مصوب 1393. 9. قانون تشکیل و صلاحیت حارنوالی مصوب 1393. 10. قانون وکلای مدافع مصوب 1386. 11. اساسنامه انجمن مستقل وکلای مدافع. 12. مقررہ مساعدت های حقوقی.	ماخذ کمکی

پوهنځی شرعیات

رشته فقه و قانون

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف چهارم - سمستر هشتم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تفسیر آیات احکام (4)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	تفسیر
اسم مضمون:	تفسیر آیات احکام (4)
کود مضمون:	SL_IL0816
تعداد کريدیت:	3 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0107
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون :

تفسیر از مضامین اختصاصی است. و به خاطر اینکه شرح کتاب الله است، یعنی شرح نخستین مصدر تشریح اسلامی محسوب می گردد. تفسیر بنابر اهمیت موضوع آن که تبیین و توضیح کلام الله، استخراج احکام و مسایل عقیدتی، عملی و اخلاقی از قرآن و حلقه اتصال بنده با کلام الله است مقام نخست و جایگاه ویژه ای در میان سایر علوم شرعی دارد. در این مضمون آیاتی مربوط به احکام فقهی از سوره های مختلف قرآن مورد بررسی قرار می گیرد و احکام آن ها بیان می شود.

نتایج متوفعه آموزشی مضمون:

- استخراج احکام از قرآن و بیان حکمتهای آن.
- بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.
- بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.
- ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.
- آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.

شیوه های تدریس و آموزش:

- از شیوه و منهج فعال محصل محوری ذیل در تدریس این مضمون استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس و مباحث نظری.
 - مناقشه و جروبحث بین محصلان و پاسخ به پرسشهای مطرح از جانب محصلان.
 - کارهای انفرادی، کارهای خانگی، گروهی، سوال و جواب و سایر مهارت ها.

مفردات درسی مضمون: (فصلها و زیر فصلها)

- سوره لقمان: آیات (14-15) اطاعت والدین و رعایت حقوق آنان
- سوره احزاب: آیات (4-5) تبیی در جاهلیت و اسلام
- سوره احزاب: آیه (49) احکام طلاق قبل از جماع
- سوره احزاب: آیه (53) آداب اجابت دعوت و مهمانی ها
- سوره احزاب: آیات (56-58) درود گفتن بر پیغمبر (ص)
- سوره احزاب: آیه (59) احکام حجاب
- سوره حجرات: آیات (6-8) تحقیق در اخبار
- سوره حجرات: آیات (9-10) حل اختلافات و میانجیگری بین طرفین متخاصم و تحکیم صلح
- سوره حجرات: آیه (11) نهی از تمسخر و القاب بد دادن به مردم
- سوره حجرات: آیه (12) نهی از تجسس، غیبت، سؤ ظن و دیگر اخلاق بد و ناپسند
- سوره واقعه: آیات (75-80) حکم مس قرآنکریم
- سوره مجادله: آیات (1-4)ظهار در جاهلیت و اسلام
- سوره مجادله: آیه (11) تفسیح در مجالس
- سوره جمعه: آیات (9-11) نماز جمعه
- سوره طلاق: آیات (1-3) احکام اطلاق
- سوره طلاق: آیات (4-6) احکام عدت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته:

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجارتی.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضا، کارنوالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامیه، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامه و انسانی برای اجرای کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایراد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامیه.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تهیه حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامیه و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	استخراج احکام از قرآن و بیان حکمت های آن.	۱
3	2	3	3	2	3	بهره برداری از علوم و معارف قرآن و اجرای آن در بخشهای مختلف زندگی.	۲
3	3	2	3	2	3	بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.	۳
3	2	3	3	2	3	ایجاد محبت و باور به عظمت قرآن و ایجاد روحیه افتخار به قرآن و دفاع از آن.	۴
3	3	2	2	2	3	آراستن محصل به اخلاق و آداب قرآنی.	۵
						مجموع	
۱= کمترین مطابقت						۲= مطابقت نسبی	۳= مطابقت کامل

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	تفسیر آیات الاحکام (4)	تفسیر	چهارم	هشتم	3	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات. سوره لقمان: آیات (14-15) اطاعت والدین و رعایت حقوق آنان شرح کلمات و جملات	توانمند سازی محصلان در استخراج احکام از قرآن کریم و بیان حکمت های آن و بررسی چگونگی اسناد تقنینی کشور با نصوص قرآن.	ارائه نکات اساسی درس و نظارت از مناقشه محصلین	کارخانگی، کارگروپی، سیمینار، سوال و جواب، خواندن برخی عبارات	تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید	توسط پرسش و پاسخ، ارزیابی درس گذشته، کارخانگی، پروژه ها و سیمینارها
	2	تفسیر آیات					
	3	احکام فقهی					
دوم	4	سوره احزاب: آیات (4-5) تنبی در جاهلیت و اسلام معانی الفاظ و نکات بلاغی					
	5	تفسیر آیات					
	6	احکام فقهی آیات					
سوم	7	سوره احزاب: آیه (49) احکام طلاق قبل از جماع شرح کلمات و نکات بلاغی					
	8	تفسیر آیه					
	9	احکام فقهی					
چهارم	10	سوره احزاب: آیه (53) آداب اجابت دعوت و مهمانی ها شرح لغات و نکات بلاغی					
	11	تفسیر آیه					
	12	احکام فقهی					
پنجم	13	سوره احزاب: آیات (56-58) درود گفتن بر پیغمبر (ص) معانی الفاظ و شرح کلمات					
	14	تفسیر آیات					
	15	احکام فقهی					
ششم	16	سوره احزاب: آیه (59) احکام حجاب شرح کلمات و جملات					
	17	تفسیر آیه					
	18	احکام فقهی					
هفتم	19	سوره حجرات: آیات (6-8)					

//	//	//	//	//	تحقیق در اخبار معانی الفاظ و نکات بلاغی		
					تفسیر آیات	20	
					احکام فقهی	21	
//	//	//	//	//	سوره حجرات: آیات (9-10) حل اختلافات و میانجیگری بین طرفین متخاصم و تحکیم صلح شرح کلمات و نکات بلاغی	22	هشتم
					تفسیر آیات	23	
					احکام فقهی	24	
//	//	//	//	//	سوره حجرات: آیه (11) نهی از تمسخر و القاب بد دادن به مردم معانی الفاظ و شرح کلمات، تفسیر و احکام فقهی	25	نهم
					امتحان وسط سمستر	26	
					امتحان وسط سمستر	27	
//	//	//	//	//	سوره حجرات: آیه (12) نهی از تجسس، غیبت، سؤ ظن و دیگر اخلاق بد و ناپسند شرح کلمات و لطائف تفسیر	28	دهم
					تفسیر آیه	29	
					احکام فقهی	30	
//	//	//	//	//	سوره واقعه: آیات (75-80) حکم مس قرآنکریم معانی الفاظ و شرح کلمات	31	یازدهم
					تفسیر آیات	32	
					احکام فقهی	33	
//	//	//	//	//	سوره مجادله: آیات (1-4) ظهار در جاهلیت و اسلام شرح کلمات و وجوه بلاغی	34	دوازدهم
					تفسیر آیات	35	
					احکام فقهی	36	
//	//	//	//	//	سوره مجادله: آیه (11) تفسخ در مجالس شرح کلمات و جملات	37	سیزدهم
					تفسیر آیه	38	
					احکام فقهی	39	
//	//	//	//	//	سوره جمعه: آیات (9-11) نماز جمعه معانی الفاظ و نکات بلاغی	40	چهاردهم
					تفسیر آیات	41	
					احکام فقهی	42	
					سوره طلاق: آیات (1-3)	43	پانزدهم

//	//	//	//	//	احكام اطلاق معانی الفاظ و شرح كلمات		
					تفسير آیات	44	
					احكام فقهی	45	
//	//	//	//	//	سوره طلاق: آیات (4-6) احكام عدت شرح كلمات و وجوه بلاغی	46	شانزدهم
					تفسير آیات	47	
					احكام فقهی	48	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • السایس، محمد علی(2002). تفسير آیات الأحكام. بیروت: دار المعرفة. • الصابونی، دوكتور محمد علی (1980). روائع البیان، تفسير آیات الاحكام. مكتبة الغزالی. دمشق 	مأخذ اساسي
<ul style="list-style-type: none"> - ابن العربي، محمد بن عبد الله الأندلسي(ب ت). أحكام القرآن. بيروت: دار الكتب العلمية. - الجصاص، أحمد بن علي الرازي(1405). أحكام القرآن. بيروت: دار إحياء التراث العربي. -الطحاوي، أبو جعفر أحمد بن محمد بن سلامة(1995 م) أحكام القرآن. استانبول: مركز البحوث الإسلامية التابع لوقف الديانة التركي. - القرطبي، أبو عبد الله محمد بن أحمد بن أبي بكر بن فرح الأنصاري(1964 م) الجامع لأحكام القرآن. القاهرة: دار الكتب المصرية. 	مأخذ كمكي

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه 8 (احکام جنایات 2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه 8 (احکام جنایات 2)
کود مضمون:	SL_IL0810
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0109
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون شناخت جرائم و جنایات مربوط به قتل و جرح و قطع و یا به عبارت دیگر شناسایی جنایت بر نفس، مال، عزت و آبرو و مجازات آن در روشنایی فقه اسلامی و قوانین وضعی را میسر میسازد.

اهداف آموزشی:

- اطلاع از احکام و مسایل جنایت و جرم از نظر فقه و قانون
- بررسی مطابقت احکام قوانین مربوطه با منابع معتبر فقهی
- فهم و تحلیل تناسب میان جنایت و عقوبت یا جزای آن
- شناخت نصوص مربوط به جنایات و توانمندی تحلیل آنها
- کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در این مورد

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اعتبار حالت قتل
- دیت و احکام آن
- عاقله
- جنایت از طریق تسبب
- جنایت حیوانات و حکم آنها
- قسامت
- معاقل

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	کسب
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارنوایی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم حقوق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	2	2	3	۲	اطلاع از احکام و مسایل جنایت و جرم از نظر فقه و قانون	۱
2	3	2	۲	3	2	بررسی مطابقت احکام قوانین مربوطه با منابع معتبر فقهی	۲
2	2	۲	۱	2	2	فهم و تحلیل تناسب میان جنایت و عقوبت یا جزای آن	۳
2	۲	2	2	2	3	شناخت نصوص مربوط به جنایات و توانمندی تحلیل آنها	۴
1	2	2	3	2	۲	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون در این مورد	۵
						مجموع	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه 8 (احکام فقه جنایات 1)	فقه و قانون	چهارم	هفتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مرور بر مباحث عمده قبلی این مضمون و شرح مختصر مفردات					
	2	مسأله شهادت در قتل					
دوم	3	شهادت بخی از اولیاء مقتول مبنی بر بخشش قصاص توسط بعض اولیای دیگر مقتول					
	4	اختلاف شهود در قتل و اثر آن					
سوم	5	اختلاف در اقرار و شهادت و فرق میان آنها					
	6	موضوع اعتبار حالت قتل: آیا عصمت در حالت پرداب قابل اعتبار است یا حالت اصابت؟					
چهارم	7	دیات: تعریف، دلیل مشروعیت و انواع آن					
	8	اموالیکه پرداخت دیت از آنها جائز است					
پنجم	9	مسأله تغلیظ و نظریات فقهاء در این مورد					
	10	آیا دیت مسلمان و ذمی تفاوت دارد؟					
ششم	11	اعضایی که دیت کامل در آنها واجب میگردد					
	12	قاعده مشهوره در این مورد و مثالهایی فقهی					
هفتم	13	شجاج: تعریف، اقسام و احکام هر نوع آن					
	14	چی وقت دیت بر عاقله لازم میشود و چی وقت از مال خود قاتل پرداخت میگردد؟					
هشتم	15	شرح قاعده مربوطه در این مورد با مثالهایی فقهی					
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	17	احکام متعلق به جنایت علیه جنین					
	18	حالاتیکه در آن قره لازم میگردد وحالاتیکه در آن دیت لازم میشود					
دهم	19	موضوع تصرف شخص در راه عام که منجر به اضرار دیگران میگردد					
	20	مسأله ضمان و احکام مربوطه این تصرفات					

					مسأله حفر چاه و گذاشتن سنگ در راه عام که به تلف شدن انسان، مال یا حیوان گردد	21	یازدهم
					احکام متعلق به دیوار مائل به سقوط	22	
					مسأله جنایت حیوان و حکم ضمان یا تاوان آن	23	دوازدهم
					چی وقت راکب، سائق و قائد ضامن میگردند؟	24	
					حکم تصادم دو راکب یا سائق	25	سیزدهم
					مسأله ارسال حیوان وقتیکه باعث تلف شدن انسان یا مال گردد	26	
					موضوع قسامه: تعریف، دلیل مشروعیت و شروط تحقق آن	27	چهاردهم
					اثر مرتبه بر قسامت بعد از تطبیق آن و حالت وجوب تکرار قسامه	28	
					اشخاصیکه در قسامت شامل شده نمیتوانند و حکم قسامت در چنین	29	پانزدهم
					مسأله اجراء و عدم اجرای قسامه در صورتنیکه مقتول در اماکن خاص و یا مشکوک دریافت گردد	30	
					معامل: تعریف، حکم شرعی و نظریات فقها در تعیین معنای عاقله	31	شانزدهم
					مسأله عاقله و معیار انتخاب آن در عصر حاضر	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. عوده، عبدالقادر (1372). التشریح الجنائی الاسلامی مقارنا بالقانون الوضعی. دار الکاتب العربی، بیروت - لبنان</p> <p>2. مرغینانی، علی بن ابی بکر بن عبد الجلیل الفرغانی المرغینانی، أبو الحسن برهان الدین. (المتوفی: 593هـ). الهدایة فی شرح بداية المبتدی. المحقق: طلال یوسف. دار احیاء التراث العربی - بیروت - لبنان.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. ابو زهره، محمد ابو زهره. (ب.ت). الحریمة والعقوبة دار الکاتب العربی، بیروت - لبنان</p> <p>2. زحیلی، دکتور وهبة. (ب.ت). الفقه الاسلامی وادلتہ. دار الفکر: سوریه- دمشق.</p> <p>3. کاسانی، علاء الدین أبو بکر بن مسعود. (1406 هـ ق). بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع. جلد سوم، طبع دوم. دار الکتب العلمیة.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قضایای فقهی معاصر

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	قضایای فقهی معاصر
کود مضمون:	SL_IL 0854
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی

پیشنیاز مضمون:	SL_IL745
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون در مسائل مختلف جدید در عرصه زندگی برای محصل شیوه بحث و استخراج حکم را می آموزاند، همچنان شیوه های علمای معاصر را در مورد بحث روی این قضایای مستحدث فقهی واضح میسازد.

اهداف آموزشی:

- شناخت احکام شرعی مسائل جدید
- درک شیوه استخراج احکام در قضایا معاصر
- کسب توانایی مقایسه مسائل فرعی بر اصلی
- توانایی تطبیق احکام نصوص شرعی بر مسائل
- مهارت تجزیه و تحلیل ادله اختلافی فقه و تطبیق آنها در مسائل جدید

شیوه های تدریس و آموزش:

توسط لکچر و شرح آن و در برخی موارد استفاده از سایتها و وسایل جدید برای تفهیم خوب موضوعات صورت میگیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت قضایای فقهی معاصر و خطر آن
- نمونه هایی از قضایای معاصر در بخش عبادات
- نمونه هایی از قضایای معاصر در بخش احوال شخصی
- نمونه هایی از قضایای معاصر در بخش امور مالی
- نمونه هایی از قضایای معاصر در بخش معاملات تجارتي
- نمونه هایی از قضایای معاصر در بخش عقوبات یا جزاها
- نمونه هایی از قضایای معاصر در بخش مسائل بین المللی
- اصول وضوابط فتوا در قضایای فقه معاصر
- مسائل مرتبط

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جز آیه، مدنی، فامیله و تجارتی.	کسب مهارت‌های عملی مسکه قضاء، کار نواله، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایضاد، تعقیب و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
2	2	2	3	3	2	شناخت احکام شرعی مسائل جدید	۱
3	2	2	۲	2	3	درک شیوه استخراج احکام در قضایا معاصر	۲
2	2	۲	۱	2	2	کسب توانایی مقایسه مسائل فرعی بر اصلی	۳
2	۲	2	2	1	3	توانایی تطبیق احکام نصوص شرعی بر مسائل	۴
1	2	2	2	2	۲	مهارت تجزیه و تحلیل ادله اختلافی فقه و تطبیق آنها در مسائل جدید	۵
						مجموع	
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

کورس پالیسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کریڈیت	سمستر	صنف	دیپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
تخصصی	2	ہشتم	چہارم	فقہ و قانون	قضایای فقہی معاصر	فقہ و قانون	

ارزیابی روزمرہ	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجہ متوقعہ آموزشی	موضوع	ساعات درسی	ہفتہ
					معرفی مضمون و مفردات آن	1	اول
					مقدمہ: اہمیت و ضرورت.	2	
					حقیقت و تطور بانکوت ہا بہ مرور زمان	3	دوم
					حکم شرعی بانکوت ہای مروج	4	
					تعزیر بالمال و غرامت مالی	5	سوم
					حکم تغییر قیمت ارزش بانکوت ہا	6	
					حبس: تاریخچہ و تطور و انواع محابس	7	چہارم
					اضرار جزای حبس و بدیل آن	8	
					حکم گوشت ہای وارداتی	9	پنجم
					حکم ذبح توسط وسائل معاصر	10	
					تحدید نسل و تنظیم آن	11	ششم
					حکم شرعی تحدید نسل	12	
					عقد بیمہ	13	ہفتم
					انواع و حکم شرعی بیمہ	14	
					امتحان وسط سمستر	15	ہشتم
					//	16	
					زرع و پیوند اعضا	17	نہم
					انواع وحالات آن	18	

					حکم خرید و فروش اعضای انسان	19	دهم
					از نظر شریعت و قانون	20	
					حکم استیجار ارحام	21	یازدهم
					والقاح مصنوعی	22	
					بنوک حلیب بشری	23	دوازدهم
					وحکم حرمت رضاع توسط آن	24	
					انعقاد عقودار طریق وسائل معاصر	25	سیزدهم
					حکم شرعی این عقود	26	
					طرق معاصر تجارت	27	چهاردهم
					و مالیت منافع	28	
					جرائم سایبری	29	پانزدهم
					وحکم سرقت حقوق معنوی	30	
					یک موضوع جدید نظر به زمان و مکان	31	شانزدهم
					انتخاب و شرح گردد.	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • عثیمین، محمد بن صالح. (1420هـ). فتاوی معاصره. جمع و ترتیب از: سید بن احمد ابویوسف. الایمان: قاهره - مصر. • عثمانی، محمد تقی. (ب-ت) بحوث فی قضایا فقهیه معاصره 	مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> • قرضای، دکتور یوسف. (ب.ت). قضایا الفقهیه المعاصره. (قضایای فقهی معاصر) دارالحکمة: قاهره - مصر. • محسنی، محمد آصف، (1388ش). الفقه و مسائل الطیبه، قم: بوستان کتاب. • مجلة مجمع الفقه الاسلامی. سازمان کنفرانس اسلامی. • مجلة البحوث الاسلامیه. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه (6)

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	اصول فقه 6
کود مضمون:	SL_IL0819
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیز مضمون:	SL_IL0719
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون قواعد استنباط احکام شرعی از مصادر قبول شده شرعی را روشن می سازد و شیوه استنباط را بیان میکند و مشتمل بر معرفی ادله یا مصادر فقه و شریعت اسلامی میباشد، اعم از ادله اتقاقی و ادله اختلافی و بطور خلاصه ادله، احکام، چگونگی استنباط و حالت استنباط کننده را بیان میکند.

شیوه های تدریس و آموزش:

آساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد و ضمنا شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- شرع من قبلنا بحیث یکی از ادله اختلافی فقه
- استصحاب الحال بحیث یکی از ادله اختلافی فقه
- قول یا مذهب صحابی بحیث یکی از ادله اختلافی فقه
- سد ذریعه بحیث یکی از ادله اختلافی فقه
- تطبیقات معاصر سد ذریعه:
- جزای حبس ویدیل آن
- تعیین سهمیه برای حجاج و معتمرین
- استیجار ارحام و القاح مصنوعی
- بنوک حلیب بشری و مسأله حرمت رضاعت
- زرع و پیوند اعضای انسان

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجارته.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کارروالی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعه و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آشنایی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدله و قضائیه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایژاد، تعیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعه، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			نتایج متوقعه مضمون	۳
ن.م.ر. 6	ن.م.ر. 5	ن.م.ر. 4	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1				
2	3	2	3	3	۲	۱	آشنایی با تاریخ نشأت قواعد اصولی و مراحل آن		
3	2	2	۲	3	3	۲	شناخت امور اساسی مورد بحث علم اصول فقه و موضوع آن، اعم از ادله اتفاقی و ادله اختلافی		
3	3	۲	2	3	3	۳	درک شیوه استنباط احکام از مصادر شرعی و قانونی		
2	۲	2	3	2	3	۴	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون در روشنی قواعد اصولی		
2	3	3	3	3	۲	۵	کسب مهارت‌هایی صدور حکم و فتوا در قضایای فقهی معاصر		
مجموع									
۱= کمترین مطابقت						۲= مطابقت نسبی	۳= مطابقت کامل		

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	فقه و قانون	اصول فقه (6)	فقه و قانون	چهارم	هشتم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات ادله اختلافی: شرایع من قبلنا: هدف و مراحل آن					
	2	نظریات علما در این مورد با ادله و مناقشه هرکدام.					
دوم	3	شرایع من قبلنا: حالات مختلفه امور شرعی و نظریات فقها در این مورد با ادله آن ها					
	4	و نمونه های اجتهادات مبتنی بر اساس شرع من قبلنا.					
سوم	5	ادله اختلافی: استصحاب الحال: تعریف و مجال استدلال به آن					
	6	اقسام استصحاب با مثالها و احکام هرکدام.					
چهارم	7	استصحاب الحال: حجیت استصحاب الحال و نظریات علما در این مورد					
	8	ادله مذاهب و قول راجح.					
پنجم	9	استصحاب الحال: قواعدیکه بر این اصل مبتنی اند با شرح و بیان امثله هریک					
	10	نتیجه این بحث.					
ششم	11	ادله اختلافی: قول یا مذهب صحابی: تعریف صحابی از نظر محدثین و اصولیین،					
	12	حکم تقلید صحابی و بیان محل خلاف.					
هفتم	13	قول صحابی: حجیت قول صحابی: نظر علما در این مورد با ادله هرکدام					
	14	بیان قول راجح و نتیجه این بحث.					

					امتحان وسط سمستر	15	هشتم
					// // //	16	
					ادله اختلافی: سد ذریعه: تعریف(اضافی و لقبی)	17	نهم
					تفاوت ذریعه با سبب و مقدمه و ارتباط آن با حبله.	18	
					سد ذریعه: تقسمات ششگانه ذرائع با مثالها و شرح هرکدام.	19	دهم
					حجیت سد ذریعه با بیان نظر فقهای مذاهب در این مورد، ادله مثبتین و منکرین و مناقشه آنها.	20	
					سد ذریعه: نمونه های تطبیقی قاعده سد ذریعه در مذاهب فقھی	21	یازدهم
					ارتباط قاعده سد ذریعه با برخی از قواعد فقھی و اصولی.	22	
					تطبیقات معاصر سد ذریعه: حبس: تاریخچه، حکم شرعی و بدیل آن	23	دوازدهم
					شرح اصل موضوع و بیان حکم شرعی آن طبق اصل سد ذریعه.	24	
					تطبیقات معاصر سد ذریعه: تحدید تعداد حجاج و تعیین سهمیه برای کشورها:	25	سیزدهم
					شرح اصل موضوع و بیان حکم شرعی آن در روشنی اصل سد ذریعه.	26	
					تطبیقات معاصر سد ذریعه: استتجار ارحام و القاح مصنوعی:	27	چهاردهم
					شرح اصل موضوع و بیان حکم شرعی آن طبق اصل سد ذریعه.	28	
					تطبیقات معاصر سد ذریعه: بنوک حلب بشری (شیر انسانی):	29	پانزدهم
					شرح اصل موضوع و بیان حکم شرعی آن در روشنی اصل سد ذریعه.	30	
					تطبیقات معاصر سد ذریعه: پیوند و زرع اعضای انسانی:	31	شانزدهم

					شرح اصل موضوع و بیان حکم شرعی آن طبق اصل سد ذریعہ.	32	
--	--	--	--	--	--	----	--

منابع یا مآخذ:	
<p>1. جیون، شیخ احمد. (2005م). نور الانوار. بشرآ. کراچی: پاکستان.</p> <p>2. بخاری، عبد العزیز بن احمد بن محمد، علاء الدین البخاری الحنفی. (ب.ت) کشف الأسرار شرح أصول البزوی. دار الكتاب الإسلامی، بیروت - لبنان.</p> <p>3. زہیر، محمد ابوالنور. (1428 ہجری - 2007 م). اصول الفقہ : طبع اول : دار البصائر، قاہرہ .</p>	مآخذ اساسی
<p>1. غزالی، ابی حامد محمد بن محمد. (1414 ہجری - 1994 م). المستصفی من علم الاصول. دار الارقم - بیروت.</p> <p>2. محب اللہ . (ب.ت). مسلم الثبوت : مطبعہ مجیدی، پیشاور: پاکستان</p> <p>3. ابوزہرہ، محمد ابوزہرہ. (1427 ہجری - 2006 م). اصول الفقہ : دار الفکر العربی- قاہرہ .</p> <p>4. خلاف، عبدالوہاب. (1392 ہجری - 1972 م). علم اصول الفقہ. طبع دہم: دار القلم - کویت.</p> <p>5. زحیلی، دکتور وہبہ الزحیلی. (ب.ت). اصول الفقہ الإسلامی. مکتبہ رشیدیہ، پیشاور- پاکستان.</p> <p>6. زرکشی. (1992 م). البحر المحیط فی اصی اصول الفقہ. طبع دوم: دار القلم، الكويت،</p> <p>7. زیدان، دکتور عبدالکریم . (2004 م). الوجیز فی اصول الفقہ. طبع جدید: فاروقیہ، پیشاور، پاکستان.</p> <p>8. شاطبی، ابراہیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی (ب.ت). الاعتصام : دار المعرفۃ - بیروت.</p> <p>9. شاطبی، ابراہیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی . (ب.ت). الموافقات فی اصول الفقہ : دار المعرفۃ - بیروت.</p> <p>10. شوکانی، محمد بن علی بن محمد. (1349 ہجری). ارشاد الفحول الی تحقیق الحق من علم الاصول. مطبعہ صبیح - قاہرہ.</p> <p>11. قرافی، شہاب الدین احمد بن ادريس الصنهاجی. (1428 ہجری). تتقیح الفصول . فاروقیہ، پیشاور- پاکستان.</p>	مآخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فقه مقارن بین مذاهب	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	فقه مقارن بین مذاهب
کود مضمون:	SL_IL0855
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SLIL0109, 0533
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون نظریات فقها و مذاهب را در مسائل اختلافی بطور مقایسوی واضح می سازد و دیدگاه هر مذهب در مورد آن روشن می نماید. تاریخچه علم الخلاف، قواعد و اصول حاکم بر آن، نمونه های از مسائل اختلافی در ابواب مختلف فقهی، برخی از مهمترین سرفصل های این مضمون می باشد

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- أسباب اختلاف میان فقهاء وتاریخچه آن
- قواعد و اصول علم مناظره
- نمونه هایی از مسائل اختلافی درباب عبادات
- نمونه هایی از مسائل اختلافی درباب احوال شخصی
- نمونه هایی از مسائل اختلافی درباب معاملات مالی
- نمونه هایی از مسائل اختلافی درباب جنایات
- نظریات فقهای مذاهب ومقایسه آنها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	تعداد		
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه‌های مختلف جزاییه، مندی، فامیلی و تجاریه.	5. کسب مهارت‌های عملی مسکه قضاء، کارنوالمه، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سبوت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آسانه برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضاییه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایراد، تعجیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم فنی از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکوبه کشور.			نتایج متوقعه مضمون	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر ۲	ن.م.ر ۱	۱	آشنایی با آراء و نظریات فقها و مذاهب		
3	1	2	3	2	۲	۲	شناخت نحوه استنباط احکام و صدور فتوا توسط مذاهب فقهی		
2	2	2	۲	3	3	3	درک و شناخت مسائل اختلافی فقهی		
2	2	۲	۱	2	2	2	توانایی مقایسه میان نظریات فقها و مذاهب		
2	۲	2	1	2	3	3	کسب مهارت‌هایی عملی مقایسه اقوال		
2	2	1	2	3	۲	۲	مجموع		
=۱ کمترین مطابقت						=۲ مطابقت نسبی		=۳ مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	فقه مقارن بين مذاهب	فقه و قانون	چهارم	هشتم	3	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی. مقدمه: تعریف، موضوع، ثمره و فواید فقه مقارن					
	2	اسباب اختلاف فقها و معرفی کتب تألیف شده در این مورد					
دوم	3	مسأله وجوب نیت در وضوء، تیمم و غسل					
	4	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و ادله آن ها					
سوم	5	جمع بین صلاتین در سفر و حضر					
	6	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و ادله آن ها					
چهارم	7	قصر نماز در سفر و اندازه آن					
	8	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و ادله آن ها					
پنجم	9	وطن اصلی و دار اقامت و مدت آن					
	10	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و ادله آن ها					
ششم	11	نیابت در عبادات بدنی و فدیة آن ها					
	12	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و ادله آن ها					
هفتم	13	حداد و تعزیت در وقت مصیبت					
	14	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و مقایسه آن با قانون عزاداری					
هشتم	15	حکم وجوب زکات در زیورات و اموال اطفال					
	16	نظریات فقها و مذاهب در این مورد و ادله آنها					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18	// // //					
دهم	19	احکام رویت هلال و مسأله اختلاف مطالع					

					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	20	
					حکم طلاق به لفظ واحد	21	یازدهم
					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	22	
					حکم تسعیر(تعیین قییم) دراسلام	23	دوازدهم
					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	24	
					حکم استفاده از مال مرهونه	25	سیزدهم
					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	26	
					ثبوت حق شفع به سبب جوار	27	چهاردهم
					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	28	
					مدت رضاعت محرم	29	پانزدهم
					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	30	
					حکم ثبوت حرمت رضاع توسط شیر بانکهای شیر انسانی	31	شانزدهم
					نظریات فقها ومذاهب دراین مورد وادله آنها	32	

منابع یا مأخذ:	
1. الاشقر، دكتور عمر سليمان الاشقر(ب.ت) مسائل في الفقه المقارن. بيروت: لبنان 2. الشوكاني، محمد بن علي. نيل الاوطار. دارالكتب العلمية.	1. مأخذ اساسی
1. ابن رشد، أبو الوليد محمد بن أحمد بن محمد بن أحمد بن رشد القرطبي الشهير بابن رشد الحفيد (1425هـ - 2004 م). بداية المجتهد ونهاية المقتصد. دار الحديث - القاهرة 2. مجموعة من كبار اساتذة الفقه، (1990م). الموسوعة جمال عبد الناصر، قاهرة: المجلس الاعلى لشئون الاسلامية. 3. وزارت الشؤون والاقواف- مصر(ب.ت) الموسوعة جمال عبدالناصر، قاهرة: . 4. وزارت الشؤون والاقواف الكويت، الموسوعة الكويتية، كويت: ..	2. مأخذ كمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظریه ملکیت در فقه و قانون

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دپارټمنت:	فقه و قانون
اسم مضمون:	نظریه ملکیت (حقوق عینی)
کود مضمون:	SL_IL0856
تعداد کريدیت:	2 کريدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنیاړ مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون نظریات فقهای مذاهب را در مورد مسائل ملکیت، مال و حقوق عینی، طور مقایسوی با قانون مدنی بیان می کند و بر مسائل مهم ملکیت و انواع آن مشتمل می باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با هر دو نوع حق مالی: (حق عینی و شخصی)
- شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث ملکیت
- درک مسائل مرتبط به مال و مالکیت
- توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه ملکیت
- کسب مهارتهایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون

شیوه های تدریس و آموزش:

به شیوه لکچر و شرح موارد مهم مربوطه بشکل سلایدها و برخی اوقات کار گروهی و جستجوی حل و جواب برای مسائل مطروحه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی واژه حق طور مقایسه میان فقه و قانون و تقسیمات آن
- مال و تقسیمات آن
- حق ملکیت
- اسباب ملکیت
- حق ارتفاق
- حق عینی تبعی
- حق ارتهان
- حق حبس
- حق تقدم و اختصاص

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزءایه، فایده و تجاریه.	5. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت فناع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	4. کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عبادت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضاییه.	3. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ایزاد، تعطل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینیه طبق معتقدات اسلامی.	2. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	1. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	3	2	2	2	۱	آشنایی با هر دو نوع حق مالی: (حق عینی و شخصی)
2	3	2	2	1	2	2	شناخت مسائل مهم و اساسی مورد بحث ملکیت
2	2	2	1	3	2	2	درک مسائل مرتبط به مال و مالکیت
1	2	2	2	2	3	4	توانایی تجزیه و تحلیل نصوص شرعی و مواد قانون مربوطه ملکیت
2	1	2	2	2	2	5	کسب مهارت‌هایی مقایسه میان نظریات فقها و مواد قانون
							مجموع
۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل							

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	فقه و قانون	نظریه ملکیت در فقه و قانون	فقه و قانون	چهارم	هشتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، مواد درسی، توضیح برخی مقررات صنفی، تعریف حق،					
	2	تقسیم بندی های کلی حق، مروری بر حق عینی و شخصی					
دوم	3	مال و تقسیمات آن در فقه و قانون					
	4	ملکیت: تعریف ملکیت، رابطه ملکیت و ملک،					
سوم	5	مشروعیت ملکیت و دلایل آن					
	6	سیر تاریخی حق مالکیت، رابطه ملکیت و مال					
چهارم	7	خصوصیات ملکیت و حمایت از ملکیت					
	8	حدود ساحه شرعی و قانونی ملکیت					
پنجم	9	ملکیت معدن و کنز					
	10	تقسیمات ملکیت، (به اعتبار مستفید، حقیقت و ماهیت و به اعتبارات دیگر ..)					
ششم	11	انواع ملک ناقص (ملکیت عین، منفعت شخصی = انتفاع، منفعت عینی = ارتفاق					
	12	قیود ملکیت: قیود متعلق به کسب ملکیت،					
هفتم	13	قیود ملکیت: قیود مربوط به استعمال، تصرف و انتقال ملکیت					
	14	اسباب کسب ملکیت: الف- استیلاء علی المباح: احياء الموات، اصطیاد، استیلاء علی...					
هشتم	15	ب- عقود ناقله ملکیت. ج- خلفیة (جانشینی شخص از شخص دیگر، جانشینی شیئ از شیئ دیگر) د- تولد از ملکیت (میوه درخت، حاصل زمین، جوجه حیوانات)					
	16	اسباب کسب ملکیت: به تعبیر قانون مدنی: تصاحب، میراث، وصیت					
نهم	17	اسباب کسب ملکیت، التصاق، عقد، شفع و حیزات					
	18	پاسخ به سوالات محصلان					
دهم	19	امتحان وسط سمستر					
	20	ملکیت منفعت شخصی یا حق انتفاع (انواع ملک ناقص) تعریف حق انتفاع، تفاوت حق انتفاع و اباحت					
یازدهم	21	خصوصیات حق انتفاع، مشمولات حق انتفاع، برخی احکام حق انتفاع					
	22	ملکیت منفعت عینی یا حق ارتفاق: تعریف ارتفاق، فرق بین ارتفاق و انتفاع					

					23	دوازدهم
				خصوصیات حق ارتفاق، اسباب انشاء و ایجاد حق ارتفاق، انواع حق ارتفاق، (حق شرب، حق مجری، مسیل، مرور، تعلی، جوار)		
				حق ارتهان ملکیت: تعریف رهن، انواع رهن،	24	
				احکام رهن، شرایط رهن و انقضای حق ارتهان	25	سیزدهم
				حق احتباس ملکیت: تعریف احتباس، موارد و مثال های حق احتباس	26	
				ادامه حق احتباس و انقضای حق احتباس	27	چهاردهم
				حق وقف ملکیت: تعریف وقف، حکم فقهی، انواع، ارکان و شروط وقف کننده، شروط موقوف علیه و شروط مال موقوف	28	
				رجوع از وقف، ناظر وقف، شروط ناظر و مسئولیت های آن، آثار مرتب بر وقف، انتها و انقضای وقف	29	پانزدهم
				حق قرار بر وقف	30	
				حق حکر یا اجاره طویل المدت. حق اختصاص، تقدم و مباحث مربوطه	31	شانزدهم
				پاسخ به سوالات و رهنمائی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> ابوزهره، محمد، (ب-ت). الملكية و نظرية العقد. السنهوري، عبدالرزاق احمد، (ب-ت) الوسيط في شرح قانون المدني الجديد، احمد زرقاء، (ب-ت) المدخل الفقهي العام. احياء التراث. قاهره -مصر غزنوی، غفور احمد. (1395). حقوق عینی. انتشارات الهام احدی: کابل - افغانستان. 	مأخذ اساسی
<ul style="list-style-type: none"> موسی، یوسف، (ب-ت) الاموال و نظرية العقد في الفقه الاسلامی. قانون مدني افغانستان مصوب 1355. منتشره جريده رسمي، شماره 353. کابل. محمدی، عصمت الله، (ب-ت). وثيقة های عینی در حقوق افغانستان. وزارة الشؤون والاوقاف- الكويت: الموسوعة الكويتية مباحث مربوطه زحیلی، دکتور وهبة. (ب.ت). الفقه الاسلامی وادلتہ. دار الفکر: سوریه- دمشق. وزارت عدلیه افغانستان، قانون مدنی. جريده رسمي منتشره سال(1352هـ). 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای بین المللی

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	فقه و قانون/پوهنځی حقوق
اسم مضمون:	حقوق جزای بین المللی
کود مضمون:	SL_IL0857
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (تیوری)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	SL_IL0428
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

در پایان جنگ جهانی دوم، رشته جدیدی به نام حقوق بین المللی جزایی پا به عرصه حقوق جزا گذاشت. حقوق کیفری بین المللی (حقوق جزای بین الملل خاص) باید از حقوق بین الملل جزایی (حقوق جزای بین الملل عام) تمیز داده شود. در حالی که حقوق بین الملل جزا خصوصیت بین المللی دارد، حقوق جزای بین المللی به حقوق داخلی مربوط می شود. مفهوم حقوق جزای بین المللی مربوط به آن قسمت از حقوق جزای داخلی است که یک عامل برون مرزی در آن وجود دارد. این عامل برون مرزی یا به محل وقوع جرم مربوط است و یا به تابعیت مرتکب جرم. در حالیکه حقوق بین الملل جزایی به مباحث همچون تشکیل محاکم جزایی بین المللی موقت و دائم، و توضیح جرائم بین المللی ذاتی و قراردادی می پردازد. این مضمون از مضامین حتمی و تخصصی دیپارتمنت حقوق جزا بوده که در قالب 3 کرایدیت در سمستر هفتم برای محصلین رشته قضایی- حارنوالی تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم صلاحیت ها، مبانی، شرایط تطبیق و انواع آن و تمایز میان صلاحیت های قوی و ضعیف جهت تطبیق بر قضایای جرمی
- درک مفهوم مصنوعیت دیپلماتیک و کنسولی، انواع مصنوعیت ها و استثناءات آن در پرتو اسناد ملی و بین المللی
- کسب مهارت به ارتباط حل قضایای جرمی بین المللی و شناخت قواعد حاکم بر رفع تعارضات میان دولتها در عرصه جرایم بین المللی
- شناخت مفهوم و اصول استرداد و چگونگی استرداد مجرمین و انتقال محکومین به حبس در پرتو اسناد ملی و بین المللی
- شناخت محاکم بین المللی موقت و دائم، ارکان و قواعد و مقررات جزایی آن و پروسژر موجود در روند رسیدگی به جرایم بین المللی ذاتی و قراردادی

شیوه های تدریس و آموزش:

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- پرسش و پاسخ؛

- طرح فرضیه و کار گروهی محصلان و ارائه آن در صنف.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات در مورد حقوق جزای بین الملل و تمایز آن با بین الملل جزایی؛
- انواع صلاحیت ها؛
- صلاحیت سرزمینی، مبانی و نحوه تطبیق آن؛
- انواع قلمرو حاکمیت و مصادیق آن؛
- مسئولیت و مزایای دیپلماتیک و کنسولی؛
- صلاحیت عینی، مبانی و شرایط اعمال آن؛
- صلاحیت شخصی فاعلی و شرایط اعمال آن؛
- صلاحیت مبتنی بر تابعیت مجنی علیه و مبانی آن؛
- صلاحیت همگانی و مبانی و شرایط تطبیق آن؛
- همکاری های بین المللی پلیسی و قضایی؛
- استرداد مجرمین و انتقال محکومین به حبس؛
- حقوق بین الملل جزایی و عناصر جرایم بین المللی؛
- چگونگی ایجاد کد جزایی بین المللی؛
- محاکم بین المللی موقت و دائم.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شاخص
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جرایم، مدنی، فامیلی و تجاری.	کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و آشنایی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینیه، تشخیص درست موارد ابتداء، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق مقتضات اسلامی.	کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعیین حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کمپور.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	3	2	2	2	آشنایی با مفهوم صلاحیت ها، مبانی، شرایط تطبیق و انواع آن و تمایز میان صلاحیت های قوی و ضعیف جهت تطبیق بر قضایای جرمی	۱
1	1	2	2	1	1	درک مفهوم مصنوعیت دیپلماتیک و کنسولی، انواع مصنوعیت ها و استثناءات آن در پرتو اسناد ملی و بین المللی	۲
2	2	3	3	2	1	کسب مهارت به ارتباط حل قضایای جرمی بین المللی و شناخت قواعد حاکم بر رفع تعارضات میان دولتها در عرصه جرایم بین المللی	۳
1	1	3	2	1	1	شناخت مفهوم و اصول استرداد و چگونگی استرداد مجرمین و انتقال محکومین به حبس در پرتو اسناد ملی و بین المللی	۴
2	2	3	3	2	1	شناخت محاکم بین المللی موقت و دائم، ارکان و قواعد و مقررات جزایی آن و پروسژر موجود در روند رسیدگی به جرایم بین المللی ذاتی و قراردادی	۵
1.6	1.6	2.8	2.4	1.6	1.2	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
۱ = کمترین مطابقت						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	حقوق جزای بین المللی	فقه و قانون / پوهنځی حقوق	چهارم	هشتم	2	تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
	1	معرفی مضمون و مفردات. تعریف و تمایز حقوق جزای بین الملل از حقوق بین الملل جزایی. اهمیت و هدف حقوق جزای بین الملل					
	2	انواع صلاحیت ها صلاحیت به لحاظ مقام اعمال کننده صلاحیت و قلمرو مکانی				پرسش و پاسخ	
دوم	3	صلاحیت سرزمینی(محل)، منطق و دلایل آن. مشکلات عملی در تطبیق اصل صلاحیت محلی					
	4	جرایم اعتیادی، کانکور جرایم جرم ساده و مرکب.					
سوم	5	قلمرو حاکمیت و انواع آن مصادیق در حکم قلمرو حاکمیت:				پرسش و پاسخ	
	6	کشتی ها طیاره ها سفار تخانه ها					
چهارم	7	استثنائات در تطبیق اصل صلاحیت محلی مصونیت و مزایای دیپلماتیک و کنسولی					
	8	مبانی(منطق مصونیت دیپلماتیک)					
پنجم	9	انواع مصونیت دیپلماتیک مصونیت کنسولی و استثنائات آن				پرسش و پاسخ	
	10	طرز تطبیق عملی صلاحیت محلی					
ششم	11	طرح فرضیه در مورد صلاحیت محلی و کار گروهی محصلان					
	12	اصل صلاحیت عینی (واقعی) منطق صلاحیت واقعی و وجه تسمیه آن					
هفتم	13	شرایط اعمال اصل صلاحیت عینی و خصوصیات آن				پرسش و پاسخ	
	14	طرز تطبیق اصل صلاحیت عینی					
هشتم	15	صلاحیت های تعویضی (فرعی) حقوق جزای بین الملل اصل صلاحیت شخصی و دلایل آن					
	16	مبانی(منطق) و شرایط اعمال اصل صلاحیت شخصی					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

					18	طرح قضیه و کار گروهی
پرسش و پاسخ					19	اصل صلاحیت شخصی مفعولی(مبتنی بر تابعیت مجنی علیه) منطق صلاحیت شخصی
					20	شرایط اعمال اصل صلاحیت مبتنی بر تابعیت مجنی علیه چگونگی تطبیق صلاحیت مبتنی بر تابعیت مجنی علیه
					21	اصل صلاحیت جهانی و منطق آن شرایط اعمال اصل صلاحیت جهانی و طرز تطبیق آن
					22	طرح قضیه و کار گروهی
پرسش و پاسخ					23	همکاری های بین المللی در مسایل جزایی
					24	استرداد و سیر تاریخی آن اصول حاکم بر استرداد شرایط استرداد
					25	طرز العمل استرداد
					26	استثنائات استرداد نتایج استرداد
پرسش و پاسخ					27	تشکیلات و وظایف پلیس بین المللی و سیر تاریخی همکاری های بین المللی قضائی
					28	انتقال محکومین به حبس شرایط انتقال محکومین به حبس
					29	تعریف حقوق بین الملل جزایی عناصر جرایم بین المللی انواع جرایم بین المللی، مجرمین و مویدات بین المللی
					30	ارگانهای تطبیق کننده قواعد حقوق جزای بین الملل عام محاکم بین المللی جزایی موقت محکمه بین المللی نورنبرگ محکمه بین المللی توکیو
پرسش و پاسخ					31	محکمه یوگسلاوی سابق محکمه رواندا معرفی محکمه کیفری بین المللی
					48	حل مشکلات محصلین و راهنمایی برای امتحان

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • دانش، حفیظ الله. (۱۳۹۶). حقوق جزای بین المللی. کابل: انتشارات مستقبل، ج 1، چاپ ششم. • پوربافرانی، محمد حسین. (1387). حقوق جزای بین المللی. تهران: انتشارات جنگل. 	مأخذ اساسی

<ol style="list-style-type: none"> 1. اردبیلی، محمد علی. (1383). <u>حقوق بین المللی کیفری</u>. (گزیده مقالات)، چاپ اول. تهران : نشر میزان. 2. حسینی نژاد، حسینقلی. (1383). <u>حقوق کیفری بین المللی</u>. تهران : نشر میزان. 3. شبت، ویلیام. (1384). <u>مقدمه ای بر دیوان کیفری بین المللی</u>. ترجمه: میر عباسی، سید باقر و حمید الهویی نظری. <u>حقوق کیفری بین المللی</u>. تهران: انتشارات جنگل. چاپ اول. 4. شریعت باقری، محمد جواد. (1385). <u>حقوق کیفری بین المللی</u>. تهران: انتشارات جنگل. بی چا. 5. عباسی، محمود. (1373). <u>استرداد مجرمین</u>. تهران: کتابخانه گنج دانش. چاپ اول. 6. فیض، علیرضا. (1373). <u>مقارنه و تطبیق در حقوق جزای عمومی اسلام</u>. تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. چاپ سوم. 7. کسسه، آنتونیو. (1387). <u>حقوق کیفری بین المللی</u>. ترجمه: پیران، حسین و دیگران. تهران: انتشارات جنگل. چاپ اول. 8. کیتی شیاپیری، کریانساک. (1383). <u>حقوق بین المللی کیفری</u>. ترجمه: بهنام یوسفیان و محمد اسماعیلی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت). چاپ اول. ب: منابع به زبان خارجی: 9. Kolb, Patrick et Laurence Leturmy (2005). <u>Droit penal, General</u>. Paris: Gualino. 10. Lombois, Claude. (1971). <u>Droit penal international</u>. Paris. ج: قوانین ملی: 11. کد جزای افغانستان مصوب 1396. 12. قانون هوانوردی ملکی مصوب 1391. د: اسناد بین المللی 13. اساسنامه دیوان کیفری بین المللی(اساسنامه رم) مصوب 1998. 14. کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاها مصوب 1982. 15. کنوانسیون دریای سرزمینی و منطقه نظارت مصوب 1958. 16. کنوانسیون حقوق دیپلماتیک مصوب 1961 وین. 17. کنوانسیون حقوق کنسولی مصوب 1963 وین. 18. کنوانسیون توکیو در مورد جرایم ارتكابی و برخی اعمال دیگر در هواپیما مصوب 1963. 	ماخذ کمکی
---	-----------

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مقاصد شریعت

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
فقه و قانون	اسم دیپارتمنت:
مقاصد شریعت	اسم مضمون:
SL_IL0859	کود مضمون:
2 کريدت	تعداد کريدت:
اختیاری	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیز مضمون:
چهارم	صنف:
هشتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

این مضمون اهداف کلی و مقاصد عامه و خاصه شریعت اسلامی را روشن می سازد و چگونگی رعایت اصل جلب منفعت و دفع ضرر در تشریح اسلامی را بیان می کند.

شیوه های تدریس و آموزش:

اساسا این مضمون به طریقه لکچر و شرح قواعد و ضوابط با بیان مثالهایی تطبیق تدریس میشود که اکثرا توسط پروچکتور بشکل سلایدها ارائه میگردد وضمنا شیوه سوال و جواب و کارهای گروهی و ارائه سمینارها نیز در آن بکار گرفته میشود.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اثبات مقاصد شریعت وطرق آن
- مراتب مقاصد شریعت
- تعلیل احکام شرعی
- مقاصد عامه
- ضوابط مقاصد شریعت
- انواع مصلحت مقصوده از تشریح اسلامی
- سد ذریعه و رخصت
- مقاصد خاصه شریعت اسلامی
- نمونه های از حکمت التشریح در بخشهای مختلف
- معرفی طرق شناسایی حکمت ومقصد

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته فقه و قانون						نتایج متوقعه مضمون	تعداد		
12. کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسه های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجاری.	11. کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، کاروانی، وکالت دفاع، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.	10. کسب اخلاقی، سیرت و سلوک عالی مبتدی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزشهای اسلامی و انسانی برای احراز کرسی های مربوط به سیستم عدلی و قضائیه.	9. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر قضایی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعهد و حذف در برخی مواد اسناد قضایی طبق معتقدات اسلامی.	8. کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت و مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون و حکومت داری خوب.	7. کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و قوانین مکتوبه کشور.			نتایج متوقعه مضمون	۳
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱				
3	2	2	۲	3	3	۱	آشنایی با تاریخ نشأت علم مقاصد و مراحل آن		
3	3	۲	2	3	3	۲	شناخت امور اساسی مورد بحث علم مقاصد الشریعه، اعم از مقاصد عامه و مقاصد خاصه		
2	۲	2	3	2	3	۳	درک تفاوت میان مقاصد عامه و خاصه و کسب توان مقایسه میان هر دو		
2	3	3	3	3	۲	۴	توانایی تعلیل نصوص و درک تفاوت میان علت و حکمت یا مقصد		
3	2	2	۲	3	3	۵	تقویه ایمان و حصول مهارت دعوت مآثر در عرصه احکام شریعت اسلامی		
مجموع									
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = کمترین مطابقت	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	فقه و قانون	مقاصد شریعت	فقه و قانون	چهارم	هشتم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، جایگاه، اهمیت و مفردات آن					
	2	تعریف شریعت و احکام					
دوم	3	بیان رابطه فقه و شریعت و تعریف مقاصد شریعت					
	4	مبانی و ریشه های مقاصد شریعت					
سوم	5	منبع شناسی مقاصد الشریعة					
	6	شناخت مقاصد شریعت و اهمیت و ضرورت آن					
چهارم	7	رابطه مقاصد شریعت و علم اصول فقه					
	8	راه های اثبات مقاصد شریعت					
پنجم	9	ادامه بحث					
	10	مقاصد عامه در تشریح					
ششم	11	الصفة الصابطة للمقاصد الشریعة					
	12	طرق شناخت احکام شرعی					
هفتم	13	ادامه بحث قبلی					
	14	انواع مقاصد بر اساس اعتبارات مختلف					
هشتم	15	اعتبار مصالح، قصد، و شمول					
	16	اعتبار قطع، ظن، وهم					
نهم	17	اعتبار افراد امت					
	18	اعتبار دخالت یا عدم دخالت مکلف					
دهم	19	امتحان وسط سمستر					
	20	// // //					
یازدهم	21	مصالح و مفساد					
	22	مفاسد و مفساد					
دوازدهم	23	تعارض میان مصالح و مفساد					
	24	ضابطه مصالح مطلوب در شریعت					
	25	ادامه بحث					
	26	مقاصد شریعت در بعضی احکام عبادات					

					صلاة و صوم	24	
					حج و زکات	25	سیزدهم
					ادامه بحث	26	
					مقاصد شریعت در بعضی احکام معاملات	27	چهاردهم
					بیع، تبرعات و نظام خانواده	28	
					اعمال بدنی، قضاوت	29	پانزدهم
					متعلق شهادت و مجازات ها	30	
					مرور بر دروس گذشته	31	شانزدهم
					رهنمایی برای امتحان و پاسخ به سوالات	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> ابن عاشور، محمد الطاهر بن محمد بن محمد الطاهر بن عاشور التونسي. (1425 هـ - 2004 م). مقاصد الشريعة الإسلامية. الناشر: وزارة الأوقاف والشؤون الإسلامية، قطر الغزالی، محمد بن محمد، (1417ق). المستصفی من علم الاصول، تحقیق و تعليق: محمد سليمان الأشقر. بیروت: مؤسسة الرسالة. شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی. (ب.ت). <u>الموافقات فی اصول الفقه</u>: دارالمعرفة - بیروت. البیوی، محمد سعد بن احمد بن مسعود البیوی (ب.ت). مقاصد الشريعة الإسلامية و علاقتها بالادلة الشرعية، دار الهجرة للنشر و التوزيع، ریاض: 	<p>مأخذ اساسی</p>
<ul style="list-style-type: none"> فاعور، محمود عبدالهادی فاعور، (ب.ت). المقاصد عندالامام الشاطبی. صیدا- لبنان: بسیونی للطباعة والنشر. محمد، علی جمعه، (ب.ت). ترتيب المقاصد الشرعية ابحاث ووقائع المؤتمر، العام الثانی والعشرين. علیدوست، ابوالقاسم، (1389ش). فقه و مصلحت، قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه. شوکانی، محمد بن علی بن محمد. (1349هجری). <u>إرشاد الفحول إلى تحقيق الحق من علم الاصول</u>. مطبعة صبيح - قاهره. خلاف، عبدالوهاب. (1392هجری - 1972م). <u>علم اصول الفقه</u>. طبع دهم: دارالقلم - کویت. زحیلی، دکتور وهبة الزحیلی. (ب.ت). <u>اصول الفقه الاسلامی</u>. مکتبه رشیدیہ، پیشاور- پاکستان. زرکشی. (1992م). <u>البحر المحيط فی اصی اصول الفقه</u>. طبع دوم: دارالقلم، کویت، زیدان، دکتور عبدالکریم. (2004م). <u>الوجیز فی اصول الفقه</u>. طبع جدید: فاروقیه، پیشاور، پاکستان. شاطبی، ابراهیم بن موسی اللخمی الغرناطی المالکی(ب.ت). <u>الاعتصام</u>: دارالمعرفة - بیروت. قرافی، شهاب الدین احمد بن ادريس الصنهاجی. (1428هجری). <u>تنقيح الفصول</u>. فاروقیه، پیشاور- پاکستان. 	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مذاهب فکری معاصر

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهنځی:
عقیده و فلسفه	اسم دیپارتمنت:
مذاهب فکری معاصر	اسم مضمون:
SL_IL0860	کود مضمون:
2 کریدیت	تعداد کریدیت:
اختیاری	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هشتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

این مضمون از جمله مضامین اختیاری بوده و موضوع مورد بحث آن را ارزیابی مذاهب فکری معاصر تشکیل می‌دهد. در این مضمون، روی خاستگاه، جذور فکری، شخصیت‌های تأثیرگذار، اصول اعتقادی، مراحل تاریخی و قلمرو گسترش مذاهب فکری معاصر بحث می‌شود.

نتایج متوقعه آموزشی مضمون:

- آشنایی محصلان با خاستگاه و جذور فکری مذاهب فکری معاصر.
- آشنایی محصلان با شخصیت‌های تأثیرگذار این مذاهب.
- آشنایی محصلان با اصول اعتقادی این مذاهب.
- آشنایی محصلان با مراحل تاریخی این مذاهب.
- آشنایی محصلان با قلمرو های گسترش این مذاهب.

شیوه های تدریس و آموزش:

تدریس مطابق روش و منهج فعال محصل محوری، تشریحی، مباحثوی، پرسش و پاسخ و سایر روش های مفید صورت می‌گیرد.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول
- معرفی
- تعریف اسمی و ترکیبی مذاهب فکری معاصر
- زمینه‌های تاریخی شکل‌گیری مذاهب فکری معاصر
- فصل دوم
- اخوان المسلمین
- فصل سوم
- جماعت اسلامی
- فصل چهارم
- سنوسیه
- فصل پنجم
- جماعت تبلیغ
- فصل ششم
- حزب التحریر
- فصل هفتم
- نوگرایان عقل‌گرا

۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= کمترین مطابقت

کورس پالیسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کریڈیت	سمستر	صنف	دیپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
اختیاری	2	هشتم	چهارم	عقیده و فلسفه	مذاهب فکری معاصر	فقه و قانون	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه موقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					فصل اول معرفی	1	اول
					تعریف اسمی و ترکیبی مذاهب فکری معاصر	2	
//	//	//	//	//	اهمیت و ضرورت مضمون	3	دوم
					موضوع مضمون	4	
//	//	//	//	//	روش طرح مباحث	5	سوم
					زمینه‌های تاریخی شکل‌گیری مذاهب فکری معاصر	6	
//	//	//	//	//	فصل دوم اخوان المسلمین	7	چهارم
					خاستگاه، ریشه‌های فکری، شخصیت‌های تأثیرگذار	8	
//	//	//	//	//	اصول اعتقادی اخوان	9	پنجم
					دوره‌های تاریخی اخوان	10	
//	//	//	//	//	اخوان المسلمین در مصر و ترکیه	11	ششم
					اخوان المسلمین در تونس و افغانستان	12	
//	//	//	//	//	فصل سوم جماعت اسلامی	13	هفتم
					خاستگاه و ریشه‌های فکری جماعت اسلامی	14	
//	//	//	//	//	شخصیت‌های تأثیرگذار و اصول اعتقادی جماعت اسلامی	15	هشتم
					مراحل جماعت اسلامی	16	
//	//	//	//	//	فصل چهارم سنوسیه	17	نهم
					خاستگاه و جذور فکری اصول اعتقادی سنوسیه	18	

//	//	//	//	//	شخصیت‌های تأثیرگذار	19	دهم
					مراحل تاریخی سنوسیه و قلمرو گسترش	20	
//	//	//	//	//	فصل پنجم جماعت تبلیغ خاستگاه، ریشه‌های فکری و شخصیت‌های تأثیرگذار	21	یازدهم
					اصول اعتقادی جماعت تبلیغ،	22	
//	//	//	//	//	دوره‌های تاریخی جماعت تبلیغ و قلمرو گسترش	23	دوازدهم
					ادامه	24	
//	//	//	//	//	فصل ششم حزب التحریر خاستگاه، ریشه‌های فکری و شخصیت‌های تأثیرگذار	25	سیزدهم
					اصول اعتقادی	26	
//	//	//	//	//	دوره‌های تاریخی و قلمرو گسترش نقدهای وارده بر این جریان	27	چهاردهم
						28	
//	//	//	//	//	فصل هفتم نوگرایان عقل‌گرا خاستگاه، ریشه‌های فکری و شخصیت‌های تأثیرگذار	29	پانزدهم
					ادامه	30	
//	//	//	//	//	اصول اعتقادی، دوره‌های تاریخی و قلمرو گسترش	31	شانزدهم
					ادامه	32	

منابع یا مأخذ:

- 1- شناخت ادیان و مذاهب معاصر.
- 2- تریخ اندیشه‌های سیاسی در جهان عرب.
- 3- جنبش‌های فکری معاصر.